(3)

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

סרטים מדעיים - הכלאת שלום

תיק מדעי - נושאים שונים ומגוונים

תיק

2-12.91

שם תיק: סגן השר בנימין נתניהו -תיק מדיני
מזהה פיזי: ג-7384/6
מזהה פריט: R0003ixc
כתובת: 2-107-11-4-7
תאריך הדפסה: 10/11/2022

ג/7384/6 מספר תיק

מחלקה

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

- מכתב שמור -

אל: השגריר 10.12.91

דע: מ"מ רה"מ ושה"ח, שר האוצר, מנכ"ל האוצר, מנכ"ל משה"ח,
יועץ רה"מ לכלכלה, ציר כלכלי, ציר הסברה, קונכ"ל נ.י,
סמנכ"ל צפ"א, מצפ"א.

מאת: ר' יחידת קונגרס

הנדון: המערכה על הערבויות - הקהילה היהודית וההקשר הפוליטי

1. בעוד שישראל וידידיה (ובראשם הקהילה היהודית) מתמקדים בזיקה הנשיאותית בין הערבויות להלוואות לבין תהליך השלום, הרי שהקהילה היהודית נתונה במבוך של זיקות המורכב מן הזיקה הנ"ל, הזיקה בין אופן תיפקודה במערכה על הערבויות לבין עתידו של מעמדה הפוליטי, הזיקה בין פרשת הערבויות לבין החשש מהסלמת האנטישמיות והזיקה בין רמת נחישותה של הקהילה היהודית במערכה לבין רמת נחישותם של המחוקקים.

2. בעוד שהקהילה היהודית מתמקדת בזיקות הנ"ל, הרי שמוקדי כח במפלגה הרפובליקנית (אשר אינם מזדהים בד"כ עם התיחסות הממשל כלפי ישראל) ובקרב הרפובליקנים בסנאט ובביה"נ שואפים לנתק את הזיקה אשר כפה הנשיא גם בין הערבויות להלוואות מחד למערכות הבחירות לסנאט, לביה"נ (במיוחד) ולנשיאות מאידך. מוקדי כח אלו חוששים פן יקריב הנשיא במודע, או שלא במודע, את גורל מערכות הבחירות של חלקם על מזבח מדיניותו השנויה במחלוקת כלפי ישראל.

3. לתנודות הפוליטיות-כלכליות של החודשים האחרונים והבאים השפעה מכרעת על גורל הערבויות ועל עמדות הצדדים המעורבים במערכה. (האם סביר להניח שתמיכת הנבחרים הרפובליקנים באשור הערבויות תיזכה לביקורת מפי הדמוקרטים, למרות חוסר הפופולריות של סיוע החוץ ?!)

4. תוצאות הבחירות למרוץ הסנאט בפנסילבניה (ניצחונו המפתיע והמוחץ של וופורד על מועמדו של הנשיא בוש, ת'ורנברג) מהדהדות באוקטבות ובפעמוני אזעקה רועמים בטרקלינים רפובליקנים. הם ערים להשפעת מחלוקת הערבויות על הטיית הכף נגד המועמד הרפובליקני, על האטת זרם תרומות היהודים למפלגה הרפובליקנית ועל "השתלת הלב" למפלגה הדמוקרטית במישור הקונגרסיונלי במיוחד ואף הנשיאותי.

5. מתוך הנחה שגורם הזיקה/התנייה הפוליטים הוא קריטי במערכה, הרי שיש לעודד את הצדדים המנסים לנטרלו. קים קשר ברור בין רמת נחישותם של צדדים אלו לצאת למערכה בנידון לבין רמת נחישותה של הקהילה היהודית. קים אף קשר ישיר בין עוצמת הויכוח הפנים-ממשלי וממשלי-קונג'/מפלגתי לבין עוצמת עמידתה של הקהילה היהודית נגד מגמת הזיקה הפוליטית.

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

6. פער מהותי ניכר בין הלך הרוח ב"גבעה" (ובמיוחד בסנאט) לבין הלך הרוח של הקהילה היהודית. (אשר סף הרגישות שלה בנושאי ישראל - לטוב ולרע- נמוך יותר מזה של האוכלוסיה בארה"ב). כגודל הפער בין ציפיות הקהילה (לגבי עמדת הממשל, גובה המשוכות שבדרך, משך המערכה ואופיה) לבין המציאות, כן גם עוצמת האכזבה וההלם. מסיבת העתונאים של הנשיא ב-12.9.91 ניתפסת כגורם המנפץ הילת מנהיגות ומעמד פוליטי ומערער הבטחון העצמי. לפי שעה שולטת הנטיה להימנע מחיכוך העלול להחזיר את תרחיש ה-12.9.91 (למרות שהנסיבות הפוליטיות השתנו באופן מוחשי).

7. תהיה זו שגיאה קריטית להיגרר אחר הלך הרוח הטוען כאילו הקהילה היהודית נחושה שלא לחזור "לפעילות משמעותית כל עוד לא הושגה הבנה בין הממשל לבין משלחת ישראל" (מברק 2048 מ- 5.12.91 של ציר הסברה). אופן פעילותה של הקהילה היהודית משפיע רבות על עמדות המחוקקים וראשי מטות הבחירות, ועמדתם של אלו משפיעה על עמדתו של הנשיא. ככל שסקרי דע"ק מחמיאים פחות לנשיא, מתעשתת עצמאותם והעזתם וגוברת השפעתם של "מושכי החוטים" והנבחרים (הנוטים, כאמור לעיל, להסתייג מעקרון הזיקה).

8. עמדת הקהילה היהודית אינה צריכה להיות פועל יוצא של "הבנה בין הממשל לבין ממשלת ישראל". ההבנה - אם אכן תושג - תהיה פועל יוצא של (בין היתר) עמדתה ורמת החלטתיותה של הקהילה היהודית.

9. אמנם "המוטיבציה בקהילה אינה דומה לזו שאפיינה את ספטמבר" (לפי מברק 2048 הנ"ל), אך אל לנו לקבל את עמדתה הנוכחית של הקהילה היהודית כ"תורה מסיני". אל לנו להיגרר אחר עמדה זו. את העמדה יש לראות כאתגר לשנוי ולטעינת המצברים.

10. הלך הרוח הנוכחי של הקהילה היהודית ניזון ומושרש, בין היתר, ע"י שני מסרים מרכזיים: המערכה על הערבויות נכשלה כביכול; כל הקלפים (ולא רק מרביתם) הם כאילו בידי הנשיא. המסקנה המתבקשת משני מסרים אלו - ובמיוחד אם הם מהדהדים אף מכיוונם של בעלי תפקידים בכירים בקהילה היהודית ובנציגויות ישראל - מצדיקה פסיביות והשלמה עם (ואולי אף עידוד) עקרון הזיקה/התנייה פוליטים. אם אכן כל הקלפים בידי הנשיא, מדוע יש לפעול לשכנוע הנבחרים ?!

11. המערכה על הערבויות עדיין לא הגיע לשלביה הסופיים. השלב הקודם מהווה רק את הקטע ההתחלתי של ה"טור דה-פרנס", המלמד אותנו כי אין להקיש מבצועי רוכב אופניים מעולה בתנאי מישור לגבי כושרו בקטעים של הרי הפירינאים (תגובת מרבית גורמי ה"גבעה" לדחיית הדיון ב-120 יום היא: "NO BIG DEAL". אין ספק כי מהירותו של "הרוכב הנשיאותי" הואטה באופן משמעותי מאז תחילת ספטמבר, ואף כי המשבר הכלכלי מכרסם בתדמית סיוע החוץ, הרי שיחסי הכוחות השתנו ! היעדר עידוד ישראלי לשנוי מקביל בעמדת הקהילה היהודית (ולו כדי לסייע ל"מושכי החוטים" ולנבחרים המסתייגים מעקרון הזיקה הפוליטית) עלול להחמיץ הזדמנות משמעותית לקידום אישורן של הערבויות ללא זיקה/התנייה פוליטים.

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

12. על ישראל לפעול - ברמות הגבוהות ביותר - (רה"מ, מ"מ רה"מ ושה"ח, שהב"ט, שר האוצר וחברי ממשלה נוספים) לשיקום בטחונה העצמי ואחדותה של הקהילה היהודית (מפגשים בירושלים, בארה"ב, שיחות לווין, וכ'ו).

מתוך הנחה שה"מוקש" המסוכן ביותר הוא עקרון הזיקה/התנייה פוליטיים המכרסם בדו-שיח הישיר בין הצדדים (מדוע יתקשרו הערבים ישירות לישראל אם ביכולתם לסחוט ממנה ויתורים באמצעות ארה"ב ?!) ולכן פוגע באושיות תהליך השלום, אפשר לשקול את גיוסו של נשיא המדינה למערכה בגנות הזיקה ובזכות הערבויות.

13. יש לשקול הנחיית כל אישיות ישראלית להעלות הנושא במפגשים עם צבורי יעד (יהודים ושאינם יהודים) מארה"ב, כדי להדגיש עד כמה גורלית והיסטורית היא המערכה.

14. מן הראוי להמחיש לקהילה היהודית את גודל הסכנה לרקמה הכלכלית - חברתית, אם לא תאושרנה הערבויות להלוואות (גם כדי להציג את החששות מתגובות שליליות פנימיות במימדים הנכונים).

15. מכיוון שקימת נטיה להתיחס לערבויות כאל נטל סיוע חוץ, הרי שיש להדגיש ולהפיץ ברבים את התרומה למשק הכלכלי בארה"ב (פרוט הגידול ביבוא והחזר החובות). לנושא זה, להערכתי, משקל רב יותר מן ההיבט האנושי שאף הוא חשוב.

יורם אטינגר

מברק נכנס מסווג

אאאא,חוזם:24226
אל:רהמש/1648
מ-:לנדן,נר:2226,תא:191291,זח:1800,דח:מ,סג:סו,
בבבב
סודי/מידי

אל: ממד

מאת: ציר/יועץ

סודי-639

110.70

סוריה-תהליך

[redacted]

הדברים נרשמו בהסתמך על מאמרים שקיבלתי [redacted]

1. העמידה הסורית מאחורי תהליך השלום איתנה, ונובעת מתפישת הבטחון הלאומי הסורי.

2. מטרת הסורים להוציא מהתהליך גידור CONTAINMENT של ישראל והאיום הנובע ממנה, על סוריה ועל אינטרסים סוריים.

3. מבחינת סוריה השלום איננו משוואה להכרה בישראל ובזכותה העקרונית להתקיים. הסורים רואים בנסיגת ישראל לגבולות 67 מרכיב עיקרי בתפישת בטחונם הלאומי.

[redacted]ריה מעמידה את התהליך באור 242, הסכם כולל ושלום תמורת שטחים בשני שלבים

א. מימוש האינטרסים הפלסטיניים תמורת אי-לוחמה

ב. מימוש האינטרסים הסוריים בגולן תמורת נורמליזציה ביחסים כלומר '-שלום מעשי'.

יש כאן השלמה עם עובדת קיומה המוצק של ישראל כמדינה במזת, אך לא בלגיטימיות שלה, או של שורשיה הציוניים.

4. סדר העדיפויות של דמשק מעמיד הסוגיה הפלסטינית לפני סוגית הגולן. דמשק איננה דוגלת במדינה פלסטינית ורואה בפתרון פדרטיבי או קונפדרטיבי עם ירדן, מוצא מעשי מהסכסוך. גם ביחס לירושלים רווחת בדמשק עמדה פרגמטית: פשרה שאיננה סותרת בהכרח התביעה לעיר מאוחדת תאפשר גישה חופשית וחופש פולחן, ואיננה מתעקשת כי בירת הישות הפלסטינית, לכשתקום, תהיה דוקא בירושלים.

5. ברקע התפישה הסורית הנל מאוויים של הצמרת והנשיא להשיג לאחור את חרפת 67. איש שיחנו סיפר כי בתודעה הקולקטיבית הסורית של בני דור 67 חרוטה -כתובת על הקיר-מריה, תרתי משמע:

האם מכרת את הגולן לישראלים, מרוהט או בלתי מרוהט?.

6. המשמעות של כל הנל מבחינת סוריה היא שכדי לייצב את המזת, לאפשר הפנית משאבים למטרות לאומיות אחרות, ולהבטיח בטחונה הלאומי של סוריה במציאות הגיאו -אסטרטגית הנוכחית והעתידית:

א. אי אפשר ואין לשאוף לכך, לחסל את ישראל. בגבולות 67 ישראל תחדל להוות איום על סוריה.

ב. באשר לגולן, אך גם ביחס ליהוש, בדמשק יש הבנה והכרה בצרכים מסויימים של ישראל לבטחון, מבחינת יכולת אתרעה, סידורי פרוז, הפרדת כוחות וכדומה. ברור כי לפי שעה אין מדברים על כך.

● מטרותיה הטקטיות של סוריה בתהליך השלום:

א. הקמת ציר ערבי-אמריקני הממוקד בדמשק .טיפוח היחסים עם הממשל כמשקל נגד לבסיס הכח הישראלי בקונגרס .

ב. גיבוי לנשיא בוש על ידי סיוע בצבירת נקודות בזירה המזתית, במטרה לראות בנצחונו בבחירות-1992.

ממשל בוש/בייקר נתפש בדמשק כחיובי ביותר (ברחובות דמשק מכנים את בוש UNCLE BUSH).

ג. ריתוק ממישראל הניצית לתהליך השלום, ובד בבד, נסיון להחריף את הפולמוס הציבורי בישראל ולעודד לחצים להחלפת הממשלה הנוכחית בממשלה נוחה יותר להשתתפות וגמישות בתהליך.

8. הסורים סבורים שההתקדמות הממשית בתהליך תתרחש רק בעוד שנה, אחרי עונת הבחירות 92 בישראל ובארהב'. בינתיים הזירה תהיה פתוחה למשחקים טקטיים [redacted]ירת נקודות זכות בדעת הקהל התקשורת וכהכנה לקראת השלב המעשי.

9. בלבנון תתכן התקדמות מוקדמת יותר בתהליך בהקשר 425. סוריה כנראה מוכנה לאפשר זאת. האירנים איבדו יכולת התמרון שלהם בלבנון (עוברים לסודן), הנוכחות של משמרות המהפיכה והפעילות של החזבאללה ידעכו, וסוריה צפויה לגבות נסיון לבנוני מדוד להרחיב ולייעל את שליטתה ואחיזתה באזורי הדרום, בהנחה שהדבר יביא לנסיגה הדרגתית של ישראל והרפיה מצדל.

ההערכה בסוריה היא שבישראל מבשילה הנכונות לכך.

10. יהודי סוריה: דמשק מטפלת בסוגיה ברמה הטקטית של פיזור היוזמה הישראל לנגח אותה על ידי פעולה אקטיבית: בנאום שהח שרעה במדריד, הזמנת משלחות מערביות (פאר'), קבלת מפגינים יהודים בשגרירויות סוריה במערב, הפגנות בדמשק וכה. הלכה למעשה, הקהילה הקטנה בסוריה איננה סובלת מדיכוי מכוון וממלכתי. יש חופש פולחן, ואפילו לומדים באופן פרטי עברית. ידוע על מספר מקרים של עבריני גבול במעצר, ויש רצון בקרב חלק מבני הקהילה (בעיקר צעירים וצעירות), לצאת את סוריה לאו דווקא לישראל. ממשלת סוריה תתיר, בסופו של דבר, הגירה של הרוצים בכך למערב, כחלק ממסכת יחסיה עם המערב

והארהב ומהסדר כולל עם ישראל . עד אז, היהודים ישארו בסוריה וישמשו -קלף מיקוח-. למיטב ידיעתו, בודדים מצליחים לצאת גם היום.

א י ל ן - ב ר ו ך

תפוצה:שהח,@(רהמ),@(שהבט),מנכל,ר/מרכז,@(רם),אמן,
@(מצב),ממד,סולטן,מזתים

ססס

משרד החוץ-מחלקת הקשר

```
*  1096                                                    02.01.91 :תאריך*
*                                                            4 מתוך  1 דף*
*   ** יוצא                    סודי ביותר                 15 מתוך  3 עותק*
*  **                                                                    *
* **                                                                     *
***                                                                      *
*                                                          1,1096:חוזם*
*      אתונה/29,בון/36,בריסל/42,האג/35,לנדן/2006,רומא/30,פריס/44,*
*  קופנהגן/39,ליסבון/23,מדריד/30,וש/2023,רהמש/60,בטחון/86,אביב/72,*
*                                                          53/נמנת*
*                                  -:המשרד,תא:020191,זח:1332,דח:ב,סג:סב*
*                                                    @ גס:אירופה :תח*
*                                                                @:נד*
*                                                                     *
*                                                                     *
*                                                                     *
*                                                                     *
*סודי-ביותר/בהול                                                     *
*                                                                     *
*אל: וושינגטון, תפוצת מאיה                                           *
*                                                                     *
*                                                                21347*
*                                                                     *
*הנדון: המז'ת אחרי' - גישות בקהיליה האירופית -                       *
*שאלת התאום האירופי-אמר' לפני המפגש המיוחד של שרי החוץ בלוכסמבורג ב-4*
*דנא                                                                 *
*                                                                     *
*א. משבר המפרץ - העמדה הפורמלית של הקהיליה                          *
*                                                                     *
*1. העמדה הפורמלית של הקהיליה הנה שעל עיראק ליישם תחילה את החלטות*
*מועצת הבטחון, דהיינו לפנות כליל את כווית, ורק לאחר מכן ניתן יהיה לדון*
*במכלול בעיות האזור בייחוד בבעיה הפלסטינית ובסכסוך הערבי-ישראלי במסגרת*
*ועידה בינלאומית.                                                   *
*                                                                     *
*2. הקהיליה אינה תובעת דבר אחר זולת פינוי כווית. היא מותירה את בעיית*
*הארסנל של עיראק ואת הנושא של פרוק החמוש לדיונים שיתנהלו לאחר מכן*
*לסכסוך הערבי-ישראלי.                                               *
*                                                                     *
*3. מהעמדה הזו משתמע קשר מסויים בין המפרץ לבין הסכסוך הערבי-ישראלי, או*
*כפי שמכנים זאת הצרפתים, זיקה הדדית INTERFERENCE.                   *
*                                                                     *
*השאלה היא באיזה מידה במגעים עם עיראק שחלק מחברות הקהיליה מבקשות לקדם,*
*לא תינתן הבטחה לצדאם חוסיין שהקהיליה תדאג לכנוס וועידה בינלאומית*
*שתדון בענייניו.                                                    *
*                                                                     *
*ב. עמדת מדינות הקהיליה                                             *
*                                                                     *
*המדינות הלוחצות למוצא פוליטי למשבר הנן בעיקר צרפת, איטליה הזוכות*
*במידה מסויימת לתמיכתה של גרמניה. הן אינן שוללות יציאתו של היו'ר התורן*
*לבד או במסגרת הטרוייקה, לבגדאד, גם לפני ביקור של בייקר בבגדאד. מהידוע*
```

*דף 2 מתוך 4
*עותק 3 מתוך 15

לנו, בריטניה הנה היחידה המתנגדת בתוקף למהלכים מהסוג הזה ותובעת
סולידריות מוחלטת עם ארה'ב. אני מניח שגם הולנד, דנמרק ואולי גם בלגיה,
*תומכות בגישה זו.

*ג. עמדת שה'ח לוכסמבורג, היו'ר התורן

בגלל אישיותו, שה'ח ג'אק פוס, יהיה מעוניין לקבל על עצמו שליחות שתעמידו
בשורה הראשונה של החזית המדינית הבינלאומית. משום כך יהיה מוכן לדעתי,
לצדד בהצעות של צרפת ושל איטליה. הוא לא יעשה זאת אם יחוש שההתנגדות
תהיה כזו שהוא עלול להיכשל. מדבריו ל'בי.בי.סי' ניתן להסיק שמוכן לקבל
*על עצמו שליחות לבגדאד.

*ד. 'המז'ת אחרי'

בפגישתם עם סגן רה'מ ושה'ח בבריסל (17 בספטמבר 90), אמרו רוב שרי החוץ
האירופים, שמיד אחרי פתרון משבר המפרץ, יש לטפל בסכסוך הערבי-ישראלי
ובבעיה הפלסטינית. מתוך אותה גישה הוטל על המומחים להתחיל לחשוב על
*'המז'ת שאחרי'.

בנוסף לרעיון שהגה שה'ח האיטלקי על ובשי'ת, מסרו ידידים לשגרירות בבריסל
שני ניירות שהוכנו בנושא, האחד ע'י הנשיאות האיטלקית והשני ע'י הנציבות,
*תוך בקשה לשמור על חסיון מוחלט.

*1. ובשי'ת

מתוך הערכה שאין סיכוי שישראל תשתתף בוועידה בינלאומית, העלה שה'ח
האיטלקי בשעתו את ההצעה לכנס 'ועידה לבטחון וש'פ ים-תיכוניים', דוגמת
*'הוועדה לבטחון ולש'פ אירופים' (ובש'א).
לובשי'ת יוזמנו מדינות וישויות (ENTITIES). הוא סבור שבכך תתאפשר הזמנת
אש'פ. בהתבטאויותיו הפומביות הוא אמר שניתן לכנס את הוועידה גם אם ישראל
*לא תרצה ליטול חלק בה.

*2. הנייר של הנשיאות האיטלקית

*הנייר משקף הדעות שהובעו ע'י הקהיליה האירופית שעיקרן:

*- הדגש מושם על הצורך בפתרון הבעיה הפלסטינית. אין להתעלם מאש'פ.

*- יזמת ישראל ממאי 1989 חיובית אך מובע ספק בנוגע לכוונת
*ישראל לבצעה הלכה למעשה.

- רעיון הוועידה הבינלאומית אינו אופרטיבי בשלב זה, או כשלב פתיחה
*לתהליך המדיני. תפקיד הוועידה הוא לתת גושפנקא להסכמים שישיגו הצדדים.

*- ובשי'ת תוכל להיות תחליף לוועידה הבינלאומית.

WOLFF 6406 7.90 03-5278967 יעף שלף ושות' בע"מ טל.

דף 3 מתוך 4
עותק 3 מתוך 15

- החלטות מועבי'ט 242 ו-338 הן ליישום ולא למו'מ

- יש לעודד ישראל לנוע בהדרגה לדו-שיח עקיף עם אש'פ.

- היעד: 'מדינה פלסטינית' בשטחים. הקו הירוק גבול מדינת ישראל.

- באשר למגע עם ישראל הדילמה של אירופה אם לדון עם הנהגת הליכוד או להמתין לשינוי שיחזיר השמאל לשלטון או אפילו לעודד שינוי כזה.

3. הנייר של הנציבות

- הנייר של הנציבות נוח יותר מבחינתנו בהיותו נייר אינטגרטיבי המצביע על כל בעיות היסוד באזור: אוצרות הנפט והגז; קיומה של עוצמה צבאית אדירה; אי-שוויון בחלוקת העושר בין המדינות והעמים השונים: בעיות גבול לא-פתורות בין המדינות השונות ולא רק של ישראל עם שכנותיה, (איראן-עיראק, סוריה-תורכיה, תימן-סעודיה, תורכיה-עיראק ועוד); עליית הפונדמנטליזם הדתי; העדר כמעט טוטאלי של דמוקרטיות בייחוד במדינות ערב; ריכוזים גדולים של עובדים זרים (תימנים בסעודיה, פלסטינים במדינות ערב השונות, עובדים מצרים במספר מדינות, יוצאי סרי לנקה, פאכיסתאן ועוד).

- מכאן המסקנה של הנייר: 'המאמץ ליתר יציבות חייב לבוא קודם כל ע'י מדינות האזור עצמן, גם אם המעצמות לא תישארנה פאסיביות'.

- השאיפה היא לפתרון בשלושה מישורים:

הראשון: פוליטי - עדוד דמוקרטיזציה במדינות הערביות-מוסלמיות; הבטחת שיווי משקל בין מדינות האזור; הכרה הדדית בגבולות דבר המחייב הסדר ישראל-ערבי; כנון יחסים נורמלים בין כל מדינות האזור...

השני: צבאי - חתירה לבלימת מרוץ החמוש ולפרוק נשק.

השלישי: כלכלי - העמקת היחסים ושה'פ הכלכליים וכן התלות הכלכלית בין מדינות האזור.

- האמצעים המידיים של הקהיליה: סיוע פיננסי מוגדל למדינות האזור; המדיניות הים-תיכונית הגלובלית.

- על רקע הנתונים דו'ח הנציבות מציע 'קבוצות חשיבה' לקדום:
- פתרון הסכסוך הערבי-ישראלי תוך שלוב פעולות הקהיליה בשטחים, הרעיון של כנוס וועידה לבטחון לענייני האזור.
- רעיונות כיצד יוכלו מדינות האזור להיעזר בקהיליה. רעיון ובשי'ת עולה כאן בהקשר זה.

- הקהיליה תוכל למלא תפקיד חיובי בגלל קרבתה לאזור, בגלל האשראי שיש לה במדינות ערב ושה'פ לרבות התרבותי שהיא מקיימת עם כל מדינות האזור.

*דף 4 מתוך 4
*עותק 3 מתוך 15

*ה. בסיכום

1. אלה הם רעיונות המתרוצצים כשהנייר של הנשיאות האיטלקית משקף את
*המגמות הקיימות בקרב מרבית מדינות הקהיליה.

2. המפגש המיוחד של שרי החוץ של הקהיליה המתכנס ביום שישי ה-4 בינואר,
מקבל על רקע זה משמעות מיוחדת. נצטרך לבחון את תוצאותיו גם בהקשר
*האמריקני.

3. המגעים בין ארה'ב לאירופה התרבו לאחרונה. בלי לדבר על תיאום ביניהם,
הרי ישנה יותר קרבה ובמקרים מסויימים עודדו האמריקנים את האירופים ללכת
לקראת הערבים בנושאים שלהם לא היה נוח לעשות זאת. לדוגמא הם עודדו אותם
בשעתם לא לנתק את הקשרים עם אש'פ כשהם נאלצו לעשות זאת לאחר נסיון הפגוע
*בחוף, בחג השבועות.

4. אם היו'ר התורן או הטרוייקה, ייצאו לבגדאד או יזמינו את שה'ח העיראקי
עוד לפני שארה'ב תנהל השיחות עם עיראק, נצטרך לבדוק היטב אם מועצת השרים
*האירופית לא קיבלה החלטתה לאחר הסכמה מתוך שתיקה מצד ארה'ב.

*סמנכ'ל אירופה - סמנכ'ל צפ'א

*אק

*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(2),רם(0),
*אמן(1),בנצור(1),מצפא(1),הדס(1),איר1(1),איר2(1),כהן(1)

WOLFF 6406 7.90 יוסף שלף ושות' בע"מ טל: 03-5376987

16985

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 17.06.91

שמור

נכנס **
**
**
**

16.6.91

חוזם:6,16985
אל:המשרד
יעדים:וושינגטון/736,רהמש/954,מצב/1267
מ-:ניויורק,נר:314,תא:160691,זח:2312,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:הסברה
נד:@

21438
שמור/מידי
251.01

אל: מנהל הסברה, מנהל מצפ'א

דע: לש' שה''ח, לש' ס/שה''ח, לש' המנכ''ל ציר הסברה - וושינגטון

מאת: קונסול ההסברה - ניו-יורק

הנדון: דברי השר במפגש השני עם כנס הקונכ''לים

להלן מדברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ דוד לוי, היום, יום א' 16.6.91, במפגשו השני עם כנס הקונכ''לים בניו יורק (רשם: גידי סער):

1. השר פתח בסוקרו בהרחבה את מערכות היחסים וההתפתחויות שחלו בשנה האחרונה בין ישראל לארצות אירופה, (בהן התעקב על פורטוגל, ספרד, צרפת וגרמניה), ברית המועצות, מזרח אירופה, יפן, סין, קנדה ומדינות ביבשת אפריקה.

2. השר תאר את פגישתו האחרונה עם מזכיר המדינה ג'יימס בייקר. למרות שלא תכננתי פגישה עם מזכיר המדינה האמריקני, אמר השר, בדיעבד אני שמח מאד כי הוא יזם זאת וכי יצאה לפועל. הצלחנו להסיר זעם, כעס ואפשרות כי נואשם בחוסר כנות ודבקות בתהליך השלום. השר ציין שהחלה להצטייר כאן תמונה לא מלבבת מבחינתה של ישראל. ''לא ישבנו למשא ומתן בסוגיות שנותרו, לא ראיתי עצמי לא מחוייב ולא מוסמך. שיקמנו את הכנות שבדיאלוג ביננו והעמדנו את רצונה של ישראל בשלום כדבר שאין עליו לא הירהור ולא עירעור''.

3. השר ציין כי הקשיב למשתתפי הכנס ולסוגיות שהועלו על ידם וכי ניסה לבחון כמה דרכים לשפר את מערכת ההיזון החוזר בין ירושלים לצפ'א.

4. השר הודיע כי תוקם יחידה נוספת במצפ'א אשר תשמש כתובת לבחינת הבעיות עמם מתמודדים הנציגים בצפון אמריקה. היחידה תעסוק בכל התחומים ותרכז מתן תשובות לסוגיות שונות שצריך לחדדן. יחידה זו תהיה ייחודית לצפ'א.

ב. השר הודיע כי ידאג למנות בצפ'א אדם שידאג לטפל בנושא הכנסיות. חייבים לתגבר נושא זה, אמר השר, על מנת שיהיה היזון חוזר, נוכל לחוש השטח ותהיה העברת מידע בתחום זה.

ג. השר ציין דאגתו מתחושתם של רוב משתתפי הכנס באשר להיחלשות מקומה של ישראל בתודעה של יהדות ארה''ב. האקוטיות של הבעיה צריכה להביאנו לריענון החשיבה, אמר השר, ולחיפוש דרכים על מנת להתמודד עם בעיה זו. השר הביע דעתו שההתמודדות האמיתית עם סוגיה זו נתקלת בבעיות של יוקרה אצל האירגונים היהודיים. סוגיה זו,ציין, נצטרך ללבן עם גופים נוספים: הסוכנות, תנועה ציונית ועוד. אין פעולה שתוכל לתת תוצאות לטווח הקצר, הדגיש השר, אך אם לא נפעל בנושא זה - ההידרדרות תימשך.

ד. בהתייחסו לשאלת הגעתה של ההסברה הישראלית ליהדות ארה''ב, הביע השר את ספקנותו אם האירגונים היהודיים אכן מגיעים לכלל אולוסיית יעד זו. ''אני חושב שאנו צריכים לשנות את דפוסי הפירסום וההסברה...אין מנוס. אני חושב שלבעיות שלנו כאן דרושה מערכת מקצועית ממדרגה ראשונה''. השר דיבר על הצורך לשכור חברות יחסי ציבור מקצועיות, בארץ ובארה''ב, אשר תבצענה במשולב את עבודת עיצובם של המסרים. עבודה זו תעשה עבור כל צפון אמריקה ולא רק עבור אזורים ספציפיים. השר הגדיר את מהות החומר עליו תעבוד החברה, ''מדובר בנושאים כלכליים ומדיניים. צריך לנתח אותם יפה, לתת להם לבוש ישראלי בטיעון - ולבוש אמריקאי בשיווק''.

ה. על מנת להשיג סיוע אמריקני ואת הערבויות לבנייה עלינו להמחיש את הצלחותיה של ישראל בתחום הקליטה, אמר השר. עם כל הביקורת שיש לי על הקליטה, יש גם סיפורי הצלחה מופלאים. אני בין אלו המאמינים שהעליה הזו תחזק אותנו, הדגיש השר והוסיף שהוא מלא ביטחון שהקליטה תחזיר כל השקעה בה. ''בעניין ההשקעות הזרות יש לי הרושם שאנחנו לא מספיק אקטיביים - לא שאנו לא אטרקטיביים. אנו לא מצליחים למכור את העניין הזה - מחמת ריבוי הכתובות, ריבוי האכזבות או בגלל הבירוקרטיה. אני יודע שנעשית עבודה במשרד האוצר והחברים שם יודעים את החומר. הם מנסים לגבש דברים שיהיו פשוטים יותר''. השר הציע להביא עד ספטמבר נציגים של סיפורי הצלחה בקליטת העליה ולשגרם לפגישות עם אנשים בעלי השפעה. המדובר הוא ברופאים שניקלטו, מדענים שמפתחים פרוייקטים, ראשי ערים שפיתחו שכונות עולים וכד'. ''העבודה הכי דחופה שלנו היא על נושא הערבויות'', הדגיש השר, ''ספטמבר זה היעד. אם נעבוד יחדיו על-פי הפרמטרים שדיברנו עליהם בשיחה זו - אנו מגדילים את סיכוייכנו''.

השר סיים בציינו כי מבחינתו היה זה מיפגש חשוב מאד, וכי ניתנה לו ההזדמנות לראות, לשמוע, ולהכיר בעיות העומדות בפני נציגי המשרד בצפון אמריקה.

אורי פלטי

קונסול ההסברה - ניו-יורק

16 ביוני 1991

דש

תפ: שהח(2),סשהח(1),דהמ(0),מנכל(1),ממנכל(2),מצב(0),בנצור(1),מצפא(4),
רביב(1),מעת(4),הסברה(3),אירו(2),אירב(2),כנסיות(2)

WOLFF
03-5376967 .טל ,בע"מ ושות' שלף יוסף ***** 7/90 6406

* 15351 **משרד החוץ-מחלקת הקשר**

*תאריך : 17.06.91
*דף 1 מתוך 4
*עותק 1 מתוך 1

סודי ביותר נכנס **

*חוזם:6,15351
*אל:המשרד
*יעדים:רהמש/852
*מ-:נ',נר:2033,תא:140691,זח:0400,דח:ב,סג:סב
*תח:@ גס:צפא
*נד:@

*סודי ביותר / בהול לבוקר

*ח.ר.ב.
*======

*אל: רוה'מ, מצפא, לשכת שר החוץ

*מאת: שגריר וושינגטון

*הנדון: שיחת שה'ח לוי עם מזכיר המדינה בייקר - 13.6.91

*נוכחו מצד ארהב: רוס, קלי טטווילר

*מצד ישראל: שובל, בנצור, אורן

בתחילת השיחה חזר המזכיר על השבחים שחלק לשה'ח בפני העיתונאים, לאמור
שאיש אינו מסייע יותר לתהליך השלום ממנו. לאחר התייחסות קצרה למיבצע
''שלמה'' מצד שני השרים (הכרת תודה מצד ישראל והבעת רצון מצד ארהב
לסייע להוצאת היהודים שעוד נותרו באתיופיה), עבר המזכיר למכתב ההתחייבות
מה-2 באוקטובר, בטענו שהשגריר בראון לא הצליח לקבל את האינפורמציה
הפיננסית שהובטחה - לא ע"י משרד רוה'מ ולא בידי משה'ח, שר החוץ השיב
שלמיטב ידיעתו המידע סופק ע"י היועץ הכלכלי של רוה'מ, אך יבדוק הדבר
*שנית.
מכאן עבר המזכיר לעניין הפצצות האויר של ישראל על ריכוזי מחבלים בלבנון,
''אנו ערים לדאגותיכם מהסכם סוריה- לבנון , אך פעלנו באופן נימרץ אצל
הסורים לגבי פירוק נישקם של המיליציות הפלשתינאיות ואילו הפצצותיכם
עלולות לספק תירוץ לאלה שאינם רוצים כלל לפרק את נישקם'', המזכיר ביקש
שישראל תינהג באיפוק אלא אם כן תחליט שנישקף אוים ברור על ביטחונה. (
שה'ח הסביר את אילוציה של ישראל בהקשר זה, הנובעים מריכוזים גדולים של
נשק וציוד ע"י המחבלים - דבר שעלול להביא למצב הדומה לזה ששרר ערב מיבצע
*של'ג).
המזכיר השיב שבידיהם אינפורמציה אחרת, אך שמכל מקום פעלו אצל ממשלות
סוריה ולבנון, לדבריו, סיכמו שתי הממשלות הנל לוח - זמנים (קלי עד
ה-30.6) לפירוק נישקם של המחבלים - ואילו ההפצצות תספקנה אמתלה שלא לבצע

זאת.

''מדוע שלא נעמיד אותם במיבחן ? '' , כאן הוסיף, שממשלת לבנון אינה מסוגלת להרחיב את שלטונה לדרום בגלל ההפצצות בידי ישראל, ''אינני אומר שתימנע מפעולה כדי לחסל איום (כמו הארטילריה ששה'ח הזכיר קודם לכן), אך תצמצמו את מיספר הפעולות, צננו את האוירה כדי לא לספק להם אמתלות''.

ביטחון המדינה 50 שנה

תהליך השלום בפתח דבריו, טען המזכיר שתשובת רוה'מ מהווה הסתלקות מכמה מההבנות שהושגו בירושלים- ובפרט באשר לטענה, שבירושלים נסב הדיון רק ב-MODALITIES ולא בשאלת הייצוג, ''הרי אתה והשגריר יודעים איזה מאמץ השקענו בכך'', כאן הזכיר אחד לאחד את הדברים שהוסכם עליהם (''לא אש'פ, לא ירושלים, לא חיצונים, משלחת משותפת'') טענות מסוג זה מקשות על יצירת אמון.

בהתייחסו לנקודות הספציפיות במכתב רוה'מ, אמר כי: '' כל עוד תהליך השלום נימשך , ובמיוחד התהליך הנדון- לא נרשה שיקרה שהדיון יעבור לזירה האומ'ית- ואנו מסוגלים לעשות זאת כחברי מועצה'יט ע'י שימוש בווטו- ואנחנו מוכנים לתת להם התחייבות זו בכתב''.

בנקודה זו הפסיק המזכיר את דבריו בעניין תשובת ישראל ואמר שטרם נתקבלה תשובה מסורית, אך נאמר להם שישיבו בקרוב, ושתשובתם תהייה כנראה סבירה, המזכיר הביע את שימחתו על ההבנה שהושגה בין שה' ח לאירופים וביקש לדעת מה בדיוק הנוסחה שנתקבלה, המזכיר שב והתייחס לנקודות המחלוקת עם ישראל, בציינו שהרי התנאים שסיכמו הם בעצם ''תנאי קמפ-דיוויד'' (''לא מדינה פלשתינית, וכו') - ושלכן התנגדות ישראל מעוררת ספקות לגבי כנות רצונה לדבוק בתהליך''.

כאן המזכיר העלה את הסכנות שצפויות לישראל בעתיד במידה ולא יושג שלום, אך אין ארהב יכולה לרצות בשלום יותר מאשר ישראל עצמה, ארהב עשתה מאמץ אחרי מלחמת המפרץ ושה'ח עצמו והשגריר פעלו כדי להגיע לתוצאות, לדבריו, רק הגבול המצרי הוא גבול שישראל אינה צריכה לדאוג מפניו, כיוון ש''בגין נקט צעדים למען השלום''. שה'ח השיב למזכיר, שאין ישראל מחפשת שום תירוץ למנוע את תהליך השלום- אדרבא ''עשינו מאמצים רבים כדי להתגבר על מכשולים'', מאמציך הביאו לכך שישראל גילתה רצון מאוד אמיץ להתקדם- ואנו אתה בעצמך אמרת שיש יותר הסכמות מאי- הסכמות, ישראל חיכתה לאותו מהערבים- ועדיין איננו רואים אותם. אנו מעריכים מאוד את מאמציך- המניע העיקרי שלנו להגיע למו'מ ישיר, ואילו הערבים עושים הכל כדי למנוע במענה לדבריו אלה של שה'ח, הזכיר המזכיר את נכונות המיפרציות לדבר ישירות עם ישראל על שאלות אזוריות- והשיב שאכן מעולם לא זילזל בכך '' הממשלה מעריכה ומשבחת את זה''.

שה'ח התמקד בשאלות הייצוג הפלשתיני, באמרו שהעקרונות שהוזכרו ע'י המזכיר משמחים אותנו ושרשמנום לפנינו - אך הרי כל מה שאמרנו בסוגיה זו הוא שמותור לנו לראות את הרשימה - כפי שדובר.

המזכיר חזר והתייחס לאותו חלק במכתב רוה'מ שטען שעיקר טיפולו ב-MODALITIES וזה איננו נכון (המזכיר עומד כאן בפרוטרוט על ההבנות שהושגו בעניין זה בשיחתו עם רוה'מ - שבחלקן נוכח גם שה'ח).

WOLFF 7.90 6406 03-5376967 יוסף וולף ושות' בע"מ טל.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*דף 3 מתוך 4
*עותק 1 מתוך 1

רוס: המזכיר אמר לפלשתינאים, למלך חוסין ולרוה'מ שארהב לא תיתן יד
להונאה- ואם הפלשתינאים לא יקבלו על עצמם את העקרונות שסוכמו הרי שזה
אכן יהיה מעשה- הונאה.
שה'ח: יש סיכוי- לא להתייאש ולא להתרגש- אסור שהמאמץ שעשינו נעשה
לשווא.
בייקר: אין בכוונתי להתייאש- הייתי מאוכזב מהמכתב, שכן מאמין אני שאתה,
רוה'מ ושר הבטחון מעריכים את ערכו של תהליך שלום בר- קיימא עבור ישראל -
ובפרט בתהליך שמתנהל עפ'י העקרונות שלכם.
יתכן שלא הכל אצלכם שותפים לדעתכם, אך עלינו לעבד את המכניזם שהסכמנו
עליו. לדבריו, של המזכיר הסיבה העיקרית שאיננו נואש היא כיוון ששה'ח,
רוה'מ ושר הבטחון חפצים בתהליך - שלום אמיתי , בהקשר זה הביע תרעומת על
כמה מהתבטאויותיו של מנכל משרד רוה'מ - אך דעת ארהב היא שמי שמדבר בשם
הממשלה זה שה'ח ורוה'מ ו''לכן לא נואשנו'' , אן ו מפעילים מאמצים אדירים
על מדינות ערב.
כאן חזר ל- FALL BACKS שדובר עליהם בעת ביקורו האחרון בארץ- והביע פליאה
שנאמר שלא הוסכם עליהם כלל. שה'ח השיב שהדברים צריכים להיות מוסכמים על
השרים הממונים סטטוטורית על הענין, ואמנם, מה שענין את רוה'מ הם
העקרונות שהוזכרו ע'י המזכיר בקשר למיתווה, לייצוג וכו' - אך איננו
רואים הרשימה ואיננו רוצים להיות מופתעים או שנועמד בפני עובדה מוגמרת -
זה עלול לסכל את כל מאמצינו.
המזכיר העלה את הדבריים שנאמרו ביננו לבין רוה'מ בשיחתם בארבע עיניים
בענין זה - ו''אולי מה שאתם זקוקים מאתנו זו התחייבות ?''
*
איננו יכול להתחייב כלפיך שבשלב זה או אחר לא נוציא הזמנות או שלא נתאר
את המצב- אך אין לנו כל כוונה לעשות לכם '' אמבוש'' בניגוד לעקרונות
*שסכמנו עליהם עימכם, נמשיך לעבוד בענין
*
בענין סוריה - אומר המזכיר שהם שגרו ''מכתב תקיף מאוד לאסד'';
טרם קיבלו תשובה, אך המצרים אמרו להם שהסורים יתמתנו (בענין תפקוד
האום, והזימון מחדש), אי אפשר לברך על המוגמר עד שתתקבל תשובת סוריה, הם
ירצו לעסוק ב- MODALITIES ואיננו מוכן לומר היום שעמדתם תישתנה- אך יש
סימנים , ושאר הערבים כולל חוסין , רוצים בתהקדמות התהליך.
בתשובה לדברי שה'י שאם ייכשל המאמץ אסור שהדבר יעכיר את יחסי הידידות
בין ארהב לישראל- השיב המזכיר שזו גם דעתו.
המזכיר משבח את התפקיד החיובי של ברה'מ ושואל מהי הנוסחה המדוייקת שלו
ההסכמה עם האירופים.
המזכיר העלה השערה, שכאשר רוה'מ אמר לפני יומיים שהוא חושש שמשהו קורה
שישראל איננה יודעת עליו- התכוון לדברים אלה (הייצוג הפלסתיני) אך ארהב
לא תעשה שום דבר בניגוד לעקרונות המוסכמים עם ישראל.
בנקודה זו שה'ח חזר והזכיר את התנגדותה הנחרצת של ישראל בענין אש'פ,
המזכיר השיב שזה ידוע לו.
בתום הדיון בשאלת תהליך השלום- הועלה בושא יהודי סוריה, כמו כן העלה
השגריר בפני המזכיר את הראיון שנתן הנשיא מובארק לעתון '' פיגנשייל
טיימס''.
*
נוסח מלא ומפורט של השיחה יועבר בנפרד.

```
*
*דף 4     מתוך 4
*עותק 1   מתוך 1
*
*
*השגריר
*
*
*פא
*
*
*
*תפ: רהמ(0),שהח(2),מנכל(1),ממנכל(2),בנצור(1),מצפא(1)
```

WOLFF 6406 7.90 03-5757967 טל. משרד החוץ, ת.ד. 58100

משרד החוץ-מחלקת הקשר

18254 תאריך : 18.06.91

נכנס **
**
**
**

שמור

חוזם:6,18254
אל:המשרד
יעדים:וושינגטון/787,מצב/1380
מ-:ניו יורק,בר:357,תא:170691,זח:1811,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:צפא
נד:@

21494
שמור/מידי
355.16

אל: מנהל מצפ'א, מנהל תפוצות, הסברה

דע: השגריר וושינגטון
לשכת שה'ח

מאת: ס/קונכ'ל ניו יורק

הנדון: ס/רוה'מ ושה'ח בוועידת הנשיאים

1. הבוקר 17/6 נפגש שה'ח עם קבוצה סלקטיבית של מנהיגים יהודיים במסגרת ועידת הנשיאים.

2. להלן מדברי השר:

תהליך השלום: זה לא סוד שבתהליך היו עליות וירידות. בתחילה התנגדתי לתהליך כי נועד לטפל רק בסוגיה אחת בעוד הטיפול במסלול עם מדינות ערב הושם הצידה. הזמן הוכיח שהסכנות הן ממדינות ערב, מדינות המשעבדות את משאביהן והממשיכות בסיפוק אופיום של שנאה נגד ישראל. השר הסביר הסיבות נגד קיומה של ועידה בינלאומית ועמד על ההבחנה בין מנהיג ערבי האומר לעמו כי הוא חושב להתדיין עם ישראל בוועידה בינלאומית לבין מנהיג האומר כי הוא הולך לדבר עם ישראל במו"מ ישיר. השר תיאר את מערכת יחסיו עם בייקר מן הפגישה הראשונה תוך דיווח השתלשלות הדיונים והבהרת היסודות עליהם מבוסס תהליך השלום. כבר בשלבים הראשונים בייקר הבין הצורך שיש ללכת במקביל עם מדינות ערב ועם הפלסטינאים. שישראל לא תיתן יד להקמת מדינה פלסטינאית, ושאש'פ לא יהיה צד בתהליך השלום. השר הבהיר כי הוא בעד פתרון הבעיה הפלסטינאית אך לא במחיר הקמת מדינה פלסטינאית. על בסיס עמודי התווך הללו, אמר השר, החל בייקר במאמציו. החלפנו אגרות, שפרנו היחסים גם עם רוה"מ והחל דיאלוג על בסיס אחר. לכשתעוררו שאלות קונקרטיות אמרתי לבייקר אל תתחיל עם נציג ירושלים ו/או נציג הפזורה. האמת שהדבר נראה לו כמשימה בלתי אפשרית אך הבין שאם יחזור לנקודות אלו, לא תהיה התקדמות.

WOLFF WOLFF
03'5376987 .ת.ד. 6406 ,רח' נגיד 7 ,תל אביב

לאחר מלחמת המפרץ ארה'ב יצאה מחוזקת וחבל שלא השתמשה בכח זה יותר.
והנה סאדאם חוסיין נשאר על כנו, הכורדים סובלים, השיעים כנ'ל. המערב וארה'ב הוכיחו במלחמת המפרץ נחישות אך אימצו את הפרדוקס המזרח תיכוני כאשר נצחון מוצג ככשלון וכשלון כנצחון.
ישראל נהנה בתבונה ולא רצתה להיות מואשמת בפירוק הקואליציה. אחרי המלחמה אמרתי לבייקר תפעילו לחץ על מדינות ערב. אמור להם שזו צריכה להיות המלחמה האחרונה. השר המשיך בהציגו את ההישגים המדיניים שישראל השיגה מארה'ב:

א. התהליך לא נועד להביא למדינה פלסטינאית. זו מחוייבות אמריקאית.

ב. אש'פ לא יהיה פרטנר לתהליך השלום.

ג. הועידה האזורית לא תמלא תפקיד, לא תכריע ולא תהיה במה לערעורים ותכליתה להביא למו'מ ישיר.

ד. מו'מ ישיר בין ישראל למדינות ערב ללא תנאים מוקדמים, הערבים אומרים שטחים תמורת שלום על בסיס 242 בייקר הסכים כי לישראל הזכות לפרשנות משלה לגבי 242. הפרשנות עצמה היא המו'מ. בקשתי מבייקר שלא יצהירו מהיא הפרשנות האמריקאית כי אחרת אין הם ניטרליים או שהם ניטרליים נגד ישראל. בייקר הסכים וכך גם הורדנו את התביעה להסכים על העקרון שטחים תמורת שלום.

ה. כל גורם שישתתף בתהליך מקבל על עצמו הנקודות שהושגו עם האמריקאים. בייקר הסכים לעקרון זה. במגעינו עם ברה'מ הסכים שה'ח הסובייטי כי הם יקבלו הנקודות שהשגנו עם האמריקאים ולראשונה שתי המעצמות ישתתפו בועידה אזורית על בסיס הנקודות שהשגנו. גם האירופאים הסכימו להצטרף על אותו בסיס, להזיז עמדותיהם ולהשתתף במימון פיתוח אזור בתחום הבילטרלי וכל זאת בתחילתו של התהליך.

השר המשיך, אומרים ששיניתי עמדותי. אני שיניתי את עמדות בני שיחנו, הסרתי הערפל. ערפל בין ידידים זה פשוט התנגשות. השר תיאר את פגישתו האחרונה עם בייקר. הפגישה היתה ביוזמתו של בייקר. לא היה לי עניין לראות אותו. הוא רצה זאת והפגישה קויימה. תחילתה של השיחה היתה קשה מאוד. היה כעס. גם פרסום האגרות גרם לכעס גדול. בכל זאת נדמה היה לו שאנחנו לא רוצים בתהליך השלום וזה הדבר החמור ביותר מבחינתנו. אמרתי לו כי השלום יקר לנו פי 10 מאשר לכל אחד אחר. אנו לא מרמים אף אחד. אל תתיאש ואם תתייאש חבל שנכנסת לתהליך. אמרת בעוזבך את ירושלים כי מה שהושג הוא הרבה יותר ממה שנשאר פתוח. נדרשת סבלנות. בוא נמשיך ולא נתייאש. בקשתי במבייקר לא ללחוץ עוד יתר משתתפים וציינתי כי אם תהיה התנגשות בין ארה'ב לישראל זה מחליש ישראל. כך נפרדנו. הישיבה הורידה מתחים וחיזקה מערכת התיעצויות אני מאמין שתהיה עתה רגיעה ואני רק מקוה שאצלנו נימנע מהצהרות בומבסטיות מכל עבר, שקודם נראה את תשובת הערבים.

3. שושנה קרדין דיווחה על שיחת משלחת מנהיגים יהודיים עם בייקר שקויימה ב- 13 ביוני. (לאחר פגישת השר עם בייקר). אמרה כי בייקר היה מוטרד מפרסומי האגרות אך צין כי לא תהיה התייחסות ציבורית לכך מצד המימשל. בייקר פירט בפנינו, אמרה קרדין, את נקודות ההסכמה כפי שהשר התייחס

אליהם. אמר כי קטנים הם ההבדלים בשתי הנקודות שאין עליהם הסכמה: השתתפות משקיף האו"ם וועידה מתמשכת. קרדין ציינה כי בייקר מאמין שרוה"מ, שה"ח, שר הבטחון בעד התהליך אך דאגתו שלא כך הוא המצב לגבי הסובבים רוה"מ.

כאשר העלה אחד המשתתפים נושא צרכי הקליטה והערבויות בייקר לא התייחס לנושא. בנושא ההתנחלויות התייחסותיו היו קצרות וכעוסות. בייקר מאמין שאם עתה לא יזוז תהליך השלום קדימה, זה לא יקרה עוד הרבה זמן. ביציאתם מפגישה עמו אמר בייקר למנהיגים היהודיים, לכם יש תפקיד למלא הפעילו לחץ על ישראל.

4. להלן מתשובות השר לשאלות המשתתפים:
- בייקר הבטיח לא להפתיע את ישראל לגבי הנקודות אשר עליהן הושגו סיכומים. באשר לזימון הועידה אמרתי לבייקר שאם מזמינים ועידה היא צריכה להיות אפקטיבית. הטוב ביותר שנמשיך בדיאלוג וזה הערובה להצלחה. יש לחזק היסודות וההבנות ולפעול בתיאום.

- השר משיב בארוכות לשאלה בנושא פשרה טריטוריאלית. בייקר אמר כי התהליך לא נועד להקים מדינה פלסטינאית והוא יתן זאת בכתב, זו עמדת ארה"ב. באשר לפשרה טריטוריאלית זה דבר נורא שמנסים לקדם את העגלה לפני הסוס. השר מסביר את המסלול הדו-שלבי. עמדתו היא נגד הכרזה שירדן היא פלסטין. יש לתת לזמן לעשות את שלו. המבנה הדמוגרפי של ירדן יכול וישתנה.

- באשר להתנחלויות השר אמר כי נושא זה לא הועלה ע"י בייקר בפגישתם האחרונה.

- לבייקר יש עוד שתי צ'פיות. אמרתי לו כי ישראל סבלה רבות מעמדות האו"ם. אמר כי ארה"ב מוכנה לתת התחייבות שהאו"ם לא יתערב כל עוד התהליך נמשך.

- השר סיים דבריו בהתייחסו לשאלת הקליטה בישראל על כל הכרוך בכך והדגיש כי הוא רואה בעיניין הערבויות כדבר מרכזי המחייב השקעת מאמצים רבים, כן התייחס לערבויות שגרמניה נתנה. שושנה קרדין סקרה בקצרה פעילות הארגונים בנדון והשר ביקש המנהיגים היהודיים לפעול אצל גנשר וקוץ' נוכח התבטאויותיהם בנושא התהליך המדיני.

ס/קונסיל ניו יורק
מרדכי ידיד

מג

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(2),מצב(0),בנצור(1),מצפא(4),
תפוצות(2),בן אבו(1),רביב(1),הסברה(3)

WOLFF 03537696? ,יסף שלף ושות' בע"מ 6406 790

חוזם:6,17915
אל:המשרד
יעדים:רהמש/988,בטחון/1572,אביב/1312,מכמת/954,מצב/1312
מ-:וושינגטון,נר:252,תא:170691,זח:1114,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמ"ס/מיידי

אל : תפוצת תקשורת

מאת: עתונות וושינגטון

הנדון: מדברי הנשיא בוש במכון סיימון ויזנטל

REMARKS OF PRESIDENT GEORGE BUSH AT THE SIMON WISENTHAL DINNER
CENTURY PLAZA HOTEL, LOS ANGELES, CALIFORNIA
SUNDAY, JUNE 16, 1991

PRESIDENT BUSH:

... LET ME
JUST SAY A WORD ABOUT THIS CENTER. THIS -- AND FOR THE MAN WHO IT'S NAMED FOR. THE EXTRAORDINARY HERO THAT THIS CENTER HONORS IS OUR LIVING EMBODIMENT OF REMEMBRANCE. THE TWO PLEDGES OF SIMON WISENTHAL'S LIFE INSPIRE US ALL: NEVER FORGET AND NEVER AGAIN. HE REMINDS US THAT WE, AS A PEOPLE, MUST STUDY CLOSELY THE LESSONS OF THE CONCENTRATION CAMPS. AND, YES, LIKE MANY HERE, BARBARA AND I HAVE BEEN TO AUSCHWITZ. WE'VE SEEN THE IMAGES OF HUMAN EVIL. AND LITERALLY, WHEN I LEFT, I LEFT PART OF ME. BUT I TOOK SOMETHING AWAY IN ITS PLACE: THE DETERMINATION, NOT JUST TO REMEMBER, BUT ALSO TO ACT. AND I SAY THIS TO YOU AS A WORLD WAR II VETERAN, AS AN AMERICAN AND NOW AS PRESIDENT OF THE UNITED STATES. THE HAUNTING IMAGES COMPEL US TO GUARD AGAINST TYRANNY AND INHUMANITY. REMEMBERING MAKES US STRONG. REMEMBERING MAKES US ACT. (APPLAUSE.)

BUT THERE'S SOMETHING ELSE. WE MUST ALSO REMEMBER SOMETHING MORE POWERFUL THAN THE HORROR: THE TRIUMPH OF THE INEXTINGUISHABLE HUMAN SPIRIT. THOSE WHO SURVIVE THE HOLOCAUST COULD HAVE SUNKEN TO HATE AND REVENGE, AND INSTEAD, THEY LIFTED THEMSELVES AND ALL OF

HUMANITY TOWARD A GREATER GOAL. I BELIEVE THAT THE ULTIMATE LESSON HERE IS THE TRANSCENDENT GLORY OF SURVIVAL. HOPE TRIUMPHED OVER HORROR. LIFE TRIUMPHED OVER DEATH. AND WE MUST ALSO REMEMBER THE STORY OF A SINGLE LIFE -- IN THIS CASE, THE STORY OF A GREAT MAN NAMED RAOUL WALLENBERG, A STORY BROUGHT TO THE CONSCIENCE OF THE WORLD BY ANOTHER GREAT MAN, THE ONE WHOSE NAME THIS CENTER BEARS.

WHEN I WAS OVER WITH BARBARA IN BUDAPEST, WE WENT TO RAOUL'S MEMORIAL TO PAY TRIBUTE. HIS ACTIONS EMBODIED THE HIGHEST IDEALS OF HUMAN DECENCY AND MORALITY. A HERO OF OUR TIMES, AND WE OWE HIM NOT ONLY TRIBUTE, NOT ONLY REMEMBRANCE, BUT ALSO COMMITMENT TO HAVE A FULL AND FINAL ACCOUNTING OF HIS PRECIOUS LIFE.

WE ALL KNOW ELIE WIESEL WHO DEDICATES HIS LIFE TO THE HOLOCAUST AND ITS VICTIMS BECAUSE ANYONE WHO DOES NOT REMEMBER BETRAYS THEM AGAIN. THE FREEDOM WE ENJOY CARRIES A PROFOUND RESPONSIBILITY. NOW THE VICTIMS OF OTHER HUMAN RIGHTS ABUSES CALL TO US DAILY FROM ACROSS THE GLOBE. IN THE MEMORY OF THE MILLIONS WHO DIED, WE MUST NOT FORGET, WE MUST NOT CLOSE OUR HEARTS, WE MUST NOT FAIL TO ACT.

WE'VE BEEN ACTING FOR YEARS TO PROMOTE FREEDOM IN THE SOVIET UNION, INCLUDING THE FREEDOMS OF RELIGION AND EMIGRATION. AND THAT ACTION HAS PAID OFF. JEWS IN THE SOVIET UNION CAN NOW STUDY HEBREW. JEWS WHO CHOSE TO LEAVE CAN DO SO, SOME DELAYS ADMITTEDLY, BUT THEY CAN LEAVE. HUNDREDS OF THOUSANDS HAVE MADE ALIYAH TO ISRAEL AND THIS IS FREEDOM IN ACTION.

IN THE GULF, SIMON WIESENTHAL WAS AMONG THE FIRST TO SPEAK OUT AGAINST SADDAM HUSSEIN'S BRUTALITY. HE SAID, "SILENCE IS ADMITTANCE; WE CANNOT TOLERATE SILENCE." IT WAS BECAUSE OF SADDAM'S AGGRESSION THAT WE MADE OUR STAND IN THE PERSIAN GULF. THE WORLD HAD IGNORED THE BREWING MADNESS 50 YEARS AGO. WE WOULD NOT MAKE THE SAME MISTAKE THIS TIME. IT WAS A MORAL IMPERATIVE TO ACT.

AS I CONTEMPLATED AS COMMANDER-IN-CHIEF OF THE ARMED FORCES WHAT ACTION TO TAKE AGAINST SADDAM HUSSEIN'S AGGRESSION, I THOUGHT OF THE WORLD'S INACTION THOSE MANY YEARS AGO WHEN FIRST THE ARMY AND THEN SS MARCHED INTO POLAND. IT WAS ON MY MIND AS I HAD TO MAKE THIS FATEFUL DECISION TO SEND OUR SONS AND DAUGHTERS INTO COMBAT IN THE GULF.

AND THEN THERE'S EXCITING AND EMOTIONAL FREEING OF THE ETHIOPIAN JEWS THAT WAS REFERRED TO A MINUTE AGO. RUDY BOSCHWITZ, A FORMER UNITED STATES SENATOR, A WONDERFUL MAN, WAS OUR SPECIAL EMISSARY. AND RECENTLY IN THE ROSE GARDEN I WAS PRIVILEGED TO HONOR HIM. BOB FRASIER (SP) OF THE NATIONAL SECURITY COUNCIL, IRVING HICKS (SP) OF THE STATE DEPARTMENT, ROBERT HUDEK (PH) THERE IN OUR

WOLFF 7.90 6406 ***** אסף וולף ושות' בע"מ טל. 03'5376967

EMBASSY -- EMBATTLED EMBASSY IN ADDIS ABABA, FOR THEIR EXTRAORDINARY ACTIONS WE HONORED THEM -- HELPING IN WHAT TURNED OUT TO BE ONE OF THE MOST INTENSIVE HUMANITARIAN AIRLIFTS IN HISTORY. AND THANKS IN CONSIDERABLE PART TO THE EFFORTS OF THE UNITED STATES, A LOT OF PEOPLE IN THE UNITED STATES, THE ETHIOPIAN JEWS WERE DELIVERED FROM HARM'S WAY WITHIN 30 HOURS, REUNITED WITH LOVED ONES AND GIVEN THE OPPORTUNITY TO BEGIN NEW LIVES IN ISRAEL. WHAT A JOYOUS, WONDERFUL HOMECOMING. (APPLAUSE.)

BUT THESE EVENTS REMIND US THAT ISRAEL WAS CREATED AS REFUGE FOR JEWS WHO FACE OR FLEE PERSECUTION. SO OUR CHALLENGE IS TO MAKE ISRAEL TRULY SECURE. WE LEARNED A HARD LISTEN, THAT GEOGRAPHY ALONE CANNOT GUARANTEE SECURITY FOR ISRAEL. WE'VE LEARNED THAT MILITARY POWER ALONE CANNOT GUARANTEE HER SECURITY. ISRAEL AND HER N IGHBORS WILL ENJOY TRUE AND LASTING SECURITY ONLY WHEN THEY ACHIEVE GENUINE RECONCILIATION. AND THAT'S THE GOAL BEHIND THE PEACE INITIATIVE THAT I LAUNCHED THREE MONTHS AGO.

OUR SECRETARY OF STATE HAS WORKED TIRELESSLY TO FOLLOW UP, AND DIRECT NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND HER NEIGHBORS NO LONGER SEEMS SUCH A DISTANT DREAM. THE PROCESS WE HAVE DESIGNED CAN PROMOTE PEACE, BUT ONLY IF THE PARTIES IN THE REGION MUSTER THE POLITICAL WILL TO MAKE IT HAPPEN. IF THEY DO, THE ISSUES THAT DIVIDE THEM WILL FALL AWAY, AND THE MIDDLE EAST AT LAST CAN BEGIN THE JOURNEY TOWARD LASTING PEACE.

WE'RE HERE TONIGHT IN HONOR OF A PLACE THAT DRIVES US TO USE THE PAIN OF OUR PAST LITERALLY TO FORGE A BETTER FUTURE. SIMON WIESENTHAL CENTER IS NOT JUST A MUSEUM, ALTHOUGH ITS VIVID IMAGES WILL NEVER LET THE PAST FADE; IT'S ALSO AN ACTIVIST ORGANIZATION OF MORE THAN ONE MILLION MEMBERS -- ONE MILLION SEPARATE VOICES BOUND TOGETHER IN SINGLE PURPOSE, THE CALL FOR ALL LIVES TO HAVE MEANING, DIGNITY, AND HOPE. (APPLAUSE.)

I MUST SAY THAT WAS RUNNING THROUGH MY MIND WHEN THE HOLOCAUST SURVIVORS BROUGHT IN THE MOTHAUSEN (PH) FLAG. WHAT A STORY. THOSE MEN AND WOMEN CREATING OUT OF SCRAPS THIS SYMBOL OF THE VALUES THAT GAVE THEM HOPE. JUST THINK, THOSE VALUES WERE THE ONES UPON WHICH THIS COUNTRY WAS FOUNDED, ONES WE TOO OFTEN TAKE FOR GRANTED, I'M AFRAID, IN OUR BUSY LIVES. I JUST WISH THAT EVERY AMERICAN COULD HEAR THEIR STORY. I WISH EVERY AMERICAN COULD SEE THIS FLAG AND FEEL THE SAME EMOTION THAT I FELT WHEN THESE SURVIVORS BROUGHT IT TO THIS STAGE.

THE VALUES THOSE COURAGEOUS JEWISH VICTIMS SAW SYMBOLIZED IN OUR FLAG BECAME THE ONES ON WHICH THEY FOUNDED THEIR NEW HOMELAND. THESE SHARED VALUES UNITE OUR COUNTRY AND ISRAEL IN EXTRAORDINARY, SPECIAL KINSHIP -- VALUES LIKE FREEDOM, DEMOCRACY, MORALITY,

WOLFF 7.90 6406 03'5376987 ,יוסף וולף ושות' בע"מ טל

RESPECT, DEEPLY ROOTED TRADITIONS OF TOLERANCE, INDIVIDUAL RIGHTS AND LIBERTIES, OUR COUNTRIES HAVE FORGED AN UNPRECEDENTED BOND, A BOND OF SHARED IDEALS, SHARED STRUGGLES, SHARED COMMITMENTS.

AND TONIGHT, I WANT TO RETURN TO THOSE ESSENTIAL
I JUST WISH THAT EVERY AMERICAN COULD HEAR THEIR STORY. I WISH EVERY AMERICAN COULD SEE THIS FLAG AND FEEL THE SAME EMOTION THAT I FELT WHEN THESE SURVIVORS BROUGHT IT TO THIS STAGE.

THE VALUES THOSE COURAGEOUS JEWISH VICTIMS SAW SYMBOLIZED IN OUR FLAG BECAME THE ONES ON WHICH THEY FOUNDED THEIR NEW HOMELAND. THESE SHARED VALUES UNITED OUR COUNTRY AND ISRAEL IN EXTRAORDINARY, SPECIAL KINSHIP. VALUES LIKE FREEDOM, DEMOCRACY, MORALITY, RESPECT, DEEPLY ROOTED TRADITIONS OF TOLERANCE, INDIVIDUAL RIGHTS AND LIBERTIES.

OUR COUNTRIES HAVE FORGED AN UNPRECEDENTED BOND, A BOND OF SHARED IDEALS, SHARED STRUGGLES, SHARED COMMITMENTS. AND TONIGHT I WANT TO RETURN TO THOSE ESSENTIAL BASIC VALUES AND PLEDGE AMERICA'S ETERNAL VIGILANCE FOR JUSTICE, PEACE, AND HUMAN RIGHTS THROUGHOUT THE WORLD.

AS YOUR PRESIDENT, I SAY THERE IS NO ROOM IN AMERICA FOR INDIFFERENCE. THE HOLOCAUST MUST NEVER BE DEHUMAN -- DEHUMANIZED OR DISMISSED. WE PLEDGE IT WILL ALSO NEVER BE FORGOTTEN. (APPLAUSE.)

THERE IS NO ROOM IN THIS COUNTRY FOR HATE CRIMES. WE MUST RAISE OUR VOICES AND THE FULL FORCE OF OUR LAW AGAINST EVERY HATE GROUP -- DESECRATOR AND DEMAGOGUE, BROWN SHIRT OR WHITE SHEET. WE WILL NOT BE FOOLED BY A CHANGE IN DISGUISE IF CORRUPTION AND INHUMANITY STILL LIE BURIED IN THEIR HEARTS. (APPLAUSE.)

THERE IS NO ROOM -- NO ROOM AT ALL -- IN AMERICA FOR BIGOTRY, AND WE WILL STAND FIRM AGAINST INTOLERANCE, RACISM, AND DISCRIMINATION IN ANY FORM OR ANY PLACE -- IN OUR CITIES, IN OUR MEDIA, IN OUR MINDS, IN OUR HEARTS -- AND WE PLEDGE TO EXPOSE THE CORROSIVE HATRED OF BIGGER -- BIGOTRY WHEREVER IT FESTERS AND TO RID OUR LAND OF IT FOR OUR CHILDREN'S SAKE. (APPLAUSE.)

THERE IS NO ROOM IN OUR -- IN OUR AMERICA AND OUR WORLD FOR ANTI-SEMITISM. THE INSIDIOUS UGLINESS OF THIS CANCER DESTROYS THE HUMAN SPIRIT. WE MUST ROOT IT OUT AND CONQUER IT WHEREVER IT MAY START TO GROW. (APPLAUSE.)

THERE IS NO ROOM IN OUR WORLD FOR PERSECUTION OF A PEOPLE. WE MUST BE COMMITTED TO THE SECURITY OPPORTUNITY AND IDENTITY FOR ALL PEOPLES OF THE WORLD. THERE IS NO ROOM IN OUR WORLD FOR PERSECUTION OF A NATION. ISRAEL'S SURVIVAL WILL BE GUARANTEED, AND

WOLFF 03'5376967 .טל ,בע"מ ,ושות' אלף יוסף ***** 7.90 6406

THE -- (APPLAUSE) -- AND THE BEST WAY TO DO THAT IS THROUGH A JUST AND LASTING PEACE.

AND ABOVE ALL, WE MUST EACH OF US EMBODY IN OUR LIVES THE LESSON OF THIS -- OF THIS WONDERFUL CENTER, SO BRILLIANTLY EXPRESSED BY ITS HERO, SIMON WIESENTHAL, WHO REMINDS US FREEDOM IS NOT A GIFT FROM HEAVEN. ONE MUST FIGHT FOR IT EVERY DAY. AND THAT, MY FRIENDS, IS OUR FINAL AND MOST IMPORTANT PLEDGE.

THANK YOU VERY MUCH FOR THE PRIVILEGE OF SHARING THIS EVENING WITH YOU AND FOR THE WARMTH OF YOUR FRIENDSHIP, FOR THE DEDICATION OF YOUR PURPOSE, AND MAY GOD BLESS THE UNITED STATES, THE GREATEST COUNTRY ON THE FACE OF THE EARTH. THANK YOU VERY MUCH. (APPLAUSE.)

END

עד כאן
עתונות

שמ

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(2),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),מצב(0),ממד(9),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),רביב(1),מעת(4),
הסברה(3),דוצ(0),נרה/משהבט(0),בן-אבו(1),תפוצות(2)

03-5376967. יסף שלף ושות' בע"מ טל. 7/90 6406

משרד החוץ-מחלקת הקשר

15803 תאריך : 14.06.91

נכנס ** שמור
**
**
**

חוזם:6,15803
אל:המשרד
יעדים:וושינגטון/677,רהמש/882,מצב/1182,אריב/1175,מנמת/853
מ-:ניויורק,נר:294,תא:140691,זח:1252,דח:1,סג:שמ
תח:@ גס:צפא
נד:@

21428
שמור/בהול לבוקר
351.01

אל: מנהל מצפ'א

דע: שובל, בנצור, סביר/כאן
וושינגטון

מאת: דוד פלג/וושינגטון

הנדון: שיחת משלחת מנהיגות יהודית עם המזכיר

אתמול נועדה משלחת מנהיגות יהודית עם מזכיר המדינה. במשלחת השתתפו: קרדין, הונליין, מקס פישר, ג'ורג' קליין, דוד האריס, אד לוי, תום דיין, מרוין לנדאו והברי סיגמן. ומהצד האמריקני בייקר, דוס, קלי וטטוויילר. להלן עיקרי השיחה שארכה שעה לפי דווח אחד המשתתפים:

1. המזכיר ציין שלישראל כיום הזדמנות, שיתכן ולא תחזור במשך שנים ויתכן שאף פעם, להשגת שלום מעמדה של כוח: הפלסטינים וירדן חלשים, עיראק הובסה, ארה'ב חזקה ותומכת בסיסית בעמדות ישראל, יש הסכמה לגישה הדו-מסלולית והדיאלוג האמריקני-אשפ'י מושעה, אז מדוע שהתהליך יעצר בשל שני נושאים שחשיבותם סמלית בלבד כמעורבות שקטה של האו'ם בועידה בת יומיים (הזכיר הצעתו לשה'ח לתת לישראל ערבויות כתובות שארה'ב תטיל וטו על כל נסיון לערב את מועצ'י'ט בתהליך) וההמשכיות שתתאפשר רק בקונסנסוס.

2. המזכיר ציין שמה שחסר הוא POLITICAL WILL אצל הערבים וישראל (חזר על כך מספר פעמים). ציין שמאמין שראה'מ שמיר רוצה בתהליך ושהוא יכול לעבוד עם שה'ח לוי ושרוב הישראלים רוצים בתהליך ושהכוחות בישראל נגד התהליך (לא פרט) הם במיעוט.

3. המזכיר הוסיף שמה שדרוש הוא מחוות הדדיות (MUTUAL AND RECIFROCAL) בין הערבים וישראל ושאין לדרוש מחוות חד-צדדיות. לדעתו הן אצל ישראל והן אצל הערבים היתה התקדמות. אצל הערבים- קבלת התקדמות ללא

WOLFF 03 5376967 יסף ושלף משרד בע"מ טל. 6406 790

אש"ף, אי השתתפות מזרח-ירושלמים, קבלת דעיון המשלחת המשותפת, לא לועידה בינלאומית (במתכונת המסורתית הכוללת בפיית הסדר), לא להתחייבות לפני תחילת המו"מ לקבלת עקרון 'שטחים תמורת שלום', בכוונות סעודיה ובוית להפגש עם ישראל לדיון בנושאים אזוריים.

4. המזכיר ציין שלא הגיבו רשמית על אגרת ראה"מ אך אישית לדעתו היא EXTREMELY NEGATIVE. הם מצפים לתשובת הסורים תוך 4-5 ימים ויש להם סיבה לקוות שתהיה חיובית. יש גם אפשרות לתהליך ללא הסורים, אך זה מחייב בקשה פלסטינית לירדן לכינון משלחת משותפת. לא התייחס בשיחה לאפשרות שיגור הזמנות לצדדים למפגש בוושינגטון או לנסיעה לאזור. רוס ציין לאחר מכן שאין כרגע תכניות לנסיעה, אך המצב עשוי להשתנות.

5. התייחסויות המזכיר בשיחה לנושא ההתנחלויות היו קצרות וכעוסות. ציין שישראל לא קיימה את התחייבותה ושעדיף לא להרחיב בנושא.

6. חברי המשלחת העלו מספר פעמים במהלך השיחה נושא צרכי הקליטה והערבויות ובייקר לא הגיב זולת הערה כללית שאין לקשור בין נושא זה לתהליך השלום.

דוד פלג/וושינגטון

14 ביוני 1991

שמ

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(2),מצב(0),בנצור(1),מצפא(4),
בן-אבו(1),תפוצות(2),רביב(1),סייבל(1),סולטן(1),ר/מרכז(1),ממד(9),דם(0),
אמן(1)

WOLFF 6406 7.90 03-53726967 יוסף שלף ושות' בע"מ

תאריך : 15.06.91 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** 16049

סודי נכנס **
**
**
**

חוזם:6,16049
אל:המשרד
יעדים:רהמש/910,מצב/1218,אביב/1209,מנמת/879
מ-:פריס,בר:143,תא:150691,זח:1200,דח:ר,סג:סו
תח:@ גס:ממד
נד:@

כי תבוא

סודי/רגיל

אל : ממ"ד

דע : אירופה 1

מאת: פריס

הנדון: מזה"ת-כללי.

[redacted]

1. תהליך מדיני:-
א- לסורים לא אכפת, כנראה, בושא ההשתתפות האומי"ת בוועידה האיזורית אלא רק מסמור המשכיותה והסתמכותה על 242 ו-338. לא יתכן, איפא, שלישראל יהיה וטו על המשכיותה. המצרים שותפים לעמדה סורית זו. ההערכה בפריס היא כי בהעדר התקפלות ישראלית בבושא ההמשכיות ייעצר התהליך ולא יגיעו לדיון בבושא הייצוג הפלסטיני שלגביו הקשיים בעיבם. עמידת אש"פ על עקרון הייצוג הנפרד הולם עתה העמדה הסורית אך זו האחרונה אינה בחזקת בלתי משתנה. ב- ממקורות ערביים שהאמריקנים והסובייטים עשויים להסכים בקרוב על זימון הוועידה לספטמבר, גם אם יוותרו כמה מבשולים בקטע ה- MODALITIES.

2. מפרץ:-
א- קשה להבין כי האמריקאים יוכלו לעמוד בהתחייבויותיהם הפומביות לפנות את כל כוחותיהם הישבתיים מהמפרץ. המצב הפנימי בכווית שברירי מאד ועלול להשליך בעתיד אל מעבר לתחומיה. למשטרים המפרציים אין עתיד- האמריקאים יודעים זאת והם ייאלצו להשלים עם הצורך להשאיר שם צבא בהיקף גדול. הדוקטורינה של נוכחות '' מעבר לאופק'' בלבד עבר זמנה ובמיוחד כאשר המפרציות אינן רוצות בתחליף מצרי או סורי. הפאקיסטאנים לא יספיקו לסעודים. ב- האירופים, כולם, בכלל זה צרפת משנסים מתניהם להתחרות על שוקי האמל"ח האיראניים ועוד יתחרטו על כך.

3. קרן אפריקה:-
תהליך הדיסטביליזציה באיזור הקרן מאיים עתה על ג'יבוטי ובפריס מודאגים

03-53768867 יוסף זלף ושות' בע"מ

מהמצב שם. חוששים שהנשיא גולאד לא יחזיק מעמד באם ה''דומינו'' ימשיך ליפול באיזור. האמריקאים והבריטים אינם בוחלים באמצעים לקשור קשרים העלולים לפגוע באנטרסים צרפתיים. יש המבחינים באצבעות בריטיות בפצול צפון סומאלי.

4. אלגיריה:-
הצבא הכריע בעצם לטובת ה- F.I.S. בהסכמתו לדחיית הבחירות ועריכת בחירות לנשיאות לידן עד סוף שנה זו. שאד'לי, למעשה, מחוסל ונראה שהצבא בונה את גזאלי כיורש.

שוקת.===

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(2),מצב(0),אירו(2),ר/מרכז(1),
ממד(9),רם(0),אמן(1),סולטן(1),מצרים(2),בנצור(1),מצפא(4)

WOLFF 6406 790
03'5378967 יוסף אלף ושות' בע"מ טל.

תאריך : 14.06.91 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** 15176

נכנס **
**
**
**

שמור

חוזם:6,15176
אל:המשרד
יעדים:רהמש/845,בטחון/1346,אביב/1129,מנמת/815,מצב/1107
מ-:קהיר,נר:274,תא:130691,זת:1900,דת:מ,סג:שמ
תח:@ גס:מזתים
נד:@

שמור/מידי

אל:מצרים, מזא'ר

דע:ממ'ד, מצפ'א

מאת:קהיר

הנדון: שיחה עם דיפלומט סובייטי

להלן משיחה היום עם ולדימיר טיטורנקו, מזכיר ראשון בשג' הסובייטית בקהיר:

1. טיטורנקו התעניין מיד בתחילת הפגישה בביקור משלחת ח'כי המערך בקהיר וכן במצב יחסי ישראל מצרים, במיוחד לאור הידיעה בופד מהיום אותה הביא עמו. סיפר, כאינקדוטה, שהקונכ'ל הסובייטי בישראל הגיע אתמול לקהיר יחד עם משלחת הח'כים ואמור לשוב איתם מחר לישראל. הקונכ'ל מיודד מאד עם ח'כ ביילין וזה אף הבטיח לו במהלך הטיסה אתמול לעדכן אותו לגבי תוצאות הביקור.

2. בהתייחסו לביקור שה'ח המצרי מוסא בדמשק אמר בקצרה אך באופן חד משמעי: הוא לא השיג דבר ולא חלה כל התקדמות. רמז שאת זה שמעו ממקורות מצריים.

3. טיטורנקו חזר על הערכתו הפסימית, שהתהליך לא יצליח ושבעמדת סוריה לא חל שינוי לטובה. (הוא לא התייחס כלל לעמדת ישראל). כדי להמחיש זאת, פירט באוזני את פרטי השיחות שניהלה משלחת אש'פ בראשות קדומי בדמשק. בפגישתה עם שה'ח הסורי אלשרע אמר האחרון, שהוא פסימי לגבי סיכויי הצלחתו של בייקר והעריך את הסיכויים לכינוס הועידה בעשרים אחוז. הוסיף, שעל הערבים לנקוט בדרך פעולה ובתדמית קונסטרוקטיבית, כדי להאשים את ישראל בהכשלת התהליך. אלשרע הוסיף והעיר(וזה מאד מעניין, הדגיש טיטורנקו) שהבסיס לכל פעולה בכיוון של השגת שלום צריך להיות שת'פ סורי פלסטיני. טיטורנקו ביקש להדגיש שאלשרע התעלם בבירור ממצרים.

4. בפגישת המשלחת האש'פית עם הנשיא אסד עלו הנקודות הבאות, ובולן מצד

אסד:

א. הבסיס לועידה צריך להיות כל ההחלטות האו'מ ולא רק 242 ו - 338 וכן לא המצב דה פקטו.

ב. עד שלא נקבל ערבויות מישראל שכל זה יבוצע ויישום לא נשתתף בועידה.

ג. מכיוון שארה'ב מסרבת לתת ערבויות ליישום החלטות 242 ו - 338 וכן 344 (טיטורנקו העיר, שנדמה לו שההחלטה האחרונה נוגעת לירושלים) הרי לשם כך נחוצה מאד השתתפותם של האו'מ ואירופה (כמובן, בריה'מ).

ד. אסד אינו מתלהב במיוחד ממשלחת ירדנית פלס' מכיוון שזה עלול לדחוף את הפלס' לפתרון נפרד. עם זאת, ציין שלא יתנגד לכך אם זה יתבצע אם כי עדיף שלא כך יהיה. קדומי העיר לגבי הנקודה האחרונה, שבשיחתו עם המלך חסיין נושא זה לא עבר לפסים מעשיים. הם דנו בכך רק כאחת האפשרויות.

5. בתגובה להצעת קדומי לקיים כינוס מחומש בהשתתפות סוריה, אש'פ ירדן, לבנון ומצרים הגיב אלשרע ואמר, שהחשוב הוא שיהיה שת'פ בין ירדן אש'פ וסוריה. העיר כי למצרים יש שלום עם ישראל ואין לבטוח בה מדי. בנוגע ללבנון, הרי היא טרודה מדי בבעיותיה... אלשרע אמר גם, שאין צורך בהשתתפות המשפ'מ והגדיר זאת כתכסיס אמריקני. עם זאת, לא המליץ לאמר זאת בפומבי...

6. טיטורנקו המשיך בסקירתו ואמר, שהיחס הסורי כלפי הנוכחות הפלסטינית בלבנון היה חיובי. סוכם, שעד שלא תיושם החלטה 425 לא יתבצע צעד נגד הפלס'. לאחר יישומה יקשה מאוד על הפלס' להמשיך ולהחזיק בנשקם אך זה יידון בבוא הזמן. בקשר ליחסים הפנים פלסטינים סוכם, שארגונו של ג'בריל והצאעיקה יחדשו את חברותם באש'פ. משלחת של הפת'ח ושל המפלגה הקומוניסטית תגיע לדמשק ותדון בכך.

7. טיטורנקו הוסיף, שעמדת אש'פ גמישה יותר מזו של סוריה. השבוע נועד ערפאת עם שגריר בריה'מ בתוניס וציין בפניו, שאינו מבין מדוע הסורים מסתייגים ממצרים. עוד ציין, שלאש'פ נחוצה פגישת חמש המדינות - סוריה, ירדן, מצרים, לבנון, ואש'פ. בסוגיית התהליך הבין ערפאת גמישות ראוייה לציון, אמר טיטורנקו אך לא פירט.

8. בהתייחסו לאפשרות שארה'ב ובריה'מ תשגרנה הזמנות לועידה עוד לפני שיירשמו כל המחלוקות אמר, שבנושא זה האמריקנים דוחפים יותר. הם הסובייטים אינם בטוחים ביעילותו של צעד זה אך הוא אינו יודע כיצד ינהגו אם האמריקנים יחליטו לעשות זאת ויפנו אליהם. סיפר שלאחרונה קיבלו מהערבים, וליתר דיוק מהסורים ומהפלס', אזהרות לבל יתנו יד למהלך כזה. הסורים והפלס' סבורים ששיגור הזמנות לועידה בלא שהבעיות נפתרו הוא מהלך לטובת ישראל שכן מעמדם מול ארה'ב ובריה'מ נחות מזה של ישראל.

9. לדעת טיטורנקו, אם תהליך ייכשל (וכך הוא סבור שיקרה) הרי מדינות ערב לאשימו, כמובן, את ישראל בהכשלתו. מצרים וסוריה ישתמשו אמנם לדעתו, בטיעונים שונים אך אפשר ומצרים תוסיף לכך גם צעדים מסוימים (לא פירט וניכר שהיה זהיר מאוד בנקודה זו). לדבריו מצרים מתרכז עוד יותר בקידום

WOLFF 03-5376967 ת.ד. 6406 ***** יעקב שלף ושות' בע"מ

יחסיה עם סוריה ודרכה עם אש'פ וירדן כאשר במקביל קדאפי עושה מאמצים לתווך בין מצרים לאש'פ וסודאן, ככל הנראה לא בלי הצלחה. הוסיף, שניתן לאחרונה לשמוע בקהיר נימה ביקורתית כלפי ארה'ב. זו נובעת מהתחושה שהתהליך עומד לפני כישלון ובמיוחד ממה שהמצרים (וכל הערבים) רואים את יחסי ישראל ארה'ב, יוזמת בוש ותוצאות ביקור צ'ייני בישראל רק חיזקו את החשדנות והאכזבה הערבית כולל המצרית, מארה'ב. (אגב, דברים דומים על התגברות הנימה הביקורתית במצרים כלפי ארה'ב שמעתי השבוע ממרק שורץ, נספח בנציגות הקהילה האירופית בקהיר - מ.ה.).

10. בהתייחסו ליוזמת בוש, העיר, שלאחרונה קרא מספר דיווחים ממוסקבה לפיהם וושינגטון מנסה להסביר שיוזמה זו לא הובנה כהלכה במדינות ערב. לא פירט בנושא.

11. בהתייחסו להתקרבות הרבה בין קהיר לדמשק אמר, שהוא מבחין ביותר מהתקרבות מצרית לסורית מאשר להיפך, לדעתו זה נובע מן האכזבה המצרית ממדינות המפרץ ומהצורך לתאם עם סוריה את עניין הכוחות במפרץ והסדרי הבטחון שם. מצרים גם סבורה שדרך דמשק הם יוכלו גם להגיע לירדן ואש'פ.

12. טיטורנקו התייחס בקצרה למגעים האחרונים בין סעודיה לאיראן ואמר שהסעודים מתייחסים בחשש רב לאיראן כאשר זו אחת הסיבות העיקריות להתנגדותן להצבת כוחות זרים כלשהם על אדמתם. הסעודים מאותתים מחד לאיראנים שהם מוכנים לקדם שת'פ עמם תמורת התחייבות מצידם שלא לפעול בזירה הפנים סעודית ומאידך מבקשים מהאמריקנים שיגלו בחישות מול איראן וחשש מפני כוונותיה.

הדרי

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(2),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),מצב(0),ערבו(1),מרכזאיסוף(1),סולטן(1),מצרים(2),גוברין(1),
מזארו(2),בנצור(1),מצפא(4)

WOLFF 6406 7.90 03-5378967 יוסף שלף ושות' בע"מ טל. *****

תאריך : 15.06.91 משרד החוץ-מחלקת הקשר 16076

שמור נכנס **
**
**
**

חוזם:6,16076
אל:המשרד
יעדים:ניו יורק/822,רהמש/911,בטחון/1437,אביב/1210,מנמת/880,מצב/1219
מ-:וושינגטון,נר:250,תא:150691,זח:1326,דח:ב,סג:שמ
תח:@ גס:צפא
נד:@

שמור / בהול לבוקר

אל: מנהל מצפ"א

דע: ניו יורק - פמליית שה"ח

מאת: עתונות, וושינגטון

להלן מעתונאי מהימן ששמע דברים ממקור ראשוני (קרי, ממשתתפי הפגישה):

1. גאסן אל-חטיב וזיאד אבו-זיאד ששהו בכנס בבוסטון, זומנו למחמ"ד לפגישה עם קלי ביום חמישי בערב (לאחר פגישת המזכיר עם המנהיגים היהודיים). תוך כדי פגישה זו, ביקש מהם קלי להשאר בעיר עוד יום, לצורך פגישה עם דניס רוס.
הם כמובן נענו, ופגשו את רוס ביום שישי.

2. בשיחות בדון התהליך. נציגי המימשל העלו בפני הפלשתינאים הצעה עליה הם בקשו לקבל חוות דעתם והסכמתם:
לגבי הייצוג הפלשתינאי בשיחות - הוצע כי כמו התהליך, גם הייצוג הפלשתינאי, יעשה בשני שלבים:
בשלב הראשון בו יידונו רק הסדרי הביניים - המשלחת הפלשתינאית תורכב מנציגי השטחים, ללא מזרח ירושלים וללא נציגי פזורה. בשלב השני בו יידונו הסדרי הקבע - יכלול הייצוג הפלשתינאי גם נציגי מזרח ירושלים והפזורה, שכן מעמד ירושלים ועתיד השטחים יהיו נושאי הסדרי הקבע. מטרת הצעה זו, כפי שהוסבר ע"י המימשל, היא לשכנע את הפלשתינאים לבוא לשלב הראשון.

3. עפ"י אותו מקור, אמרו הפלשתינאים לנציגי המימשל כי יקחו עימם ההצעה וישקלו אותה עם שאר חבריהם, ויתנו תשובתם. אל-חטיב ואבו-זיאד יצאו מכאן לירדן.

4. עוד מאותו מקור, בעקבות שיחותיו הוא עם בכיר במחמ"ד, כי:

א. המימשל מעוניין לפנות לדעת הקהל בישראל ולהראות ההתקדמות שהושגה עד כה בתהליך, והצורך בהגמשה ישראלית נוספת כדי להתקדם. הערה: ידוע לי

ממספר עתונאים ישראלים, כי קבלו "רמזים" ממחמ"ד כי אם יבקשו תדרוך, יש נכונות להענות בחיוב...

להערכת אותו פקיד, אם יוכיחו לציבור בישראל כי למעשה המימשל אימץ את העמדות הישראליות "יש סכוי שרוה"מ יקשיב לדעת הקהל בישראל יותר מאשר לידעציו..."

ב. עוד הסביר אותו פקיד, כי הם חוששים מהתסיסה המתחילה בשטחים נגד אותם מנהיגים פלשתינאים המשוחחים עם בייקר. לפיכך, אותה מנהיגות צריכה " להראות הישג כלשהו כדי לשמור על אמינותה ומעמדה, וכדי להשתיק הקולות ברחוב הפלשתינאי הקוראים להחזרת אש"פ לתמונה".

עד כאן ממקור עתונאי.

רות ירון.

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(2),ר/מרכז(1),רם(0), אמן(1),מצב(0),בנצור(1),מצפא(4),ממד(9),סולטן(1)

WOLFF 6406 03'5376967. יסף ולף ושוב בנים טל.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7621

*תאריך : 07.06.91
*דף 1 מתוך 2
*עותק 1 מתוך 3

סודי ביותר

נכנס **

*חוזם:6,7621
*אל:המשרד
*יעדים:@
*מ-:וש,נר:2034,תא:070691,זח:1200,דח:ר,סג:סב
*תח:@ גס:צפא
*נד:@

*סודי ביותר / רגיל

*מ כ ת ב

*אל: ס/ שה''ח בתניהו
* סמנכ''ל צפ''א ל ע י נ י ה ם ב ל ב ד

*מאת: הציר, וושינגטון

תשובת ישראל במסרה לנשיא והמהלך הבא יהיה אמריקני. בין התרחישים השונים
*כדאי להתכונן גם לגרועה שבאפשרויות והיא נראית כך:

*צפויים לנו שבועות וחודשים לא קלים.

1. הנשיא ממילא סבור שישראל קוראת תיגר עליו, ועל סדרי העולם שהוא מבקש
להנהיג. בחוסר התקדמות במז''ת יראה איום על מעמדו בזירה הבינלאומית. את
האשמה בקפאון לא יהסס להטיל על ישראל. הופעות בזיקר בשימועים הן עדות
לכך. אין בליבו של מר בוש כל נימה של אהדה לישראל או לממשלתה. הוא רואה
בגירושים, באיטום בתים ובהפקעת קרקעות - התגרות ואילו בהתנחלויות הוא
רואה הכרזת מלחמה. הוא והמזכיר רואים את ישראל כרודפת שלמונים, ממהרת
לתחוב את ידה לכיסו של משלם המיסים האמריקני, בלתי מתחשבת ועוקפת אותם
בכל הזדמנות על ידי פניה לקונגרס. מזה זמן מה הוא רוצה ללמדנו לקח, אבל
סיכויי התהליך גרמו לו לנצור את האש. עכשיו, משהגיעה התשובה, יגיע
*למסקנה שהוא בעימות עם ישראל ואין לפניו דרך אלא להכריע אותה.

2. אין בשורה הראשונה של עוזרי הנשיא מי שיעמוד לימיננו. אין לנשיא צורך
להתחשב בקול היהודי ואין בדעתו לעשות זאת. אין בכוחם של היהודים לסייע
לו ואין בכוחם להביסו. חובת הנימוס בלבד גורמת לו להקדיש מעט זמן לקבוצת
היהודים הרפובליקנים. השפעתם היתה ואינה. מניין הפקידים הבכירים, מחציתם
*יהודים, הם אומרי הן שלא ילמדו עליהם זכות.

3. לכן, עם כשלון המהלך הנוכחי, צפויה לנו ''הערכה מחדש'', הגם שלא
ייעשה שימוש במונח זה. העקרון יהיה: ''אין עוד ארוחות חינם''. תהיה
הליכה מהקל אל הכבד, אך העניבה תלך ותתהדק. הבעות של מורת רוח תהפוכנה

WOLFF 6406 750 03/5376867 יסף תשמ בנים בל

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*דף 2 מתוך 2
*עותק 1 מתוך 3

לגינויים. גינויים יהפכו להצבעות שליליות באו"ם. חוסר ההיענות בנושא
התהליך יגרום להתקרבות לערבים, אי ההעיבות בנושא ההרפייה בשטחים יגרום
להתקרבות לפלסטינים. המשך ההתנחלויות יביא את הנשיא למסע הסברה בגבעה
וסיכוייך בו טובים. יישומן של חקיקות לטובת ישראל יתעכב בפרוצדורי
הביורוקרטיה. לחקיקות חדשות ובראש כולן - החקיקה על ערבויות קליטה,
*יוצמד תג עם מחיר פוליטי.

חשבתי שטוב אם דברים אלה יהיו לנגד עיניכם ומוטב שנדע, שאולי אנחנו
*מרוחקים רק צומת אחת מדרך העימות.

*שילה.

*מא

*תפ: סשהח(1),בנצור(1)

שהה לא מעניין בהפוגה.

WOLFF 6406 03 5376987 תל אביב, רח' בן יהודה 190

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*תאריך : 08.06.91 7930
*דף 1 מתוך 2
*עותק 3 מתוך 7 סודי ביותר נכנס **

*חוזם:6,7930
*אל:המשרד
*ידים:רהמש/471,מצב/607
*מ-:וש,נר:2041,תא:070691,זח:2100,דח:מ,סג:סב
*תח:@ גס:צפא
*נד:@

*סודי ביותר/מיידי

*אל : סמנכל צפא

*מאת: השגרירות, וושינגטון

*הנדון: תהליך השלום - בעקבות תשובת רה'מ'

*משיחה (7/6) עם מקור ממשלי המקורב לתהליך:

*1. חלק שבחים לניסוח התשובה המבהירה היטב עמדתנו. לדבריו המכתב ישכנע *חלקים בקהילה היהודית ובציבור הישראלי ולא יותר מזה.

*2. למרות שהמילה NO אינה נזכרת בתשובה, הרי שניתוח רציונלי של המכתב *אינו מותיר ספק ביחס לעמדותינו בנושא תפקיד האום וכינוס הועידה. הוסיף *כי ניתן לפרש את תוכן המכתב כתשובות שליליות לשאלות שלא נשאלו.

*3. מנה שלש סיבות שבעטיין החליט רה'מ' להשיב כפי שהשיב ובעיתוי שהשיב: *רצון שלא להחשף ללחצים פנימיים, נסיון למנוע חזרה על אי ההבנות שנוצרו *מסביב למאמץ לזמן מפגש פלסטיני-ישראלי בקהיר ולבסוף הערכה שהמחיר שנצטרך *לשלם בגין מתן תשובה שלילית יהיה כזה שנוכל לעמוד בו (העיר במאמר מוסגר *שמוקדם להעריך תגובת הנשיא והמזכיר אשר השקיע בנושא זמן ויוקרה).

*4. אשר להמשך, מניח שדיון עם המזכיר (שישוב הערב מאירופה) על תשובתנו *יתקיים ביום שני.

*5. הערכת מצב כוללת תעשה רק אחרי קבלת תשובת סוריה. להערכתם תשובה סורית *צפויה במחצית השבוע הקרוב (עד אז צפוי ביקור נוסף של שהח מצרים ו/או *אוסאמה אלבאז בדמשק). המצרים מדווחים שהם 'עובדים עם הסורים' על נוסחאות *בשני הנושאים הטעונים פתרון. במידה והתשובה הסורית תהיה דומה לתשובתנו *יצטרכו להחליט אם וכיצד לסיים התהליך. לעומת זאת, נכונות אסאד להמשיך *וללבן הנושאים תביא לסיבוב נוסף של המזכיר באזורנו. הוסיף כי איננו *מוציא מכלל אפשרות שבסצנריו לעיל ישקלו האפשרות למתן בטחונות לישראל *בתקווה שהדבר יביא לשינוי עמדתנו.

```
*
*דף 2     מתוך 2
*עותק 3    מתוך 7
*
*
*שטיין
*
*
*לב
*
*
*
*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),מצב(0),בנצור(1)
```

03-5769867 טל' 04-8529705 פקס' 30

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:6,10422
אל:המשרד
יעדים:רהמש/595,בטחון/936,אביב/828,מנמת/599,מצב/769
מ-:וש,נר:2052,תא:100691,זח:2000,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי/מיידי

אל : מצפא

מאת: הציר, וושינגטון

מנהיגים יהודיים נפגשו עם אחד מהמקורבים ביותר למזכיר שאמר להם:

(א) הסינים אומרים להם (לאמריקנים) שאין זה נכון שהם עוסקים בפרוליפרציה של טילים. האיש עצמו הוסיף שאינו מאמין שהסינים ירצו להעכיר את יחסיהם עם ארהב על ידי פרוליפרציה פרועה.

(ב) הביע רוגז על הדלפת מכתבי שמיר ובוש לעתונות הישראלית.

(ג) הסודים לא השיבו. יתכן שיש תזוזה ויש שמועות באלו אך מכתב תשובה טרם התקבל. תשובה זו לכשתגיע תקבע את הצעד הבא.

(ד) שמיר לא אמר 'לא' במכתבו. המכתב מנוסח כך שהוא מעמיד את האמריקנים במצב שלא יוכלו כלל להעלות דברים אלה.

(ה) התנגדותם להתנחלויות אינה מתייחסת לבינוי בשכונות ירושלים אלא לשטחים שמחוץ לירושלים.

(ו) הסובייטים נמצאים 'בכיס' ויעשו כל מה שהאמריקנים יבקשו אותם.

שילה

אק

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנבל(1),ממנכל(1),ד/מרכז(1),דם(0),
אמן(1),מצב(0),ממד/בינלו(1),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1)

10419 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך : 11.06.91

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:6,10419
אל:המשרד
יעדים:רהמש/593,בטחון/934,אביב/827,מנמת/598,מצב/768
מ-:וש,נר:2049,תא:100691,זח:2000,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי/מיידי

אל : סמנכל צפא

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: תהליך השלום

1. בשיחת טלפון (10/6) עם מקור ממשלי המקורב לתהליך סיפר כי האינדיקציות המגיעות מסוריה (לגבי תוכן תשובתה) הן חיוביות. 'נראה שהסורים יתנו משהו'.

2. שמע הבוקר שהתשובה הסורית תימסר עוד השבוע.

3. מעריך כי במידה והשמועות על תשובה חיובית תתאמתנה יצא המזכיר בכל הבראה לסיבוב שיחות נוסף באזור.

שטיין

אק

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),מצב(0),ממד/בינלו(1),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*תאריך : 05.06.91 3911
*דף 1 מתוך 2
*עותק 3 מתוך 11 נכנס ** סודי ביותר
*
*
*חוזם:6,3911
*אל:המשרד
*יעדים:רהמש/235,בטחון/372,אביב/307,מנמת/225,מצב/274
*מ-:וש,נר:2012,תא:040691,זח:1900,דח:מ,סג:סב
*תח:@ גס:צפא
*נד:@
*
*
*
*
*סודי ביותר - מיידי
*
*אל: סמנכל' צפ'א
*
*דע: ראש ממד'
*
*מאת: השגרירות, וושינגטון
*
*הנדון: תהליך השלום
*
*משיחה עם מקור ממשלי המקורב לתהליך.
*
*1. בהמשך לידיעות בדבר גיחה קרובה של המזכיר לאיזור ציין כי הסיכוי
*שהדבר יקרה לפני שהנשיא יקבל תשובות למכתבו קלוש.
*
*2. מבלי שנכנס לפרטים ציין כי מספר נמענים כבר השיבו על מכתב הנשיא.
*לדבריו אין בתשובות אלו לשנות את המצב. הוסיף כי הנמענים היותר חשובים
*טרם השיבו.
*
*3. חזר על ההערכה שהוא וחלק מעמיתיו השמיעו בעבר ולפיה תשובה חיובית
*סורית תגרור תשובה חיובית מצד רוהמ'.
*
*4. הזכיר כי לבד משני בושאי הנוהל (תפקיד האומ' וכינוסה מחדש של הועידה)
*נושא הייצוג הפלסטיני טרם מצא פתרונו. להערכתו עשוי הנושא להאיט את
*התהליך (במידה ונושאי הנוהל ייפתרו). לדבריו המלך עדיין לא החל במגעים
*בנושא הייצוג עם נציגי השטחים. מאמציהם לעודד אותו ליצור קשר לא הצליחו
*לפי שעה.
*
*5. אשר להמשך התהליך, איש שיחי ציין כי במידה והתשובות שיקבלו לא ישנו
*המצב יעמדו בפני הנשיא שלש אפשרויות: האחת להוציא הזמנות לצדדים תוך
*קביעת מועד למתן תשובה, האפשרות השניה היא שהנשיא או המזכיר ימסרו דווח
*פומבי על הסיבות המדבעות כינוס הועידה, השלישית היא לשמור על התהליך
*בחיים מתוך תקווה שבעתיד ניתן יהיה לקדמו.
להערכת איש שיחי הדרך היחידה היא לאלץ הצדדים לקבל החלטה ע"י שיגור

WOLFF 6406 7.90 03-5376967 יוסף וולף ושות' בע"מ, תל אביב

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*דף 2 מתוך 2
*עותק 3 מתוך 11
*
*הזמנות.
*
*שטיין
*
*
*לב
*
*
*
*תפ: שהח(2),סשהח(1),דהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ד/מרכז(2),דם(0),
*אמן(1),מצב(0),בנצור(1),מצפא(1)

WOLFF
03-5376967 ת.ד. 7190 6406

משרד החוץ-מחלקת הקשר

15483 תאריך : 21.10.90

יוצא בלמס

חוזם:10.15483
אל:אבידגאו/168.אוטבה/233.אוסלו/188.אטלנטה/177.אי'סטנבול/247.
אלכסנדריה/131.אנקרה/225.אסונסיון/177.אתונה/245.בוגוטה/271.בודפשט/275.
בומבי/168.בון/320.בוסטון/193.בוקרשט/319.ביירס/538.בנגקוק/427.
ברזיליה/309.בריסל/306.ברן/336.גואטמלה/208.גנבה/261.האג/261.
הונגקונג/212.הונדורס/177.הלסינקי/232.וולינגטון/141.וש/2242.וינה/248.
ורשה/253.טוגו/150.טוקיו/378.טורונטו/207.יאונדה/299.יוסטון/173.
להפאז/180.לונדון/403.לוסאנגלס/262.לילונגווה/173.לימה/283.ליסבון/235.
מבנה/166.מדריד/277.מונטריאול/206.מונטבידאו/208.מיאמי/257.מילנו/184.
מכסיקו/278.מנילה/207.מרסיי/164.ניויורק/914.ניירובי/197.ניקוסיה/214.
סידני/204.סינגפור/220.סלבדור/162.סנחוזה/195.סנטודומינגו/179.
סנטיאגו/310.סנפאולו/219.פילדלפיה/185.פנמה/164.פרטוריה/203.פריס/567.
פרנציסקו/177,קופנהגן/309,קטמנדו/160,קיטו/300,קינגסטון/173.
קינשאסה/305,קנברה/255.קרקס/322.רומא/308.ריו/200.רנגון/139.
שטוקהולם/235.שיקגו/195.אדיס/187.פיג'י/150.צירייר/129.מוסקבה/221.
פראג/209.רהמש/1057.פקס/1067
מ-:המשרד.תא:211090.זח:1410.דח:מ.סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

9.244448

בלמ'ס/מידי

אל: ראשי הנציגויות

לאור הפירסומים מסביב לחילופי האיגרות של שה'ח לוי לביו בייקר. להלן הטקסטים של המכתבים של שר החוץ למר בייקר מ-2 באוקטובר ומ-17 באוקטובר.

OCTOBER 2. 1990

DEAR MR. SECRETARY:

I APPRECIATED THE OPPORTUNITY TO DISCUSS WITH YOU IN DETAIL THE RANGE OF ISRAELI CONCERNS REGARDING THE SITUATION IN THE GULF. IT WAS REASSURING TO HEAR YOU REAFFIRM THE COMMITMENT OF THE UNITED STATES TO ISRAEL AND TO THE MAINTENANCE OF ITS QUALITATIVE EDGE.

I WAS PARTICULARLY GRATIFIED TO HEAR YOUR VERY STRONG REAFFIRMATIN OF AMERICA'S COMMITMENT TO ISRAEL'S SECURITY. AND THAT IN THIS TIME OF DANGER. ISRAEL CAN COUNT ON THE UNITED STATES TO STAND BY ITS

WOLFF 6406 7/90 03'5276967 יוסף שלף ושות' בע"מ טל.

COMMITMENT AND RESPOND AS APPROPRIATE.

JIM. I WAS IMPRESSED WITH YOUR UNDERSTANDING OF ISRAEL'S NEEDS AND YOUR EFFORTS TO ADDRESS THEM IN AN ORDERLY. TIMELY. AND COORDINATED FASHION.

IT IS A VERY HEAVY RESPONSIBILITY THAT WE BOTH SHARE. AND I LOOK FORWARD TO WORKING WITH YOU CLOSELY ON THIS.

IN THIS RESPECT. OUR DISCUSSINO ON THE ISSUE OF HOUSING INVESTMENT GUARANTEES PRODUCED RESULTS. AS I SAID IN OUR MEETINGS. I CAN CONFIRM THAT THE OFFICIAL POLICY OF THE GOVERNMENT OF ISRAEL WITH RESPECT TO THE ABSORPTION OF IMMIGRANTS FROM THE SOVIET UNION IS IN ACCORDANCE WITH THE STATEMENT BY PRIME MINISTER SHAMIR IN HIS JUNE 27. 1990 LETTER TO PRESIDENT BUSH. AND THE STATEMENT BY MINISTER OF HOUSING SHARON ON JUNE 25. 1990. NAMELY. THAT THE GOVERNMENT OF ISRAEL'S POLICY IS NOT TO DIRECT OR SETTLE SOVIET JEWS BEYOND THE GREEN LINE.

CONSISTENT WITH THE TRADITIONAL ASSURANCES WHICH THE GOVERNMENT OF ISRAEL PROVIDES IN OUR ASSISTANCE AGREEMENTS. AS WELL AS THOSE IN THE 'IMPLEMENTATION AGREEMENT. SEPTEMBER 1980. BETWEEN THE GOVERNMENT OF ISRAEL ON BEHALF OF THE STATE OF ISRAEL. AND THE UNITED STATES OF AMEIRCA ACTING THROUGH THE AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT'. USES OF THE HOUSING LOAN GUARANTEES WILL BE RESTRICTED TO THE GEOGRAPHIC AREAS WHICH WERE SUBJECT TO THE GOVERNMNT OF ISRAEL'S ADMINISTRATION PRIOR TO JUNE 5. 1967. I ALSO WANT TO RECONFIRM WHAT I TOLD YOU IN RESPONSE TO YOUR QUESTION THAT NO SPECIAL INCENTIVES EXIST TO ENCOURAGE SOVIET JEWISH IMMIGRANTS TO SETTLE BEYOND THE GREEN LINE. NOR ARE WE PLANNING TO PROVIDE SUCH INCENTIVES IN THE FUTURE.

AS I KNOW YOU WILL BE REPORTING TO CONGRESS ON THIS LOAN PROGRAM. LET ME SAY FURTHER. I AM PREPARED TO AGREE THAT WE WILL PROVIDE YOU PERIODICALLY WITH THE GOVERNMENT'S BUILDING PLANS FOR HOUSING FOR IMMIGRANTS INCLUDING SPECIAL FINANCIAL INCENTIVES. I WILL ALSO USE MY BEST EFFORTS TO PROVIDE ANNUALLY AS COMPLETE IMFORMATION AS POSSIBLE ON THE GOVERNMENT OF ISRAEL'S FINANCIAL SUPPORT FOR SETTLEMENT ACTIVITY. AND PERIODICALLY AS WELL TO INFORM YOU OF ANY GOVERNMENT SETTLEMENT ACTIVITY.

I BELIEVE THAT THESE POINTS. THESE UNDERSTANDINGS. WILL HELP US FURTHER THE GREAT CHALLENGE OF ABSORPTION OF SOVIET JEWS IN ISRAEL.

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF ISRAEL. I WOULD LIKE TO THANK PRESIDENT BUSH AND YOU PERSONALLY FOR THE EXTENSION OF THIS HOUSING LOAN GUARANTEES PROGRAM.

SINCERELY.

WOLFF 7/90 6406
03'5376967 .טל ,תל אביב ,רח' הירקון 49 .יעקב וולף בע"מ

DAVID LEVY

JERUSALEM. OCTOBER 17. 1990

DEAR JIM.

IN THE WAKE OF VARIOUS PUBLICATIONS. SOME OF THEM WITH DIFFERENT AND PERPLEXING INTERPRETATIONS OF MY LETTER TO YOU OF OCTOBER 2. 1990 WITH REGARD TO THE HOUSING INVESTMENT GUARANTEES. I WISH TO DEFINE OUR POSITION:

YOU ARE WELL AWARE THAT IN THAT LETTER THERE IS NO UNDERTAKING. EITHER DIRECT OR INDIRECT. TO REFRAIN FROM CONSTRUCTION IN JERUSALEM -- OR TO LIMIT CONSTRUCTION WITHIN JERUSALEM -- OR ANYWHERE ELSE. INCLUDING JUDEA. SAMARIA AND GAZA.

THIS POSITION FINDS ITS FULL EXPRESSION. CLEARLY AND UNEQUIVOCABLY. BOTH IN THE CONVERSATIONS WE HELD TOGETHER AND IN YOUR LETTER TO ME OF SEPTEMBER 21.

PERMIT ME TO QUOTE MY WORDS FROM THE RECORD OF OUR CONVERSATIONS WHICH WE HELD IN WASHINGTON ON SEPTEMBER 5. 1990. AS FOLLOWS: 'MY GOVERNMENT HAS AN IDEOLOGICAL FOUNDATION. IF YOU THINK THAT WE WILL CHANGE OUR CREDO ON THE BASIS OF WHICH THE GOVERNMENT WAS ELECTED BECAUSE OF THESE INVESTMENT GUARANTEES. YOU SHOULD KNOW THAT THIS WILL NOT HAPPEN.' ELSEWHERE IN THE RECORD. I REPEATED AND EMPHASIZED: 'IF YOU EXPECT THE GOVERNMENT TO DECLARE THAT IT WILL HALT THE SETTLEMENT ENDEAVOR AND THAT NO ONE WILL SETTLE IN THE TERRITORIES -- THAT WILL NOT BE.' INDEED. YOUR REACTION WAS: 'YOU ARE NOT REQUIRED TO TAKE ANY STEP WHICH CONTRADICTS YOUR PLATFORM AND YOUR POSITION.'

MOREOVER: IN YOUR LETTER TO ME OF SEPTEMBER 21. 1990. YOU WRITE INTER ALIA: 'I LISTENED VERY CAREFULLY TO WHAT YOU TOLD ME IN WASHINGTON.... YOU PLACED PARTICULAR EMPHASIS ON NOT BEING PUT IN A POSITION ... TO GIVE UP THE PRINCIPLE OF SETTLEMENTS.' YOU CONCLUDED YOUR LETTER BY REEMPHASIZING THAT YOU HAD MY COMMENTS TO YOU VERY MUCH IN MIND. IN THE COURSE OF THE LTTER YOU SAID THAT YOU HAD ISRAEL'S 'CONCERNS VERY MUCH IN MIND' ... 'AND NOTWITHSTANDING OUR STRONG OPPOSITION TO SETTLEMENT ACTIVITY. I HAVE MADE AN ATTEMPT TO AVOID PUTTING YOU IN A POSITION WHERE A BASIC PRINCIPLE OF YOUR GOVERNMENT IS BEING OVERTLY CHALLENGED.'

IN THE LIGHT OF THIS. JIM. WE AGREED THAT THE FUNDS DERIVING FROM THE LOAN. WHICH IS GUARANTEED BY YOUR GOVERNMENT. WILL BE USED IN KEEPING WITH THAT COMMITMENT GIVEN BY THE GOVERNMENT OF ISRAEL. YEAR BY YEAR. UPON RECEIPT OF ECONOMIC ASSISTANCE AND GRANTS FROM THE UNITED STATES. THIS COMMITMENT STATES THAT '... USES OF THE GRANT SHALL BE RESTRICTED TO THE GEOGRAPHIC AREAS WHICH WERE SUBJECT TO THE

GOVERNMENT OF ISRAEL ADMINISTRATION PRIOR TO JUNE 5. 1967.'

THIS COMMITMENT HAS NOT -- AND HAS NOT HAD IN THE PAST -- ANY BEARING WHATSOEVER ON THE QUESTION OF ISRAEL'S SOVEREIGNTY OVER JERUSALEM.

THE STATUS OF JERUSALEM WAS DETERMINED IN THE JERUSALEM LAW WHICH STATES THAT JERUSALEM. WHOLE AND UNDIVIDED. IS THE CAPITAL OF ISRAEL.

JERUSALEM IS NOT DIVIDED EITHER BY A WALL OR BY ANY SEPARATING LINE.

MY DEAR JIM. THE TWO OF US AGREED AT THE OUTSET OF OUR TALKS THAT THE BASIS OF OUR WORK WILL BE POSITED ON TRUST AND CREDIBILITY. HENCE I THINK IT CORRECT TO HAVE TAKEN THIS OPPORTUNITY TO SET THE RECORD ABSOLUTELY STRAIGHT. BOTH IN LETTER AND IN SPIRIT.

LET US NOT PERMIT EXTRANEOUS INTERPRETATIONS TO UNDERMINE THIS BASIS. WHICH IS SO ESSENTIAL TO THE RELATIONS BETWEENOUR TWO COUNTRIES AND BETWEEN US PERSONALLY.

SINCERELY YOURS.
DAVID LEVY

רב'ב

שמ

תפ: שהח(2).סשהח(1).רהמ(0).מנכל(0).ממנכל(1).סמנכל(16).אוקיאניה(2).
מצרים(2).מצפא(4).אסיה(2).מאפ(4).אמלט(4).מזתים(1).מזאר(4).ארבל2(2).
הדרכה(1).מעת(4).הסברה(3).ממד(10).אירו1(2).אירב2(2).לעמ(0).ארבל1(2).
פרנ(1)

WOLFF 6406 790 03'5376967 יסף ולף ושוו' בע"מ טל.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

```
* 22557                                                    *תאריך : 21.06.91
*                                                         *דף 1    מתוך 2
*    **                  סודי ביותר                       *עותק 4    מתוך 13
*  **                                                     *
***                                                       *
                                                          *
                                                          *
                                                          *חוזם:6,22557
                                                          *אל:המשרד
                                                          *יעדים:רהמש/1215,בטחון/1968,אביב/1639,מנמת/1208,מצב/1689
                                                          *מ-:וש,נר:2105,תא:200691,זח:1730,דח:מ,סג:סב
                                                          *תח:@ גס:צפא
                                                          *נד:@
                                                          *
                                                          *
                                                          *
                                                          *
*סודי ביותר / מיידי                                       *
                                                          *
*אל: סמנכ''ל צפ''א                                        *
                                                          *
*דע: ראש ממ''ד                                            *
                                                          *
*מאת: השגרירות, וושינגטון                                 *
                                                          *
*תהליך השלום.                                             *
                                                          *
*להלן מתוך שיחה (19.6) עם מקור ממשלי המקורב לתהליך:      *
                                                          *
*1. הציפייה לתשובת אסאד נמשכת. מעריך שתשובה תגיע עד סוף השבוע.
                                                          *
*2. האנדיקציות לגבי תוכן התשובה ממשיכות להיות חיוביות. הנחתם הא*
*שתשובת אסאד תהיה שונה מתשובת רוה''מ. במקרה כזה צפוי סיבוב נוסף קרוב*
*של המזכיר באיזורינו בנסיון להשיג הסכמה סורית מלאה להצעות הגישור של*
*המזכיר בנושאי הנוהל. לאחר השגת הסכמה סורית וירדנית, יכסה המזכיר להשיג*
*הסכמת ישראל.                                             *
                                                          *
*3. תשובתו לשאלתי האם ניתן יהיה לראות בהסכמת אסאד (בהנחה ויסכים כמובן)*
*לאמץ הצעות הגישור של המזכיר בנושאי תפקיד האו''מ והמשכיות הועידה שינוי*
*אסטרטגי היתה, לא בהכרח. לדבריו, אם אסאד אומנם יסכים להצעת המזכיר, הוא*
*יעשה זאת מתוך הנחה שישראל לא תשכה עמדתה. במצב כזה הוא יוכל להצטייר*
*באור חיובי.                                              *
                                                          *
*4. מעריך כי גם אם תושג בסופו של דבר הסכמה בנושאי הנוהל, הרי שנושא*
*הייצוג הפלסטיני עשוי לפוצץ את כל נושא הועידה.          *
                                                          *
*5. ציין בהקשר לעיל כי המזכיר (במידה ויבקר) מתכוון לחזור ולהאיץ במלך*
*לפתוח בדיאלוג עם תושבי השטחים. מקור אחר עימו שוחחתי, טען שאין להם*
*עצות לכך שהמלך ENGAGED את תושבי השטחים.                 *
                                                          *
*6. משיחות שניהלו לאחרונה עם נציגי השטחים (שביקרו בוושינגטון) בסוגיית*
```

WOLFF WOLFF
03-5378987 יעקב שלף ושות' בע"מ *****
790 6406

*דף 2 מתוך 2
*עותק 4 מתוך 13
*
*הייצוג מתרשמים שהפלסטינים DESPERATE .
*
*7. לשאלתי האם ניתן לאתר גמישות ביחס למרכיבי סוגיית הייצוג*הפלסטיני אותם מנה (ייצוג מז' ירושלים, ייצוג הפזורה והקשר שבין נציגי*המשלחת הפלסטינית וטוניס), ציין כי ניתן להבחין בנכונותו לגמישות אם כי*סבור שהעניינים עדיין רחוקים מלהגיע לידי סיכום.
*
*8. בהתייחסו לנושא הקשר שבין נציגי הפלסטינים המשלחת המשותפת עם ירדן*וטוניס, חזר הטיעון ששמענו ולפיו קשה יהיה למנוע מהפלסטינים להתייחס*לקשריהם עם טוניס אלא אם כן הם יחליטו שלא להבליט הנושא. אשר לייצוג מז'*ירושלים מעריך שניתן יהיה לפתור הנושא בשלב הראשון של הועידה.
*
*בשלב השני של הדיונים ירצו תושבי השטחים לשלב נציגי מז' י-מ. אשר לבעיית*ייצוג הפזורה, מתרשם כי אם בשלב הראשון יהיו הפלסטינים מוכנים לוותר על*ייצוג הפזורה הרי שבשלב השני ידרשו לשלבם.
*
*עד כאן.
*
*שטיין.
*
*
*לב
*
*
*
*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(2),ר/מרכז(2),רם(0),
*אמן(1),מצב(0),בנצור(1),מצפא(1),סולטן(1)

03-53578967 .טל ,בתים ושות' ,יוסף שלף
6406 7.90

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סמנכ"ל למזא"ר
טל' 3258

זכרון דברים

י"ג בחשון תשנ"א
1 בנובמבר 1990
103.01

87790

הנדון: ישראל- בריה"מ/חילופי איגרות בין שרי החוץ
שברדנאדזה-לוי בנושא הר הבית

איגרת א. שברדנאדזה לסגן ראה"מ ושה"ח ד. לוי מנוסחת בנעימה נינוחה, היא מעידה על מגמה להחליף דעות בדרך המוצעת ולמלא תפקיד מסוים בשידול ישראל לחזור בה מהחלטתה שלא לקבל את משלחת מזכ"ל האו"ם.

בהצעת התשובה נסינו להבהיר את עמדת ישראל, גם כן בנעימה נינוחה. עם קבלת אישור ס/ראה"מ ושה"ח לוי, מפריס, העברנו את התשובה לידי אריה לוין במוסקבה, באמצעות צבי מגן מעובדי "נתיב", הטס היום למוסקבה.

לוטה/ חילופי האיגרות.

רשם: יוסף גוברין

תפוצה: שה"ח, ס/שה"ח, מנכ"ל, ממנכ"ל, מנהל ארבל 2, מנהל מזא"ר 1, ממ"ד/בינ"ל 1.

DEPUTY PRIME MINISTER
AND MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS

סגן ראש הממשלה
ושר החוץ

Jerusalem, 13 Heshvan 5751
1 November 1990

Dear Minister,

Thank you for your personal message to me with regard to the tragic events on the Temple Mount, which are no less painful to us than to anyone else. The State of Israel respects the Holy Places, as well as the uncontested right of every believer to worship as he wishes, in Jerusalem and in any place that is sacred to him anywhere in Israel. For many years, we were denied this right, and we were prevented from approaching the Western Wall and other Holy Places. This is not our way.

On one of our holy days, at the holiest of our sacred sites, in the very heart of Jerusalem, hundreds of Jewish worshippers were attacked with stones by an incited Arab mob.

To our deep regret, many persons were killed or wounded in the course of this incident. It is for this reason that, even before the United Nations Security Council adopted its resolution, the Government of Israel decided to appoint an independent Commission of Investigation to investigate what happened and to ascertain the causes of this tragic occurrence.

We have demonstrated in the past that we have not hesitated to accept the conclusions of such investigations, even when these have been painful. On the recommendation of Prime Minister Shamir, the Government of Israel decided on 28 October to adopt the Commission's report and to act to implement it as soon as possible. The Commission's findings show that Israel has nothing to hide: It investigated itself, as it has done in similar circumstances in the past. In the light of these findings, it is our view that there is no need for any additional investigation on behalf of the United Nations or any other body.

Israel has a tradition of cooperation with the United Nations. Only two months ago, Jean Claude Aimee and other officials visited Israel, and were received here with all due respect and honour. We endeavoured to cooperate with them in every domain in which they expressed an interest and for which they had come.

This time, the Government of Israel adopted a decision negating the coming of a UN mission, because of the basis upon which the Security Council had decided to send it.

As has been noted, the Council resolution determined, without having investigated the matter, that Israel was at fault, while totally ignoring the organized provocation that preceded the Israeli security forces' response. Moreover, the resolution refers to Jerusalem, the capital of Israel, as "occupied territory", thus undermining Israel's sovereignty over its capital. You will agree, I am sure, that a resolution that, first, condemns Israel, and only afterwards seeks to investigate the facts, constitutes an act of pre-judgment.

I earnestly request of you, Mr. Foreign Minister, to show understanding for our position in this matter. Our opposition to receiving the mission does not stem from any unwillingness to cooperate with the United Nations and, as you put it, contribute to "a more wholesome system of international relations", but results, rather, from the one-sided basis upon which the Council decided to despatch this mission. Such a position, moreover, plays into the hands of the initiators and organizers of the provocation.

The Security Council's resolution is actually a trap that creates a linkage - of whose danger, indeed, we and many others have warned - between Iraq's act of aggression, on the one hand, and the Arab-Israeli conflict, on the other. The ruler of Iraq, to whose unlawful annexation of Kuwait reference is made in your letter, must not be given the opportunity to attribute any kind of achievement to his aggression. There are many who are convinced - with good reason - that the Arab provocation on the Temple Mount was planned in Baghdad, so that the ensuing discussion at the Security Council might divert attention from what is, in truth, the central issue - namely, the conquest of Kuwait and the Iraqi menace to stability in the Middle East and throughout this part of the world.

This exchange of letters between us, my dear Colleague the Foreign Minister, represents proof of the considerable usefulness that has grown out of the agreement that we arrived at, when we met in New York on 30 September and decided on the establishment of a mechanism for regular and candid consultations between us. I hope and trust that, in future too, we shall be making use of this channel of communication, as well as meeting, from time to time, to exchange views on subjects of common interest to our countries.

Sincerely,

David Levy

His Excellency
Mr. Eduard Shevardnadze
Minister of Foreign Affairs
of the U.S.S.R.
M o s c o w

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

י' בחשון תשנ"א
29 באוקטובר 1990
103.01

87487

אדוני השר הנכבד,

מודה לך על פנייתך האישית אלי לגבי הארוע הטרגי בהר הבית, הכואב לנו יותר מאשר לכל אחד אחר. מדינת ישראל מכבדת את המקומות הקדושים והזכות הבלתי מעורערת של כל מאמין לקיים את הפולחן שלו בירושלים ובכל מקום קדוש לו בישראל. מאתנו נשללה זכות זו שנים רבות להתקרב לכותל המערבי ולמקומות הקודשים אחרים. אנו איננו נוהגים כך.

ביום חג, במקום הקדוש ביותר לעמנו, בלב לבה של ירושלים, הוסת המון ערבי לתקוף באבנים מאות יהודים מתפללים .

באירוע זה לצערנו הרב נהרגו ונפצעו אנשים רבים זאת הסיבה שעוד טרם התקבלה ההחלטה במועצת הביטחון, החליטה ממשלת ישראל להקים ועדת בדיקה בלתי תלויה במטרה לבדוק ולמצוא את סיבות האירוע הטרגי. כבר הוכחנו בעבר שגם כאשר המסקנות כואבות לא היססנו מלקבלן. לפי הצעת רוה"מ שמיר, החליטה ממשלת ישראל ב- 28/10, לאמץ את הדו"ח ולפעול ליישומו בהקדם האפשרי. ממצאי הוועדה מעידים שלישראל אין מה להסתיר והיא חקרה ובדקה בעצמה, כפי שעשתה במקרים חריגים אחרים בעבר. לאור ממצאים אלו אין לדעתנו צורך בשום בדיקה נוספת מטעם מוסדות האו"ם, או כל גוף אחר.

לישראל מסורת של שיתוף פעולה עם אירגון האו"ם. רק לפני כחודשיים ביקר כאן ז'אן קלוד איימה ואישים אחרים ואנו מקבלים אותם בכבוד הראוי ומשתדלים לשתף עמם פעולה בכל נושא בו הם מוצאים עניין ושלשמו באו.

ממשלת ישראל קיבלה החלטה השוללת את בואה של משלחת מטעם האו"ם בגלל הבסיס שעל-פיו החליטה מועבי"ט לשגר אותה.

כידוע, החלטה קובעת, בטרם בדיקה, כי האשמה מוטלת על ישראל ומתעלמת לחלוטין מהפעולה הפרובוקטיבית המאורגנת שקדמה לתגובת כוחות הביטחון הישראליים. כמו כן קובעת ההחלטה כי ירושלים - שהינה בירת ישראל - דינה כשטח כבוש ובכך החלטה באה לערער את ריבונות ישראל על בירתה.בודאי תסכים אתי שיש בהחלטה המגנה את ישראל קודם, ומבקשת אח"כ לבדוק את העובדות, משום חריצת-דין מראש.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

אבקשך מאוד לגלות הבנה לעמדתנו כי התנגדותנו לקבלת המשלחת אינה נובעת מאי רצון לשתף פעולה עם האו"ם ולתרום, כפי שציינת, "להבראת המערכת של היחסים הבינלאומיים", אלא בשל הבסיס החד-צדדי שעל פיו החליטה מועצת הביטחון לשגר משלחת זו. יתרה מזו, עמדה כזאת משחקת לידי יוזמי הפרובוקציה ומארגניה.

בצדק אתה מציין במכתבך את "האיש שבתוקפנותו סיפח את כווית לעיראק"; החלטת מועבי"ט על שיגור המשלחת היא בבחינת מלכודת היוצרת זיקה - שמסכנתה הזהרנו אנו והזהירו הכל - בין תוקפנות עיראק וסיפוח כווית לבין הסכסוך הישראלי-ערבי. אין לתת לשליט עיראק כל אפשרות לזקוף הישג כלשהו לזכות תוקפנותו. פרובוקציה זו של הערבים תוכננה בבגדאד כדי שהדיון במועבי"ט בנושא הר הבית יסיט את תשומת הלב מהנושא המרכזי באמת, שהוא כיבוש כווית ואיומי עיראק על היציבות במזה"ת ובאזור כולו.

עצם חילופי האגרות בינינו, עמיתי שר החוץ, מהווה הוכחה לתועלת הרבה שצמחה מההסכמה אליה הגענו, בפגישתנו בנ"י ב- 30/9, בה החלטנו על כינון מכניזם להתייעצויות סדירות וגלויות-לב בינינו. אני מקוה כי גם להבא נשתמש בצינור זה וכן נקיים פגישות להחליף דעות בנושאים בעלי ענין משותף למדינותינו.

טל' 3155

ז' בחשון תשנ"א
26 באוקטובר 1990
103.01

3012

הנדון: תרגום איגרת שה"ח בריה"מ א. שברדנאדזה אל ס/ראה"מ ושה"ח
ד. לוי. נמסרה לדאש משלחתנו במוסקבה ב-20 באוקטובר ש.ז 1990
(הגיעה למשרדנו ב- 26/10/90)
==========

אדוני השר הנכבד,

סבורני, כי שנינו מעריכים את פגישתנו שלא-מכבר בניו-יורק כצעד מציאותי ובעל-סיכוי ביחסי בריה"מ-ישראל. ההסכמה שהושגה בפגישה זו על בינון מכניזם להתיעצויות סדירות בין שני משרדי החוץ, לרבות בדרג שרים, משכנעת אותי לפנות אליך באורח סודי בשאלה שניתנת לה תשומת-לב כללית.

מועצת הבטחון של האו"ם, כפי שידוע לך היטב, קיבלה החלטה פה-אחד, לרבות כל חברותיה הקבועות בקשר לארועים הטראגיים בהר הבית בירושלים. היא מביאה בחשבון לשגר לאזור משלחת מיוחדת מטעם מזכ"ל האו"ם.

אנו חשים, במידה חריפה למדי, במצב המורכב סביב שאלה זו ועוקבים אחר התפתחותו. חייב לומר לך בגלוי-לב המתאפשר מתוך היחסים ההדדיים שנוצרו בינינו, כי אי-מימושה של החלטה זו של מועצ"ט אינו משרת את האינטרסים של הציבוריות בעולם, את חיזוקו של המגמות הבריאות במערכת היחסים הבנלאומיים, וכפי שנראה לי אינו משרת גם את האינטרסים של ישראל עצמה. גישה שלילית לגבי שיגור המשלחת המיוחדת של מזכ"ל האו"ם, בך או אחרת, רק מוסיפה טיעונים לאיש שביצע את סיפוחה של כווירת, ואשר ממשיך להתעלם מן הנורמות המקובלות בחוק הבינלאומי, בהתאם להחלטות מועצ"ט.

הייתי רוצה לקוות, שאתה אישית, וממשלת ישראל תשקלו מחדש את השאלה לגבי קבלת משלחת מזכ"ל האו"ם, וזאת מתוך ההקשר הכולל של המצב הבינלאומי ומתוך התחשבות בכל צדדית בארועים המתרחשים במזה"ת, בטווח הימים האלה ולאורך זמן בעתיד.

Уважаемый господин Министр,

Недавняя наша встреча в Нью-Йорке, уверен, расценивается нами обоими как существенный и перспективный шаг в советско-израильских отношениях. Достигнутая на этой встрече договоренность о создании механизма регулярных консультаций между министерствами иностранных дел, включая уровень министров, побуждает меня в конфиденциальном порядке обратиться к Вам по вопросу, к которому приковано всеобщее внимание.

Совет Безопасности ООН, как Вы хорошо знаете, единогласно, включая всех его постоянных членов, принял резолюцию в связи с трагическими событиями на Храмовой горе в Иерусалиме. Она предусматривает направление в регион специальной миссии генсекретаря ООН. Мы достаточно остро чувствуем складывающуюся вокруг этого вопроса ситуацию, следим за ее развитием. Должен сказать Вам с прямотой, которую позволяют наши налаживающиеся взаимоотношения, что невыполнение упомянутой резолюции Совета Безопасности было бы не в интересах мирового сообщества, закрепления здоровых тенденций в международных делах и, как мне видится, не в интересах самого Израиля. Негативный подход к осуществлению специальной миссии генсекретаря ООН так или иначе лишь добавляет аргументы тем, кто совершил аннексию Кувейта и продолжает игнорировать общепризнанные нормы международного права, соответствующие резолюции Совета Безопасности.

Хотел бы надеяться, что Вы лично, правительство Израиля еще раз взвесят вопрос о приеме миссии генсекретаря ООН, исходя из всего контекста международной обстановки и со всесторонним учетом происходящих на Ближнем Востоке событий – их сегодняшнего и долговременного плана.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סמנכ"ל כלכלה
טל' 3273

ש מ ו ר

ח' בכסלו תשנ"א
25 בנובמבר 1990

16641

אל : המנכ"ל

מאת : סמנכ"ל כלכלה

הנדון: דו"ח בקור במוסקבה 24/11-19/11

הרכב המשלחת הכלכלית:

המשלחת מנתה 27 איש וכללה מלבד נשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן בין היתר את האנשים הבאים: אהרון מאיר (יו"ר כלל), מתי מורגנשטרן (מנכ"ל צי"ם), אהרון פוגל (יו"ר בל"ל השקעות), ויקטור מדינה (יו"ר כי"ל), רפי הרלב (מנכ"ל אל-על), ברונו לנדסברג (יו"ר סנו), עמירם שור (יו"ר אגוד תעשיות תוכנה בישראל), א. רביד (סמנכ"ל בנק הפועלים) ועוד.

למשלחת נלוו 2 עתונאים סבר פלוצקר (עורך הכלכלי של "ידיעות") ודוד ליפקין (עורך הכלכלי של מעריב).

הפגישות: בהבדל מבקורי הקודם בברה"מ (ינואר 1990) אורגנו לחברי המשלחת הפגישות עם גורמים ממשלתיים הבאים: סגן רוה"מ לענינים כלכליים SITARYAN, שר האוצר PAVLOV, השר ליחסי חוץ כלכליים, KACHANOV, יועץ הנשיא OSIPYAN. כמו כן אורגנו לחברי המשלחת חוגי בית בביתם של יהודים עולים פוטנציאלים לישראל. מלבד זאת אירגן השגריר אריה לוין פגישה עם סגן מנהל אגף הכלכלה במשרד החוץ. זו היתה פגישה ראשונה עם אנשי אגף הכלכלי במשרד החוץ של בריה"מ וישראל מאז נתוק הקשרים הכלכליים בשנת 1956! אריה לוין השתתף בכל הפגישות לרבות זו במשרד החוץ.

הנושאים שנדונו:

א) יצוא מוצרים פרמציטים ומוצרים חקלאיים (אשראי ותנאים).
ב) הקמת בנק משותף.
ג) טיסות מיוחדות או/ו טיסות ישירות.
ד) ש"פ בספנות - קוו הפלגה בין שתי הארצות.
ה) ניהול מו"מ על הסכם סחר.

תמונת מצב:

א) אנשי שיח הסוביטים היו מתואמים ביניהם לגבי הדרישה לרכוש מוצרים פרמציטים ומוצרי מזון מישראל באשראי לטווח בינוני תוך בקשה לדחיית תשלום לשנה.

דני גילרמן השיב על סמך שיחות שקיים עם רוה"מ יצחק שמיר ועם שר האוצר יצחק מודעי שישראל תהיה מוכנה להעניק אשראי לבריה"מ לרכישת מוצרים פרמציטים ומוצרי מזון. האשראי ינתן לספקים שעליהם לנהל מו"מ לגבי תנאי ריבית וכו'. גילרמן מסר שכל עיסקה שיסוכם עליה תקבל בטוח של החברה לבטוח סכוני סחר חוץ. אמר ששר האוצר הנחה כבר את מנכ"ל החברה לבטוח סכוני סחר חוץ לתת בטוח לעסקות שלעיל.

<u>סגן הנשיא של לשכת המסחר ולדימיר גולנוב הודיע לאריה לוין שבדעתם לשגר ארצה משלחת רכש של מוצרים פרמציטים בימים הקרובים</u>.

ב) שר האוצר של בריה"מ פבלוב הודיע שיבדוק הרעיון הקמתו של בנק משותף. הודיע שהיה מעדיף הקמת קרן השקעות מצד ישראל. סגן רוה"מ SITARYAN אמר שאינו רואה בעיה באשר להקמתו של בנק משותף.

ג) <u>טיסות:</u> מנכ"ל אל-על העלה הנושא הן בשיחה של המשלחת עם שר האוצר והן בשיחה שקיים עם נשיא אירופלוט.

<u>הערה:</u> יצויין שבמשך 3 חודשים האחרונים אירופלוט לא השיבה לפניות של אל-על בהקשר לטיסות.

קוו הטעון של מנכ"ל אל-על היה שנחתם הסכם בין החברות שהנו לטובת אירופלוט, כולל סדורי תשלום. הרלב הדגיש שהמדובר קודם כל בהטסת תיירים, אנשי עסקים ומטען; ששתי החברות מוכנות להתחיל בטיסות מיד וששההחלטה בדבר תחילת טיסות היא פוליטית.

בשיחה בדרג של חברות הציע הרלב הנוסחה ההונגרית והיא לקרוא לטיסות בשם טיסות מיוחדות (טיסות צרטר) ורק בשלב מאוחר יותר לקרוא להם טיסות ישירות רגילות.

הרלב הודיעני שאל-על תהיה מוכנה לטוס ללא נוסעים בקוו מוסקבה בודפשט ובלבד להתחיל בטיסות. אל-על מתכוונת למלא המטוס בעולים ובתיירים בקוו בודפשט תל-אביב. הנ"ל לא ליחוס או/ו לצטוט.

נשיא אירופלוט הודיע בתום השיחות לחברי המשלחת, בארוחת ערב בצורה פומבית שסוכם בין החברות להתחיל בטיסות מיוחדות (טיסות צרטר), באותה ארוחת ערב לא נקב הסוביטי בתאריך לתחילת הטיסות, אולם נאמר לנו, והדבר טעון בדיקה, שהמדובר בשתי טיסות שבועיות החל מדצמבר הקרוב, להטסת מטען, תיירים ואנשי עסקים.

אם וכאשר יתחילו הטיסות המיוחדות, המדובר בצד גדול קדימה, לקראת פתיחת קוו סדיר וישיר בין בריה"מ לישראל.

ד) <u>קו ספנות:</u>

תמונת המצב אותה הציג מנכ"ל צי"ם היתה שצי"ם וMORFLOT עשו עסקים אך לא ישירים. צי"ם הובילה סחורות מארצות אחרות לבריה"מ, אך עד כה לא הוקם קשר ישיר בין שתי הארצות. האבסורד בדבר הוא הפסד בהזדמנויות כיוון שאי אפשר להוביל כימיקלים בעקיפין, בדומה להטסת תיירים.

הסכום בפגישה בין מנכ"ל צי"ם לבין הנהלת חברות מורפלוט וסופרה היה להגביר ש"פ בהובלת מטענים. הסוביטים התחייבו לשגר משלחת ארצה בקרוב לשם ניהול מו"מ על הקמת קו ספנות ישיר בין אודסה לחיפה.

הסכם סחר:

בשלוש הזדמנויות העליתי רצוננו בתחילת מו"מ על חתימת הסכם סחר לפי הנוסחה של דרום קוריאה. דהיינו ניהול מו"מ בין ממשלות לפני כנון יחסים דיפלומטיים מלאים. סגן השר ליחסי חוץ השיב לי שההחלטה היא פוליטית ואילו סגן רוה"מ לענינים כלכליים SITARYAN אמר שהוא תומך בתחילת מו"מ על הסכם סחר. לצורך כך ביקש לקבל טיוטת הסכם לשם עיון ולימוד. הוסיף שיצטרך להתייעץ ולשקול מקום חתימה ומי ינהל המו"מ בשמם בגלל העדר קשרים דיפלומטיים מלאים. הציע שלשכת מסחר שלהם תרכז הנושא, לכך השיבותי שההסכם הוא בין ממשלות ולא בין לשכות מסחר. הוספתי שקיים הסכם בין לשכות המסחר ומה שנחוץ הוא הסכם בין הממשלות, כפי שיש להם ולנו עם הרבה מדינות אחרות,כולל עם מדינות מזא"ר.

הזהרתי אנשי לשכת מסחר שלנו מנקיטת יוזמות בנושא זה, מסרתי להם שאני רואה נסיון של ניהול מו"מ בין לשכות מסחר במקום בין ממשלות על הסכם סחר כנסיגה ולא כהתקדמות ביחסים.

הזמנת שרים לביקור בארץ:

גילהמן הזמין בשם השר מודעי והשר ניסים את שר האוצר פבלוב, שר ליחסים כלכליים בינ"ל קאצאנוב ואת סגן רוה"מ לענייני כלכלה סיטריאן לביקור בארץ.

התבטאויות השרים הסוביטים הראויים לציון:

PAVLOV - "התיאוריה של מרקס שמדיניות צריכה להשפיע על הכלכלה נכשלה, מה שנחוץ הוא להפריד הפוליטיקה מהכלכלה".

"זמן הדיבורים בינינו נמשך יותר מדי זמן, צריך להגיע מהר לתוצאות".

"במקום להמתין שהחומה תיפול צריך לעקוף אותה בהקשר לטיסות ישירות ובכל תחום אחר".

SITARYAN - המצב בתוך בריה"מ: "חלה ירידה בייצור התעשיתי והחקלאי בעוד שהשכר עלה ב-14%. התוצאה העדר שליטה וזעזוע לגבי הצריכה, בקוש ספקולטיבי. העם ממתין שהממשלה תשנה מדיניות. התוצאה לחץ על הצריכה. העדיפויות בייצור הם בכיוון התעשיה הקלה ותעשית המזון".

"הדרישות הסותרות של גורמים ישראלים באשר למחיר המוצרים הפתיע והקשה על היחסים". האקלים הפוליטי באשר לכיוון היחסים הוא חיובי מה שחסר הוא תוכן משמעותי. "בריה"מ מעונינת לקדם עסקת המטוסים".

קאצנוב (שר ליחסי חוץ כלכליים) - ל-21.000 חברות סוביטיות יש סמכות להתחיל בקשרי מסחר עם גורמי חוץ. מציע להקים קשר עם הרפובליקות עם האיזורים ועם המפעלים. הרפובליקות יקבלו החל מ-1.1.91 הסמכות לתת רשיונות יבוא ויצוא. בריה"מ אינה מעודדת הסכמי ברטר. בריה"מ תעודד קשרים עם האיזורים והרפובליקות בעתיד".

OSIPYAN - שוחח עם שה"ח שוורנדזה: "יחסים דיפלומטיים יותר קרובים משחושבים. יש לדבריו יחסים רחבים וקרובים יותר עם ישראל מאשר עם הרבה מדינות עמן יש לבריה"מ יחסים דיפלומטיים מלאים".

"14 מהפרופסורים בארץ הם תלמידיו לשעבר" המצב הפנימי בתוך בריה"מ: משבר האקסקוטיבה, השיטה הישנה כרסה, אך לא הוקמה שיטה חלופית. זהו הרקע למשבר האמון ולדרישה ליצירת ישויות עצמאיות בכל תחום.

פגישה במשרד החוץ

נערכה פגישה עם סגן ראש האגף EDUARD BORSHCHEVSKI ב-23/11, ראש האגף הוא סגן שר בהשתתפות אריה לוין. כאמור היתה זו פגישה ראשונה בין האגפים הכלכליים של משרדי חוץ של בריה"מ וישראל מאז נותקו היחסים הכלכליים ב-1956. במשך השיחה התייחסתי לסכום בין שרי החוץ (לוי ושוורנדזה) להתחיל בהתיעצויות תקופתיות בין משרדי החוץ. סוכם עם בורשבסקי, בהמשך להחלטת שרי החוץ שלעיל להרחיב דיאלוג זה על התחום הכלכלי.

פרטים נוספים בע"פ.

ב ב ר כ ה,

ד"ר יעקב כהן

העתקים: ראש הנציגות, מוסקבה
סמנכ"ל מזא"ר
סמנכ"ל צפ"א
מנהל ממ"ד
היועץ המשפטי
מזא"ר 1
כלכלית ג'

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*תאריך : 29.11.90
*דף 1 מתוך 3
*עותק 3 מתוך 9
*
*
*
*חוזם:11,29923
*אל:המשרד
*יעדים:רהמש/2196,מצב/3222
*מ-:רומא,נר:245,תא:291190,זח:1145,דח:מ,סג:סב
*תח:@ גס:אירופה
*נד:@
*
*
*
*
*סודי-ביותר/מידי
*
*אל:ויקטור הראל-ראש חטיבת תאום
*
*מאת:ג'רמי ישכרוף
*
*הנדון: שיחות עם דן קורצר
*
במהלך הכנס של הכמ'ר ברומא קיימנו סמנכ'ל מז'ת והח'מ,שיחות עם קורצר
*והלהן עיקרי דבריו בנושאים השונים:
*
א. תהליך השלום-קורצר תיאר הרגשתו של ביקר שישראל בעצם חזרה בה מיוזמתה
מה-14 במאי.אכזבתו של ביקר היתה קשה במיוחד נוכח המכתב ששלח לשה'ח דאז
ארנס בו ניסה בייקר לתאר מראש המכשולים שעשוי היה להעלות בהקשר לרעיונה
של ישראל לקיים בחירות בישע. על סמך האמור,החליט בייקר,לדבריו,להעמיד
בפני שה'ח לוי בפגישותיהם הראשונות השאלות שעמדו על הפרק לפני הפלת
הממשלה או לאפשר לשה'ח לוי להגדיר אילו דברים ממשלת ישראל מסוגל להסכים
להם. בכך הגדיר קורצר הנקודה שאליה הגיעו יחסי ישראל-ארה'ב בנוגע לתהליך
*השלום.
*
ב. הפלשתינאים-ציין שהליך חד צדדי של ישראל כלפי הפלשתינאים בישע לא
יזכה לתמיכה פעילה של ארה'ב וכי אל לישראל לצפות מארה'ב להיות שותפה
פעילה בהקשר זה.רואה סיכוי קלוש להרכיב משלחת בשלב הנוכחי.לדעתו תושבי
ישע מובילים היום את המחנה הפלשתינאי ולא אש'פ/תונס.עם זאת,הביע דעתו
החד משמעית שתושבי ישע לא יסכימו למשלחת שלא תכלול פלשתינאים מבחוץ
*ובעלי כתובת כפולה.
לגבי העצורים המינהליים האחרונים העיר שהם יודעים שאותם אנשים עוסקים
בדברים לא כשרים,אך ציין שבסופו של דבר,תצטרך ישראל גם לשבת למו'מ עם
*פלשתינאים שאינם סימפטיים.
*
ג. ביקור רוס-קורצר ציין שיתלוה לדניס רוס יחד עם ארון מילר לביקורם
בישראל.כן יבקרו במצרים אך טרם נקבע סדר הדברים.הבהיר שבעצם הם באים כדי
לשמוע ואין בידם מחשבות מגובשות,אלא מרגישים צורך לקיים דו-שיח עמנו
*לגבי הנושאים הבאים:
*

30/11/90

כ: [illegible]

*דף 2 מתוך 3
*עותק 3 מתוך 9

*-הערכת מצב לגבי המז'ת עקב המשבר במפרץ.

*-לדון ברעיונות כיצד לעודד התחלה מחדש של תהליך השלום במישור הערבי-ישראלי.

*-מחשבות ראשונות (בעיקר של דניס רוס) לגבי צעדים להגברת אימון (CBM's)

*קורצר הוסיף שיש לו חילוקי דעות אחדים בינו לבין רוס לגבי אותן משחבות ראשוניות ואף אמר שיתכנו יותר ויכוחים ביניהם מאשר בינם לבינינו.בהקשר זה סיפר שלפני שעזב את וושינגטון התחיל לבחון רעיון של גיבוש כמה עקרונות יסוד כלליים,שיתכן וניתן יהיה להגיע לגביהם להסכמה. לדעתו עצם ההסכמה לאותם עקרונות עשויה לעודד בנית אימון בין הצדדים.קורצר העריך שרוס יהיה מעונין לקיים פגישה בארבע עיניים הן עם רוה'מ שמיר והן עם שה'ח לוי,ולגבי שאר הפגישות הם משאירים לנו לקבוע.

*ד. ארה'ב-מצרים-ציין שמאז ההדלפה ב''ידיעות האחרונות'' על שיחתו של הצירבקהיר והשגריר ויזנר,המצרים פשוט חוששים לשוחח עמם בכל נושא הקשור לפלשתינאים. לכן הגיעה ארה'ב למסקנה שעדיף,בשלב זה, להמתין ולתת לזמן לעשות את שלו.הם מקווים שבשיחותיהם בקהיר בחודש הבא ניתן יהיה להגיע שוב לדו-שיח עם המצרים בסוגיה זו,והואיל ועתה אין הם יודעים כלל מה התייחסותה של מצרים לאש'פ ולמעמדו בעתיד.

*ה. ירדן-סיפר שיחסי בוש-חוסיין נפגעו קשות ולבוש אין כל אימון במלך.לדעתו,המלך אינו מאמין גם להצהרות המרגיעות של ישראל בכל הנוגע לרצוננו לראות בהמשך קיומו של משטרו.סיפר שאחרי הפיגוע השני בגבול הירדני פנו למלך בנדון והוא הבטיח לעשות כמיטב יכולתו למנוע מקרים נוספים.ציין שהתחילו במחמ'מד לחשוב (לא פירט מי ובאיזה היקף)כיצד ניתן יהיה לסייע למלך אחרי שהמשבר יחלוף.הוא לא הבחין בכל שינוי ביחסים בין הפלשתינאים לישע'ע לבין המלך עקב המשבר.

*ו. סוריה-טרם ראה דיווח על שיחות בוש-אסד. סיפר שביקר התרשם בשעתו ממשיחותיו עם אסד,שלא חל כל שינוי בסיסי בעמדותיו,ואף הצהיר בפומבי על חילוקי דיעות בסוגית הטרור. עם זאת,הוסיף,שהממשל מוכן בזהירות לבחון שת'פ עם סוריה בהקשר למפרץ מכוח הנסיבות שנוצרו.העיר שהנשיא בוש רצה זה זמן מה לקיים פגישה עם אסד כדי לבחון אותו אישית פנים אל פנים. ידע לספר שנושא יהדות סוריה היה על סדר יומו של הנשיא אך,כאמור,טרם ראה דיווח על המפגש.

*ז. עירק-גילה ספקטיות כלפי האפשרות של הפלתו של סדאם-חוסיין מבפנים וכינה זאת כ- WISHFUL THINKING . לא ייחס חשיבות למחשבות (המוכרות לו) הגורסות שהשמדתו המוחלטת של סדאם תגרום לחלל והתפוררות של עיק שיזמינו התערבות במחוץ מצד אירן וסוריה.הוא אף התייחס בזלזול לכך שניתן להשמיד את סדאם רק עד נקודה אופטימלית שתמנע הידרדרות נוספת באיזור.ציין שהגיעו למסקנה הברורה שלא ניתן להסכים לנסיגתו של דאדם בלבד, וכי מתחייבת התייחסות למערכות הנשק בידו .(לא הרחיב).

*דף 3 מתוך 3
*עותק 3 מתוך 9

אין לו כל מידע חדש או מדוייק לגבי שאלת המצאותם של ראשי חץ כימיים בידי
*העירקים.

ח. ובשית-לשאלתנו ציין שכל מה שהאיטלקים שמעו מארה'ב בנושא היתה
התנגדות חד-משמעית לרעיון,אפילו במתכונת המצומצמת של צפון אפריקה ובודאי
לגבי המתכונת המורחבת יותר שעליה דיבר שה'ח איטליה. שיקול חשוב בהתנגדות
האמריקאית נוגע ללוב ושילובה במסגרת זו. קורצר הדגיש שכל רושם שמנסים
האיטלקים ליצור כאילו האמריקאים אינם עוד מתנגדים לרעיון,משולל כל
*יסוד.

ט. לבנון-בהתייחסות למצב שם אמר שהם שבעי רצון מההתקדמות בתכנית ביירות
הרבת.עם זאת,לדבריו,לא יראו בחיוב פניה דרומה של מיליציות שתגרום
להתחממות באיזור הסמוך לגבול עם ישראל.סולטאן הבהיר שכידוע להם, לנו
אינטרסים באיזור הדרום ועל אינטרסים אלה אנו נגן וכדאי שלא תהיינה אי
הבנות בענין זה,לא לנשיא הראוי, לא לסורים העומדים מאחוריו ולא
למיליציות למיניהן./סולטן הציע,שמצידה ארה'ב תבהיר נקודה זו הן להראוי
והן לסורים.קורצר השיב שאין לארה'ב בעיה עם ישראל בנוגע לאיזור הבטחון
אך ציין שחשוב למנוע הרושם שהתבטאויותינו המתייחסות לאיזור הבטחון
וג'זין אינן מעידות על כוונות של קבע.סולטן הבהיר שעמדתנו הנוכחית בעינה
כל עוד אין הסדר מדיני עם ממשלת לבנון המעוניינת ומסוגלת להטיל את מרותה
*ולמנוע טרור נגד ישראל.
*קורצר השיב שאין לארה'ב בעיה עם ניסוח זה.

השיחות הנ'ל התנהלו מחוץ למסגרת של השיחות על הכמ'ר,בה משמש קורצר נציג
*מח'מ.

אנא חסיון למידע ולמקור.*

ששכרוף

*פא

*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1),ר/מרכז(2)

WOLFF 6406 7.90 יוסף וולף ושות' בע"מ טל. 03-5376967

2/3 1067

October 2, 1990

Dear Jim,

I appreciated the opportunity to discuss with you in detail the range of Israeli concerns regarding the situation in the Gulf. It was reassuring to hear you reaffirm the commitment of the United States to Israel and to the maintenance of its qualitative edge.

I was particularly gratified to hear your very strong reaffirmation of America's commitment to Israel's security, and that in this time of danger, Israel can count on the United States to stand by its commitments and respond as appropriate.

Jim, I was impressed with your understanding of Israel's needs and your efforts to address them in an orderly, timely, and coordinated fashion.

It is a very heavy responsibility that we both share, and I look forward to working with you closely on this.

In this respect, our discussion on the issue of housing investment guarantees produced results. As I said in our meetings, I can confirm that the official policy of the Government of Israel with respect to the absorption of immigrants from the Soviet Union is in accordance with the statement by Prime Minister Shamir in his June 27, 1990 letter to President Bush, and the statement by Minister of Housing Sharon on June 25, 1990, namely, that the Government of Israel's policy is not to direct or settle Soviet Jews beyond the green line.

Consistent with the traditional assurances which the Government of Israel provides in our assistance agreements, as well as those in the "Implementation Agreement, September 1980, between the Government of Israel on behalf of the State of Israel, and the United States of America acting through the Agency for International Development", uses of the housing loan guarantees will be restricted to the geographic areas which were subject to the Government of Israel's administration prior to June 5, 1967. I also want to reconfirm what I told you in response to your question that no special incentives exist to encourage Soviet Jewish immigrants to settle beyond the green line, nor are we planning to provide such incentives in the future.

As I know you will be reporting to congress on this loan

4 program, let me say further, I am prepared to agree that we will provide you periodically with the Government's building plans for housing for immigrants including special financial incentives. I will also use my best efforts to provide annually as complete information as possible on the Government of Israel's financial 5 support for settlement activity.

I believe that these points, these understandings, will help us further the great challenges of absorption of Soviet Jews in Israel.

On behalf of the Government of Israel, I would like to thank President Bush and you personally for the extension of this housing loan guarantees program.

Sincerely,

David Levy

His Excellency
Mr. James A. Baker, III
United States
Secretary of State

3/3
1067

משרד ראש הממשלה
ירושלים

המנהל הכללי

- סודי -

ב' בחשון תשנ"א
21 באוקטובר 1990
סימוכין: 2-018-7

אל : ראש הממשלה

שיחה עם דניס רוס

דניס רוס ביקש ביוזמתו לפגשני ובא לשם כך למלון שבו שהיתי.

הוא פתח בהתייחסות למתרחש במועבי"ט בשאלת משלחת מזכ"ל האו"ם לירושלים ואמר שמוכרחים למצוא דרך לצאת מן המבוך כי לא מתקבל על הדעת שמועבי"ט תתכנס שוב על יסוד דו"ח מן המזכ"ל שישראל סירבה לקבל המשלחת. ברור שאז תוגש החלטה ביוזמת אש"פ להעניש את ישראל על סרבנותה כפי שמועבי"ט מענישה את צדאם חוסיין על סרבנותו.

הפסקתי את דבריו ואמרתי לו שיש רקע ארוך וקשה למצב שהתהווה ביחסינו עם ארה"ב ואי אפשר לדון בפרשת המשלחת במנותק מכל מה שקדם לה. מניתי אחת לאחת את האכזבות והפגיעות בנו שנבעו מן הממשל, החל ביחס לרה"מ בעת שבקר בושינגטון, האובססיה הבלתי הגיונית בקשר להתנחלויות, ההצהרות על ירושלים כטריטוריה כבושה, תהליך שלום שהיה חסר תוחלת כיון שנילווה אליו הדיאלוג עם אש"פ, מכתבו של המזכיר בייקר לשה"ח מה-19.9 עם הדרישות הפוגעות והמפליגות בקשר לערבויות לשכון וכלה ביוזמה האמריקאית להוקעתנו באו"ם סביב המאורעות בכותל המערבי ובהר הבית בחול המועד סוכות.

סיימתי דברי באומרי שהמוזר והפוגע מכל היא העובדה שרה"מ ישראל מאמין גדול בברית שבין ישראל וארה"ב, הוביל את המהלכים לצקת תוכן לתוכה, ואפשר להגיע להבנות אתו, אך בממשל האמריקאי יש אטימות משוועת ופוגעת.

רוס הגיב שאינו חולק על תיאור הדברים בפי והוסיף שמוכרחים למצוא דרך לשפר הקשרים, לטהר האוירה ולהתרכז בדברים העיקריים שיש סכוי לקדמם, במקום לשקוע בדברים משניים וחסרי סכוי.

להלן כמה נקודות מתוך דבריו, שנאמרו במסגרת דו-שיח בינינו, שנמשך שעה ארוכה.

בקשר להתנחלויות, רוס ציין שהוא אישית סבור שאין נפקא מינה אם יהיו מאה או מאתיים אלף יהודים בישע. הרי יש כ-800,000 ערבים בישראל ומדוע שלא יהיה מספר ניכר של יהודים בישע. אך הבעיה היא במוחו של הנשיא, אכן היא מעין אובססיה ונובעת מהרגשה שישראל מיישבת השטחים מכיון שאין לה שום כוונה לנהל מו"מ על גורלם.

בקשר לתהליך השלום, רוס ציין שנפתחות עתה הזדמנויות בשני מישורים - ביחסים עם מדינות ערב ובמו"מ עם הפלסטינים בנושא הראשון, בייקר קלט היטב את המסר של שה"ח לוי, שחייבים לקדם משהו ביחסים עם מדינות ערב וסיום מצב הלוחמה. רוס שכנע את המזכיר לנסות להטיף לבני שיחו הערבים לקחת דוגמא מהתהליך שהתפתח באירופה, כאשר החלו המזרח והמערב לנהל דו-שיח בעניינים טכניים, כגון נקיטת אמצעים כדי למנוע תקריות בין הצבאות של כל צד שהלכו והתרחבו וסללו הדרך לדו-שיח מדיני, ולהסכמים היסטוריים.

בייקר אימץ את הרעיון והעלה אותו בשיחות עם שרי החוץ הערביים. המזכיר הסביר לערבים שיש סבירות לטענתה של ישראל שחייבים לטפל במישור היחסים הבין-מדינתיים בד בבד עם הטפול בנושא הפלסטיני.

בייקר העלה נושא זה גם בשיחה עם אסד, כשביקר בדמשק. אסד הקשיב בשקט ולבסוף העיר שישראל צריכה לחשוב מה עדיף בעיניה, להחזיק בגולן או לעשות שלום.

מוברק, לעומת זאת, מצא לנכון לומר בפומבי, בתשובה לעתונאי, שאש"פ איננו בהכרח הנציג היחיד של הפלסטינים.

רוס סיכום נקודה זו באומרו שיש מקום לחשיבה יוצרת וצריך להרבות בשיחות הדדיות כדי לבחון האפשרויות להתקדם.

רוס ספר עוד שבייקר אמר לשרי החוץ הערביים שישראל נוקטת פרופיל נמוך בקשר לעיראק על פי בקשתה של ארה"ב ושיבח את התנהגותה האחראית. באותו יום שנפגש עם קבוצה גדולה של שרים ערביים, בייקר הצהיר על מחויבותה של ארה"ב לשמור על יתרונה האיכותי של ישראל ואף אחד מן השרים הערביים לא מחה ולא אמר מילה על כך.

באשר להתכתבות לוי-בייקר על ערבויות השכון, רוס אמר שנוסח מכתבו של בייקר היה נושא לויכוח עם הנשיא, שתבע להשתמש במונח FUNGIBILITY ולכלול במפורש התחייבות להפסיק כל פעילות שהיא בתחום ההתנחלות. בייקר שכנע הנשיא שבהתחשב ברקע האידיאולוגי של הממשלה בישראל, לא תהיה זו תביעה שניתן לממשה. על-כן בייקר אמר לשה"ח וגם ציין במכתבו שלא מתבקשת הממשלה לקבל על עצמה התחייבות הפוגעת בבסיס האידיאולוגי שלה. מטרת המכתב של שה"ח לוי שנוסחה בשתוף עם רוס היא להבטיח שכספי ההלואות לא יאפשרו הגברת הפעילות ההתיישבותית.

רוס סיפר בהקשר זה שחבר הקונגרס המילטון כבר פנה לבייקר על סמך ההתכתבות עם שה"ח לוי ושאל על המתרחש בירושלים והאם לא מפרה ישראל את התחייבותה לגבי מזרח ירושלים.

מכאן עבר רוס לנושא המעיק עליו (וכנראה שבגינו ביקש את הפגישה) והוא ענין שגור משלחת מזכ"ל האו"ם לישראל. רוס ביקש שנחפש יחד דרכים לאפשר למזכ"ל לעשות המוטל עליו עפ"י החלטת מועבי"ט, ולו רק בצורה הצנועה והבלתי רשמית ביותר. הוא הציע שאיימה יבוא לבדו, יאמר שהוא מבקר ב"אזור" ולא דוקא בירושלים, לא יפגש עם אישי ממשלה, אלא רק עם נציגים בדרג מקומי נמוך ועם פלסטינים. פסלתי את כל ההצעות הללו בטענה שהתוצאה הסופית של כל הרעיונות מסוג זה, לא תהיה שונה מזו של משלחת רשמית מטעם המזכ"ל. תהיה זו פגיעה בריבונותנו, מתן פרס לערבים, ותקדים מסוכן.

הוספתי שנוכל להסכים להעמיד את הדו"ח לרשות מזכ"ל האו"ם, והוא יעשה בו כל שמוש שיימצא לנכון. הכל פתוח אצלנו והמזכ"ל או נציגיו יוכלו לבקש הבהרות ומילואים לדו"ח. הוספתי שהערבים הצליחו לתמרן את ארה"ב למלכוד כי ידעו לתת לה ההרגשה שהם עושים לארה"ב טובה, בעוד שארה"ב היא שמגנה על הערבים בפני תוקפנותו של צדאם חוסיין.

רוס הסכים שדו"ח ועדת הבירור בודאי יהיה מועיל, אמין ונויטרלי, אך לא זו הבעיה, אלא מה יקרה עם החלטת מועבי"ט בדבר שגור שליח מטעם המזכ"ל. צריך לתת למזכ"ל קצה חוט שיאפשר לו לדווח למועבי"ט שביצע החלטתה בצורה סבירה. אחרת, יווצר מצב בלתי אפשרי, שארה"ב לא יכולה לעמוד בו, כאשר כל חברות מועבי"ט יתבעו להמשיך בנקיטת הצעדים נגד ישראל. סכמנו נקודה זו שנמשיך לקיים קשר כדי למנוע תקלות ואי הבנות.

רוס ספר שארה"ב ניהלה מאבק קשה כדי שהחלטת מועבי"ט בענין הר-הבית תהיה סבירה. הבריטים, וביחוד הצרפתים היו קיצוניים בתמיכתם בנוסח שהציע מאש"פ. בוש שלח מסר תקיף למיטרן ובו קבע שהעמדה שצרפת נוקטת מעמידה אותה במחנהו של צדאם חוסיין. בייקר היה עוד יותר תקיף כלפי שר החוץ הצרפתי דיומה, עד כדי כך שדיומה נפגע מטון דבריו ולא החזיר לו צלצול.

נגענו בשיחה גם בנושא המפרץ. פרימקוב עמד להגיע לוושינגטון ורוס מסר לי שדעתם של הנשיא והמזכיר נחרצת שלא לשעות להצעות פשרה המעניקות פרס לצדאם. פרימקוב, המכיר אישית את צדאם חוסיין, טוען שצריך למצוא פתרון שיהיה בו FACE SAVING לחוסיין, כי אחרת יגיע למסקנות קיצוניות מתוך אמונה שממילא יפסיד ויקפח את חייו. רוס ביקש לשכנע אותי שאין כרסום בעמדת ארה"ב ואין שנוי בתביעותיה להחזרת הסטטוס קוו אנטה. גם אז, נחושה ארה"ב בדעתה לנקוט צעדים, כגון חרם על רכישת נפט מעיראק, עד שלא תפרק את מצבורי האמל"ח הכימיים והביולוגיים ותסכים לצמצם כוחה הצבאי במספר תחומים. לדבריו, מורגשת כבר השפעת הבלוקדה על עיראק. יש מחסור בכמה מוצרי מזון, אך התחום הרגיש והפוגע יותר הוא חלקי חלוף לציוד צבאי שכבר מורגש בו מחסור.

כאשר נגענו בצורך לשפר הקומוניקציה, אמרתי לרוס שבייקר עדיין לא מבין מה היא מדינת ישראל ולא ביקר בה מעולם. לכן רצוי שרוס ישפיע עליו לבוא בהקדם ולהקדיש זמן סביר לשיחות ולהתרשמות. סיפרתי בהקשר זה שכנראה שאיש בממשל לא הבין את משמעות הפגיעה בכותל המערבי, כאשר אלפי מתפללים שהו ברחבה והערבים המטירו עליהם אבנים. יש ליהודים זכרונות קשים ומרים ממאורעות בכותל והתנכלויות ליהודים לאורך ההיסטוריה. וכאן נהפכו היוצרות ונהפכנו לנאשמים במקום שנהיה אנחנו המאשימים, ומי שמוביל את הפעולה נגדנו היא ידידיתנו כביכול, ארה"ב. צריך שיהיה סוף לתופעות כאלה, לטובת שני הצדדים ולמען שפור האוירה באיזור.

ב ב ר כ ה,

י.ח. בן-אהרן

העתק: מר דוד לוי, סגן ראש הממשלה ושר החוץ
✓ מר בנימין נתניהו, ס/שה"ח

בקשה לשמור את הדברים בסוד עד ה' בחשון.

משרד החוץ

סווג סודי ביותר ירושלים.

אל: שגרירות תאריך 9.8.90

מאת: **לשכת סגן השר**

הנדון: _____

מצ"ב עבור מר' השגריר בקשה לשמור בסוד עד להודעה חדשה.

בברכה,

9.8.90

SECRET

1. We share your views on the threats which Saddam Houssein's aggression poses to the interests of the free world, in general, and to our region in particular.

2. We would like to compliment the U.S. for the courageous decisions, the fast reaction and the demonstrated determination in coping with the situation.

3. I have instructed the MOD and the IDF to respond expeditiously to any request or need you may have. I fully understand your desire to keep the Israeli angle of the present crisis at a low profile.

4. We are concerned with Iraqi threats towards Israel, particularly after the false Iraqi allegations concerning Israeli intentions, and the alleged Israeli preparations to participate with the US forces in hostilities against Iraq. These allegations help Iraq to create a plausible casus belli- hoping to regain Arab unity and solidarity with Iraq.

5. An Iraqi attack against Israel may be the result of a

   Deterioration on the Saudi front

   or may be a unilateral Iraqi initiative

6. Such an Iraqi attack on Israel may be carried out in one, or in a combination of the following:-

   - Air attack;
   - Missile attack;
   - Land operation, i.e. deployment of forces in Jordan.

7. We are very concerned with Iraqi threats to use CW.

/2...

8. I Have instructed the IDF to take required defensive measures and preparations, to cope with these threats.

9. We believe that the situation in the Gulf, in general, and the threat Israel faces in particular, raises an urgent need for consultation and coordination between the US and Israel. I am concerned with potential miscalculations which may result from lack of information and/ or coordination.

10. We understand the utmost need for secrecy in handling this sensitive coordination, and we shall take measures to compartmentalize this information.

11. I urge you to consider the establishment of proper channels, as well as to designate a combined executive group to discuss these issues and specifically the cooperation in the following areas:-

a. Intelligence and early warning;

b. Defensive Measures;

c. Reaction to concrete situations.

12. In the field of early warning we have passed our requirements through the relevant channels. Yet I would like to reemphasize our need to have <u>real time</u> early warning including:-

- Real time SATINT;

- AWACS data;

- Real time Early Warning on SS launches;

13. In the other two areas it is vital to discuss urgent defensive needs and other issues such as Air Space coordination, emergency supply of critical weapon systems.

14. I believe that time is of the essence, and that the situation and the threat call for an urgent meeting of such small executive group, at any place of your choice.

15. Greetings.

משרד החוץ

סווג _____ ירושלים

אל: מר שלמה אלצ, מנהל הקונסוליה תאריך 18/7/05

מאת: **לשכת סגן השר**

הנדון: ירון צבי - יפן

1. רצוי על מכתב פנייתו של שר התקשורת אל סקוה"מ. תוכן הפנייה מעבר בצד שלמה.

2. אשמח לקבל גם מעבר זה השגרה, ותגובתך מה ניתן לעשות לשר התקשורת.

בברכה,

יפתח: מנהל מכ"ס

בברכה,

שר החקלאות

8/7

סיגן שר החקלאות

שלום רב.

נמסר לי שהחוג בשם ידידי לקס
ערך ריסון בוושינגטון בהרצאה
סחום או נשקר (?)
האם ידוע לכם? האם עושים
משהו במקרים כאלה?

אודה.

נשיא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

14255 תאריך : 14.05.91

נכנס **
**
**
**

סודי

חוזם:5,14255
אל:המשרד
יעדים:רהמש/814,בטחון/1228,אביב/1061,מנמת/692,מצב/971
מ-:קהיר,נר:187,תא:140591,זח:1730,דח:מ,סג:סו
תח:@ סס:מזתים
נד:@

סודי/מידי

אל: מצרים

דע: ממ"ד, מצפ"א, מזא"ר

מאת: קהיר

הנדון: שיחה עם דיפלומט סובייטי

להלן משיחה הירם עם ולדימיר טיטורנקו מזכיר ראשון בשגרירות הסובייטית בקהיר:

1. התהליך המדיני:
(א) פתח ואמר, שבסמרטניך לא הביא עימו תוכנית שלום כלשהי או אפילו הצעות מגובשות. הביקור נועד כדי ללמוד את עמדות כל הצדדים, ועל כן בהקשר זה הביקור בישראל היה חשוב מאד, וליתר דיוק, לנסות ולצמצם את הפער בין ישראל לסוריה.

(ב) סוריה: את העמדה הסורית ניתן להגדיר כך: הסורים עומדים על הבעת נכונות ישראלית פומבית לנסיגה כוללת מכל השטחים - הגולן, הגדה"ע רצועת עזה וסרום לבנון - ורק אז בנה דמשק נכונה להשתתף בוועידת שלום, לא בהכרח בוועידה בינ"ל.
הסורים עומדים על פתרון כולל ועל מעורבות פעילה של האו"ם בוועידה. על האו"ם להיות נוכח בכל שלבי המו"מ. הסורים אינם רואים את ההסדר עם ישראל על-פי הדרך המצרית. המקסימום שסוריה תהיה מוכנה להגיע אליו בשלב הראשון, לאחר הנסיגה הישראלית הכוללת, זה משהו כמו הפסקת מצב המלחמה.
לדברי טיטורנקו, בייקר חזר מביקורו האחרון בדמשק מאוכזב מאד, וניתן היה לראות זאת על פניו במהלך השיחות עם בסמרטניך. תחושתו של בייקר היתה, שחלה אפילו נסיגה בעמדה הסורית. הסורים תלו את עמדותיהם הנוקשות בהצהרות הישראליות האחרונות (אי-נכונות לותר על אף חלק מהשטחים ועוד). על ביקורו השני, הבוקר, של שה"ח הסובייטי בדמשק אמר טיטורנקו, שהוא התבקש ע"י בייקר לעשות כן כדי להפעיל מאמץ נוסף מול דמשק.
עם זאת, טיטורנקו הסביר, שמידת הצלחת השכנוע הסובייטי בקרב הסורים תלויה

במידת הצלחתו של ביקור בישראל. להערכתו, אם סוריה לא תהיה מוכנה להשתתף בוועידה - לא תהיה ועידה.

(ג) מצרים: את העמדה המצרית הגדיר כמאוזנת מאד. הם בעצם מוכנים לקבל כל נוסחה. תומכים בשושבינות האמריקנית-סובייטית לוועידה ורוצים לראות יתר שת'פ בין מוסקבה לוושינגטון. המצרים תומכים בהשתתפותן של מדינות העימות בלבד בוועידה (אפשר, שזה תוצאה של המחלוקת בין מצרים למפרציות סביב הסדרי-הבטחון, העיר טיטורנקו). הם תומכים מאד בהשתתפותה של אירופה אך, להערכתו, לא יתעקשו על מעמדם המדויק.
עמדתם כלפי השתתפות האו'מ (שבהשתתפותו מוסקבה תומכת, הבהיר טיטורנקו) היא גמישה. אם אכן יש אפשרות שהאו'מ ישתתף - הרי זה טוב. המצרים לא העמידו זאת כתנאי מוקדם. בסוגיה הפלסטינית מעדיפים המצרים משלחת ירדנית-פלסטינית משותפת, אך שבאגף הפלסטיני ישתתפו פלסטינים מן ה'פנימ' וה'חוצ'. הדגיש, שהם לא הזכירו בהקשר זה במפורש את אש'פ.
המצרים ניסמקו את עמדתם בכך, שהדעות בסוגיית הייצוג הפלסטיני כל כך רבות ושונות שנראה להם שזו נוסחה העונה, פחות או יותר, על רצון כולם. אגב כך, העיר טיטורנקו, שגם בתוך הפלסטינים בשטחים יש חילוקי דעות בנקודה זו. כבוש למשל, פייצל חסייני מרכז למשלחת פלסטינית של ה'פנימ' בלבד ואילו סרי בסייבה עומד על השתתפות ה'חוצ'.
בהתייחסם לוועידה אמרו המצרים שהם מעדיפים שתיקרא 'ועידת שלומ' ולא 'ועידה איזורית' או שם דומה. הם מעדיפים שהוועידה תהיה מתמשכת - בערבית כינו זאת אסתמראריה. צריך גם להיות ברור מהתחלה מה תהיה תכלית הוועידה, לאיזה סוג של פתרון חותרים. יש לדון בהיבט הטריטוריאלי של הסכסוך על בסיס העקרון של שטחים תמורת שלום. על הפלסטינים להבין גם בבירור שהאוטונומיה לא תהיה פתרון הקבע. אין למצרים נוסחה לגבי פתרון הקבע הרצוי אך צריך להיות ברור, שזה לא יהיה האוטונומיה.
העיר, שהמצרים הביעו דעתם שיש להרחיק את הסורים מהדיון בנושא הפלס' במהלך הוועידה.
המצרים רואים את תפקידם בוועידה בשלשה מישורים:
1. עליהם להשתתף בישיבת הפתיחה 'באופן הולמ', ברור שלא כשושבינים כארה'ב ובריה'מ, אך בהחלט באופן מכובד.
2. מצרים תהיה מוכנה להשתתף, אם תוזמן, במו'מ הבילטרלי כדי לנסות ולתווך בין הצדדים.
3. השתתפותה בדיונים בנושאים האיזוריים - היא חובה.
לשאלתי, המצרים פועלים כדי להביא להגמשת העמדות הסוריות השיב, שבמגעים ביניהם מנסים המצרים 'לטפטפ' לסורים רעיונות שונים. (תחושתי היא, שהוא אמר את הדברים האלה מן הפה ולחוץ - מ.ה.).

(ד) מירוץ החימוש במז'ת: הערבים בכלל, ולא רק מצרים, אינם מוכנים לדון בנשק הקונבנציונלי לפני שנפתרה בעיית הנשק הלא-קונבנציונלי. טענתם היא, שלישראל נשק גרעיני ושבו יש לדון לפני שמגיעים לסוגיית ההגבלת מירוץ החימוש הקונבנציונאלי. הם גם מדגישים, שלא ניתן יהיה לדון בנושאים אלו לפני שיושג פתרון שלום.

(ה) בהתייחסו למידת התיאום וההסכמה בינם לבין האמריקנים הודה, שמוסקבה 'שיבתה במעט' את עמדותיה והיא מתקרבת לעמדה האמריקנית. גם זו האמריקנית השתנתה, למשל אודות הצורך בוועידה, כך שמתקיימת עתה התקרבות בין עמדות שתי המדינות.

WOLFF WOLFF 03 5376967 יוסף וולף ושות' בע"מ טל. 6406 730

ציין, שהוסכם בין בייקר לבסמרטניך שאין להראות בפומבי את חילוקי הדיעות, אם יתגלעו, ושיש להציג במגעים עם הצדדים במזה"ת חזית אחידה. טיטורנקו דחה את הרעיון לכנס את שרי-החוץ עמזת"ים כדי לגשר על הפערים לכינוס הועידה והגדיר זאת כלא-מעשי.

(ו) לסיום פרק זה, הביע טיטורנקו פסימיות רבה לגבי הסיכויים לקדם את התהליך בשלב זה. יש צורך בשינוי עמדות אמיתי מצד ישראל וסוריה בעיקר, ולדעתו האישית, אין זה מעשי עם ההנהגות הנוכחיות של שתי המדינות

הוא אינו סבור שבייקר ובסמרטניך ידיעו בפומבי על כשלונם. הם, הסובייטים, יתחילו במקרה של כשלון ללמוד לעומק את עמדות הצדדים כדי שבבוא השעה יוכלו להיות מוכנים עם נוסחות פרקטיות. בחכה לבחירתו של הנשיא בוש לקדנציה שניה ואז נוכל לפעול ביתר שאת למען פתרון אמר בחיוך.

2. הסרי-הבטחון במפרץ: לדבריו, האמריקנים כועסים מאד על הסעודים עקב צעדם נגד מצרים. סעודיה פעלה כדי להביא להסגת הכוחות המצרים מארצה משתי סיבות עיקריות: לא היתה מוכנה לשאת בהוצאות הכלכליות שהיו כרוכות בזה, ניסיון לטרפד בין מצרים לסוריה. בהרחיבו לגבי הנימוק השני אמר, שהסעודים חוששים מן הציר החדש קהיר-דמשק. סילוק הכוחות המצרים משטחם תוך הותרת הכוחות הסורים נועד לתקוע טריז בין השתיים. טיטורנקו לא ידע, עם זאת, להסביר מדוע בחרו הסעודים דוקא במצרים כדי לטרפד את היחסים המצרים-סורים.
אינו סבור, שהאמריקנים יסכימו להותיר במפרץ נוכחות ישראלית משמעותית. העיר, בלשון וסתמית, כי נושא זה נדון בין בייקר ובסמרטניך (ניתן היה להתרשם, מאופן המסת דבריו, שהסובייטים לא עמדו על דעתם האחוריות נגד נוכחות אמריקנית כלשהי - מ.ה.).

3. עיראק והבעיה הכורדית: הושגה הסכמה אמריקנית-סובייטית שלא תהיה הסלמה במעורבות בצפון עיראק . אין למוסקבה התנגדות לאוטונומיה כורדית, כל עוד אין זה כולל שינויים טריטוריאליים באדמת עיראק.
מאמין שהכורדים יגיעו להסכם בנושא עם צדאם. סבור, שצדאם יצליח להחזיק מעמד ואף לנרמל את יחסיו עם מדינות ערב.

הדרי

פא

תפ: שהח(2),סשהח(1),דהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ד/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),מצב(0),ממד(9),סולטן(1),מצרים(2),בנצור(1),מצפא(4),גוברין(1),
מזארו(2)

WOLFF 6406 7.90 03'5376867. יפה ושות' בניין טל.

- שמור -

משהב"ט/תאום הפעולות באיו'ש ואזח"ע
רמ"ח לעניני ערבים
אינתפדה 00207
טלפון: 6976205
ז' אייר תשנ"א
21 אפריל 1991

אל: _____.

הנדון: סקר דעת קהל בעתון פלסטיני- המשקף ביקורת עקיפה על אש"פ וההתקוממות.

1. העתון "אלנהאר" מפרסם בגליונו (14 אפר') סקר דעת קהל, שערך ה"מרכז הערבי למחקרים בירושלים", בקרב קבוצת מדגם ביש"ע. (נראה, כי הכוונה למוסד מחקר, שהוקם ביוזמת העתונאי עת'מאן אלחלאק, במסגרת ה"מערך האיחודי", שהוקם ב-1986 ע"י אישים פרו- ירדנים מאיו"ש, בכוונה ליצור גוף פוליטי, שיהווה משקל נגד למכונים של אש"פ במזרח ירושלים, בתמיכת ירדן).

2. פרסום הסקר בעתון "אלנהאר" משמש, לדעתנו, אמצעי עבורו לתת פומבי לביקורתו על אש"פ ואופן תיפקודו במשורים השונים, מבלי לקומם נגדו ביקורת נגדית והאשמתו בחריגה מקונצנזוס התמיכה באש"פ- הנהגתו ודרך פעולתו; זאת בפרט, כשהעתון "אלנהאר", המזוהה ככלי ירדני, חשוד, ממילא, בהבעת דעות פרו ירדניות, המעדיפות את ירדן על פני אש"פ.

3. תוצאות הסקר,מכל מקום, חושפות:
   א. ביקורת על אופן תיפקודו של אש"פ ומנגנוניו במישור המדיני.
   ב. תחושת ייאוש מההתקוממות ומדרכיה הנוכחיות.
   ג. רמיזות על ניהול לקוי וחלוקה בלתי צודקת של כספי הסיוע של אש"פ לציש"ע ולהתקוממות, עד כדי האשמה בהטיית כספי הסיוע מיעדם המקורי לכיסיהם של פרוטקציונרים.
   ד. העדפת פתרון הבעיה הפלסטינית במסגרת קונפדרציה עם ירדן.

4. רצ"ב נספח תוצאות הסקר.

5. מסמך זה אינו ניתן לציטוט או להפצה לגורמים נוספים, שאינם ברשימת התפוצה. עם זאת, ניתן לעשות שימוש בנספחו ללא זיהוי הגורם המפיץ.

ב ב ר כ ה
ארנה גרינברג- רט"נ
ב/רמ"ח לעניני ערבים

1. נספח תוצאות הסקר:

שאלות הסקר	איו"ש		אזח"ע		מזרח ירושלים	
	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ
עם כניסת ההתקוממות לשנתה הרביעית:						
א.האם אתה סבור שהיא תמשך ביתר שאת ע"מ להגשים שלום צודק וכולל.	23.32%	25.68%	35.33%	40.22%	23.08%	17.43%
ב.האם היא מהווה אמצעי לחץ לטובת הצד הפלסטיני.	32.64%	24.73%	33.56%	31.05%	27.69%	15.94%
ג. האם קיים חוסר איזון בין ההקרבות/ ההשקעות, שהושקעו וההישגים, שהושגו.	39.95%	45.95%	28.67%	25.40%	40.77%	60.31%
ד. אין דעה	4.09%	3.64%	2.44%	3.33%	8.46%	6.32%
בתום 4 שנות התקוממות, האם הפעילות המדינית הפלסי לשביעות רצונך:						
א.אפקטיבית וברת השפעה	15.47%	9.23%	13.56%	12.70%	5.34%	5.22%
ב.נלחי מספקת ודרושה פעילות נמרצת ונרחבת יותר.	56.73%	35.32%	56.89%	63.47%	52.67%	48.29%
ג.פסיבית ואינה מסוגלת להפיק תועלת מהשיגי ההתקוממות.	22.24%	50.67%	26.22%	22.83%	29.77%	31.82%
ד.נכונות להשעייתה למשך 6 חודשים, ע"מ לתת הזדמנות לפתרון המדיני.	2.01%	1.86%	0.22%	0%	2.29%	3.39%
ה.אין דעה	3.55%	2.92%	3.11%	1.00%	9.93%	11.28%
מהו הפתרון האידיאלי לבעייה הפלסטינית:						
א.מדינה פלסי על כל ה"אדמה הפלסטינית"	45.63%	13.66%	41.33%	35.68%	38.93%	15.83%
ב.מדינה עצמאית באיו"ש ובאזח"ע	39.95%	16.77%	48.22%	40.34%	32.06%	21.25%
ג.איחוד קונפדרלי עם ירדן	9.82%	55.34%	5.11%	18.20%	15.27%	45.98%
ד.איחוד פדראלי עם ירדן	1.15%	1.21%	2.23%	2.42%	1.53%	9.72%
ה.אין דעה	3.45%	4.02%	3.11%	3.36%	12.21%	7.22%

הנושא	אי"ש		אזח"ע		מזרח ירושלים	
	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ	לפני המלחמה במפרץ	אחרי המלחמה במפרץ
בתום 4 שנות התקוממות, האם תוכנית הפעולה שלה:						
א.נכונה ויש להמשיך ע"פ אותה דרך	27.39%	22.68%	28.67%	23.36%	24.43%	14.00%
ב.חלשה ויש למצוא דרכים חדשות	67.05%	69.16%	67.33%	72.69%	61.83%	70.24%
ג.יש להפסיקה	1.74%	4.22%	1.11%	0.93%	5.34%	8.87%
ד.אין דעה	3.82%	3.94%	2.89%	3.02%	8.40%	6.89%
שנת 90' תהיה שנת:						
א.שלום אמיתי	1.61%	0.82%	2.22%	0%	1.53%	1.01%
ב.רצופה ניוזמות מדיניות ללא תועלת	62.76%	67.02%	55.55%	73.96%	60.31%	55.30%
ג.נקודת התחלה לשיחות פלסטיניות- ישראליות ישירות.	9.97%	22.44%	9.78%	11.16%	6.87%	27.34%
ד.זמן מלחמה	21.84%	8.22%	29.56%	13.58%	21.37%	8.36%
ה.אין דעה	3.82%	1.50%	2.89%	1.30%	9.92%	7.99%
יש לנהל את הנחירות:						
א.ברשימות מפלגתיות	41.13%	42.03%	47.73%	50.72%	39.69%	43.68%
ב.ברשימות עצמאיות	15.94%	17.82%	22.27%	19.43%	22.14%	27.95%
ג.חלוקת האיזורים וייצוג ע"פ מספר התושבים	36.03%	33.17%	28.41%	27.52%	22.90%	18.54%
ד.אין דעה	6.63%	6.98%	1.59%	2.33%	15.27%	9.83%
לגבי ההתנחלויות ב"אדמות הכבושות" מה עדיף:						
א.הסרתן לגמרי	53.32%	47.82%	91.25%	88.45%	26.73%	31.10%
ב.השארתן תחת ריבונות ערבית והשארת תושביהן	10.38%	6.68%	5.04%	8.67%	9.92%	5.43%
ג.השארתן תחת ריבונות כלשהי ישראלית	2.95%	1.05%	0%	0%	0.76%	1.32%
ד.השארתן ויישוב פליטים פלסטינים בהם	29.20%	40.20%	0%	0%	51.15%	52.30%
ה.אין דעה	4.15%	4.25%	3.71%	2.88%	11.45%	9.85%

הנושא	איו"ש		אזח"ע		מזרח ירושליים	
	לפני המלחמה באחוזים	אחרי המלחמה באחוזים	לפני המלחמה באחוזים	אחרי המלחמה באחוזים	לפני המלחמה באחוזים	אחרי המלחמה באחוזים
לגבי עתיד ירושליים:						
א.עליה להיות בינ"ל על שני חלקיה	42.55%	32.73%	36.67%	30.79%	45.04%	17.23%
ב.עליה להיות בינ"ל בחלקה הערבי	8.05%	5.22%	7.11%	6.83%	8.04%	5.62%
ג.חלקה הערבי צריך להיות תחת שלטון עדתי	1.74%	0.88%	2.89%	1.11%	2.29%	2.73%
ד.לשוב ולחלקה לחלק ערבי ולחלק יהודי	24.90%	46.35%	27.33%	24.76%	12.98%	55.38%
ה.עליה להיות ערבית מאוחדת	18.12%	12.82%	22.22%	33.86%	19.08%	15.72%
ו.אין דעה	4.63%	2.00%	3.78%	2.65%	12.21%	3.32%
האם הסיוע של אש"פ להתקוממות:						
א.נאות ומגיע לכל	0.87%	0%	1.56%	0%	0%	0%
ב.אינו מספיק ומגיע לחלק	37.50%	0%	34.00%	0%	35.88%	0%
ג.חלש ומגיע רק לפרוטקציונרים	49.77%	55.82%	44.89%	50.72%	49.62%	58.95%
ד.אינו מגיע כלל	8.64%	41.35%	16.89%	46.35%	5.34%	38.28%

2. במסגרת הסקר נבדקה דעת אוכלוסיית מחנות הפליטים נשאלה אחת מלבד:

מחנות הפליטים	לפני המלחמה באחוזים	אחרי המלחמה באחוזים
מהו הפיתרון האידאלי לבעיה הפלסטינית:		
א.מדינה פלסטינית על כל ה"אדמה-הלאומית הפלס'.	49.72%	36.19%
ב.מדינה עצמאית באיו"ש ובאזח"ע.	39.94%	34.92%
ג.איחוד קונפדראלי עם ירדן.	6.42%	22.65%
ד.איחוד פדראלי עם ירדן.	1.68%	3.38%

3. הערות עורכי הסקר לגבי אופן עריכתו:

א. קבוצת המדגם התפלגה ל- 3 אזורים: איו"ש (1824 נשאלים שהם 91.13% מכלל הנשאלים), אזח"ע, (900 נשאלים שהם 30.16% מסה"כ) ומזרח ירושלים (260 נשאלים- 8.71% מסה"כ).

ב. בכל איזור נעשתה חלוקה ע"פ הנפות: רמאללה (17.68%), שכם (17.54%), גינין (15.90%), טו"כ (17.54%), יריחו (0.55%), ירושליים (8.71%), אזח"ע (30.16%).

ג. גיל הנשאלים בין 18 ומעלה.

ד. התפלגותם ע"פ קריטריון ההשכלה: 2.60% אנאלפבתים, 9.10% בוגרי החינוך היסודי, 16.87% בוגרי החינוך המכין, 31.51% בוגרי תיכון, 1.12% בעלי תואר M.A ו- 0.63% בעלי תואר דוקטור.

ה. הסקר מעמת את התוצאות הנוכחיות (שנאספו בין ה- 20 מרס 91' ל- 10 אפריל 91') עם סקר, שנערך קודם למלחמה במפרץ (בין ה- 13 יוני 90' ל- 20 יולי 90').

22 יום

1. שם וכינוי.

2. מקום

- כפר - מחוז.

- 2½ שנים.

3. הוריה

- אחיות } מספר

4. שלום

- בנים + בנות

5. שם

* מקום מגורים - רחוב ומספר

* טלפון בבית או של השכן

6. תאריך

- לשון עדים, בניגוד לשון המשפט.

הערה (ניתן בכתב).

שתיקה - (ניתן לשתוק, אין חובה לדבר).

הודאת בעל דין - הודאה בפני בית המשפט, או בפני אדם אחר.

הודאה בפני בית המשפט - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד.

הודאה בפני אדם אחר - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בפני אדם אחר.

הודאה בכתב - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בכתב.

הודאה בעל פה - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בעל פה.

הודאה בפני עד - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בפני עד.

הודאה בפני בית המשפט - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בפני בית המשפט.

הודאה בפני אדם אחר - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בפני אדם אחר.

הודאה בכתב - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בכתב.

הודאה בעל פה - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בעל פה.

הודאה בפני עד - בעל דין מודה בטענת הצד שכנגד בפני עד.

ניתן לקבל את הכסף בכל סניף של הבנק בכל יום עבודה.

~~ניתן לקבל את הכסף בכל סניף של הבנק בכל יום עבודה.~~

(ניתן לקבל את הכסף בכל סניף של הבנק בכל יום עבודה.)

הוראות לשימוש בכרטיס האשראי של בנק הדקל:

1. הכרטיס ניתן לשימוש בכל סניפי הבנק.

- ניתן לקבל מזומן.

- ניתן לבצע תשלום.

הוראות לשימוש בכרטיס האשראי של בנק הדקל:

1. הכרטיס ניתן לשימוש בכל סניפי הבנק.

- ניתן לקבל מזומן.

- ניתן לבצע תשלום.

* אחוזי הריבית משתנים מעת לעת.

עמלות: 2% מכל עסקה.

הוראות לשימוש בכרטיס האשראי של בנק הדקל (המשך)

1. הכרטיס ניתן לשימוש בכל סניפי הבנק. - ניתן לקבל מזומן. - ניתן לבצע תשלום.

ב. שיר - ח'.

שירת את הטרוניה מספר 41 בעמ'

מי: מחבר השיר (המשורר).

אל: מי הוא הנמען של השיר?

ג. זמן: א. כתיבת השיר – ב.ש. תרכ"ה.

ב. מרחב: ברוסיה.

ד. אווירה/תחושה: [illegible]

ה. [illegible]

ב.ת.: את הנמען מי אתה מזהה (המשורר עצמו) [illegible]

א. מי הנמען – המשורר עצמו? מדוע?

– ר' הנמען – המשורר עצמו הוא נמען פנימי.

ר"ת: – המשורר מדבר אל עצמו.

ב"ה: את שירו של המשורר על שירו הוא עצמו

Provided Israel Agrees,
so-called Conference
can reconvene if
Israel agrees.

לא ידעתי.

(ידעתי) שהוא [illegible] שלא ידעתי.

ב... / : * סלקציה של אחרונה. [illegible]

לא יכול - אפשרי, [illegible] מעולה.

עכשיו אולי לא אחרונה.

אל יכול אפשרי - אפשרי לדעתי שלא יכול

(לעיתים אפשרי, לפעמים ? אולי לדעתי שלא!)

אולי אפשרי ? לדעתי שלא יכול (לא יכול).

אולי אפשרי.

יכול אפשרי.

אי-אפשר אולי לא יכול!

[redacted]

in Writing, ביקורת בונה ומועילה
* בכתב - לא ניתן לשלוח.

- חתימה ב-2 עותקים.

* אי אפשר לשלוח את העבודה בדואר, יש להגיע
if possible.

משרד ראש הממשלה
לשכת המנהל הכללי

אל: מר ב. נתניהו, ס/ שה"מ

מצ"ב קלסר מאיאר – מצגים
ומפות בי"ק לרה"מ שאיר.

בברכה

ירושלים, קרית בן גוריון, בנין ג' טל. 02-639211

LETTER TO PRIME MINISTER SHAMIR FROM SECRETARY BAKER
April 12, 1991

Dear Mr. Prime Minister:

As I leave the region, I want to give you a preliminary assessment of the state of play of the Arab side.

Everyone accepts a two-track approach and the need for some sort of conference of the parties in the region to break taboos and launch direct negotiations. Everyone also accepts that the participants in the meeting understand that the basis for coming is acceptance of a "comprehensive settlement based on 242/338."

I'm encouraged by what I've heard, but there are some key issues we need to work through.

I want you to know that I made a very strong pitch with the Egyptians, Saudis, Syrians, and Jordanians on the need to keep the PLO out of the process, if there is to be a process. (Indeed, I also made this same point to the Europeans when I briefed them today.) They understand very clearly what I was saying, and the basic thing I heard in return was if Israel was silent, simply not saying anything about the PLO, it would make it more likely that Palestinians at the meeting would say nothing. Indeed, in your words, it would make them far more likely to refrain from speaking of the PLO.

Assuming we can work through the Palestinian representation issue, I think we will produce a real process. But resolving the Palestinian representation question will, I believe, be the key to moving forward. In this regard, I want to make clear again that I simply cannot guarantee what Palestinians from the territories will say or not say on the PLO at the regional conference. We can't make this open-ended concern a precondition for starting this process.

Nonetheless, I think this is a manageable issue; my objective is to get Palestinians from the territories to the conference and make them your dialogue partners. You suggested that you'd put your concerns on the PLO in writing. As I said to you, I don't want this issue between us to be left hanging. So, I really do need to hear from you in the next day or so.

In Cairo, I found interest in, and a positive response to, the discussions I'd had with you. I found much support for the approach I had described to you.

In Damascus, I generally found an open and receptive atmosphere. Assad accepted the two-track approach, did not reject the approach on Palestinian representation, and accepted that permanent status negotiations would be "based on 242 and 338."

I also want to let you know that I spent a full hour discussing Syrian Jewry. Assad will now consider positively granting visas to Syrian Jewish women interested in emigrating.

You should know that Assad objected to the term "regional conference," saying it sounded like a purely economic or technical affair. I said I wouldn't go with the term international conference and he suggested why not call it a peace conference.

Obviously, what's really important is not the name, but the purpose of the convocation. I see nothing wrong with calling it a peace conference, provided it remains what we want it to be: A device to break the taboos and produce immediate bilateral negotiating groups between you and your neighbors, and you and Palestinians from the territories.

Assad did raise something a good deal more problematic. He wants, indeed, insisted on full UN-sponsorship for the conference. I made it very clear to Assad that UN sponsorship would be a very big problem, transforming the kind of conference we had in mind. I worked him over very hard, but we came to no agreement.

In the meantime, I would appreciate it if you downplay your own public comments on this issue so we don't blow it out of proportion, or get side-tracked. In this regard, I have to speak frankly on a related subject. Part of the key to making progress will be maintaining the atmosphere of trust and confidence between us and our two governments, particularly how we characterize in public what we have discussed in private. I have been concerned by some of the statements in the Israeli press attributed to senior Israeli officials claiming what the U.S. and Israel had agreed to and what we had not agreed to.

Many of these comments focussed on East Jerusalem participation in a Palestinian delegation. I know this is an extremely sensitive issue for you and for that reason I did not mention it in my discussions, as you know.

I want to avoid the land mines, not highlight them. My ability to do so depends on everyone showing restraint on what they publicly say on sensitive issues. That's why the public comments by some on excluding East Jerusalem do not help at this time.

I did not agree to exclude East Jerusalem Palestinians from a delegation. I did make it clear I'd like to create a process and work out Palestinian representation in a way that avoids this issue and the problems associated with it. And I understand well these problems. But going public on this makes it far harder for me to avoid this issue. I ask you, and your colleagues who are involved in our discussions, not to make it harder for me to do so, particularly when we have yet to work out particular assurances or understanding on the issue.

I very much value our relationship, and the trust and confidence we are building in each other. I don't want either of us to have any misunderstandings. I'm quite serious about trying to avoid the East Jerusalem issue, but at this point I can't categorically say that no one from East Jerusalem will ever take part in this process. That doesn't prejudice your substantive position in East Jerusalem, which I know you will continue to articulate in any negotiations that take place.

Finally, I need to know soon your thinking on EC participation. You agreed to consider the idea of the EC Presidency as a sponsor or observer at the regional conference. In my meeting today, I pushed the Troika to be far more sensitive to your needs and concerns and to demonstrate this, if it wants to be at the meeting.

That said, the more I think about it, the more I believe it really would be not only in Israel's interest, but in the interests of making the process move forward. It's basically a no-risk proposition for you and could even pay bilateral benefits.

Involving the EC in this capacity means much to the Europeans, would make it easier to deal with Arabs, and in addition, could be used to build the EC's stake in promoting economic ties with you. I'm convinced we can handle this issue practically and I encourage you to go this route.

Finally, Mr. Prime Minister, we have a real chance to convene a conference to launch direct bilateral negotiations between Israelis, Palestinians, and Arabs -- an unprecedented event in the history of this conflict. As I said to you in Jerusalem, I want you to know that I'm convinced we can structure this process in a way that meets Israeli needs and requirements and on the terms that you've always defined as being essential.

To do this, and to take advantage of the opportunities, we have to move quickly. I will be in touch with you shortly, and I appreciate the serious effort you are making.

Sincerely

/s/

James A. Baker, III

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סודי ביותר

ל' בניסן תשנ"א
14 באפריל 1991

103844

הנדון: מכתב לרוה"מ שמיר מהמזכיר בייקר
12 אפריל 1991

אדוני ראש הממשלה היקר,

בשעה שאני עוזב את האיזור ברצוני לתת לך הערכה פרלימינרית של מצב הדברים בצד הערבי.

כולם מקבלים הגישה הדו-מסלולית והצורך בסוג כלשהו של ועידה של הצדדים באיזור כדי לנפץ נושאים שהינם בחזקת טאבו וכדי לכונן מו"מ ישיר. כולם מקבלים גם את העובדה שהמשתתפים במפגש מבינים שהבסיס להשתתפות (להגעה) הינו קבלת "הסדר כולל המבוסס על 338/242".

אני מעודד ממה ששמעתי, אך יש מספר סוגיות מפתח שעלינו להתגבר עליהן.

אני רוצה שתדע שעמדתי בחוזקה עם המצרים, הסעודים, הסורים והירדנים על הצורך לשמור אש"ף מחוץ לתהליך, במידה ויהיה תהליך. (כמובן שעמדתי על נקודה זו עם האירופאים, כשדיווחתי להם היום).
הם מבינים בבירור את שאמרתי והדבר הבסיסי ששמעתי מהם בתגובה הוא שאם ישראל תהיה שקטה, היינו לא תאמר דבר בנושא אש"ף, הרי שהסבירות שהפלשתינאים במיפגש לא יאמרו דבר, תעלה. אם כן, במילים שלך, זה יעלה הסבירות בהרבה שהפלשתינאים ימנעו מלדבר על אש"ף.

בהנחה שנוכל להתגבר על סוגיית הייצוג הפלשתיני אני חושב שניצור תהליך אמיתי, אך פתרון שאלת הייצוג הפלשתיני יהווה, אני מאמין, המפתח לנוע קדימה. בהקשר זה, ברצוני להבהיר שוב שפשוט אינני יכול לערוב למה שיאמרו או לא יאמרו הפלשתינאים מהשטחים לגבי אש"ף בועידה האיזורית. איננו יכולים להפוך דאגה בלתי-פתורה זו לתנאי מוקדם לתחילת תהליך זה.

למרות זאת, אני חושב שזוהי סוגיה שניתנת לטיפול. מטרתי, להביא פלשתינאים מהשטחים לועידה ולהפכם לשותפיכם לדיאלוג.
הצעת שתעלה על הכתב דאגותיך ביחס לאש"ף. כפי שאמרתי לך איננו רוצה שסוגיה זו תישאר תלויה ועומדת בינינו. אם כך, אני באמת צריך לשמוע ממך בנושא ביום (בימים) הקרובים.

בקהיר, מצאתי עניין ותגובה חיובית לשיחות שקיימתי עמך. מצאתי תמיכה רבה לגישה שתיארתי בפניך.

בדמשק, מצאתי באופן כללי אוירה פתוחה ונכונות לשמוע. אסאד קיבל הגישה הדו-מסלולית, לא דחה הגישה ביחס ליצוג פלשתיני וקיבל שהמו"מ להסדר קבע "יבוסס על 242 ו-338".

אני גם רוצה ליידע אותך שהקדשתי שעה שלמה לדיון בנושא יהדות סוריה. אסאד ישקול כעת בחיוב מתן וזות לנשים יהודיות סוריות המעוניינות להגר.

עליך לדעת שאסאד התנגד למונח "ועידה איזורית" באומרו שזה נשמע כמו אירוע כלכלי או טכני גרידא. אמרתי שלא הייתי מציע "ללכת על" המונח "ועידה בינלאומית", הציע שמא ניתן לקרוא לזה "ועידת שלום".

ברור שמה שבאמת חשוב אינו השם אלא מטרת ההתכנסות. איננו רואה כל פגם במונח "ועידת שלום" בתנאי שזה ישאר במתכונת אותה רצינו: דהיינו מנגנון לניפוץ נושאים שהם בחזקת "טאבו" ולכינון מיידי של קבוצות מו"מ בילטרליות ביניכם לבין שכניכם וביניכם לבין פלשתינאים מהשטחים. אסאד העלה דבר שהוא הרבה יותר פרובלמטי. הוא רוצה ולמעשה התעקש על חסות אומ"ית לועידה. הבהרתי לאסאד שחסות אומ"ית תהווה בעיה גדולה מאוד ותשנה את סוג הועידה עליה חשבנו. "עבדתי עליו קשה מאוד" אבל לא הגענו לשום הסכם.

בינתיים אעריך אם תמעיט בהתבטאויותיך הפומביות בסוגיה זו כך שלא נוציא הדבר מפרופורציה ולא ניתן להסיט אותנו מדרכנו. בהקשר זה, אני חייב לדבר באופן גלוי על נושא הנוגע לענין . חלק מהמפתח להשגת התקדמות יהיה שמירת האוירה של אמון ובטחון בינינו ובין שתי ממשלותינו, בעיקר לגבי כיצד נגדיר בפומבי את שדנו באופן פרטי. הייתי מודאג ממספר התבטאויות בעתונות הישראלית המיוחסות לפקידים ישראלים בכירים, הטוענות (כביכול) על מה ארה"ב וישראל הסכימו ועל מה שלא הסכמנו.

הרבה מן ההתבטאויות התמקדו בהשתתפות מזרח ירושלמים במשלחת פלשתינאית. אני יודע שזהו נושא רגיש ביותר עבורך ומסיבה זו לא הזכרתי אותו בשיחותי, כידוע לך.

ברצוני לעקוף המוקשים, לא להבליט אותם. יכולתי לעשות כן תלויה בכך שכל אחד יפגין ריסון על שהם אומרים פומבית בנושאים רגישים. לכן הצהרות פומביות ע"י מספר אנשים על אי שיתוף מזרח-ירושלמים לא מסייעות בשעה זו.

לא הסכמתי להוציא הפלשתינאים המזרח-ירושלמים ממשלחת. הבהרתי שברצוני ליצור תהליך ולגבש ייצוג פלשתינאי בדרך כזאת שתעקוף סוגיה זו והבעיות הקשורות עמה. ואני מבין היטב בעיות אלו. אבל התבטאות פומבית בנושא זה מקשה עלי מאוד להמנע מהתייחסות לסוגייה זו. אני מבקש ממך, ומעמיתיך המעורבים בדיונינו שלא להקשות עלי בנושא זה. ביחוד שנותרה עדיין מלאכת גיבוש בטחונות והבנה ספציפיים בסוגייה זו.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

אני מאוד מעריך את יחסינו והאמון והבטחון שאנו בונים האחד עם השני. איננני רוצה שלאיש משנינו תהיינה אי הבנות כלשהן. אני בהחלט רצינני בנסיונני לעקוף סוגית מזרח-ירושלים, אך בנקודה זו איננני יכול לומר באופן מוחלט שאיש ממזרח ירושלים לא יטול חלק בתהליך זה. אין בכך כדי לפגוע בעמדתכם המהותית ביחס למזרח ירושלים, עמדה אותה אני יודע שתתמידו לבטא בכל מו"מ שיתרחש.

לבסוף, עלי לדעת בהקדם מחשבתך על השתתפות הקהיליה האירופית. הסכמת לשקול הרעיון של נשיאות השוק המשותף כשושבינה בועידה או כמשקיפה. בפגישתי היום האצתי בטרוייקה להיות רגישה הרבה יותר לצרכים ולדאגות שלכם ולהפגין זאת אם ברצונה ליטול חלק במפגש.

באומרי זאת הרי שככל שאני חושב על כך יותר כך אני מאמין שזה יהיה לא רק באינטרס של ישראל אלא באינטרסים של הנעת התהליך קדימה. באופן בסיסי זוהי הצעה שאין בצידה סכנה עבורכם ועשויה אף להביא לתועלות והטבות בילטרליות.

שיתוף הקהיליה האירופית במובן זה הינו בעל משמעות עבור האירופאים, יקל המגעים עם הערבים ובנוסף יוכל לשמש לבנית חלקה של הקהיליה האירופית בקידום קשרים כלכליים עמכם. אני משוכנע שאנו יכולים לטפל בסוגיה זו באופן מעשי ואני מעודד אותך ללכת במסלול זה.

לבסוף, אדוני ראש הממשלה, יש לנו הזדמנות אמיתית לכנס ועידה שתביא למשא ומתן בילטרלי ישיר בין ישראלים, פלסטינים וערבים - אירוע חסר-תקדים בהיסטוריה של סכסוך זה. כפי שאמרתי לך בירושלים אני רוצה שתדע שאני משוכנע שאנו יכולים לבנות תהליך זה בדרך שמכירה בצרכים ובדרישות הישראליות ועל בסיס המונחים שתמיד הגדרת אותם כהכרחיים - חיוניים.

על מנת לעשות זאת ולנצל את ההזדמנויות עלינו לנוע במהירות. אהיה איתך בקשר בקרוב ואני מעריך את המאמץ הרציני שהינך עושה.

ב ב ר כ ה,

ג'יימס א. בייקר, III

משרד החוץ-מחלקת הקשר

19970 תאריך : 20.03.91

בלמס יוצא

חוזם:3,19970
אל:אתונה/371,בון/559,בריסל/549,האג/413,לונדון/492,פריס/653,
רומא/553,קופנהגן/490,מדריד/399,ליסבון/380,ניויורק/1022,וושינגטון/834,
שטוקהולם/306,אוסלו/308,הלסינקי/340,טוקיו/538,פרטוריה/339
מ-:המשרד,תא:190391,זח:1532,דח:מ,סג:בל
חח:@ גס:מזחים
נד:@

בלמ'ס/מידי

אל: תפוצת שטחים

הנדון: תגובות והלכי רוח באיוש - נכון ל-18 במרץ

מעמד ירדן -

1. מפי איש ציבור בשטחים נמסר, היום, כי הצבור הרחב מצפה, יותר מכל, לפתרון פוליטי כלשהו שיחלץ אותו מהמצב בו הוא נתון כיום. מאחר והפתרון הזה לא נראה באופק ונראה שהוא לא יבוא במהרה מוכן רב הצבור להפקיד את פתרון בעיתו בידי ירדן. האיש העריך שכיום שבעים אחוז מהצבור באיו'ש סבורים שיש לאפשר למלך חוסין למלא תפקיד חשוב בהתקדמות לקראת פתרון הבעייה הפלסטינית. לדעתו גם אש'פ חש שחל פיחות במעמדו בקרב האוכלוסיה הפלסטינית ויתכן שיסכים לויתורים מסוימים לירדן בענין הייצוג הפלסטיני.

2. גם סגן המופתי של ירושלים, השיח' ג'מל, סבור שבסופו של דבר יהיג חוסיין המאמץ לקראת פתרון ירדני-פלסטיני. אין הוא פוסל אפשרות שבימים הקרובים יישרך בירדן או בארה'ב מפגש רם דרג בין מנהיגים אמריקאים וירדניים.

צום הרמד'אן -

3. עקב תחילתו של צום הרד'אן (17 מרץ) אותרו בשטח מספר תופעות הראויות לציון:-

א. ניכרת תנועת אנשים בשעות הערב המאוחרות, עם תום הצום בד'כ לצרכי תפילה וכן אותרו ריכוזי מתפללים במסגדים.

ב. אותרו הפרות סדר (בדומה לשנים קודמות) בשעות הערב המאוחרות בעיקר במאפייני זריקת אבנים.

ג. בסלפית אותרה כרזה משותפת לחמא'ס ולפת'ח הקוראת לשמירת קדושת חודש

WOLFF 7.90 6406 03'5376967 ,יוסף וולף ושות' בע"מ טל.

הרמד'אן ולפתיחת חנויות החל משעה 14:00.

4. בעקבות יום השביתה הכללית אתמול (17 מרץ) היו ביטויי התמרמרות וכעס רב בקרב חוגים שונים באוכלוסיה. (העדויות שבידינו מצביעות על ביטויים אלו בראמאללה ובאבו דיס). תושבים אלו טענו שעל הנהגת ההתוקממות היה להמנע מיום שביתה כללית ביום הראשון לחודש הרמד'אן ע"מ לאפשר לתושבים להערך מבחינת קניות ממתקים ומצרכים המיוחדים לסוף צום הרמד'אן.

חינוך -

5. היום (18 מרץ) ניתן אישור לפתיחתן של מכללות הבינויים באיו"ש (סה"כ 16 במספר) וכן לשובם של תלמידי כיתות י'-י"א' ללימודים. בכך הושלמה, למעשה, פתיחתה של מערכת החינוך. (שלושת האוניברסיטאות שפתיחתן אושרה בעבר ממשיכות ומורשות אף הן).

6. עד מועד כתיבת דו"ח זה לא אותרו תופעות ראויות לציון בנושא החינוך. נוכחות התלמידים בכל נפות איו"ש היתה גבוהה (למעט שובים הנתונים בעוצר).

7. מכלל מכללות הבינויים שפתיחתן אושרה נפתחו ב-18 מרץ רק שבע מכללות. תשעת המכללות האחרות לא נפתחו כיוון שלא הספיקו להתארגן לחידוש הלימודים והן תפתחנה בעתיד הקרוב.

עד כאן.

מז'ח 2

מש

חפ: שהח(2),סשהח(1),מוכל(1),ממוכל(1),סולטן(1),מזח"ם(1)

03-5259697 ת.ד. 7790 ירושלים 91077

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 28.05.91 27706

בלמס נכנס

חוזם:5,27706
אל:המשרד
יעדים:וושינגטון/1163,מצב/2026
מ-:מיאמי,נר:129,תא:280591,זח:1330,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:צפא
נד:@

בלמס/מיידי

א ל: מצפ'א

ד ע: וושינגטון, השגריר, ציר הסברה
לשכת ס/שהח, הסברה, תפוצות

מאת: הקונסוליה מיאמי

הנדון: ביקור ס/שהח במיאמי

1. מר ב. נתניהו ביקר במיאמי ב-26 מאי 91 על פי הזמנת אוניברסיטת מיאמי-ביהס ללימודים בינלאומיים, כדי להשתתף בסמינר הסברה לישראלים.

2. תכנית הביקור כללה: השתתפות בסמינר, הרצאה, פגישות, מסיבת עתונאים.

3. ראה בנפרד על הסמינר. מר נתניהו עמד בדבריו על מהות הציונות הקשר בין עם ישראל ומדינת ישראל, על המטלות העומדות בפני המדינה בשעה זו (לאחר משבר המפרץ, קליטת עליה מברה"מ, מאתיופיה). כמו כן ענה לשאלות שנסבו בעיקר על תהליך השלום.

4. מסיבת העיתונאים התקיימה במשרדי הקונסוליה. עיקר תשומת הלב ניתנה למבצע שלמה וקליטת העליה. היו כמוכן שאלות על תהליך השלום. ערוצי הטלויזיה המקומיים נתנו את הראיון בכל מהדורות החדשות באותו היום וכללו בו הקטע על יהודי אתיופיה.

5. הביקור עבר בהצלחה רבה לשבעות רצון אנשי אוניברסיטת מיאמי ומארגני הסמינר לישראלים והשאיר רושם עז על המשתתפים ותהודה טובה מאד באמצעי התקשורת.

ליבה

פא

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(1),מצב(0),בנצור(1),מצפא(4),דביב(1),
הסברה(3),בואבו(1),תפוצות(2)

WOLFF
03-5376967 יסוף וולף ושות' בניים בע"מ *****
6406 /90

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

February 20, 1992

INFORMATION MEMORANDUM #33

TO: Benjamin Netanyahu, Dep. Minister, Prime Minister's Office
FROM: Yoram Ettinger, Minister for Congressional Affairs

SUBJECT: THE IMPERATIVES OF DE-LINKING THE ABSORPTION CREDIT GUARANTEES FROM THE POLITICS OF THE PEACE PROCESS

1. The attempt to link the fate of the humanitarian Absorption Credit Guarantees to the political complexities of the peace process is the most critical hurdle in reaching an accommodation.

2. A distinction must be made between financial terms and provisions (intended to satisfy United States concerns lest U.S.-backed funds are used to further settlements) and political linkages and conditions, aiming to coerce Israel into territorial concessions with related security risks.

3. Acquiescence with the principle of political linkage could transform the peace process from a sequence of unencumbered bilateral negotiations into a campaign of impositions and coercions.

4. Contrary to some conventional wisdom, Israel's settlements policy has not been the sole, or even the most critical controversy on the century-old Israel-Arab agenda. Introducing political linkage into the peace process, could set a dangerous precedent for future negotiations over other issues of contention (e.g. Golan Heights, Jerusalem, Autonomy, etc.).

5. It is the damage to the peace process, rather than one's position on the settlements policy, which should mandate rejection of the principle of political conditionality.

6. Imposition of political linkage reinforces the Arab perception that the United States can deliver Israel. It encourages more direct dialogue between Arabs and Americans than crucial dialogue between Arabs and Israelis.

7. Imposition of political linkage undermines attempts to produce mutually negotiated concessions in favor of forced unilateral non-negotiated capitulations.

8. Acquiescence with the imposition of a political linkage may gradually transform the United States from being a mediator to becoming a permanent target for Arab extortion.

9. The attempt, by the U.S., to link Israel's humanitarian role in absorbing Jewish refugees to a most complex Mideast political process has not enhanced Israel's confidence. It was this confidence which played a major role in Israel's undertaking unprecedented security risks during its peace talks with Egypt.

10. Politicizing Jewish immigration to Israel (Aliyah), has been perceived by the Arabs as a major success in their 70-year-old campaign to halt the flow of Jews to Israel. It may thus, inadvertently, refuel Arab rejection of the existence of a Jewish State in their midst.

11. Political linkage between a multi-year absorption challenge and a long-term Mideast peace process, may transform refugees already in Israel and those in the former U.S.S.R. delaying their departure, into hostages in the hands of the Mideast's most radical and violent leaders. These leaders, regrettably, have more impact on the unpredictable and turbulent nature of the Mideast political system (e.g. coup d'etats, shifting alliances, terrorism, fanatic Islam etc.), than do the leaders of the United States and Israel.

12. The Israel-Arab peace process constitutes a remarkable achievement of U.S. diplomacy. It should be allowed to progress unhampered by a perceived linkage between humanitarian assistance and the political complexities of the peace process. Such a linkage is self defeating and may well undermine both endeavors.

The Washington Times * MONDAY, JANUARY 27, 1992

ADVERTISEMENT ADVERTISEMENT ADVERTISEMENT

70 Million Christians Urge President Bush to Approve Loan Guarantees for Israel

A Helping Hand – Not a handout.

Dear President Bush,

Seventy million Bible-believing Christians across America — including tens of millions of your supporters in 1988 — urge you to approve the loan guarantees, unconditionally, for Israel. Our commitment to this is strong. These guarantees, which are neither loans nor foreign aid, simply would enable Israel to secure loans from private U.S. institutions and help her take in the million-plus refugees flooding her shores. **Why are we urging your immediate action?**

- We deeply believe in the Biblical, prophetic vision of the ingathering of exiles to Israel, a miracle we are now seeing fulfilled.
- The U.S. rightly made free immigration of persecuted Jews a cornerstone of its policy.
- Israel, as our free, democratic friend and ally, has earned our support. This humanitarian, virtually cost-free effort, will save lives and must not be linked to political issues.
- America can do this without adversely affecting U.S. domestic programs.
- Helping Israel will help the U.S. economy by pumping $30 billion into U.S. export industries, resulting in tens of thousands of jobs.
- Israel's repayment record is perfect –we can depend on her to repay the loans.
- Only with a strong, secure Israel can peace and stability become a reality in the Middle East, assuring a stable ally for America which we will need in the future.
- We may lose the chance to make a difference, if we delay any longer.

Mr. President, we thank you for your leadership which has enabled thousands of Soviet and Ethiopian Jews to return to their historic homeland. Now the mission must be completed. We respectfully urge you to unconditionally approve the loan guarantees for Israel now. It's the right thing to do. You'll have our support.

God bless you.

GOOD FOR AMERICA. GOOD FOR ISRAEL GOOD FOR PEACE.

COALITION OF CHRISTIANS FOR ISRAEL

ev. Louis P. Sheldon, Chairman, Traditional Values Coalition
ev. Jerry Falwell, Chancellor of Liberty University
r. Pat Boone, Entertainer
r. Jack Hayford, Sr. Pastor, Church On The Way
r. Hal Lindsey, Author, Pastor, Television Host, Trinity Broadcasting Network
r. Ben Armstrong, Fmr. Executive Director, National Religious Broadcasters
r. Richard Heilman, President, Christians' Israel Public Action Campaign
r. David Hocking, Pastor, Calvary Church of Santa Ana, Solid Rock Radio
r. Rich Buhler, Host, TABLETALK Radio Network
r. James De Loach, Associate Pastor, Second Baptist Church of Houston
r. David Lewis, Editor, The Jerusalem Courier
r. Billy Ingram, Maranatha Community Church
ev. Jeff Snyder, President, The Apostolic Coalition
ev. Doug Shearer, Pastor, Hope Christian Fellowship Center
r. James Doherty, Vice President, National Christian Leadership Conference for Israel
r. Terry Risenhoover, Chairman, American Pro-Zionist Network
Mr. Ed Steele, President, Promise Publishing
Mr. Paul Crouch, President, Trinity Broadcasting Network
Dr. David Clark, President, National Religious Broadcasters
Dr. Jerry Rose, Fmr. President, National Religious Broadcasters
Rev. Jamie Buckingham, Publisher Ministries Today
Mr. Ed McAteer, President, The Religious Roundtable
Dr. Hilton Sutton, Mission to America
Dr. John Hagee, Cornerstone Ministries
Rev. George Morrison, Faith Bible Church
Dr. Clyde Cook, President, Biola University
Rev. Fred Johnson, Christian Concern International
Dr. Israel Cammona, The Jerusalem Center
Rev. Doug Krieger, Sacramento, CA
Mr. Dan Wooding, Journalist, President, A.S.S.I.S.T.
Mr. Carrie Summers, Business Leader
Dr. E. Kenton Beshore, President, Friends of Israel
Dr. Danny De Leon, President, Hispanic Association for Bi-Lingual Bi-Cultural Ministries

•TVC, 1010 Vermont Ave., NW, Suite 210, Washington, DC 20005•

NYT
Feb 11, 92

Stop the Coercion

By Zeev B. Begin

JERUSALEM

When U.S. officials tried to convince Israel it should negotiate with the terrorist Palestine Liberation Organization, they vividly described its grip on the Arabs of Samaria, Judea and Gaza. We were told: "The P.L.O. is the main factor on the ground there. If you don't talk with the P.L.O. now, you'll soon have to talk with the fundamentalist Hamas gang." If this is the case when Israel is controlling these areas, imagine the situation if Israel relinquished them.

If Israel was out of Samaria, Judea and Gaza, the secular and Islamic fundamentalist terrorist groups would be in. And if they were in, a P.L.O.-Hamas terrorist state would be established — something the U.S. and Israel could not tolerate. This is the reason the U.S. does not support establishment of an independent Arab state west of the Jordan River.

American policy makers should see to it that such a terrorist state is not created by negligence, omission or default. Instead, Washington should pursue a program that would eliminate the possible creation of a Lebanon-like terrorist sanctuary 20 miles from Tel Aviv and five miles from the Knesset here in Jerusalem.

Israel has embarked on such a preventive program. We have concluded that the most effective method of controlling possible P.L.O.-Hamas terror in the future is an enhanced Jewish presence in Samaria, Judea and Gaza. Jewish towns and villages in those areas are obstacles, but not to peace: they are obstacles on our enemies' road to establishing yet another terrorist state.

Many Americans do not appreciate this yet, but we are patient. It took us until 1991 — a decade — to convince them that America's interests coincided with Israel's interests when our air force demolished the Iraqi nuclear reactor in 1981.

And while we are certain that most Americans will ultimately agree with us on the issue of Jewish settlements in Samaria, Judea, Gaza and the Golan Heights, the pressing issue today is maintaining amicable U.S.-Israeli relations while disagreements exist.

Having spent a couple of days in Washington last week, I now understand more deeply that some there want to coerce Israel into abandoning its anti-terrorist settlement program. Their idea is to exploit the hardships of the vast number of Jewish refugees from the disintegrating former Soviet Union who are coming to Israel.

To absorb these refugees, Israel has asked that the U.S. guarantee $10 billion in loans from private banks. Administration officials insist that before they approve these guarantees for a five-year period, Israel should commit itself to stopping construction of new housing in Samaria, Judea and Gaza after the completion of some 9,000 housing starts. In other words, 9,000 obstacles to peace are O.K., but one additional housing start means the refugees would be deprived of the benefits provided by the guarantees!

Israel understands U.S. requirements that financial terms be attached to the guarantees, but Israel cannot and will not agree that America can dictate basic Israeli Government policy.

If the U.S. is ready to strong-arm Israel, it will expose itself to political extortion by the Arabs. Some Arabs will say, "Coerce Israel into accepting this or that." In the future, American diplomats should be able to reply: "We can't. Israel is a sovereign democracy with a freely elected Government." If Israel permitted America to prevail on the issue of settlements, the Arabs would then retort: "No, you can. You did it in February 1992."

There is a clear distinction between financial terms and political conditions, and the humanitarian issue of absorbing refugees must not be politicized. "Let my people come" is the logical culmination of "Let my people go" — the successful campaign on behalf of Soviet Jews that so many Americans view with pride.

Why permit the creation of a terrorist state?

Zeev B. Begin, a Likud member of the Knesset, is chairman of its subcommittee on national security policy.

IV

לות הצמנים המשתנים עד ההלטת בוש: כשלשה שבועות
הסתבהה לפו יגדה, אבל הדרך הרחוקה תמהה ובקרי
מתרוץ שמדתו.

כל זה נעשה בלי שום סיוע של השמירות. צלמן שאבל
יצה את בוגי, שהוא אפילו צולם חיובי מהקאפיטול ולא
ביקש אפילו מהנהגים שלו לאחר דבר. ורסא אטיניה בהחלה
ואמרו לו באדב לנסוע כלפי, אוש פרסן שלבסוף הביקר שלו יבוי
ברוח טובה. [redacted] הבוירוקרטיה ביקרתי בדבר אנשים ונהלי
שהלבדה בשחיתות.

אוש המשתה בכל זה, שהיתה כבר את הנושא
סיפל הבוירוקרטיה בעלמן (Scowcroft, Skinner) הוא, בשאבן
דיק צ'ניס. אחר, סקינר אחראי על הפוליטיקה
הנשיאותית שביקרתי בנשיאות. אהבתי קשה.

3. ~~אני~~ אני נוסע אוהיו (הום) לפילדלפיה לאירועים
שונים אחד דיק צ'ניס בבוקר ואחרי הצהרים לאחר
מגרי בלהבוים – הום ני או פחות. אחשיו שהיתי
שלא תקשורת המון היה, אלא תמצאו אחרי לפחות.

4. נא סדכון אלי על הנעשה בחנוכה ובכנסת

5. דיברתי עם שלמה על משמעויות ואיזה שיחלו שיחין
אלי אם הוא יחלוק או יעמוד בכנסת הבא. הוא ענה.

6. הגרי מ-או פחות שהם, שהוא אוהב אותם, אני ניסן
להשיבה דרך אחרת סיגל.
ושאת פעם אחר יהיו שינויים בתשכולתי בפלנקס
בברכה
לחתראות.

רונלד

Richard
~~Dick~~ Fox

1325 Morris Drive
Wayne PA 19081

OFFICE: 215-640-1400
HOME: 215-649-2073
FAX: 215-640-0147

Richard Fox

Max Fischer
Stein
Fox

Itinerary for Yoash Tsiddon in Washington (as of Thur. 8 am)

Tuesday, February 4:
— 2:00 pm: Rep. Saxton
✓ 3:00 pm: Rep. Zimmer

Wednesday, February 5:
✓ 10:30 am: Sen. Thad Cochran (R-326)
✓ 11:00 am: Sen. Trent Lott (R-487)
✓ 2:00 pm: Sen. Mitch McConnell (R-120)
✓ 2:35 pm: Sen. Hank Brown (H-717)
✓ 4:00 pm: Sen. For. Rel. Cmte. (Bud Nance, Dani Pletka, Daryl Nirenberg) (D-452)
✓ 5:00 pm: Rep. Bill McCollum (2453)

Thursday, February 6:
✓ 8:55 am: Rep. Kyl (336)
✓ 9:15 am: Rep. Zeliff - group of freshman Reps (512) + John Doolittle +7 → Secretary Jack Kemp 1100-1200 ✓
✓ 2:00 pm: Sen. John Chafee (D 567)
✓ 2:30 pm: Sen. Nancy Kassebaum (R 302)
✓ 3:30 pm: Sen. Charles Grassley (H 135)
✓ 4:00 pm: Sen. Conrad Burns (D-183)
✓ 4:45 pm: Sen. Connie Mack (H 517) Saul Singer – Com. on Banking, Housing & Urban Affairs

Friday, February 7:
~~8:30 am: David Twersky (The Forward) (@ NJC)~~ 1000 1100 Yossi Bodansky (McCollum) Rand Fishbein (Sen. Inouye)
11:45 am: Lunch with Heritage Foundation staff 0800 Breakfast with Irving Kristol
1:00 pm: Meeting with Jim Besser (syndicated columnist)
Sen 135 — 3:30 Mr. Jim Bond (Senate appropriation com. (foreign app.) / Sen Kasten)

Monday, February 10: Sunday
10:00 am: Meeting at AIPAC
12:00 pm: Lunch with representatives of Jewish organizations (ADL, AJCommittee, AJCongress, B'Nai B'Rith) (@ NJC)
~~3:00 pm: Edmund Hull (National Security Council)~~
4:30 pm: Aaron Miller (State Department)

Thursday, February 13:
~~11:00 am: Fred Axelgard (State Department)~~ 12'5 Bodansky (McCullum) Ray Green (2) 453
3:30 ✓ ~~#15~~ A: Rep. Weber — Common 106 ✓

The following are still in the planning stages:
David Friedman (JTA) (Call this week - difficult to schedule in advance)
Capitol Hill staff forum
Washington Times (Call Sieff on Monday, per Richard Gross)
Sen. Cohen
Sen. D'Amato
Sen. Durenberger
Sen. McCain
Sen. Murkowski
Sen. Nickles

Prof. Howard Pack - World Bank
~~Dr.~~ Prof. Janet Rothenberg-Pack

NATIONAL JEWISH COALITION

415 Second Street, N.E., Suite 100, Washington, D.C. 20002
Phone : 202-547-7701
Fax : 202-544-2434

TO: Yoash Tsiddon-Chatto

FROM: Gary Hiller

DATE: 3/3/92 Number of pages (including cover sheet): 2

Message

pleare Keep me informed on developments. It is my opinion that this issue will be decided in the next 48 hours!

-Gary

MEMORANDUM
TO: MK Yoash Tsiddon-Chatto
FROM: Gary Hiller
DATE: March 3, 1992

There is considerable interest, both from leading Republicans in the House and Senate and from leading Republican Jewish activists, to try to present President Bush with an option on loan guarantees which would meet his stated goals of providing assistance to the refugees which does not directly or indirectly relate to political issues.

Such a concept would involve guaranteeing loans which would be used exclusively by the private sector in Israel for job creation for the new immigrants. Such a proposal could be packaged as completely bypassing the Israeli government bureaucracy. It would meet the President's two crucial criteria and would also help Israel along the path of economic reform. There is interest in urging the President to adopt this concept as his own - he would be able to say he remained steadfast in his opposition to settlements, while also providing the assistance to the immigrants. Admittedly, the question of Israel's repayment abilities, would need to be addressed by leading economists in the context of this new framework.

If the funds went to establish U.S. export oriented firms in Israel which utilized the brainpower and technical expertise of the immigrants, such a proposal could also be packaged as a U.S. jobs program which assists in our economic recovery but which also helps the new immigrants to Israel. This framework could at least be implemented for the first $2 billion traunch. Future years, while not optimal, could be addressed after the two countries' elections. It is crucial that Israel get something this year, without setting dangerous precedents for the future.

It would be extremely helpful if leading Republican Jewish activists and leading Republicans on Capitol Hill received encouragement in advancing this concept from the highest levels of Israel's political establishment. Preliminary discussions with Members of Congress who have Bush's ear were very promising. However, without immediate encouragement from Jerusalem, this proposal will continue to be seen as freelancing, and lacking the interest of the Israeli government. The purpose of this loan guarantee exercise was to assist Israel, and a clear signal from Jerusalem is now needed if this is to be advanced any further.

סצום-הצעו-138

הכנסת

ירושלים, ז' בשבט התשנ"ב
12 בינואר 1992

חבר הכנסת

אל: יו"ר הכנסת, ח"כ דב שילנסקי

מאת: ח"כ יואש צידון

כבוד היו"ר,

הצעה רגילה לסדר

הנדון: **ערבויות של ארה"ב**

ניתן להניח, בסבירות גבוהה, כי אין זה אפשרי להפריד בין מתן ערבויות של ממשלת ארה"ב לממשלת ישראל לבין מדיניותה של ממשלת ישראל בנושאי חוץ ובטחון ובעיקר בנושא ההפקרות הכלכלית.

מוצע כי המאמצים ירוכזו לכיוון מתן ערבויות של ארה"ב לבנקים ומוסדות להשקעות המקבלים על עצמם פיתוח תעשייתי שמגמתו יצוא במדינת ישראל.

בברכה,

יואש צידון-צ'אטו, ח"כ

הצעה לסדר היום מס' 6416
ערבויות של ארצות-הברית
(מאת חבר-הכנסת י' צידון)

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו עוברים לנושא הבא: ערבויות של ארצות-הברית. חבר-הכנסת יואש צידון, בבקשה.

יואש צידון (צומת):

אדוני היושב-ראש, כבוד שר המשטרה, עמיתי חברי הכנסת, לממשלת ישראל ועמה למרבית עם ישראל, יש לדעתי ציפיות מוגזמות מאד מהערבויות האמריקאיות, כאילו שערבויות אלה יפתרו, כבמטה קסם, את בעיות קליטת העליה. ברצוני להחזיר את נושא הערבויות למימדיו הריאליים וכן להציע דרך קונסטרוקטיבית לניתוקן מההקשר המדיני ולניצולן היעיל.

להלן ההסבר: מדינת ישראל מעוניינת ללוות בשוק הבינלאומי, למטרות קליטה, 2 מיליארד דולר מדי שנה, במשך חמש שנים. קבלת ההלוואות מחייבת מתן ערבויות. לישראל יכולת מסויימת של מתן ערבויות. אמינות ערבויותיה, אם כי טובה היא, מעמידה אותה בין משלמי ריבית שהיא גבוהה מהריבית המשתלמת כשהערב הוא ממשלת ארצות-הברית. משמעות הנאמר היא כי קבלת הערבויות המתבקשות מארצות-הברית תזכה את המדינה בשלשה מישורים:

א. הריבית שנשלם תהיה נמוכה במידה מסוימת. הרווח, הוא חשוב ככל רווח אבל לא משמעותי ברמה לאומית.

ב. מסגרת האשראי הישראלית תתרחב משום שלא נשתמש בערבויות שלנו, דבר זה חשוב כשלעצמו.

ג. המוניטין הישראלי, בכל הקשור בקבלת אשראי בינלאומי, ישתפר, דבר שגם הוא חשוב ומתבטא בחסכון נוסף בריבית.

בסיכום, אם כי לא מדובר בקבלת כסף ולא בהלוואתו לנו, יש בערבויות האמריקאיות משום עזרה משמעותית למשק הישראלי, אם כי, וטוב כי נזכור זאת, עזרה זו איננה לא הצלה ולא תחליף למאמץ שעלינו לעשות. אין קיצורי דרך בשיקום הכלכלה.

אבל, אליה ושני קוצים בה: א. מתן הערבויות קשור קשר טבעי ואמיץ ליחסי הגומלין המדיניים שבינינו לבין ארצות-הברית. אין כל אפשרות להפריד בין השניים. זו לא אשמת האמריקאים שהסתבכנו בבקשת הערבויות בעיצומם של הליכים מדיניים. הם הגיבו כפי שניתן היה לצפות - משגילו עוד נקודה ישראלית רגישה שעליה ניתן ללחוץ, במיוחד כשחשיבות הענין נופחה מחוץ לכל פרופורציה על-ידי ממשלת ישראל עצמה, הם עשו זאת במלוא המרץ.

ב. הערבויות אינן אלא אספירין למשק הישראלי ולא תרופה של ממש. לאור ההתנהגות הבלתי אחראית של ממשלותינו - כל הממשלות, לא זאת בלבד - בניהול המשק הציבורי, קיים סיכוי סביר שגם הכסף שילווה בעזרת הערבויות יילך לו בעקבות כספים אחרים ויישפך דרך החורים היחודיים, חורי ההטבות והמינויים המפלגתיים, חורי המשק הריכוזי וחורים אחרים אשר בכיסינו.

סביר להניח, ורצוי שהיה כך, שהממשל האמריקאי יתנה מתן ערבויות או כל סיוע אחר בשינויים מרחיקי לכת במשק הישראלי, בעיקר בענין מכירת רכוש ממשלתי דרך הפרטת מפעלים ושירותים כמו דרך מכירת מקרקעין. ארצות-הברית יכולה, למשל, להתנות מתן ערבויות מדי שנה בהיצמדות ללוח זמני בצוע של הפרטה. אם קיים רצון, ניתן, לדעתי, למצות את ערך הערבויות וליטול את הקוצים מהאליה.

הצעתי לממשלת ישראל, לבנק ישראל ולנותני הערבויות הפוטנציאליים היא כי הערבויות לא תינתנה כלל לממשלת ישראל אלא לבנקים להשקעות פרטיים בחוץ-לארץ או בארץ, בתנאי שהן תגבנה אך ורק הלוואות שתינתנה ליזמים המשקיעים בתעשיות מוטות יצוא ו/או בשירותים UTILITIES פרטיים, אני חוזר: פרטיים, כגון חשמל, תקשורת, מים, טיהור מים או כבישי אגרה.

אני מבקש בהצעתי למצוא דרך להשיג את הערבויות עבור המדינה על אף הבעיות המדיניות ולהציל את הכסף שאמור להתקבל באמצעותן מידי הממסד כדי שינוצל כראוי. המכשולים לגישה עסקית זו הם בעיקר שניים:

א. לממשלת ישראל ולכנסת אין גישה ממלכתית-משקית-כלכלית. כדברי ראש התאחדות התעשיינים מר דב לאוטמן, בכנס לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים, שהיה אתמול, 14 בינואר 1992, הממשלה היתה מודעת, בעת דיוני התקציב, רק לבעיות הבטחון והכנסת, כשדנה בענייני התקציב, עסקה רק בכספים ייחודיים. את אשר אמר מר לאוטמן ביחס לתקציב 1992 אפשר היה לומר לגבי כל התקציבים הקודמים.

ב. ממשלת ארצות-הברית מתייחסת לסיוע לישראל כאל כספים ייחודיים שמשתלמים כדי שישראל תתרצה למדיניות ארצות הברית באזור וכדי שיהדות ארצות-הברית תתמוך בממשלתה. מבחינת המודל הכלכלי-מדיני, זהים כספים ייחודיים אלה לכספים הייחודיים שמשלמת ממשלת ישראל לגופים מפלגתיים כדי שהם יתרצו ויעשו את רצונה.

דרושה גישה קונסטרוקטיבית ממלכתית של ממשלת ישראל לוותר על מנוף הכוח שהערבויות יתנו בידה וגישה קונסטרוקטיבית-אנושית של ממשלת ארצות-הברית שתייעד ערבויות אלה למטרה שנקבעה להן מלכתחילה: קליטת עליה על-ידי יצירת מקומות עבודה.

תקוותי כי שתי הממשלות יתעלו וימצו את הערבויות באופן יעיל ובלתי פוליטי.
תודה.

<u>היו"ר ד' תיכון:</u>

תודה.

ישיב השר רוני מילוא, בבקשה.

שר המשטרה ר' מילוא:

אדוני היושב ראש, חברי הכנסת, צעדי התייעלות כלכליים בצד ליברליזציה של המשק, מתבצעים ויתבצעו על-ידי ממשלת ישראל וניתן להניח שאם ימשיכו להתבצע וגם יוליחו הם ישפרו את סיכויינו לקבלת ערבויות אמריקאיות להלוואות.

נכונות אמריקאית למתן ערבויות להלוואות לגופים פרטיים העוסקים בפיתוח וביצוא, תתקבל בברכה רבה. אין פעולה זו באה כתחליף או סותרת את הצורך הדחוף והנחרץ של מדינת ישראל בערבויות להלוואות המיועדות לקליטת עלייה ופיתוח התשתית בארץ.

לאור חשיבות הנושא, אדוני היושב ראש, אני מציע להעבירו לדיון בוועדת הכספים של הכנסת.

היו"ר ד' תיכון:

הצעה אחרת לחבר-הכנסת שבח וייס, בבקשה.

שבח ויים (העבודה):

אדוני היושב ראש, הצעה אחרת בעיקר כאשר היא להסיר היא גם אמירה פוליטית. בהקשר הזה אני רוצה להעיר את הערתי.

אני מציע להסיר את הנושא מסדר היום. איש איננו יכול להתנגד לרעיון שבנקים בישראל יקבלו הלוואות לצרכים קונסטרוקטיביים. הנושא הזה הוא נושא פוליטי מובהק של מערכת היחסים בינינו לבין ארצות-הברית. אני חושב שישראל ראויה לקבל את הערבויות האלה מכל בחינה שהיא. ארצות-הברית בלטה בין כל מדינות המערב במאבק לפתיחת שערי ברית-המועצות. ההסתלקות שלה מן החובה המוסרית של מתן הערבויות, ההתחמקות שלה גם על רקע סיכסוך פוליטי בממשלת ישראל נראית לי כירידה חמורה ברמת היחסים המיוחדת בינינו לבין ארצות-הברית.

אשר על כן אני חושב שצריך לעמוד על כך שנקבל את הערבויות. אני אומר זאת כמי שמבקר לפעמים קשה את מדיניות הממשלה. הנושא הוא אנושי, דמוקרטי, הם מחוייבים בזה. כל מי שמעלה רעיון לכיוון אחר אני אציע להסיר את הצעתו מסדר יומה של הכנסת.

היו"ר ד' תיכון:

תודה.

חבר-הכנסת יואש צידון, אתה מסכים להעביר את הנושא לדיון בוועדת הכספים?

יואש צידון (צומת):

אני מסכים.

היו"ר ד' תיכון:

אנחנו ניגשים להצבעה. מי בעד העברת הנושא שעוסק בערבויות של ארצות-הברית לדיון וליבון בוועדת הכספים? מי נגד?

הצבעה מס' 3

בעד ההצעה להעביר את הנושא לדיון בוועדה - 8

נגד - 1

נמנעים - אין

ההצעה להעביר את הנושא לדיון בוועדת הכספים נתקבלה

(אחרי כן עה)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

10005 תאריך : 10.03.91

יוצא **
**
**
**

סודי

חוזם:3,10005
אל:אתונה/184,בון/271,בריסל/277,האג/195,לנדן/2029,רומא/256,
פריס/318,קופנהגן/255,ליסבון/179,מדריד/192,וש/2126,רהמש/683,
בטחון/986,אביב/886,מנמת/659
מ-:המשרד,תא:100391,זח:1709,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:אירופה
נד:@

סודי/מידי

אל: תפוצת מאיה, וושינגטון

הנדון: ביקור הטרויקה

בשולי הביקור שמענו הדברים הבאים מפי חברי המשלחות:

1. מסגן ראש אגף מז'ת במשה'ח ההולנדי, רוברט סרי: כוונת האירופאים ובעיקר ההולנדים אך גם בריטים ואחרים היא 'לדחוף' ההנהגה בשטחים ליטול חלק פעיל ומרכזי בתהליך המדיני ולמעשה לנסות ולהמיר הנהגת אשפ' הנוכחית בה. הם מודעים לקשיים אך למרות זאת מבקשים להעמיד ההנהגה בשטחים במרכז ע'ח אש'פ/טונים. הנחתם היא שהמהלך בעל סבירות נוכח השבר בו נמצאים עראפת ואש'פ דווקא בקרב מחנה הקואליציה הערבית כ'כ שהמהלך משיק לאינטרסיה של ישראל.

2. לדבריו רמזו זאת לנציגים הפלסטינים עמם נפגשו ב-7.3 בקונסוליה הצרפתית. עם זאת שמעו מפיהם דברים בנוסח המקובל. איש הנציבות העיר באזני שנראה שהחבורה לא למדה מאומה ממלחמת המפרץ ותוצאותיה וע'כ שמעו דברים ברורים דווקא מפיו של שה'ח האיטלקי דה-מיכליס.

3. בהקשר אחר אמר סרי הנ'ל שבשיחות שה'ח הולנד ואן דר ברוק בוושינגטון עם בייקר ובוש, נקבע העקרון שהאירופאים יתאמו מדיניותם במז'ת עם המימשל ולא יפעלו כבעבר באורח עצמאי וללא תאום מוקדם עמו. סרי הוסיף שהקשר בין המזכיר בייקר לעמיתו ההולנדי הוא אמיץ וקיימת מידה רבה ביותר של הבנה וזהות בדעותיהם ובגישתם לסוגיות המז'ת. אין לו ספק שואן דר ברוק ידאג ולמעשה כבר דואג לעדכן את בייקר באשר למהלכים האירופאים ותאום זה יגבר כאשר תחל התורנות ההולנדית בנשיאות הקהיליה ביולי הקרוב.

מנהל אירופה 1

שמ

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(9),הדס(1),אירו1(2),אירו2(2),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),
מזתים(1)

WOLFF
03-5376967 חלק ושות' בע"מ ת.ד. ••••• 6406 790

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9774 תאריך : 10.03.91

יוצא ** שמור
**
**
**

חוזם:3,9774
אל:אתונה/176,בון/260,בריסל/261,האג/185,לונדון/222,פריס/301,
רומא/239,קופנהגן/242,מדריד/183,ליסבון/171,ניויורק/498,וושינגטון/416,
שטוקהולם/143,אוסלו/145,הלסינקי/147,טוקיו/246,פורטוריה/153
מ-:המשרד,תא:080391,זח:1427,רח:ר,סג:שמ
תח:@ גס:מזתים
נר:@

שמור/מירי

אירועים והלכי רוח באו"ש ובאזה"ע נכון
ל-7-@ במרס.

התרשמות עתונאית ממגמה בי"ש לתבוע ייתר חופש פעולה בפעלתנות המדינית

1. העתונאי יזהר באר ('הארצ', @ מרס) מתרשם, כי בקרב אישים מרכזיים בי"ש מתגבשת עתה עמדה הגורסת, כי המ אלה שצריכים להוביל את המהלכים המדיניים הצפויים לאחר תום המשבר במפרץ, ולא הנהגת אש"פ בחו"ל (על פי הירוע לנו פועלים פעילים מחז"ר בי"ש לקדם מגמה זו). אישים אלה, כותב באר, תומכים עתה בכינון מהפכ ביחסים בינ פעילי אש"פ בשטחים להנהגתם בחו"ל , כך שלהנהגה המקומית תינתנ ייתר עצמאות. עמ זאת, בכל המגעים, הפעילויות והדיונים, שהתקיימו באחרונה בי"ש, הדגישו הפעילים המרכזיים, כי אש"פ הוא מייצגם היחיד של הפלסטינאים. אישים אלה חוששים כי כל יוזמה עצמאית למחצה מצידם, תתפרש כבוגדנות ושת"פ עם מדינות כמו סעודיה, שקראו להם להתנער מערפאת.

אישים פלסטיניים בי"ש מציגים בפני חה"כ דרי צוקר עמדות באשר לתפקידם בתהליכ המדיני, גורל ערפאת והמניעים לתמיכה בצדאם חסין

2. חה"כ דרי צוקר, שערכ לאחרונה מספר פגישות עם אישים פלסטינים בי"ש, התרשם ('מעריב', @ מרס) מעמדות הרווחות ביניהם בעקבות המלחמה במפרץ, בינ אלה הצביע צוקר על:

א. צדאם חסין יצר לינקג' עם הבעייה הפלסטינית ומנ הטעם הזה היה על הפלסטינאים ללכת איתו- אכ, דק עד ליום פרוצ המלחמה. מיום זה ואילכ היה על'הם לזרת מהסוס העיראקי בתוצ שהפלסטינאים אינם תומכים במלחמה שבה ערבים נלחמים בערבים. מכל מקום התמיכה בצדאם יצרה גל של פליטים פלסטינים במדינות המפרץ, ועל כך יש להצר, משום שהם עוללו זאת לעצמם.

ב. בתחום המסקנות המעשיות עולים בפי האישים 3 תסריטים:

1) השארות ערפאת בהיותו סמל וכן משום שהוא מסוגל לאחד את הכל סביבו. לאור זאת עריף לה לישראל ערפאת מוחלש עם אש"פ מצומצם מאשר עשרה גופים של אש"פ.

2) ערפאת מחוסל- מייצגי תסריט זה טענו כי המ רוצים ללכת לערפאת ולומר לו כי עונה משנכשל, עליו לתת להם להוביל את המו"מ עם ישראל וארה"ב. אם יסרב- יאבד את תושבי יש"ע.

3) יוזמה של ממשלת ישראל לשחרר לאלתר חבל ארץ בו יוכלו הפלסטינאים לנהל את חייהם ולא רק בתחומי הבריאות, החינוך ותשתית הכבישים, אלא גם בתחום ההתאגדויות- לשכת תעשיינים, איגוד חקלאים ובנק להשקעות.

3. עפ"י עדות חה"כ צוקר טענו האישים עימם נפגש כי לשם ניהול מו"מ מדיני יאלצו להזדהות בזיהויו של אש"פ ע"מ לזכות בתמיכת התושבים, אלא שהתכנות בשם זה תביא להמנעות מכניסה למו"מ מצד ממשלת ישראל.
לגבי הבחירות ביש"ע אמרו, כי הללו יעניקו לגיטמציה לנבחרים, והם יוכלו להיות נציגים במל"פ ועי"כ להגיע לתוניס.
הרובדים הביעו חששם מהתחזקות החמא"ס.

אישים בישע מבקשים אישור אש"פ להסיר את החרם על הקונסוליה האמר' בירושלים

4. ראשי הפלס' בישע מתכננים לעפ"י ידיעות אחרונות' 8 מרס', מסע הסברה פוליטי באירופה ובארה"ב, לקידום עניינם. הללו הודיעו על כך להנהגת אש"ע ורשו לתאם עימה. מטרת יוזמתם היא להסביר שישראל הינה סורבנית השלום ולהביא ללחץ בינ"ל על ממשלת שמיר. עפ"י העתון דרשו, הללו מהנהגת אש"פ בתוניס אישור להפסיק את החרם על הקונסוליה האמריקנית בירושלים, כדי לפתוח בשיחות ליצירת קשר בין הפלס' לממשל האמריקני.

עו כאן
מזת 2-הסברה/מידע

מש

תפ: שהחל(2),שהחל(1),מנכל(1),ממנכל(1),סולטן(1),מזתים(1),הסברה(3)

WOLFF 6406 7.90 03-5376967 יוסף שלף ושות' בע"מ טל

3680

סודי/

הנדון: תמצית מברקים לתאריך 6 במרץ 1991 .

סעודיה -ישראל /משבר
משיחה של 2 מנהיגים יהודים אמריקאים עם עוזר השגריר הסעודי :
1.על רקע מלחמת המפרץ קיים שינוי גמור במדיניות סעודיה.הסכסוך הערבי ישראלי איננו ניתפס עוד בסכסוך דתי אלא בסכסוך פוליטי שניתן לפותרו במו"מ.העובדה שציינו לעצמם שיהודים אמריקאים (חיילים)לחמו למען סעודיה. התקפות הטילים גרמו אף הם להרגשת זהות בין 2 המדינות.
2.סעודיה מבינה שהיא צריכה לטול היוזמה לפתרון הסכסוך .הסעודי רמז שצפויה יוזמה שלהם שתהא שקולה ליוזמת סאדאת. ספציפית התייחס להצהרה הצפויה בקרוב שתבטא פומבית הכרה בקיומה של ישראל .
3.לגבי הנושא הפלסטיני הרי בעתיד ישראל תמצא מנהיגות פלסטינית חדשה (ערפאת חייב ללכת),ושבעתיד הגבולות לא יהיו בין ישראל למדינה פלסטינית עצמאית,אלא בין ישראל וירדן או מדינה שתירש אותה(פלסטינאית).גם חוסיין אליבא הסעודים גמור.
4. לגבי סוריה :הרי עמדתם בלפי ישראל איננה כל כך נוקשה ובבל מקרה יוסיפו להזדקק לסיוע אמרקאי וסעודי.
5.בסיכום אמר הסעודי שסעודיה אסירת תודה לישראל על הריסון שנקטה והוסיף לגבי ירושלים עמדות שרק אותן הציג בפרטיות לפיהם ישראל תובל להמשיך לקיים שליטה פוליטית בירושלים אך יהיה צורך להקים מועצה דתית שתבטיח אינטרסי הדתות השונות.

ארה"ב-ישראל /סיוע
אליבא בתבים המבכים מחמ"ד קיימים גורמים בממשל שדעתם איננה נוחה מבקשת הסיוע הישראלי בסך 1 ביליון דולר והם טורחים להנחיל תחושה זו לבתבים. גורמים מסוימים אף התבטאו ביצד "מעזה" ישראל להגיש "חשבון הוצאות" בזמן שארה"ב השקיעה ביליונים בהשמדת האיום העיקרי שאיים על ישראל.יש גם בעס בממשל על איפא"ק ההולך "מאחורי גבו של הממשל".

ארה"ב -ישראל
מזכיר ההגנה צ'ייני ציין כי האיפוק שגילתה ישראל היה בהתאם לאינטרס שלה אך גם לפי בקשת ארה"ב. הדגיש כי זו פעם ראשונה שישראל התירה למעשה לגורם אחר להגן עליה. הוסיף כי ארה"ב אסירת תודה לשתוף הפעולה של ישראל בהקשר זה.

בריטניה -תהליך השלום
מראיונות שנתן רה"מש מייגו'ר:
-אינו חושב שתהיה ועידה בינ"ל אחת .לדעתו תהיה סדרה של פגישות אך לא "כנס ראותני" שנועד להכשל.
-לשאלה אם יהיו מוכנים להפעיל "שריריים" על הצדדים ,השיב שצריך "שריריים ודיפלומטיה".
-הסדר הבעיה הפלשתינאית יהיה על פי 242 ועל בסיס של אדמה תמורת שלום.

<u>או"מ-מז"ת</u>
מזב"ל באו"מ ציין כי לאחר יישוב עניין עירק ,חיוני לגשת לפתרון בעית ישראל -ערב.הזכיר את החלטות עצרת האו"ם הקוראות לכינוס ועידה בינ"ל והדגיש כי הוא מוכן לכנס ועידה בזאת ברגע שכל הצדדים המעורבים יסכימו ליוזמה בזאת.

<u>קהיליה אירופית -מז"ת</u>
בתום מפגש שרי החוץ של הקהיליה ,אמר שה"ח הדני כי יש צורך להשתמש בכל האפשרויות כדי לפתור את הסבסובים באזור.לכן, הוסיף, מאמינה הקהיליה שועידה בינ"ל צריכה להתכנס במועד המתאים.

<u>ארגנטינה-מז"ת</u>
הנשיא מנם קרא להעמיד לדין את סאדם חוסיין בפושע מלחמה. בשיחה טלפונית עם בוש שיבח מנם את תקיפותו במלחמה, ועל פי התקשורת הארגנטינאית השיב
נשיא ארה"ב כי יקחו בחשבון את עמדות ארגנטינה בהקשר לפתרון הסוגיה הפלסטינאית.

<u>קנדה -מז"ת</u>
שה"ח הקנדי קלארק הצהיר כי עתה,לאחר סיום המלחמה ,יש לטפל בבעיה הפלסטינאית. הוסיף כי למרות שהפלסטינאים חייבים להחליט מי ידבר בשמם, ערפאת עדיין מנהיג אש"ף.עוד הביע תמיכתו בכינוס ועידה בינ"ל אולם לא הוציא מכלל אפשרות כי קיימת דרך אחרת לפתור הבעיה.

<u>מדינות ערב-אש"ף</u>
בפגישה עם המנכ"ל הלובסבורגי הסכימו שגרירי מדינות הקואליציה הערביות שאין עוד מה לדבר עם ערפאת. ציינו כי הם חושבים במושגים של הנהגה חדשה לפלשתינאים, בראשות אישים כפייסל חוסייני ואחרים בש"ע.

<u>בלגיה -ישראל</u>
ממשה"ח הבלגי מסרו לשגרירנו בבלגיה כי נמסר להם משגרירם בתל-אביב שאנו מעוניינים בפגישה בין שה"ח לוי לעמיתו הבלגי. עוד נמסר ששה"ח הבלגי ישמח
מאד לפגוש את עמיתו הישראלי בבריסל או בארץ אחרת במערב אירופה, אם יזדמן לשם שה"ח לוי.

<u>פולין-ישראל</u>
בשיחה עם שגרירנו בוורשה ,שיבח שה"ח הפולני את האיפוק הישראלי בעת התקפות הטילים. עוד ציין כי יבצעו הערכה מחדש של מדיניותם ביחס לאש"ף ויודיענו החלטתם. כן העלה ביוזמתו את רצונו לבקר בישראל.

<u>שוויץ-אמל"ח/מזה"ת</u>
בפגישה של שגרירנו עם בכיר במשה"ח השוויצרי אמר הנ"ל,כי הסתיימה חקירה כנגד חברה המעורבת בנושא תותח-העל ; וכי ממצאיה חיוביים.החברה ידעה היטב את מהות החלקים שהוזמנו אצלה. נמשכת חקירה לגבי פעולות חברות נוספות ונמשכים ההליכים לחקיקה לאי הפצת אב"כ, אך התהליך מסובך.מניח שהחוק יוגש
ב-1992 ויתקבל ב-1993. רואים בדאגה ,פעילות מואצת של מדינות באיראן ,להצטיידות באמל"ח/אב"כ או בתחום פיתוח טילים (הודו ופקיסטן).

<u>אוסטריה-משבר</u>
שה"ח האוסטרי מזמין את כל שגרירי המדינות החברות במועב"ט על מנת להציג בפניהם יוזמתו לפתרון בעיות האזור :
א-ועידה בינ"ל בחסות האו"מ בה יטלו חלק כל הצדדים לסכסוך ובכללם אש"פ.
ב-גוף במתכונת וובש"א שידון במכלול הנושאים של שת"פ ,בטחון,פרוק חימוש

וב"ו.
ג-"דיאלוג רוחני"בין אירופה לעולם המוסלמי.

<u>ישראל-קהילה</u>
מוענצת שרי הקהילה החליטה ב-4/3 על הסיוע בדלהלן:
<u>לישראל</u> -160 מיליון אקו (ECU)-הלוואות .27.5 מיליון אקו סובסידית
..להלוואות הנ"ל.
<u>לשטחים</u>-60 מליון אקו מענק.

<u>ישראל-בולגריה</u>
משרד החוץ הבולגרי הודיע שנשיא בולגריה יתבבד לארח את הנשיא הרצוג במהלך חודש יוני 1991.

<u>ישראל-טיסות</u>
1.חברת התעופה הקפריסאית: יו"ר החברה התקשר לשגרירנו ואמר שהחברה תחדש טיסותיה לישראל ב-14/3 .מדובר ב-2 טיסות שבועיות.
2.חברת SAA חברת התעופה של דרום אפריקה תחדש טיסתה השבועית לישראל ב-24/3.

6 במרץ 1991
לשבת מנכ"ל /חדר מצב.

4830 תאריך : 06.03.91

** נכנס שמור
**
**
**

חוזם:3,4830
אל:המשרד
יעדים:רהמש/334,בטחון/445,מצב/483,אב"ג/419,מומת/316,פקס/431
מ-:קהיר,נר:88,תא:050391,זח:1700,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:מזת"ם
נד:@

9,244448

שמור/מיידי

אל : מצרים

דע : ערב 1 , איסוף

מאת : קהיר

הנדון : דברי אסאמה אלבאז .

בהמשך לשלנו 65 מ-4.3 סעיף 1 .

''גמהוריה'' מביא היום בהרחבה נוסח דבריו של אלבאז, לרבות שאלות ותשובות, להלן נקודות עיקריות כהשלמה לדיווחינו הקודם :

1 . תהליך השלום ובעיית פלס' : בתשובה לשאלה של ויזנר על תפקיד ארה"ב בסידורי הבטחון ובתהליך השלום אמר אלבאז, כי מצרים איננה רוצה שארה"ב תהיה שותפה להסדרי הבטחון באיזור, לכן הנסיון ההיסטורי הוכיח, שהנוכחות הזרה מחלישה את הבטחון האיזורי, חושפת אותו לביקורת ולהאשמות בפיקוח ובשלטון כפוי, אנו מבקשים שארה"ב תסייע באמת לפתרון הבעיה הפלס'. איננו רוצים ממנה פירוש חדש להחלטה 242, אלא לתמוך בבצוע ההחלטה, ברעיונות חדשים קונסטרוקטיביים לועידה הבינ'ל, ובמאמץ לשכנע את הצד השני בזכות הפלס' למולדת לאומית (במקור - וטן קומי. למיטב זכרוננו זהו נוסח לא שגרתי במינוח המצרי כך מתורגם לערבית המונח ''בית לאומי'' שבהצהרת בלפור - ד.ש.) אנו מבקשים מארה"ב גם לבנות קשרי אמון בין הערבים וישראל ולהבטיח את הגבולות המשותפים בין ישראל לבין סוריה, ירדן ולבנון. איננו רוצים שארה"ב תשוב למדיניות האפליה והמוסר הכפול בטיפול בבעיות הערביות. על ארה"ב להתייחס לבעייה הפלס' עפ"י אותה אמת מידה בה היא טיפלה בבעיית המפרץ. הבעייה הפלס' מחייבת מאמץ ארוך ומתמשך. אם נצליח לערוך את הועידה הבינ'ל, ייתכן שהדבר יצריך 3 שנים נוספות עד שנגיע להסכם סופי.

2 . תפקיד ישראל בבטחון הלאומי : ישראל שייכת למדינות השכנות ואנו

חושבים על הסדרים, אך הללו אינם קבילים עד שיתגשמו מספר תנאים :

פתרון הבעייה הפלס', פתרון בעיית השטחים הכבושים בסוריה ובלבנון (1), שינוי דפוסי ההתנהגות של ישראל, אשר ישרה יתר אמון, תחושה של מדינות ערב שהן יכולות לקבל את ישראל כאלמנט קונסטרוקטיבי באיזור.

3 . לוב : אנו מבקשים מארה'ב שתחזור בה מעמדותיה כלפי חלק ממדינות ערב. אין זה קביל שהמדיניות האמריקנית תהיה שבויה בתקנות ובעמדות שאינן משתנות ומתחלפות. ארה'ב מאשימה את לוב, למשל, בעידוד הטירור הבינ'ל בעוד לוב מילאה את תפקידה כמדינה אחראית כלפי משבר המפרץ. היא גינתה את הפלישה ותבעה נסיגת עירק והחזרת המשטר הלגיטימי.

היא גם נהגה בצורה אחראית בדמה האיזורית והבינ'ל בשנתיים האחרונות.

4. עירק : מדיניות הלחץ יתכן שתניב תוצאות הפוכות ולא תביא לשינוי המיוחל .

הנסיון מוכיח ששינוי מתממש באמצעות שכנוע .

5 . לקחים לעתיד :

(א) האומה הערבית מסוגלת לפעול באמצעות קונצנזוס מסויים דוגמת הקונצנזוס שהושג בפסגת קהיר .

(ב) הקונצנזוס הערבי היה גרעין הקונצנזוס האיסלמי ובעקבותיו הקונצנזוס הבינ'ל. קונצנזוס זה היה גורם חזר בשכנוע בוש להנהיג את המשבר בהחלטיות. כן עודד את בריה'מ לנהוג איפוק למרות לחצים מבית ומבחוץ.

(ג) המשבר לה היה מלחמה בין מוסלמים ללא מוסלמים ולא מסע צלב חדש או מלחמה בין מזרח למערב, אלא משבר שנוצר בשל תוקפנות נגד הלגיטימציה הבינ'ל.

(ד) המשבר היה דוגמא לניהול משברים באמצעות הרתעה מול איומים. כוח ההרתעה שנבנה היה דוגמא להסכמה על צעדים מסויימים למרות האינטרסים השונים, המגמות השונות וההתנהגות הפוליטית השונה .

ה. המשבר חשף את כל אתגרי האיזור : בטחון, פיתוח, יציבות וקשרים עם השכנים. הוברר שהאיזור מלא סכנות וחששות מפני שאיפות הנובעות מבפנים או מבחוץ. הדבר מבליט חשיבות מציאת סדרי בטחון חדשים.

6. סדר בטחוני : מצרים סבורה שהוא צריך להיות ערבי טהור, אך אין זה מונע מציאת הסדרים עם שכנים, דוגמת איראן ותורכיה .

7. פיתוח : זהו כורח כדי להתמודד עם מצב היאוש של דורות של מובטלים. הפיתוח הוא כורח למען ליברליזציה של ההחלטה המדינית והשותפות החיובית והרחבת מסגרת השת'פ. לא סביר, שהאיזור ימשיך להיות שוק של יבוא חיצוני וטכנולוגיה חיצונית. דיבר על הצעות לשת'פ איזורי למשל בתחומי התחבורה, תקשורת חקלאות וכד', וציין נסיון מוצלח בשת'פ בעינ'י חשמל - רשת המחברת

WOLFF 6406 790 יוסף שלף ושות' בע"מ 03-5376967

את מצרים לתורכיה דרך ירדן וסוריה .

8. תפקיד מצרים : זה תלוי בשלושה מרכיבים : התפיסה המצרית לגבי מהות תפקידיה, אפרויותיה של מצרים, מידת נכונות האחרים לקבל את תפקיד מצרים.

שביט .

מג

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(9),סולטן(1),מצרים(2),רביב(1),משת(4),הסברה(3),סייבל(1),
לעמ(0),מקצב2(1),בטמח(3),בנצור(1),מצפא(4)

WOLFF 6406 1/90 ...ספק שלף ושות' בע"מ ת.ד. 03-5376967

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4999 תאריך : 06.03.91

נכנס ** סודי

**
**
**

חוזם:3,4999
אל:המשרד
יעדים:רהמש/384,בטחון/495,מצב/547,אביב/474,מנמת/363
מ-:וש,נר:2023,תא:050391,זח:1900,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי/מידי

אל: מצפ''א

מאת: השגרירות, וושינגטון

ארה''ב - ישראל: לחץ צפוי עם תום המלחמה.

לשלכם 3491 מ-26.2

1. הד לדברי חבר הקונגרס שומר בשיחתו עם השגריר (מברק דרנגר 2203 מ-25.1) על לחץ צפוי מצד הממשל ניתן למצוא בדיווחי השגרירות בהקשר לסוגיית הערבויות לקליטת עליה.

2. אנשי שיחנו בממשל חוזרים ומבהירים לנו את כוונת הממשל, לכרוך הסכמה למתן ערבויות בויתורים מצד ממ' ישראל בנושא ההתנחלויות.

3. מעבר ללינגאז' שהממשל ינסה לעשות בין הערבויות להתנחלויות יש לזכור (א-פרופו התייחסות חבר הקונגרס שומר לגבי ועידת שלום) כי הממשל מצפה מישראל (כמו גם ממדינות ערב) להעלות הצעות לקידום התהליך. בהיעדרן יחזור הממשל ויבהיר (כפי ששמו זאת הנשיא והמזכיר במס' הזדמנויות) תמורת רעיון הועידה הבינ''ל.

אא

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רמ(0),
אמן(1),ממד(9),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),סייבל(1)

WOLFF 6406 7.90 ••••• יוסף שלף ושות' בע"מ טל. 03-5376967

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 06.03.91

5012

נכנס **
**
**
**

סודי

חוזם:3,5012
אל:המשרד
יעדים:רהמש/385,בטחון/496,מצב/548,אביב/475,מנמת/364
מ-:וש,נר:2024,תא:050391,זח:2030,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:ממד
נד:@

סודי/מידי

אל: ממ''ד, מצפ''א, מזתי''מ
מאת: השגרירות, וושינגטון

נושאי מז''ת שונים.

ממקור במועצה לבטחון לאומי (ב-5.3) .

התהליך המדיני, אש''פ , ירדן

1. מבחינתו, הכדור נמצא במגרש הישראלי ובמגרש הערבי גם יחד. כך למשל, אינו מעריך שסעודיה תוכל להכיר בישראל בטרם תדע מה גדלה של ישראל זו (קרי, בטרם תסכים ישראל לנוסחת שטחים תמורת שלום. י.א.).

2. התייחס בביטול למידע על נסיונות ערביים להעלות אלטרנטיבה לערפאת: מצרים - נביל שעתי, סעודיה - האני אלחסן, סוריה - ח'אלד אלפאהום ''סתם דיבורים''. קבע שמוקדם לקבוע את ערפאת. שאל - ''היכן היה ערפאת ב- 83' ?'' אמר שהמצרים מוסיפים לראות את אש''פ כמייצג הפלס' למרות ביקורתם כלפיו.

3. מתח ביקורת חריפה על מעצר סרי נוסייבה. בתוך כך: במשך 21 שנים (כך) ישראל לא הצליחה למצוא מנהיגות מתוך השטחים. על ישראל לדון עם אויביה. הגבתי כנדרש.

4. מעמדו של חוסין מבית התחזק במהלך משבר המפרץ. ''עוד מעט יסתבר שעמאן היא הבירה הערבית היחידה בה יכול ערפאת לבקר''.
לפי שעה ארה''ב איננה מתכוונת לסייע לחוסין לשקם מעמדו הבינ''ל (נאמר במסגרת התייחסות לאפשרות של נכונות ירדנית לפעילות מוגברת בתהליך. י.א.).

5. הערה:

הנחיל בברור תחושה של רצון לשוב לעיסוק נמרץ בתהליך (כולל, עפ''י

תחושתי, תוך נכונות לעימות מחודש עם ישראל בשאלות הנוגעות לאפיק הישראלי - פלסטיני) לאחר ''ההעדרות'' בשל משבר המפרץ. במהלך השיחה ציין העדר התלהבותו מאש''פ, ונזהר שלא לחרוג מהעמדות הרשמיות של הממשל כלפי הארגון. עם זאת, בין השיטין בלטה הערכתו כי אין למעשה אלטרנטיבה פלסטינית לאש''פ.

המהומות בעיראק.

6. ציין שהמידע מוגבל, עקב בעיתיות מקורותיהם: פליטים, תשדורות עיראקיות, המודיעין הירדני. המהומות מתרכזות בדרום. בצפון הכורדי אין בעיות מיוחדות. בין השאר, הצבא העיראקי משתמש במסוקים לצורך דיכוי המהומות. הירדנים דווחו לאמריקאים כי נשאלו ע''י עיראק האם ארה'ב מעונינת בהקמת מדינה פונדמנטליסטית בעיראק. נראה שהעיראקים בקשו לדעת, באמצעות ירדן, האם ארה''ב מסייעת למורדים. הירדנים ציינו בפני האמריקאים כי לא זיהו נימת פאניקה בפנית עיראק. איראן וסוריה פועלות להגברת התסיסה (לא פרט). ציין שארה''ב איננה מסייעת למורדים והגדיר עמדתה כלפי העמות הפנימי בעיראק כ-INDIFFERENT. עם זאת, ציין אף הוא עניינם בהמשך הלחץ הכלכלי על עיראק לשם קידום סילוק צדאם.

סוריה.

7. התייחס בנימת חיוב להתנהגות סוריה במהלך המשבר. פרט: קודם ל-17 ינו' אמרו הסורים לאמריקאים כי אם ישראל תיטול חלק בלחימה ALL THE BETS ARE OFF (ציין, בהקשר זה, שהתקשורת האמריקאית, שקבעה שהציבור המצרי והסעודי ממילא מתנגד לצדאם, לא הבינה עד כמה חשובה היתה ההמנעות הישראלית מהשתתפות בלחימה עבור כל חברות הקואליציה הערביות). במהלך המתקפה האוירית אמרו המצרים והסעודים לאמריקאים שסוריה תשתתף בלחימה. הסורים עצמם לא הבטיחו זאת מעולם לארה''ב. ציין שבשלב מסויים ארה''ב גילתה ענין בשימוש במרחב האוירי הסורי לצורך הרחבת אופציות התקיפה כלפי עיראק, אך סוריה סרבה. הערך שאזרחים סורים המסתפקים בתקשורת המשטר, אינם מודעים, מן הסתם, עד היום לתפקיד שמלאו חייליהם במלחמת המפרץ.

8. אנא, שמרו על חסיון המידע.

אמיתי

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(9),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),מזתים(1)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4259

תאריך : 05.03.91

יוצא **
**
**
**

שמור

חוזם:3,4259
אל:אתונה/86,בון/117,בריסל/115,האג/82,לונדון/102,פריס/144,רומא/101,
קופנהגן/113,מדריד/87,ליסבון/75,ניויורק/221,וושינגטון/189,שטוקהולם/63,
אוסלו/65,הלסינקי/66,טוקיו/118,פרטוריה/74
מ-:המשרד,תא:050391,זח:1528,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:מזתים
נד:@

64247
שמור/מידי

אל: תפוצת שטחים

הנדון: תגובות והלכי רוח באיו"ש נכון ל-4 דנא

1. איש ציבור המזוהה בדעותיו עם גורמי השמאל באש"פ, התבטא כי כווית היא האשמה בפרוץ המשבר במפרץ והמלחמה וזאת בשל עקשנותה שלא לשלם לעיראק כספים. עמידת ערפאת לצד עיראק הייתה מחויבת המציאות בשל תמיכת ההמונים בצדאם חוסין. (האיש העיר כי גם במדינות ערב האחרות צדאם חוסין נחשב למנהיג נערץ ע"י ההמון והוכחה לכך ההפגנות המצדדות בו במצרים). ערפאת הבין כי בכווית ובעיראק כ-450 אלף פלסטינים ואם לא יתמוך בצדאם חוסין הרי שהללו יהפכו לבני ערובה. רוב הציבור הפלסטיני ממשיך, לדברי האיש, לראות בצדאם חוסין מנצח אשר הצליח לעמוד מול מדינות הקואליציה רבות העוצמה.

מעמד אש"פ וההסדר העתידי -
2. איש בכיר בזירה המקומית מסר כי לאחרונה היה עד למתיחת בקורת חריפה על ערפאת ואש"פ כולל בצורה גלויה (ברחוב) וזאת על רקע עמדתו של הארגון במשבר המפרץ. לטענת האיש הביקורת מקיפה את כל שכבות הציבור. רבים מדברים על כך שערפאת חייב ללכת ולפנות מקומו להנהגה חלופית, יותר מציאותית, אנשים שואלים עצמם מהו מוצאו של ערפאת בכלל? וזאת כדי ליצור דה-לגיטימציה לעצם זכותו לייצג את הפלסטינים.

3. איש ציבור אחר המזוהה כמקורב בדעותיו לשמאל, אמר כי לדעתו פתרון הבעיה הפלסטינית במסגרת 'הפנים בלבד' נועד לכשלון נחרץ וסיכויו קלושים. הקמת אש"פ 'חלופי' ע"י מדינות הקואליציה גם הוא יהיה נסיון שלא יצליח. אשר לנסיונות ההתנערות של מדינות המערב וחלק ממדינות ערב, מאש"פ, אמר האיש כי אם יושגו מטרות הפלסטינים ע"י מדינה ערבית (דוגמת מצרים) ואלה יכללו החזרת שטחים והכרה בישות פלסטינית עצמאית, יקבלו זאת הפלסטינים בברכה גם אם לא יהיה אש"פ מעורב.

4. העתון 'אלפג'ר' מביא ידיעה לפיה מקורות סעודים מדווחים שממשלת ריאד תעודד פלסטינים מיש"ע לנטרל את תפקידו של אש"פ וערפאת ותפעל לטיפול הנהגה חלופית באיזור.

5. אשר לפתרון העתידי הרי שאנו עדים להתבטאויות חוזרות ונשנות הן מצד אישי ציבור פוליטיים והן בציבור הרחב כי הכדור מצוי עתה בידי ישראל וכי עליה להציע לפלסטינים הצעות שיש בהם ממש. רבים מתבטאים כי קיימת בציבור צפיה ליוזמת שלום אמריקאית - ישראלית אשר תהיה מקובלת על הפלסטינים. היו התבטאויות כי נאומו של המלך חוסין, בו הביע תמיכה בעם העיראקי אך לא בצדאם חוסין, יש בו כדי להעיד על מגמה ירדנית לשנות את הקו של תמיכה נחרצת בעיראק כדי שירדן תוכל להשתלב בתהליך המו"מ העתידי.

6. רופא נכבד התבטא, אף הוא, כי על ממשלת ישראל 'לצאת עם תוכנית שלום בזמן הקרוב'. האיש הציע כי במסגרת התוכנית יוכרז על תקופת המתנה של כ-5 שנים ובמהלכן הפלסטינים ידאגו לחסל את כל אותן קבוצות הפועלות באופן עצמאי בשטח. לדבריו אם תכנית השלום תשביע את רצון הציבור באיו"ש, הוא עצמו ורבים אחרים מוכנים לצאת ולהתמודד מול אותן קבוצות עצמאיות הפועלות ברחוב הערבי ומערערות את הבטחון והסדר בקרב התושבים.

התיחסות לביקור הקרוב של שה'ח בייקר -

7. איש ציבור המוכר כפעיל פוליטי מסר כי פעילי אש"פ בחו"ל מתענינים לדעת את עמדתם של פעילי האזור לגבי ביקור בייקר בישראל. כמו כן, ציין כי נמסר לו, שערפאת אינו מתנגד עקרונית למפגש בין פלסטינים מאיו"ש לבין בייקר. איש הציבור הנ"ל הביע עמדתו כי אותם האישים שיפגשו עם בייקר חושפים עצמם לפגיעה ומסכנים את עצמם ולכן לדעתו יש להמנע ממפגש זה.

8. איש חינוך מקומי מסר כי קיים חשש שביקור בייקר ינוצל להפרות סדר באיו"ש וביחוד בקרב בתי הספר התיכוניים. אנשים בשכם התבטאו כי, להערכתם, יגרום בואו של בייקר לעלייה ברמת הפרות הסדר בשטח וזאת כדי להדגיש את מצוקת הפלסטינים ולהעלות את בעייתם לכותרות הראשיות עם פתיחתו של התהליך המדיני.

העוצר והמצב הכלכלי -

9. העוצר והמצב הכלכלי, יציאת פועלים לישראל ובעית התגברות המעשים הפליליים עומדת היום במרכז ההתענינות של עיתונות מז' ירושלים ולא מן הנמנע שאנו עומדים בתחילתה של מגמה לנסות ולמקד את עיקר תשומת הלב בבעיות פנימיות ע"ר האכזבה והתסכול מהאפשרות שבעקבות משבר המפרץ יבוא פתרון לבעיה הפלסטינית בצד פסימיות מאפשרות של הצלחת התהליך המדיני המתחיל עם ביקור בייקר.

10. היומון 'אלקדס' מייחד את מאמר המערכת להגבלות המוטלות על תושבי יש"ע ולמצב הכלכלי הקשה באזור. אזורי יש"ע עדיין נחשבים כשטח צבאי סגור, התנועה בין האזורים חסומה ולתושבים אין אפשרות להכנס למז' ירושלים. העוצר עדין בתוקף מ-17:00 עד 6:00. היומון סבור כי המשך ההגבלות יובילו את הכלכלה הפלסטינית על סף התמוטטות 'הארגונים הבלתי ממשלתיים העריכו את הנזקים שנגרמו לפלסטינים כתוצאה מההגבלות ב-3 מליון דולר ליום'. לפיכך קורא העתון לקהיליה הבינלאומית, לאו"ם ולגורמים אחרים חיצוניים ומקומיים לפעול להסרת ההגבלות ולסייע לתושבי יש"ע משום שהמשך המצב הקיים יוביל

לאסון. בתחום החינוך מביע העתון תקווה כי הלימודים בכל הרמות יחודשו במהרה.

11. היומון אלפג'ר מייחד את מאמר המערכת לתופעת הגניבות והמעשים הפליליים האחרים בישע. העתון מבין כי בכל חברה יש גילויים פליליים המתגברים ע'ר המצב הקשה ואולם היקף התופעה מחייב להלחם בה. העתון מזהיר מפני התופעה וקורא לגורמים המוסכמים לטפל בבעייה ולהעמיד לרשות התושבים כלים להגן על עצמם ועל רכושם בדרך משפטית וחוקית.

12. העיתון 'אלפג'ר' מפרסם גם כתבה בנושא הפועלים הפלסטינים בתוך 'הקו הירוק' ומחוצה לו ולהלן תוכנה: בתחילת המלחמה ובמהלכה לא חשו העובדים הפלסטיניים כי העדרותם מהעבודה בישראל היא הדבר נורא. הם נצלו את ההזדמנות לנוח אחרי שנים רבות של עמל ונצלו את המצב לבלות בחיק המשפחה, ואולם היום עם סיום המלחמה מתחילים הפלסטינים להרגיש בחסרון כיס ולדאוג לעתיד ילדיהם הם אינם מוכנים לוותר ומנסים למצוא מקורות פרנסה חלופיים. אולם רבים מהם נותרים מחוסרי עבודה ונאלצים לקבל סיוע עקב המצב הגרוע הפוקד את המשק הפלסטיני.

עד כאן.

מז'ת 2
5 במרץ 1991

רע

תפ: שהח(1),מזת(1)

03-5369253 טל. 03-5369253 פקס. תל אביב ת.ד. 7190 6406

XXXX

תאריך : 05.03.91 4765

שמור נכנס **
**
**
**

חוזם:3,4765
אל:המשרד
יעד:אתונה/99,בון/141,האג/97,לונדון/121,רומא/122,פריס/170,
קופנהגן/128,ליסבון/88,מדריד/103,ההמש/342,בטחון/449,מצב/488,אביב/426,
מנמת/323
מ-:בריסל,נד:53,תא:050391,זת:1900,דת:ר,סג:שמ
תח:@ גס:אירופה
נד:@

שמור/רגיל

אל אירופה 1, מזתים, מאיה

מאת השגריר בריסל

הנדון : שגרירי מדינות הקואליציה הערביים על ערפאת .

המנכל המדיני הלוקסמבורגי, בתפקידו כיו"ר תורן של המנכלים המדיניים היה אמש אורח הכבוד של שמונת השגרירים הערביים כאן (המאומנים לבלגיה, ללוקסמבורג ולקהיליה האירופית) של הקואליציה למה שכונה 'ארוחת נצחון' סיפר שכל השמונה היו בדעה נחרצת לחלוטין שאין עוד מה לדבר עם ערפאת, 'שהוא מחוסל'. חושבים במושגים של הנהגה חדשה לפלשתינאים בראשותה הם רואים אישים כפייסל אל חוסיין ואחרים מסוגו ביוש"ע. בהזדמנות זו סיפר לי כי ממלוקסבורג הגישה בע"פ מחאה חריפה ביותר לנציג אשף כאן ורמזה לו שטוב יעשה אם לא ימהר להראות עצמו בלוקסמבורג. הסיבה היא הראיון שהעניק הנציג, שאקי ארמאלי, לטלביזיה הבלגית לפני כעשרה ימים. בראיון הוא נתבקש להגיב להחלטת הקהיליה שלא לקיים בינתיים מגעים בדרג גבוה עם אשף. ארמאלי אמר אז שאין הדבר כך וכי מדובר בהתבטאות מוגזמת של שהח לוקסמבורג, היו"ר התורן ז'אק פוז, הלוקסמבורגים במחאתם טענו, שלא היתה התבטאות מוגזמת כי ההחלטה היתה של כל ה-12 והיא מחייבת.

פרימור .

מג

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(9),הדס(1),אירו(1),אירל(2),סולטן(1),מזתים(1),בנצור(1),
מצפא(4)

XXXX

4. האיש הוסיף כי הפתרון העתידי חייב להיות באמצעות ועידה בינלאומית וזאת משום שהדבר תואם את המנטליות הערבית ואת הנהוג בחברה הערבית. כאשר קיים סכסוך בין שני צדדים ומבקשים לפותרו חייבים לעשות זאת בתיווך של גורם שלישי המקובל על השניים ולעולם לא ישבו שני ניצים האחד מול אויבו לפתור את הבעיה בעצמם.

5. לדברי איש זה המלחמה הנוכחית הפכה את הצדדים, לסכסוך הישראלי-פלסטיני ליותר ריאליים. הפלסטינים ראו כי באמצעות כח צבאי לא ניתן לערער את קיומה של מדינת ישראל. ירי הטילים על ישראל, לדוגמא, לא גרם לה נזק במישור הקיומי ואילו הישראלים מבינים כי ללא שלום תהיה מנת חלקם סבל ואיומים מתמידים וגם זאת הם יכולים ללמוד מירי הטילים.

6. אשר למעמדו של חוסין בפתרון עתידי מעריך האיש כי המלך מאוד מקובל כיום ברחוב הפלסטיני ואולם הוא מטיל ספק את פופלריות זו תוכל להופכו לנציגם של הפלסטינים במו"מ עתידי.

7. איש ציבור אחר, מתומכי ירדן המובהקים, גורס כי לאחר המלחמה יוכל חוסין למלא תפקיד נכבד בתהליך המו"מ בין ישראל לפלסטינים. האיש מרחיק לכת וגורס כי אם ישראל תציע לירדן הצעה 'נדיבה' ביחס לשטחי איו"ש יסכימו הפלסטינים להסתפח למדינה הירדנית ובלבד שיהיו בה שווי זכויות וחופשיים. האיש הוסיף כי הביקורת המופחת כיום כלפי חוסין אינה הוגנת שכן כל העת תבע המערב מחוסין דמוקרטיה וברגע שהוא הנהיג דמוקרטיה ונתן חופש ביטוי לכל הקבוצות (כולל דתיים קיצוניים) באים אליו בטענות.

8. איש זה התייחס גם לשאיפת המערב להביא להפלתו של צדאם חוסין וטען כי שאיפה זו מקורה בטעות שאם ילך צדאם חוסין תשתנה המדיניות העיראקית. לדעת האיש הבעת' העיראקי ימשיך להתקיים וגם אם צדאם יפול "ימצא לו מחליף שימשיך בדרכו.

העוצר והמצב הכלכלי -

9. עיתוני מז' ירושלים ממשיכים להבליט בכותרותיהם את המשך העוצר במקומות שונים ואת הקשיים הנגרמים בעטיו כלהלן:-
א. נמשך העוצר זה היום ה-36. ('אלפג'ר')
ב. מ.פ. דהישה סובל מהמשך העוצר. בחלק מאיזור יש"ע הוסר העוצר. ('אלשעב')
ג. נמשך העוצך בבית סאחור. ('אלקדס').
ד. מוסדות שכם ממשיכים לחלק מצרכי מזון. ('אלפג'ר')
ה. ס.ס.ת מספקת סיוע לג'נין. ('אלשעב')
ו. סיוע מטיבה לעיר טו'כ. ('אלקדס').
ז. כתבה על עונת החקלאות לשנת 1991: החקלאי הוא הסובל העיקרי כאשר אין יצוא. ('אלפג'ר').
ח. התמרמרות תושבים בחברון על ריבוי הגניבות. ('אלקדס')
ט. נמשכת התגברות קצב יציאת פועלים מיש"ע לישראל. ('אלקדס')

10. שביעות הרצון בקרב תושבי שכם ע"ר פתיחת העוצר בין השעות 06:00-17:00 (ב-21 פבר') נמשכת. תושבים הביעו שביעות רצון גם מהעובדה שהעוצרים

מוסרים בו זמנית בכמה נפות והדבר מאפשר תנועת תושבים בין הנפות השונות.

11. יציאת הפועלים לישראל אף היא נמשכת. חוזרות ונשנות התביעות להרחיב את מעגל היוצאים לעבודה ולאפשר ליותר פועלים לשוב ולפרנס את משפחותיהם.

12. מספר אישי ציבור התבטאו באוזני גורמי מנהא"ז כי אין זה הזמן שזריקת אבנים או הפרות סדר דומות תהינה הסיבה להחזיר עוצר כללי על ישוב כלשהו שכן התופעות נמשכות כבר כ-4 שנים ואין הן תוצאה של המלחמה במפרץ, אלא הן חלק מההתקוממות באי"ש אשר תמשיך ללא קשר לתוצאות המלחמה.

13. מפי מספר אישי ציבור נשמעו התבטאויות כי אין זה מובן לציבור מדוע ממשיך המנהא"ז במגבלות (עוצר, יציאת פועלים לישראל, מגישת חזרת תושבים דרך הגשרים וכיו"ב) לגבי אי"ש בעוד בישראל חוזרים החיים למסלולם. היו אישי ציבור שהתבטאו כי מדיניות זו של השלטונות לא מבוצעת מטעמי חירום אלא היא באה כדי ליישם מטרות ממשליות שאינן נוגעות כלל למלחמת המפרץ (כגון צמצום מספר הפועלים המועסקים בישראל גבית חובות לשלטונות המס, איתור עבריינים שונים שלא שילמו קנסות וכיו"ב).

14. מרצים באוניברסיטאות חוזרים ומביעים משאלה שהשלטונות יאפשרו את פתיחת המוסדות להשכלה גבוהה (כולל אלה שנסגרו עם תחילת ההתקוממות).

פעילים גורמים זרים -

15. במסיבת עיתונאים שהתקימה במלון 'וטנ' בירושלים (21 פבר'), מטעם משלחת של חברי פרלמנט בריטים אשר סיירו באיזור על פי הזמנת 'ההתאחדות הכללית של אגודי הפועלים' (ראה דו"ח של אתמול 21 פבר'), סקרו חברי המשלחת את ממצאיהם ביחס למצב הפלסטינים בי"ש ויחס השלטונות אליהם. נציגי אוניברסיטאות, אשר נטלו חלק במסיבת העתונאים, מתחו ביקורת על המשך המוסדות להשכלה גבוהה.

מנהל מז"ת 2

ז'

תפ: ששהח(1),מזתים(1)

WOLF 790 6406 יוסף זולף ושות' בע"מ טל. 03'5376967

טיוטה

הצגת מטרות לשיחות עם מזכיר המדינה

התהליך המדיני לפיתרון הסכסוך הישראלי ערבי

1. דרכי תאום והתייעצות בין ישראל לארה"ב באשר להמשך התהליך המדיני.

2. להציג רעיונות ישראליים ראשוניים ביחס ל-4 הנקודות שהעלה בייקר בביה"נ:
   א. דיאלוג ישראלי פלסטיני;
   ב. מו"מ עם מדינות ערב;
   ג. הגבלת מרוץ החימוש;
   ד. הפורום המתאים לניהול מו"מ;

3. לשמוע התייחסויות של מדינות ערב ל-4 הנקודות, ובפרט האם יש נכונות בסוריה ובסעודיה:
   א. להכיר בישראל ובזכותה להתקיים בגבולות מוכרים ובטוחים;
   ב. להיכנס איתה למו"מ ישיר ללא תנאים מוקדמים;
   ג. להגיע להסדר של שלום עימה ובשלב ראשון להפסקת מצב הלוחמה;

4. לשמוע את עמדתן המפורשת של מדינות ערב ליוזמת ישראל ממאי 89 ול-5 הנקודות של שה"ח.

5. להבהיר בצורה המפורשת ביותר את הרעיונות שאותם ישראל שוללת:
   א. ועידה בינלאומית;
   ב. מעורבות ישירה או עקיפה של אש"פ;
   ג. חריגה מהמתווה המדורג של יוזמת ישראל (כלומר דיון בשלב זה בשאלות של גבולות וריבונות).

טיוטה

הסדרי הביטחון במפרץ

1. לקבל תשובה לדרישתנו להסרת איום הטילים והנשק הבלתי קונוונציונאלי העירקי על ישראל כפי שהובעה באיגרת שה"ח.

2. לשמוע מה הם הסדרי הביטחון המתגבשים במפרץ ובמיוחד:
   א. עתיד המשטר בעירק;
   ב. נוכחות צבאית אמריקאית בטווח הקרוב והרחוק;
   ג. תפקיד כוחות צבא בינערביים;
   ד. מגמות ארה"ב לעיסקות נשק עם מדינות המפרץ ובמיוחד סעודיה;
   ה. תפקיד מדינות הפריפריה (אירן ותורכיה);

3. לשמוע את הרעיונות האמריקנים על הגבלת מרוץ החימוש באזור כולו.

נושאים בילטרליים

1. סיוע על הבטיו השונים:
   א. הסיוע המיוחד לישראל בעקבות המלחמה;
   ב. סיוע לקליטת העליה (שלב ב' של הערבויות);
   ג. מימוש ההטבות לישראל עליהן החליט הקונגרס;

2. עתיד השת"פ האסטרטגי לאור לקחי המפרץ.

3. שונות:
   א. MTCR -- דרא"פ;
   ב. אתיופיה;
   ג. מחשבי-על;

ו. דרישה להרחיב את "ועדות ההגנה האזרחיות" ולהימנע משיתוף-פעולה בתחום זה עם העיריות הממונות.

21. הדגשים נוספים בכרוז:

א. דרישה מהקהילה הבינלאומית להכריח את השלטונות להחזיר ל"שטחים" אלפי פלסטינים שנתקעו בירדן (השבוע התקיימה גם הפגנה בעניין זה בעמאן, וניכרת פעילות הסברתית בנושא).

ב. פנייה לערביי ישראל להגביר את הסיוע החומרי וההסברתי.

ג. ברכות ליום ייסוד "החזית הדמוקרטית" (החל ב-22 פברי'), ובמיוחד למנהיגה נאיף חואתמה.

ד. במישור הערבי והאסלאמי - גינוי חריף לסוריה ולמצרים; קריאה ללוב ולאלג'יר להשתמש בנשק הנפט; תביעה לעמדה נחרצת יותר של לוב ואיראן לצד עיראק.

ה. פנייה למזכיר הכללי של ה-או"ם לפעול נגד חריגות מההחלטות נגד עיראק ולמען כינוס ועידה בינלאומית שתגשים את זכויות השיבה, ההגדרה העצמית והמדינה העצמאית. גינוי חריף לניסיונות לפגוע בתפקידו של אש"פ, כפי שהשתקפו בהצהרות ישראליות ואירופיות.

22. במקביל הוכן נוסח "מתון" יותר, בעיקר על-ידי פלג עבד רבה ב"חזית הדמוקרטית", ממנו הושמטו הקריאה להחרמת הקונסוליות והשגרירות המצרית והברכות המופנות לחואתמה.

עוד סביב הקשרים עם גורמים זרים

23. מתאשר כי במפגש האישים המקומיים עם הקונסולים הזרים (12 פברי') לא נכח (ואף לא הוזמן) הקונסול האמריקני. ** מסתבר כי הקו ההסברתי שהציגו המקומיים בוויכוח שהתפתח סביב גישתו של אש"פ היה, בין היתר, כדלקמן: לא הפלסטינים, אלא האירופים, בנו את כוחה הצבאי של עיראק. הפלסטינים הם, כטובעים בים, אשר בלית ברירה נאחזו בספינה היחידה שהושיטה להם יד. זכותם של האירופים להשמיד ספינה זו, אך לא על חשבון הפלסטינים. חזרה גם הטענה, שלא ניתן להכתיב לפלסטינים מי יהיו מייצגיהם נוכח

דבקותם הנמשכת ב-אש"פ. מודגש גם בפני גורמים זרים, כי האלטרנטיבה ל-אש"פ, קרי ה-חמא"ס, גרועה הרבה יותר [redacted]

24. [redacted] יצוין, כי שגריר "השוק האירופי המשותף" בישראל, ג'ון מורגן, הגיב בתקיפות רבה ("ג'רוזלם פוסט", 17 פבר') על ההאשמות המוזכרות בגילוי-הדעת שנמסר לקונסולים נגד הסיוע המועט שמעניקות מדינות "השוק". העיתון מצטט מקורות דיפלומטיים המאשימים גם את הפלסטינים באימוץ "סטנדרטים כפולים": נכונות לקבל כסף תוך גינוי למי שמעניקו. [redacted] יצוין כי לפני מספר ימים היתה אמורה להתקיים פגישה בין השגריר מורגן לבין אישים בולטים ב"שטחים" המזוהים עם אש"פ. האחרונים התכוונו להגיש את הצעתם לגבי אופן הקצאת הסיוע האירופי [redacted]. אין בינתיים אישור לקיום המפגש ומידע על תוכנו.

[redacted]

25. [redacted] פעילים מקומיים בכירים הציעו לגורמים מצריים לבדוק את נכונות ארה"ב לאמץ את ההחלטות של מפגש שרי-החוץ של מצרים, סוריה, סעודיה ומדינות המפרץ שהתקיים בקהיר (15-16 פבר'). הללו נמנעו אמנם מאזכור מפורש של אש"פ, אך חזרו על הצורך בהגשמת זכות ההגדרה העצמית וכינון מדינה עצמאית. המצרים לא התלהבו מכך, והפלסטינים מעוניינים שגורם עיתונאי יציג שאלה בנושא לאישי ממשל אמריקניים [redacted] יוזמת המקומיים משקפת תחכום פוליטי, בניסיון להביך את ארה"ב, ולנצל לטובתם גם את עמדת המדינות החולקות על דרכו של אש"פ.

[redacted]

ביקורת חריפה על האישים ה"לאומיים"

26. העיתון "אלשעב" פרסם (15 פבר') מאמר עמדה התוקף בחריפות אישים מקומיים על התנהגותם בכלל, התעלמותם מהעיתונות המקומית והעדפתם את העיתונות הזרה בפרט. האישים מואשמים בבילוי זמנם בפגישות עם קונסולים ושגרירים זרים, כשהם מתנתקים למעשה מענייני הציבור. "אלשעב" מבליט את העובדה של פרסום גילוי-הדעת מטעם האישים המקומיים לקונסולים הזרים ב"ג'רוזלם פוסט", מבלי שהובא לידיעת העיתונות הפלסטינית. העיתון טוען באירוניה, כי האישים המקומיים מפרסמים את תגובותיהם בעיתונות הפלסטינית רק

כשהם זוכים לגינוי מטעם העיתונות הזרה, וכדי להכחיש הצהרות לא נוחות, שאכן נאמרו בפועל. לא ברור הרקע הקונקרטי למאמר זה, אך זהו ביטוי נוסף למעמדה ולדימויה הבעייתי של הצמרת במזרח-ירושלים. מאוחר יותר (20 פבר') פרסם העיתון [redacted] בעקבות לחץ של גורמי אש"פ [redacted] הודעה בה נטען כי המאמר הובן שלא כהלכה.

[redacted]

פעילות להקמת מסגרות ארגוניות ומיסודן

27. [redacted] גורמי אש"פ בכירים ב"שטחים" הביעו לאחרונה מוטרדות (כפי שעולה גם מהנספח לכרוז שפורט לעיל) מהתלות הגוברת, על רקע מצב החירום, של הציבור ב"שטחים" בגורמי המינהל-האזרחי והעיריות, הנתפסת כ"מתונות" מדי וככאלו שאינן נשלטות דיין על-ידי אש"פ ומקורביו. לידיעת הצמרת אף הגיעו שמועות בדבר כוונה לערוך בחירות לעיריות. על רקע זה מסתמנת מגמה עקרונית לחזור ולהמריץ גיבוש מבנה של ועדות מטעם "ההנהגה" שתהיינה בעלות משקל משמעותי יותר בחיי היומיום. הכוונה היא למסד ועדות-על בשורה של תחומים (פיתוח תשתית, חינוך, בריאות, כספים, חלוקת מזון) שתחתן תפעלנה ועדות מקומיות-אזוריות. בין היתר, תקיימנה ועדות אלה קשרים עם גופים אירופיים שהבטיחו סיוע ותגשנה להם דוחות מפורטים על הצרכים וההוצאות הצפויות. יצוין, כי הפעילים הבכירים מעריכים כי בנסיבות הנוכחיות לא ניתן להתעלם מהעיריות ואף הכרחי להסתייע בהן, אך בטווח הרחוק המגמה היא לעקוף את העיריות והממשל ולהפגין בפני הציבור את מלוא שליטתם והשפעתם של גורמי אש"פ [redacted]

[redacted]

28. יצוין כי, בפועל, לקראת המלחמה ובמהלכה, התארגנו ועדות רבות, ברמה המקומית, מטעם גורמים המזוהים עם אש"פ, העוסקות בסיוע לציבור. עם זאת, נמתחת ביקורת דווקא על ריבוי הוועדות והעדר סדר בפעולותיהן, כשההצעות דלעיל נועדו לפתור מצב זה. יודגש כי מתבלטות בעיקר ועדות באזור ירושלים, מבחינת היקף החברים בהן ומשקלן הסגולי.

29. [redacted] במקביל, פעילים מקומיים בכירים המזוהים עם אש"פ, ממשיכים לדון בדרכים להקמת "קופת סיוע לאומית" שתתבסס על איסוף כספים ממגזרים שונים בציבור הפלסטיני (5 ש"ח בכל חודש מכל משפחה).

ות מועצת הבטחון, כולל תנאי הפסקת האש

לבצרה הגיעו מאות אנשי אופוזיציה עיר־
ים ששהו בגולה באירן והם מתסיסים את
המונים. במהומות שהתחוללו נהרגו מאות
י אדם.

בבצרה פרצו קרבות בין תומכי צאדם
מתנגדיו. נראה שבין ההרוגים נמצא גם

ראש העיריה. קצינים אמריקניים אמרו את־
מול שהתוהו ובוהו בבצרה כה גדול, עד
שהקצינים העיראקיים שנשלחו לשיחות חש־
שו שלא יצליחו לעבור דרכה.

● סוכנות הידיעות האירנית דיווחה על
התקוממות אלימה נגד צדאם גם בערים

אל־עימארה
סר שבכמה

● בפגי
שות שוורצ
בכירים שה

מריקני
סקאד
ק שיכנעו את ישראל להבליג

מאת רן דגוני
סופר מערכ בוושינגטון

לראשונה נחשפת היום השתתפותן
ל יחידות קומנדו אמריקניות בפעו־
ות יבשתיות להשמדת משגרים נייד־
ם של טילי סקאד במערב עיראק. על
ר כותב העתון וושינגטון פוסט.

המשך בעמוד 2 ◀

עוזרי לוי נפגשו עם יועצו המדיני לשעבר של פרס

מאת אבינועם בר־יוסף

אורי אורן ועליזה גורן, עוזרי שר החוץ נפגשו אתמול עם נמרוד נוביק, מי שהיה יועצו המדיני של שמעון פרס.

הפגישה התקיימה שעה שבישיבת הממ־
שלה קבל לוי על ביקורת נגדו בנושא גי־
בוש תוכנית מדינית, לקראת ביקור בייקר.
אורן אמר שבשיחה עם נוביק לא נדונו
תוכניות מדיניות. בליכוד המשיכו אתמול
להאשים את לוי שהוא מאמץ את עמדות
המערך. לוי דחה האשמות שנהפך מחישוק־
אי לוותרן.

כתבה בעמוד 2

לא ניכפה פתרון מדיני

חוסיין פגע בו קשות. „כך אומרים לנו שותפינו הערבים. להם יש רעיונות מסויימים ביחס לשאלה אם ערפאת ימלא בעתיד תפקיד כלשהו או לא".

עוד הוסיף בייקר, כי במהלך 14 החודשים, שבהם התנהל הדיאלוג בין ארה"ב לאש"ף, לא הוכיח ערפאת את עצמו כפארטנר לשיחות.

נראה, כי גם בשטחים מצבו של ערפאת לא מזהיר. ל„ידיעות אחרונות" נודע, שבכינוסים סגורים של פלשתינים הושמעה הדרישה לסלק את ערפאת מראשות אש"ף ולמנות תחתיו הנהגה יותר דמוקרטית, אשר תתחשב בעיות הפלשתינים בשטחים ותוציא לפועל מדיניות, שתוביל לפריצת־דרך מדינית.

בכינוסים השתתפו בעיקר אישים מדרג ההנהגה השני, וגם אישים מרכזיים מהזרם המתון.

„יש התפכחות בקרב הפלשתינים בשטחים כתוצאה מהמדיניות הכושלת של ערפאת, שתמכה בעיראק לאורך כל הדרך והביאה אסון נוסף על הפלשתינים", אמר מקור פלשתיני המזרח ירושלים, שבחר להישאר בעילום שם. „במציאות הנוכחית, ברית־המועצות ואירופה איבדו כל השפעה, והכוח נותר רק בידי האמריקנים. יותר ויותר קולות קוראים לשנות את הנהגת אש"ף, ולהחליף את ערפאת".

דברים דומים נישמעו מפי אישים פלשתיניים בחברון ובשכם, ובמקומות אחרים בשטחים. הועלתה דרישה לכנס בדחיפות את המועצה הלאומית הפלשתינית (הפרלמנט של אש"ף), כדי לדון בבעיות השעה ולבחור הנהגה אחרת. כמה אישים דרשו לקיים בחירות למועצה, בהמשך לרעיון שהועלה ע"י ד"ר סרי נוסייבה.

„היום אנחנו מוכנים לפעול אפילו בקשר מחודש עם ירדן, ועל כך מדברים גם אנשי שמאל בשטחים", אמרו מקורות בשטחים.

אישים מרכזיים מהשורה הראשונה של המנהיגות בשטחים אישרו, כי הדרישה להחלפת ערפאת אכן הושמעה בימים האחרונים, אך הם הביעו את חשש מצעד כזה. „ערפאת הפך לסמל, בלעדיו לא תהיה אחדות פלשתינית", הוהירו.

הפלשתינים בשטחים החליטו, שלא לקיים כל מגע רשמי או בלתי רשמי עם שר החוץ האמריקני או עם עוזריו בעת ביקור השר בירושלים. ההחלטה התקבלה בעקבות גישושים שנערכו על־ידי אנשי הקונסוליה האמריקנית עם פלשתינים, כדי לברוק אפשרות של קיום פגישה של בייקר או עוזריו עם אישים מהשטחים.

לכתבנו נודע כי ההתייעצויות נערכו עם ראשי אש"ף בחו"ל ובהחלטה התערב יאסר ערפאת באורח אישי.

לגלות ריסון

בייקר הצהיר, כי ארה"ב עשתה במלחמה טובה גדולה לכל מדינות האיזור, כולל ישראל. „חיסלנו את האיום הגדול ביותר לבטחון ישראל", הוא התפאר. עם זאת חזר וטען, כי זה כשלעצמו עדיין אינו מאפשר לארה"ב לכפות פתרון באיזור.

בייקר אמר עוד, כי הוא מציע לישראל להמשיך ולגלות ריסון, ולא לצאת לפעולת־גמול נגד עיראק עכשיו, כאשר מתנהל מו"מ על הפסקת־אש. הוא הביע הוקרה למדיניות ההבלגה הישראלית, אם כי ציין, כי ארה"ב כיבדה את זכותה של ישראל להגנה־עצמית.

לדעת מזכיר המדינה, במלחמה נפגעה קשה יכולתה של עיראק לפגוע בשכנותיה בנשק של השמדה המונית. יכולתה הגרעינית, אמר, „ירדה מאוד, ואולי חוסלה לחלוטין".

● מדיווחים, שהגיעו לירושלים, המסתמכים על מקורות במועצה לביטחון לאומי שליד הבית הלבן, עולה, כי ערב הסעודית מגלה כעת נכונות רבה מבעבר להיכנס לדרישה עם ישראל ולביטול חלק במציאת נציגים פלשתיניים למו"מ עם ישראל.

ותווזה כלפי ישראל גם בכוויית: „נצטרך לבחון מחדש את מדיניותנו כלפי ישראל", אמר אתמול שר התיכנון של כוויית, סוליימן מוטאווה, בראיון לתוכנית „אל מול פני האומה" ברשת סי.בי.אס.

לשאלת המראיינת, לסלי סטול, האם תשנה כוויית את מדיניותה, לנוכח התנהגותה של ישראל, השיב מוטאווה בזהירות: „לדעתי, יהיה עלינו לבחון זאת מחדש, אך לא לברנו, כי אם במשותף עם יתר החברות במועצה לשיתוף־פעולה של מדינות המיפרץ. אינני רוצה לקפוץ בראש ולהשמיע הצהרות לגבי נושא הנדון כרגע על־ידי שרי החוץ של המועצה".

במועצה לשיתוף־פעולה של מדינות המיפרץ חברות סעודיה, כוויית, נסיכויות הנפט ועומאן.

מריבות בממשלה

● אתמול, בישיבתה השבועית של הממשלה, נורו יריות הפתיחה במערכה בין השרים לבין עצמם על הדרכים לקידום תהליך השלום באיזור.

במהלך הישיבה הסתבר, כי ביוזמת השלום של הממשלה מאי 1989 – שבה הציעה ישראל לקיים בחירות בשטחים לנציגים פלשתינים – תומכים ראש הממשלה, שרי הביטחון והחוץ, ה„נסיכים", וכן שרי המפד"ל, ש"ס וצומת. לעומתם, קראו השרים שרון (ליכוד), רחבעם זאבי (מולדת) ויובל נאמן (התחייה) לגבש „תפיסה חדשה", שתוצג לפני שר החוץ האמריקני.

במהלך ישיבת הממשלה השמיע שר החוץ, דוד לוי, דברים נרגשים. הוא קרא לראש הממשלה להפסיק את מחול השדים סביבו מצד שרים ולישכות שרים. „ישנם חברי ממשלה, שפועלים על־פי התיזה הידועה לשימצה,

עה טרור על יעדים במהלך המלחמה"

התברר כי עיראק עומדת לספוג תבוסה רצינית, נמוג עניינם של ראשי הטרוריסטים, ומרביתם עזבו את בגדאד.

מפקד חיל האוויר ההולנדי מגיע היום לארץ

– מאת דני שדה, כתבנו הצבאי –

מפקד חיל האוויר של הולנד, לוטננט גנרל לוואר‏ס, מגיע היום לביקור בישראל.

לווארס מגיע כאורחו של אלוף אביהו בדנן.

במסגרת ביקורו יסייר האורח ההולנדי בבסיסי חיל האוויר, יקיים דיונים בנושאי שיתוף פעולה בין חילות האוויר של ישראל והולנד, ויבקר בסולת טילי ה„פטריוט" ההולנדית, שהגיעה לפני כשבוע לארץ.

אלבנים נמלטו ש – לאיטליה

מתברר, כי האבלנים חטפו את הספינה, ויצאו את נמל ואלונה תחת אש, שירו לעברם חיילי מישמר־החופים. את 80 הקילומטרים המפרידים בין החוף האלבני לחוף איטלקי הם חצו במשך 13 שעות.

„יצאנו באורות כבוים וללא מצפן", סיפר אחד הנמלטים. פליט אחר אמר, כי „אלבניה נמצאת על סף מלחמת אזרחים, והממשלה נלחמת בעם שלנו".

לפי הערכות משרד הפנים ברומא מניחים, כי אלפי אזרחים אלבנים ינסו להימלט לאיטליה בימים הקרובים.

„היוגוסלבים והיוונים אינם מרשים להם לעבור את הגבול לארצם, ואיטליה היא המדינה היחידה, המוכנה לקבל אותם", אמר פקיד במשרד הפנים.

ניסיון ההחרחקות

למיקי בר

אתך באבלך במות אמך

עליזה ז"ל

יורם באומן
מכל חבריך
בפרסום באומן

חמן
מסופי מזטען וניטול בע"מ
לאורנה אליהו

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

ממן
ההנהלה וצוות העובד

לאלברט שם טוב
תנחומים במות

אחיך היקר ז"ל
ההנהלה והעובדי
קדם כימיקלים

ליעקב גרנט
כולנו אתך באבלך הכבד על מות

אמך ז"ל
ד.א.ל. בע"מ
חבריך לעבוד

קבלת מודעות אב
יום יום ובמוצ"ש
566-0485
עד חצות (רב קווי)

לשלמה מלמד
אתך באבלך על מות

רעיתך ז"
אלקטרה בע"
ההנהלה והעובד

לחוה ביאלקוביץ
מנהלת חטיבת ביניים ראשונים
אתך באבלך במות

אביך
ועד ההורים המר
והורי התלמידים

3639

סודי ביותר

עותק מס' 5 מתוך 10 עותקים.

דוח מברקים לתאריך 28 בפברואר 1991

ארה"ב-משבר
משיחת השגריר עם פקיד בכיר; ציין שלארה"ב נוח בשלב להצמד למכלל החלטות האו"מ בנושא עירק- כווית ,אך בהחלט למדו מנסיון זה והבעיתיות בשימוש האו"מ במכשיר .המזכיר ירצה לגשת לטיפול בנושא ההסדרים באזור וחידוש תהליך השלום מייד בתום המשבר. בתשובה לשאלת הפקיד הבכיר אמר השגריר כי יוזמת הממשלה ממאי 89 עדיין קיימת. הנ"ל התעניין לגבי כוונת רהמ"ש ושה"ח לבקר בארה"ב להחלפת דעות .בשיחת הציר עם בכיר ב-NEA אמר הנ"ל כי הנשיא עושה מאמץ עילאי שלא להיכנס לעמות עם הסובייטים, האמריקאים מעריכים שנסיונם להציל סדאם הוא פרי לחץ של חוגי הצבא הרוסי. המלחמה לדבריו העלתה את נושא הפער בין ערבים עשירים לעניים והדבר בלט במיוחד במגרב.גורמי הפנטגון עסוקים בגיבוש הסדרי הבטחון באזור .נראה שלפחות מספר חודשים לאחר המילחמה יוסיפו כוחות אמריקאים לשהות באיזור ,האמריקאים עדיין לא השלימו את תהליך "השפלת " סאדם. גורמי התיבנון האמריקאים מודאגים מהשארת חלק מעוצמתו של הצבא בידי צאדם ובפרט משגרי סקאד ניידים. הנושאים המרכזיים עמם יצטרכו להתמודד יהיו בטחון המפרץ ונושא השלום בשנושאי המשנה יהיה שיקום כלכלי ו- AC.

הולנד -מזה"ת
שה"ח ההולנדי הביע תקווה שסאדם וערפאת יעלמו מהזירה ,מאחר ששניהם אינם בני שיח קבילים בשיחות עתידיות על בעיות המז"ת.

דנמרק-מזה"ת
שה"ח אלמר-ינסן אמר בראיון טליביזיוני שסילוקו של צאדם מחוייב המציאות ,הנ"ל חזר על עמדה זו חרף ביקורת שהוטחו נגדו בגינה.הוסיף שצאדם נושא באחריות לפשעי המלחמה שביצע.רהמ"ש תמך בשה"ח ואמר שהדברים הנ"ל משקפים את עמדת הממשלה.

תורכיה -משבר
ע"פ גורם ברשות התיבנון הממלכתית ,תורכיה מתכוונת לתבוע פיצויים מעירק על הנזקים שנגרמו לה בעקבות הפלישה לכווית.

ישראל -טיסות
1.אלאיטליה -האחראי לנושא התעופה במש"ח האיטלקי התקשר ומסר שאלאיטליה מעוניינת בקיום טיסות מטען שבועית לארץ וכי הפניה נענתה בשלילה .
2.במסר לשגרירנו בדנמרק נאמר שהנהלת ס.א.ס. תשמח לחדש הטיסות ברגע שעלות הביטוח תרד לרמה שתבטיח רווחיות.
3.בבודפשט פורסם על חידוש טיסות מאלב לישראל .נציג החברה הבהיר שמדובר בטיסות נסיון שאינן גורמות הפסדים לחברה .הידיעה אומרת שיש בהחלטת חידוש הטיסות משום מתן דוגמא לחברות תעופה אחרות.

<u>ותיקן-ישראל/מזה"ת</u>
בפגישה של נציגנו עם מונס., רוסנו אמר הנ"ל שלמרות שלא ניתן להצביע על רשימת הפרות סטטוס קוו בארץ ,הרי קיימת בקרב הנוצרים בישראל ובשטחים ,תחושה שישראל מנסה לדחוק רגליהם. הביע פסימיות לגבי גורל הקהילות הנוצריות בארצות האסלאם. הביע עמדה נחרצת שיש "לעקור את הסרטן"(צאדם חוסיין)אך הוסיף שאין ספק שבעיני הערבים המלחמה נתפסת בעיקר אסלאם-מערב והבנסייה תשלם מחיר על כך.

<u>סוריה-מזה"ת</u>
משיחה עם מומחה מזה"ת בריטי: ,בדמשק הלבי רוח סותרים לגבי ההתפתחות המפתיעה של המלחמה ,מחד-מודעות ליתרונות הברורים של סוריה מאבדנו של צאדם.מאידך-חשש שמדובר בהוכחה נוספת למגמות ההתפשטות של ארה"ב,דחיקה מחושבת של ברה"מ מהמזה"ת וזיהוי המאמץ עם אינטרסים ישראליים.מתחזקת בדמשק הגישה שהקונספציה של "איזון אסטרטגי"בלפי ישראל איבדה אחיזה במציאות. לישראל יתרון מהותי והיא בעלת קירבה סגולית למערב ולארה"ב. כל איום על קיומה יחולל התגייסות דראסטית לשימורה כדוגמת המשבר במפרץ .
השגים בסוגיה הפלסטינאית נראים עתה בעיני הסורים כבעלי עדיפות גבוהה העולה אפילו על נושא הגולן.התייצבות סורית מאחורי הפלסטינים תאפשר רבישת השפעה בעולם הערבי והתמודדות עם ההגמוניה המצרית המתפתחת. בן השיח הבריטי אמר כי עתה הוא הזמן ליוזמה מדיניות ישראלית בלפי סוריה.

<u>ברזיל-ישראל</u>
שגריריגו קיבל איגרת הזדהות משה"ח הברזילי לשר החוץ הישראלי.האיגרת מביעה סולידריות לרגל הסבל שעבר העם בישראל והערכתו לאיפוק הישראלי.

28 בפברואר 1991
לשכת מנכ'ל / חדר מצב

משרד החוץ-מחלקת הקשר

29011 תאריך : 19.02.91

יוצא **
**
**
**

שמור

אל: תהליך - כלשיטר

חוזם:2,29011
אל:אתונה/1368,בון/1525,בריסל/1534,האג/1454,פריס/1666,רומא/1471,
מרסי/1241,מדריד/1413,סינגפור/1311,מילנו/1278,לונדון/1468,גנבה/1378,
בוקרשט/1402,ברן/1452,הלסינקי/1326,קופנהגן/1493,שטוקהולם/1339,
ליסבון/1416,פרטוריה/1344,בודפשט/1387,אוסלו/1296,וינה/1351,
ניקוסיה/1299,ניירובי/1288,אנקרה/1291,איסטנבול/1306,קינשאסה/1366,
קהיר/1403,אבידג'אן/1250,יאונדה/1345,טוקיו/1496,קנברה/1357,בנגקוק/1549,
מנילה/1348,הונגקונג/1284,סידני/1298,אדיס/1309,מונטריאול/1285,
טורונטו/1300,אוטבה/1339,ניויורק/1837,וושינגטון/1747,ביירס/1652,
בוגוטה/1344,ברזיליה/1423,גואטמלה/1288,לימה/1407,מונטבידאו/1259,
מכסיקו/1343,סנחוזה/1285,קיטו/1369,קרקס/1433,ריו/1305,סנטיאגו/1399,
סנפאולו/1306,לוסאנגלס/1338,רהמש/2397,אביב/2789,מנמת/2659,בטחון/2855
מ-:המשרד,תא:190291,זח:1305,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:מזתים
נד:@

63050
שמור/מידי

אל: תפוצת שטחים

הנדון: אישים פלס' מתבטאים בפומבי על נזקי מלחמת המפרץ לנושא הפלס'

נכרת נכונות של אישים נוספים חוץ מר'ע ביל, אליאס פריג', להתבטא בפומבי על הנזקים שגורמת תמיכת הפלס' בעיראק ובסדאם חוסין לנושא הפלס'. התבטאויות בנושא זה פורסמו (15 פבר') בכתבה של אביבה שאבי ('בשטחים אין כסף, יש סדאם') ב'ידיעות אחרונות'. יצוין, כי שניים מחמשת האישים שדבריהם מתפרסמים בכתבה הינם תומכי אש'פ ואין תימה בכך, מתחילת המשבר במפרץ היתה המק'פ הגוף הפלס' היחיד שיצא פומבית נגד כניסת עיראק לכוויית. יצוין כי על עמדות בגון אלה מוטחת בקורת מצד הפלס'. נצטט להלן מהתבטאויות פומביות אלו.

א. ע'סאן אלח'טיב - מרצה באוני' ביר זית ו'מקורב' בכיר למפקדה המאוחדת, איש מק'פ - 'אני יודע שנפסיד. אבל האנשים (הפלסטינים הפשוטים) אינם יודעים וגם אין להם אופציה אחרת. אין להם מה להפסיד'. הוא ספר, כי מיד כשנופל טיל הוא מצלצל לחבריו בת'א לשאול אם הכל בסדר, אבל מה יודע האיש הפשוט, שמכיר רק את הפנים הברוטליות של ישראל?. לדעת אלח'טיב, מניח העוצר הממושך את היסוד לשלב חדש בהתקוממות.

ב. בשיר ברע'ות' - יו'ר המק'פ ועורך בטאונה 'אלטליעה' המלחמה הזיקה לענין הפלסטיני, הוא חושש מן הסדר העולמי החדש, שיכפו האמריקאים על

03'5399967 ת.ד. משרד, ת"א 6406 7.90

האזור, 'אם המלחמה תמשך, או תסתיים בניצחון אמריקאי מוחץ, ימצאו הפלסטינים את עצמם במצב רע מאוד. יהיה לינקג', אבל סבלם יימשך זמן רב'. עוד אמר כי בדיבורים על ה'סדר העולמי החדש' אין מדברים על הגדרה עצמית לפלסטינים 'האמריקנים מתכוונים לעצב את העולם מחדש, ולהוציא מתוכן את הפלסטינים. לא רק הפלס' תמכו בסדאם חוסין ואינם בעדו עכשיו. אני נגד התערבות אמריקנית ובעד הפסקת המלחמה'.

ג. דאוד כתאב - עתונאי, מקורב פת'ח - מבחינת פלס' רבים, סדאם כבר נצח - הוא זרע את התנגדות לאימפריאליזם האמריקאי בעולם הערבי. אבל 'הפסדנו שלושה דברים: כסף, תמיכת העולם המערבי אות מחנה השלום הישראלי', אולם 'רבים חושבים שהכסף השחית אותנו. דעת הקהל העולמית הוכחה כחסרת חשיבות'. טיל אחד פגע בישראל ודעת הקהל תירגמה לכסף ולטילי פטריוט. ברור שהיא לא תביא לנו מדינה. ובמחנה השלום הישראלי אבדנו אנשים שלא הבינו שאנחנו האויב, ולכן רצינו שידברו איתנו'.

ד. סעיד כנען - איש עסקים משכם, תומך פת'ח - 'אנחנו נגד הריסת אזרחים בישראל, כמו גם בעיראק, אני נגד שגור טילים על מטרות אזרחיות, זה בלתי אנושי ולא מתקבל על הדעת... אמרנו פעמים רבות שאנו נגד סיפוח כווית. האמריקנים רוצים להשפיל את סדאם ולשבור את עיראק. זה ענין של כבוד.

ה. אליאס פריג' - ר'ע בי'ח - בהמשך לאזכור קריאתו לעיראק לסגת מכווית (שנאמרה ל-CNN) מצוטט פריג' כאילו אמר גם כי 'סדאם לא כבש את כווית כדי לשחרר את פלסטין' וכי יש רבים בי'ש'ע החושבים כמוהו.

ו. הערכת פלסטינים בארה'ב לגבי מעמדו ומצבו של אש'פ בעקבות המלחמה - בועידה שהתקיימה לאחרונה בוושינגטון בחסות מרכז מחקר פרו פלסטיני בראשות פרופ' האשם שרעבי טען זיאד אבו עמר, מרצה באוני' ביטר זית (הארץ, 15 פבר') כי הדרך היחידה באמצעותה יוכל אש'פ לחזור ולזכות באמונם של הפלס', הערבים והמערכת הבינ'ל היא שינוי מנהיגותו ומבנהו. לדבריו, התנועה הפלס' שרויה בתוהו ובוהו מוחלט ואינה יכולה לעמוד באתגרי ההווה והעתיד ואסור לה לחזור על שגיאות העבר, כאשר נמנעה להסיק מסקנות מכשלונות. לטענתו, יהיה זה קשה להמשיך עם 'הנהגה באמצעות שליח', וטוען כי יש לשים קץ לדומיננטיות של המנהיגות הגולה, ולהעביר את המוקד לי'ש'ע. לדבריו, ישראל תקשה על התהוותה של מנהיגות כזאת.

ז. לדברי גורם פלס' בוושינגטון כי בקורת פומבית ברוח דומה נשמעת בימים אלה לעיתים מזומנות בפגישות של פל', דבר שהוא נדיר במסגרת זאת.

מנהל מז'ת 2 - הסברה/מידע

אק

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),סמנכל(17),אוקיאניה(2),
מצרים(2),מצפא(4),אסיה(2),מאפ(4),אמלט(4),מזת"ם(1),ארבל2(2),איר1(2),
איר2(2),מזאר(4),ממד(8),ארבל1(2),הסברה(3),רם(0),אמן(1),מתאמשטחים(0)

WOLFF WOLFF
03-753789967 ...ספק שלך משנה, בעיה בא... 7.90 6406

פלסטינים

הנדון: המשבר-במפרץ/הנוסח המלא של הודעתם של שרי החוץ של מצרים, סוריה טלטלטל
ומשפ''מ.

==========

ע''פ השטיבותם הלאומית. דבקותם באמנות של הפעולה הערבית המשותפת ובראשן אמנת

הלע''ר, הסכם ההגנה המשותפת ושת''פ הבלבלי בין מדינות הלע''ר ואמנת הסולידריות

הערבית מ-15.9.65, מתוך הבנה לאחריותם הלאומית בנסיבות הקשות שפוקדות את העולם

הערבי, ומתוך שקידתם וטרחתם להשקיע כל מאמץ אפשרי למנוע פרצות בעולם הערבי,

עקב ביבוש בוית ע''י עראק.

(לאור כל זאת) בינסו שרי החוץ של המדינות החברות במשפ''מ, סוריה ומצרים ישיבות

בקהיר ב-15 וב-16 בפברואר 1991.

כל השרים בחנו את היבטי הפעולה לשחרור כוית ושבו והדגישו את דבקותם בביצוע ההחלטות

של הלגיטימציה הערבית המוסלמית והבינ''ל, למען השבת הבטחון והיציבות באיזור,

בלהלן:

1. נסיגה בלתי מותנית של עראק מכל אדמותיה של מדינת כוית.
2. השגת הלגיטימציה לכוית.
3. דבקות בישום המוחלט של החלטת מועבי''ט בעלות הקשורה לנושא.
4. דבקות בעקרונות של ישוב הסכסוכים בין המדינות בדרכי שלום.

השרים הביעו את כאבם העמוק ואת צערם הרב על הסבל של חפים מפשע בעראק ובכוית, עקב

המשך הביזוש העראקי בכוית, קשירתם ודפיה של ההתנגדה העראקית ותדרדרה לציות להחלטות

הלגיטימציה הערבית, המוסלמית והבינ''ל.

השרים דנו במאמץ ובשתה''פ בין ארצותיהם בשלב שלאחר שחרור כוית (בכל?) התחומים,

במיוחד הבטחוני, הפוליטי והבלבלי. הם חותרים להפיח רוח חדשה של סולידריות בקרב

מדינות ערב.

במסגרת זו הדגישו את העקרונות הבאים:

1. התבססות על העקרונות והמטרות של אמנת הלע''ר והסכם ההגנה המשותפת ושהת''פ

הבלבלי בין מדינות לע''ר.

2. דיון מקיף וכולל בפרוש של הבטחון הלאומי הערבי (משובש) הבטחון והיציבות חלק

בלתי נפרד מהבטחון והיציבות בעולם הערבי.

5. השיבות יצירתה של בקורי בוצא מוחשית ומידית באמצעי תקשורת המונים
והחברתי

הבינע"ר. השרים הצביעו את התפקיד הלאומי של הקרנות ותוכניות הפיתוח של
ביטוח

הפיתוח הערבי, שפועלות או שמוקמה. בגוון מובנית המפרץ לחיזוק באמצעי
הפיתוח בעולם

הערבי.

6. ביצוד העקרון של ריבונות של כל מדינה ערבי על משאביה הטבעיים
ומקורותיה

הכלכליים.

השרים הנועדים רנו בבעיה הפלסטינית מידת ההשפעה השלילית של ביצוש בוית
ע"י עראק

על הבעיה המרכזית הזו של מדינות ערב.

הם הזכירו את הנטל הכבד שנשאו בו מדינותיהם ואת הקורבנות הכספים ותמיכה
מוחלית,

פוליטית דיפלומטית רציפה שהעניקו והקריבו, חרף כל המכשלות והאתגרים
בעניין זה קבעו:

1. המשך הדבקות של מדינותיהם במחוייבות הלאומית וההסטורית, ע"י הבטחת
הזכויות

הלאומיות העיקריות של העם הפלסטיני, ובכלל זה זכותו להגדרה עצמית ולהקמת
מדינתו על

אדמתו הלאומית.

2. המשך דבקותם בפעולה למציאת הסדר שלום צודק, כולל ומתמיד לבעיה
פלסטינית.

3. השרים שבו והדגישו את דבקות מדינותיהם לחתור ולמצוא פתרון לסכסוך
הערבי-ישראלי, שיתמקד על נסיגת הכוחות הישראליים מכל השטחים הערביים
שנכבשו. בכלל

זה ירושלים והגולן הערבי הסורי.

4. הם הדגישו את הצורך שישראל תחחייב לישם את החלטת מועבי"ט 425, בדבר
נסיגה

מדר"ל. הם ציינו בקורת רוח אם החפרסות צל"ב בדר"ל, והדגישו את נחישות
מדינותיהם

לאפשר ללגיטימציה הלבנונית לישם את כל הסעיפים של מסמך הפיוס הלאומי
שהושג בטאא"פ.

5. השרים הביעו את נחישות מדינותיהם לפעול למען ניטרולם של כל הסוגים של
נשק

ההשמדה הכוללת ובמיוחד הנשק הגרעיני שברשותם של כל מדינות איזור, ללא
יוצא מן

הכלל.

השרים הסכימו לשוב ולהתכנס בדמשק בעוד שיוסכם ביניהם.

הם הביעו תודה עמוקה למצרים, נשיאה, ממשלתה ועמה, על הארוח שזכו לו ועל
ההסדרים

המיוחדים שגרמו להצלחת בינוסם.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

28591 תאריך : 19.02.91

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:2,28591
אל:המשרד
יעדים:רהמש/2366,בטחון/2814,מצב/3270,אביב/2746,מנמת/2624
מ-:בריסל,נר:235,תא:180291,זח:2020,דח:מ,סג:10
תח:@ גס:אירופה
נד:@

סודי/מידי

אל: אגף אירופה
דע: שג' מוסקבה, לש' השר, לש' המנכל לא (הועבר למוסקבה)
מאת:השגריר בריסל

הנדון: הטרויקה במוסקבה.

בהמשך למברק ברק 234 מהיום.

ברק הבריק לכם מה שהוא שמע מהנשיאות, הרי מה ששמעתי לאחר מכן ממזכירות המועצה.

א. בשיחה הטרויקה עם בסטמרניק שה'ח ברה'מ שאלו האירופאים על יחסי בריה'מ -ישראל. שה'ח ברה'מ ענה בטון מאד חיובי ואופטימי ואמר שיחסים מלאים עם ישראל יכונו בקרוב מאד, יש להניח בסמוך לסיום המלחמה במפרץ. אמר שהוא מצפה רק לאיזו שהיא תזוזה מדינית ואז יחודשו היחסים המלאים. האירופאים שאלו האם כוונתו ב''תזוזה מדינית'' לועידה בינלאומית, אמר שלא לזה התכוון. נושא הועידה הבינלאומית לא מעסיק אותו כרגע. בענין העיקר שתהיה איזו שהיא תזוזה עם הפלסטינאים.
נשאל אם הכוונה לאש'פ, התחמק. אמר רק שלאש'פ יש היום 'בעיות קשות'.
הוסיף: העיקר שיהיה דיון עם איזה שהוא נציג פלסטינאי, העיקר שיהיה דיאלוג בין הישראלים לפלסטינאים.

ב. בסטמרניק אמר שעיקר ענינם של הסובייטים אחרי המלחמה הוא אבטחת בטחון האזור. לדבריו אסור להשאיר את אבטחת הבטחון בידי הערבים לבדם. יש להביא למחוייבות מעשית ופעילה של מוע' ולנוכחות בינלאומית באזור כדי להגיע להסכמי בטחון וכדי להבטיח יישום ההסכמים הללו.

ג. באשר לסיום המלחמה אמר בסטמרניק ששום תנאי מהתנאים של עירק לא חוזר לא מקובל על הרוסים. (יש לזכור עם זאת ששיחת הטרויקה עם הרוסים התקיימה לפני ביקור טארק עזיז במוסקבה). על העירקים, אמר בסטמרניק, לסגת מכוית מיד וללא כל תנאי.
כל מה שמוכנים הרוסים להבטיח לעירקים הוא שאחרי הנסיגה ידאגו שהקואליציה

לא תציק לא לעירקים ולא לסאדם חוסיין.

פרימור.

מג

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(8),הדס(1),אירו1(2),אירו2(2),סולטן(1),בנצור(1),מצפא(4),
גוברין(1),מזארו1(2)

WOLFF
03'5376867. יוסף וולף ושות' בע"מ טל. 7/90 6406

משרד החוץ-מחלקת הקשר

26495

תאריך : 16.02.91

נכנס **
**
**
**

סודי

חוזם:2,26495
אל:המשרד
יעדים:רהמש/2232,בטחון/2611,מצב/3101,אביב/2573,מנמת/2461
מ-:פריס,נר:258,תא:160291,זח:1300,דח:ר,סג:10
תח:@ גס:אירופה
נד:@

סודי/רגיל

אל: אירופה 1

דע: ממ'ד

מאת: פריס

צרפת-מז'ת

שיחה עם בושה , מנהל מח' מז'ת ב'רציפ' (15):

1. עיראק-כווית
הודעת מועצת ההפיכה העיראקית נראית לו (15,1600) תכסיס עיראקי שכן ההצעה אינה שונה מרעיונו של צדאם מה-12.8. צרפת לא תלך שולל אחרי תכסיס זה. נכון שבפאריס היו מוכנים לקשור פתרון הסכסוך הערבי ישראלי בקונטקסט הולם , אך אומרים שהשעה לטפל בו תבוא אחרי הנסיגה מכוות הצריכה להתבצע לאלתר וללא תנאים. אם אמנם מדובר בתכסיס עיראקי לגרירת הנסיגה ע'י מו'מ מוקדם וממושך , צרפת לא 'תקנה' זאת (בינתיים פורסמה הודעת הנשיא מיטראן השוללת ההודעה העיראקית ומכנה אותה 'דיפלומטיית תעמולה' א.ש).

2. לבנון
שה'ח לבנון פארס בוויז , שביקר כאן ביום ה (14) הרשים כבלתי מנוסה כלשהו בנושאים בינ'ל , אך הפתיע בכמה רעיונות 'מבוגרים':

א. ביקש להנחיל - מבלי שאמר זאת ישירות - כי הממשל הלבנוני , הגם שהוא קשור בקשר הדוק עם סוריה , שואף להשתחרר בהדרגה מכבליו. הדגיש שהודות לסוריה , הצל'ב השתלט פחות או יותר על 'ביירות הגדולה' הכוללת כ-50 אחוז מאוכלוסיית לבנון ו-80 אחוז מכלכלתה , ולהתפרס דרומה. ללא סוריה לא ניתן היה להשיג הסכמת חיזבאללה ואמ'ל לפריסה.

ב. הממשל הלבנוני רוצה לבצע הסכם טאיף שיביא בסופו של דבר לנסיגה סורית לבקעה.

WOLFF
03-537696? יוסף שלף ושות' בע"מ 6406 7/90

ג. בניגוד להדלפות קודמות בבירות כאילו לבנון מתנגדת להעלאת הנושאת הלבנוני בועידה בינ'ל, בהתחשב בעמדת סוריה (השוללת בינאו'מ נושא לבנון), הבהיר כי יש להם עניין בהכללת הנושא בועידה בינ'ל. הובן ממנו כי לבנון מצדיקה בעיני סוריה עניינה בועידה בינ'ל ע'מ להשיג נסיגת ישראל מהדרום, אך הכוונה היא לסחוט בד בבד נסיגה סורית סופית מלבנון. ועידה בינ'ל לא תעסוק בעניניה הפנימיים של לבנון. למטרה זו נועד הסכם טאיף.

ג. ממלבנון שבעת רצון מפריסת צבאה בדרום. לא רואה ענין פלסטיני להפריע. שינוי הקו של חיזבאללה אשר איפשר הפריסה באקלים-תופאח, נבע מהשינויים בטהראן לטובת רפסנג'אני והתגמדות מוחתשמי. למרות שלחד היה עויין לפריסה, ישראל לא הגיבה בשלילה.

ד. חוששים מהתעצמות הצבאית שגברה לאחרונה של הכח'ל בכסרוואן. אין כוונה להכנס לעימות עימו. עם זאת רוצים להשלים הפריסה בבירות הגדולה ולחזקה, בעיקר באשרפייה, שם עדיין קיים מוקד כח'ל שמפריע. אופטימי לגבי הסיכוי לצרף הפלאנגות (ג'ורג' סעדאה וסאסין) לממשלה.

ה. חוששים מג'ונבלאט. הלה טוען כי ייצוגו בממשלה קופח בכך שנשלוהו מתיק עבודות ציבוריות והעובדה שמשלושת השרים הדרוזים, שניים אינם משלו. מרוואן חמאדה התרחק ממנו. ג'ונבלאט מהמר על כוחה של עיראק ושרוי בקרע עם סוריה.
בן שיחי לא השתתף בדיון נפרד שהתנהל עם פארס בוויז בנושא הגנרל עון.

3. מצרים
מפגש שרי החוץ בקהיר, השבוע, בין משולש סעודיה-סוריה-מצרים לבין 5 מדינות המשפ'מ אמור להיות הפגנת מנהיגות מצרית. הקונצפט המצרי סורי-סעודי מתבסס על סדר בטחוני ערבי במפרץ ע'מ להשתחרר מהדימוי של בני חסות אמריקנים. סבור שלמצרים יהיה קשה להפגין מנהיגות לאחר המלחמה מאחר כלפי דעת הקהל בעולם הערבי חל פיחות במעמדה עקב התיצבותה לימין ארה'ב נגד עיראק. מצרים תנסה בכל אופן להפיק מהתארגנות ה 8 הנ'ל לחיזוק מעמדה כעורף האסטראטגי לסעודיה ולנסיכויות המפרץ החדשות.

4. סוריה
סוריה תצמד להתארגנות הנ'ל כל עוד אימו של צדאם שריר וקיים. אחרי המלחמה אסד ישאף להשתחרר מצמידותו לקשר האמריקאי ע'מ לבנות לו מעמד משלו. דבקותו של אסד בעמדתו בזכות שלמותה הטריטוריאלית של עיראק ואי הריסתה נובעת מדאגתו נוכח חיזוק יתר של טורקיה ואיראן, פחות מישראל.

5. ירדן-אשף

א. משוכנע עתה אף יותר מבעבר כי המלך חוסיין חיזק מעמדו כבר שיח עתידי לישראל בנושא הפלסטיני. האשראי שצבר בקרב האוכלוסיה הפלסטינית והחלשתו של אש'פ יסייעו לו.

ב. ערפאת נחלש מאוד בזירה החיצונית, כלפי ארה'ב ואירופה. אך לא כלפי צאן מרעיתו הפלסטיני. בן שיחי לא מבחין בחילוקי דעות פנימיים בהנהגת אש'פ סביב האוריינטציה הפרו עיראקית. יתר על כן, בין פלגי אש'פ שורר קונצנזוס בנושא. לדעתו, החלשת אש'פ-טוניס, אם תהיה, לא תביא לחזוק

ההנהגה המקומית בשטחים , אלא ההיפך , להחלשתה לעומת ה'חמאס'. בין אש'פ ל'חמאס' פאריס מעדיפה את אש'פ כאשר לא נראה לו תחליף באופק הנראה לעין.

ג. לא היתה שום החלטה קהיליתית להקפיא המגעים עם אש'פ , או להנמיך את המגעים עמו. מדובר היה בסכום לפיו בסבוב הנוכחי של מגעי הטרויקה לא יפגשו עם אש'פ , לא היה מקום לפרש זאת מעבר לכך. מכל מקום מגעי צרפת-אש'פ נמשכים כתמול שלשום.

שוקת

רש

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(8),הדס(1),אירו(2),סולטן(1),מזתים(1),מצרים(2),לוברני(0)

WOLFF 6406 7.90 ***** יסף ולף ושוה בע"מ טל. 03-5376967

תאריך : 16.02.91 26441

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:2,26441
אל:המשרד
יעדים:רהמש/2222,בטחון/2599,מצב/3091,אביב/2564,מנמת/2452
מ-:וש,נר:2141,תא:150291,זח:2015,דח:מ,סג:10
תח:@ גס:אירופה
נד:@

סודי / מיידי

אל: מזא''ר 1, ממ''ד

דע: מצפ''א

מאת: השגרירות, וושינגטון

מלמת המפרץ ובעקבותיה: עמדת בריה''מ.

1. להלן נקודות מתוך שיחה (13.2) (א''צ) עם מטוזוב היועץ המדיני הסובייטי:

א. יזמות דיפלומטיות לסיום המלחמה:

1) בהתייחסו לשליחות פרימקוב טען שההחלטה לשגרו מקורה בשילוב של סיבות פנים (התגברות הכוחות השמרנים והערביסטיים ה''מסורתיים'' במשה''ח שלא היו מאושרים מלכתחילה מעמדת שווארדנצה וגורבצ'וב ותגובה אפשרית של הרפובליקות המוסלמיות במידה והמלחמה תמשך), וחוץ (חשש סובייטי מהשלכות שתהיינה על העולם הערבי במידה ותפתח מתקפה יבשתית). במילים אחרות היוזמה משקפת חשש סובייטי מההשלכות האפשריות במידה והמלחמה תמשך.

2) רואה בביקורו הצפוי של טארק עזיז במוסקווה (בהמשך לביקור פרימקוב) סימן לתזוזה אפשרית בעמדת עיראק.

3) את ביקורו של שה''ח כווית במוסקווה רואה כחלק ממאמץ סובייטי להבהיר שעמדתה לגבי החלטות האו''מ לא השתנתה.

4) אשר לוזמת תיווך איראנית חושב שהחשדנות וה-ANIMOSITY העיראקית כלפי איראן מוציאים מכלל אפשרות הצלחת היוזמה. מבחינת עיראק, בריה''מ יכולה לשמש כמתווך הוגן יותר מכל מדינה ערבית.

ב. עיראק:

1. מעריך כי בעקבות הוצאתו או יציאת עיראק מכוונית, יסולק מהשלטון ע''י העיראקים, שכן השארותו בשלטון תביא להמשך הסנקציות וההגבלות על עיראק עובדה שלא תאפשר שיקום כלכלי מהיר.

2. הזהיר מפני נסיון לכפות על עיראק שליט. ''יש לתת לעם העיראקי להביא את השנוי''.

ג. ירדן:

1. עמדת המלך מובנת ותואמת את האינטרס שלו בהקשר לחזית הפנים.

2. שותף להערכה שהשארות סדאם תיצור בעיה למלך.

3. מתרשם כי מעבר להתבטאויות המימשל מהן עולה אכזבה ביחס לעמדות קיימת הבנה לאילוצי המלך.

ד. תהליך שלום בעקבות המלחמה:

1. לדבריו בריה''מ תומכת בתהליך שלום דו-מסלולי (בינמדינתי וישראלי פלסטיני).

2. בהקשר למישור הבינמדינתי חושב שיש לנסות האופציות הסורית. לדבריו אסאד הינו פרגמטי ויהיה מוכן להגיע להסדרי בטחון ברמה''ג. הוסיף כי אסאד רוכש אינה לפלסטינים במיוחד לערפאת, המהוים מעמסה מבחינתו. יחד עם זאת, סבור שישראל ''תצטרך לעשות משהו בנושא הפלסטיני'' כדי לתת לאסאד את ''עלה התאנה'' שלו יהיה זקוק.
מטוזוב אינו סבור שהיעדר פתרון של הבעיה הפלסטינית יהווה מכשלה או גורם מעכב מבחינת סוריה.

3. בהקשר לנושא הפלסטיני. מטוזוב ציין כי מודע למשקעים שעמדת הפלסטינים והנהגתם הותירו בקרב הציבור בישראל. ולמרות זאת, סבור כי ''יש להניח האמוציות בצד ולהיות ריאליסטים''. אינו רואה תחליף לא לאש''פ ולא לערפאת. סבור שאש''פ וערפאת יהיו נכונים (בסיום המלחמה) ללחץ מצד מצרים ומדינות נוספות לגלות גמישות.

4. בתשובה לשאלתי ביחס להמשך תמיכת בריה''מ בועידה בינ''ל שאותה אנו דוחים, העיר כי אזור שנתפס לכותרות. לדבריו, בריה''מ שינתה עמדתה ותומכת בשיחות בילטרליות.

ה. רעיונות סוביטיים בעקבות סיום המלחמה:

1. במש''הח בריה''מ מתנהלת חשיבה בנושא. לדבריו ''אחד הדברים הראשונים'' שירצו לעשות זה להביא לקיצוץ מכירות נשק לאיזור. לשם כך יהיה צורך בשת''פ מצד כל ספקיות הנשק.
בשלב שני יש לנסות וליצור C.B.M . לדבריו, ינסו לפעול ברוח הדעות שהעלה טרסוב בשעתו לדניס רוס.

ו. לסיכום, הבהיר כי המשך שיפור היחסים עם ארה''ב הינו אינטרס עליון

כאשר כל יתר הנושאים הינם משניים החשיבותם. ר''ל בריה''מ לא תפעל בנושאי חוץ אחרים בדרך שתסכן היחסים. (לשאלתי ביחס למינוי מחליף לבסמרטניק בוושינגטון סיפר כי שני המועמדים הם וורונצוב וסוקולוב ששימש כציר יועץ לנושאי הסברה בוושינגטון בשעתו).

שטיין.

אי=

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(8),גוברין(1),מזאר1(2),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1)

WOLFF WOLF 6406 790
03 5376967 ,יעקב שלף ושות' בע"מ טל.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 15.02.91 25801

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:2,25801
אל:המשרד
יעדים:רהמש/2159,בטחון/2513,מצב/2964,אביב/2491,מנמת/2385
מ-:בון,נר:136,תא:150291,זח:1100,דח:ב,סג:סו
תח:@ גס:אירופה
נד:@

סודי/בהול להזעיק

אל: סמנכל אירופה

מאת: השגריר-בון

משיחה חטופה עם שלאגינטוויט (הבוקר) שהתלווה לשהח גנשר בביקורו בדמשק, קהיר ועמאן:

1. דמשק-גנשר אמר לאסאד שבהסדר שיבוא לאחר סיום מלחמת המפרץ הכרה בישראל היא UNERLAESSLICH (לא ניתן לוותר עליה).

אסאד אמר שהוא רוצה שלום עם ישראל במסגרת הסדר כולל. להסדר כזה יש לשאוף בוועידה בינל.
סוריה איננה מוכנה להסדרים בודדים (מגעים בילטרליים). אסאד שם דגש שבשטחים כבושים קרי-מחד, כווית ומאידך יו''ש ועזה יש צורך בהפעלת קני מידה אחידים. הוא עומד על מילוי כל החלטות מועבים.

2. קהיר- אצל המצרים-פתיחות רבה בהרבה. למעשה הכל התפרסם.

3. עמאן-בעמאן היה פער עמדות שגם מצא ביטויו במסיבת העתונאים. כאשר הירדנים דורשים קודם כל הפסקת אש ולאחר מכן הדרישה לנסיגה ואילו עמדת גנשר זהה לעמדת בנות הברית. הירדנים הירבו להתאונן על העוצר בשטחים ועל שפלשתינים העוברים מן השטחים לירדן, אינם מורשים לחזור לשטחים.

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),ממד(8),הדס(1),אירו(2),סולטן(1)

WOLFF
03'53769867 ,יוסף שלף ושות' בע"מ טל.
6406 7.90

משרד החוץ-מחלקת הקשר

24827

תאריך : 17.02.91

יוצא **
**
**
**

סודי

חוזם:2,24827
אל:וש/3254
מ-:המשרד,תא:140291,זח:1611,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:אמלט
נד:@

סודי/מידי
910.00

אל: וושינגטון/השגריר

הנדון: לשל רובין 1485 לנויבך

אנא טיפולך בנייר זה באמצעות איגלברגר או רוס.

בנצור

לש

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1)

XXXX

משרד החוץ-מחלקת הקשר

```
* 25356                                                    *תאריך : 17.02.91
*                                                         *דף 1    מתוך 1
*   **                  נכנס **          סודי ביותר       *עותק 1  מתוך 1
*  **                                                     *
* **                                                      *
***                                                       *
*                                                         *חוזם:2,25356
*                                                         *אל:המשרד
*                                                         *יעדים:רהמש/2125,מצב/2899
*                                                         *מ-:וש,נר:2126,תא:140291,זח:1400,דח:ב,סג:סב
*                                                         *תח:@ גס:צפא
*                                                         *נד:@
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*סודי ביותר / בהול - ח.ר.ב    ח.ר.ב                      *
*                                                         *
*אל: סמנכ''ל צפ''א ופר''נ                                 *
*                                                         *
*דע: מנכ''ל רוה''מ                                        *
*                                                         *
*מאת: השגריר, וושינגטון                                   *
*                                                         *
*דניס רוס הודיע לי הבוקר טלפונית, שעל סמך ההבהרות הנוספות שקיבלו*
*מאיתנו, המזכיר אומנם התכוון להודיע היום על אישור סופי לערבויות הדיור,*
*ואולם בעקבות מאמרו של ג'קסון דיל היום ב''וושינגטון פוסט'' שהסתמך על*
*איזשהו דו''ח של חברי הכנסת אורון וצוקר - ''המזכיר נמנע מעשות כנ''.  *
*השבתי לו בצורה חריפה שחשוב שיהיה ברור לו ולמזכיר שאני אישית לא אעסוק*
*בכך יותר, שכל הטיפול שלהם בנושא, שהוא הומניטרי בעיקרו משאיר טעם מר*
*ושאני ורבים אחרים בארץ חשים כאילו כל פעם מחפשים תירוץ חדש כדי לא*
*לעשות דבר. הודעתי לו שלפי מיטב הבנתי לא תוסיף הממשלה אף לא מילה אחת*
*מלבד למה שכבר פירטה - ושזו גם תהיה המלצתי.                *
*זאת ועוד, תמוה בעיני כיצד מקבלים החלטות מעין אלה על סמך כתבות בעיתון*
*ובפרט כשהמידע כביכול איננו מנותק ממניעים פוליטיים אופוזיציוניים.*
*''אני קורא יום יום עשרות ידיעות בעיתונות האמריקאית המנחות את עמדות*
*המימשל בעניינים שונים, כלום גם לידיעות אלה מתייחס המימשל כל כך ברצינות*
*? ''                                                      *
*בעקבות דברי, רוס הודיע לי שישוב ויעלה הנושא עם המזכיר מחר.*
*                                                         *
*לידיעתכם.                                                *
*                                                         *
*שובל.                                                    *
*                                                         *
*                                                         *
*אק                                                       *
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1)      *
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

25604 תאריך : 15.02.91

נכנס **
**
**
**

סודי

חוזם:2,25604
אל:המשרד
יעדים:מצב/2956
מ-:וש,נר:2127,תא:140291,זח:2000,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי/מיידי.

אל:סמנכ'ל צפ'א ופרנ'

מאת:השגריר, וושינגטון

שלך 3254.

אכן טיפלתי בנייר באמצעות רוס לו, העברתי המידע, העתק מכתבי אליו בדיפ'.

בינתיים בוודאי ראית דיווח שיחת הטלפון שלי עמו (שלנו 2126) ומסכים בהחלט להערכתך שהממשל חורג בבקשותיו מהסכום שהשגנו עימם במכתב שה'ח למזכיר מה-2/10.

שובל.

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1)

WOLFF 6406 790
03'5376967 .טל בע"מ ושות' יסף וולף ****

משרד החוץ-מחלקת הקשר

```
* 25605                                                    *תאריך : 15.02.91
*                                                         *דף 1    מתוך 2
*   ** נכנס                    סודי ביותר                 *עותק 3   מתוך 8
*  **                                                     *
* **                                                      *
***                                                       *
*                                                         *חוזם:2,25605
*                                                         *אל:המשרד
*                                                         *יעדים:רהמש/2155,מצב/2957
*                                                         *מ-:וש,נר:2130,תא:140291,זח:2030,דח:מ,סג:סב
*                                                         *תח:@ גס:צפא
*                                                         *נד:@
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*                                                         *
*סודי-ביותר/מיידי.                                       *
*                                                         *
*אל: סמנכ'ל צפ'א ופרנ'                                   *
*                                                         *
*דע: שהח, רהמ'.                                          *
*                                                         *
*מאת:השגריר, וושינגטון.                                  *
*                                                         *
*הנדון:ערבויות לדיור.                                    *
*                                                         *
*1. מזכיר המדינה הזמין אותי היום אחהצ' (1700, 14) לפגישה דחופה עמו*
*הפגישה ארכה כ-20 דקות והשתתף בנוסף גם דניס רוס.        *
*                                                         *
*2. המזכיר פתח בהעלותו טענות קשות בשני נושאים: האחד, המשך ההדלפות בארץ*
*ובעיקר, התייחס לתוכן שיחתו האחרונה עימי.              *
*                                                         *
*השבתי שגם אותי מרתיחה תופעת ההדלפות. המזכיר ענה שיודע שההדלפות לא*
*באות מהשגרירות בוושינגטון. מייד אחר כך עבר לנושא לשמו זומנתי בדחיפות,*
*התבטאותי בראיון לרויטרס. דברי בייקר בשיחה נאמרו בטון חריף למדי כשהוא*
*מדגיש שני דברים: האחד, נפגע מכך שדברי נאמרו פומבית. השני, לגופו של*
*ענין, הוא מנסה להוביל מאמץ סיוע לטובת ישראל בהוסיפו שמבחינת ישראל אין*
*טעם לפעול באמצעות המחוקקים.                           *
*                                                         *
*הוסיף שהוא גם תמה איך אנו יכולים לטעון, כפי שהתבטאתי בראיון, שלמרות*
*שישראל מדינת חזית לא קבלנו עד-כה שום סיוע למרות הנזקים החמורים שנגרמו*
*לה כאשר ארה'ב ספקה לישראל סוללות וטילי פטריוט והצבא האמריקאי נלחם*
*לחיסול איום פוטנציאלי על ישראל. המשיך והעלה בנימה חריפה עוד כמה טענות*
*לפיהן אין עושים כך למדינה ידידותית.                  *
*                                                         *
*3. השבתי, שכמובן לא היתה שום כוונה לפגוע בו או במימשל, אותם אנו*
*מעריכים ומוקירים על מעשיהם ויחסם לישראל אולם אני חייב להודות שבישראל*
*קיימת תרעומת ומבוכה, להם אני שותף, בגין השתלשלות הענינים בקשר*
*לערבויות לדיור.                                        *
*                                                         *
```

WOLFF
03 5376967 יוסף שלף ושות' בע"מ טל.
6406 7.90

*דף 2 מתוך 2
*עותק 3 מתוך 8

הרי רק לפני יומיים ספקנו כל התשובות לשאלותיהם האחרונות שלפי לארי
איגלברגר בשיחתו עמי היו אמורות להביא סוף פסוק מוחלט לנושא - ואילו על
סמך איזה מאמר עיתונאי בוושינגטון פוסט, המתבסס על מידע ממקורות לא
בדוקים חל עכוב נוסף במתן אשורם. הוספתי שבוודאי נוכחו לדעת בחודשים
האחרונים, שרק החלטות מוסמכות של מדינת ישראל מחייבות את המדינה ולא
*הצהרה או התבטאות של זה או אחר.

המשכתי וציינתי שראינו בצער ידיעות בנוסח כמעט זהה שהופיעו ברוב
העיתונים האמריקאים לפיהם ביקורו האחרון של שהבט נעשה כדי להשיג סיוע
נוסף מארה'ב והרי המזכיר עצמו יודע שלא כך פני הדברים וקו זה יצר אצלנו
*תחושה לא נוחה.

4. עם חזרתי לשגרירות התקשר פעמיים דניס רוס. חזרתי בפניו על התחושה
*בארץ ותחושתי שלי בעקבות הטיפול בנושא הערבויות והעכוב הנוסף.

*שובל.

*לב

*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1),מצפא(1)

WOLFF 6406 7.90 יוסף אלף ושות' בע"מ טל. 03-5376967

שגה 1081 1/6

שמור / בחול לבוקר

אל: מנהל מצפ"א

> למכותבים בלבד

דע: סמנכ"ל צפ"א ופר"ן

מאת: עתונות, וושינגטון

בהמשך לבקשתך רצ"ב:

1) ראיון השגריר ל- "REUTER".

2) חבחרות שניתנו בכתבת A.P .

3) כתבת ח- W.P מחיום.

4) הודעת דובר הבית חלבן.

רות ירון

END

1081 4/6

AM-ISRAEL-USA (SCHEDULED)
ISRAELI AMBASSADOR DEMANDS MORE AID, COMPLAINS OF U.S. STANCE
By Alan Elsner

WASHINGTON, Reuter - Israel's Washington ambassador, Zalman Shoval, Thursday accused the United States of giving his country the "run-around" on its request for loan guarantees to help build housing for Soviet Jewish immigrants.

In an interview with Reuters, Shoval also complained that Israel had so far received no compensation for huge losses incurred as a result of the Gulf War and demanded that its needs be met.

He said he was disappointed at the lengthy delays in providing Israel with housing loan guarantees worth $400 million, approved in principle last October but still not released by the Bush administration.

"We sometimes feel we are being given the run-around, although to the best of my understanding Israel has fully complied with the requests that were raised in this connection by the United States government," Shoval said.

Secretary of State James Baker told Congress last week he was holding up the loans until Israel fulfilled a promise to provide the United States with detailed information about its settlement programs in the occupied territories.

Shoval said every time Israel provided information, Washington demanded more.

"Always something new arises. We have a saying in Hebrew that the wages of a good deed is the good deed itself and this should have been the approach of the United States government," he said.

Israel, which received 200,000 Soviet immigrants last year and expects a further 800,000 in the next four years, estimates the cost of resettling them at $30 billion to $40 billion. Its leaders say the bulk of the burden will be borne by Israeli taxpayers and contributions from world Jewry but have spoken of the need for several billion dollars in U.S. loans, credits and loan guarantees.

"I am disappointed by the way the American administration has been dealing with it. After all, it is a drop in the bucket and basically a humanitarian effort," Shoval said.

Turning to the costs of the Gulf War, he said

still not being treated as a frontline state, even though its economy had been suffering since Aug. 2, when Iraq invaded Kuwait.

"Not being part of the coalition ... we have not received one cent of aid in spite of the fact that we have had immense direct military costs ... not to mention even the indirect economic costs such as the loss of tourism," Shoval said.

"We demand that these needs and necessities be addressed as swiftly as possible," he said.

Baker said last week Washington did regard Israel as a frontline state and had asked European countries to help it as they had helped other countries affected by the crisis like Egypt, Jordan and Turkey.

Shoval said he was not optimistic about prospects for an Israel-Syrian peace dialogue after the war and downplayed the importance of a statement from Damascus that it would be prepared to recognize Israel's right to exist as part of a comprehensive Middle East peace settlement.

"After all it is not Israel's right to exist which is in uestion but Syria's willingness to conclude peace with us and top the state of belligerency," he said.

The ambassador said hopes of peace with the Palestinians epended on excluding the Palestine Liberation Organization from :he process and hinted at possible unilateral Israeli steps in :he West Bank and Gaza Strip.

"Once this war is over Israel in my view will reiterate its peace proposal of May 1989 with regard to the Palestinians and nay even look beyond that for other avenues if that proposal should again prove to be impracticable," he said.

The May 1989 proposal envisaged granting Palestinians in the territories local autonomy under Israeli rule and Shoval said one possibilty was that Israel would unilaterally implement its proposal.

REUTER
Reut15:52 02-14

1081 3/6

END

Copyright (C) 1991. The Associated Press.
All Rights Reserved

1081 4/6

DS-02-15-91 0425

a0495 us-israel
PM-US-Israel,460
Diplomats Spar Over Refugee Housing Aid

WASHINGTON (AP) _ Israel's ambassador to the United States says his criticism of U.S. delays in providing loan guarantees for housing Jewish refugees was not intended to upset American officials.

Ambassador Zalman Shoval said in a telephone interview Thursday night that he was summoned by Secretary of State James A. Baker for a discussion after Shoval was quoted as saying that Israel was "getting the run-around" over housing aid.

"I think he was upset, yes, but they (the remarks) were certainly not meant to upset him," Ambassador Zalman Shoval said in a telephone interview following the 30-minute meeting in Baker's office.

"It was a very frank discussion, a frank discussion, actually, and I don't mean frank in the diplomatic sense of the word, I mean it in the correct sense of the word," the Israeli diplomat said.

Baker called Shoval after seeing a report from Reuters news service in which the ambassador expressed dismay at delays in approval of $400 million in loan guarantees to provide housing for Jewish refugees streaming into Israel.

A State Department official who spoke on condition of anonymity confirmed that Baker had summoned Shoval because he was disturbed over his comments.

The official said Baker was particularly upset over Shoval's remark that Israel was "getting the run-around" and seeming to imply that the United States has to reimburse Israel for sustaining Scud attacks from Iraq.

He said the administration was "on the verge" of providing Israel with the guarantees "but I don't think Mr. Shoval is helping the case."

In other comments on the loan guarantees, the ambassador was quoted as saying, "I am disappointed by the way the American administration has been dealing with it. After all, it is a drop in the bucket and basically a humanitarian effort."

The United States promised the loan guarantees to Israel in October. But they snagged on U.S. demands for additional information on how Israel planned to use the money and assurances that it will not go toward settling Jewish refugees on land captured by Israel in the 1967 war with Arab countries.

The ambassador said he believed his country had complied with all the additional requests for information.

Shoval said the friction had been caused by a misunderstanding. He said the thrust of his earlier comments in the day had been about good relations between the United States and Israel and "the few sentences that might be considered critical were out of context."

He said, however, that the request for the loan guarantees has "dragged on for a long time" and some Israelis are unhappy about it.

"I would say dissatisfaction is too strong a word," he said. "We don't understand and this creates, unnecessarily, what's the word? Some bad vibes."

Baker 'Upset' at Israeli Over U.S. Aid Remarks

Ambassador Complained About Assistance

By John M. Goshko
Washington Post Staff Writer

Secretary of State James A. Baker III yesterday summoned Israeli Ambassador Zalman Shoval to express his displeasure with Shoval's accusation earlier in the day that the United States was giving Israel the "runaround" on housing aid for Soviet Jewish immigrants, U.S. officials and Israeli sources said last night.

Shoval, in an interview with Reuter, also had complained that Israel has received no compensation for huge losses incurred as a result of the Persian Gulf War.

Baker complained to Shoval in their meeting that he did not appreciate Shoval's critical tone in public since the $400 million in housing loan guarantees was to have been resolved "between friends," Israeli sources said.

Congress approved the loan guarantees 10 months ago, but in testimony to the House Foreign Affairs Committee last week, Baker said Israel still has not provided all the necessary technical data and clarifications of its promises not to use the money to settle Soviet Jews in the occupied Palestinian areas—the West Bank and the Gaza Strip.

Baker told the committee that when the required information is in hand, he would recommend immediately extending the $400 million guarantee.

Shoval, who characterized his meeting with Baker as "a very frank discussion . . . and I don't mean frank in the diplomatic sense of the word. I mean it in the correct sense of the word," said in a telephone interview with the Associated Press that Baker seemed "upset" by his remarks to Reuter.

"They were certainly not meant to upset him," Shoval told AP.

A source familiar with the 20-minute meeting told Reuter that Baker "basically delivered a reprimand."

Israeli sources said Shoval told Baker the criticism attributed to him "might have been too harsh" but that it reflects the puzzlement in Jerusalem and the failure of the Israeli government to understand why the loan guarantee, which Israel feels is a humanitarian matter, is being held up.

Shoval told Baker that Israel two or three days ago sent the United States information it believed would answer U.S. questions about its housing plans for Soviet Jewish immigrants, the Israeli sources said.

The ambassador told AP that because the request for the loan guarantees has "dragged on for a long time," Israelis "don't understand, and this creates, unnecessarily, . . . some bad vibes."

In the Reuter interview, Shoval said, "We sometimes feel we are being given the runaround, although to the best of my understanding Israel has fully complied with the requests that were raised in this connection by the United States government."

He also chafed at a lack of assistance for war costs.

"Not being part of the coalition . . . we have not received one cent of aid in spite of the fact that we have had immense direct military costs . . . not to mention even the indirect economic costs such as the loss of tourism," he said. "We demand that these needs and necessities be addressed as swiftly as possible."

Earlier this week, Israel Defense Minister Moshe Arens, after meeting at the White House with President Bush, said damage to Israel "is very significant. We see sights of destruction in Israel that have not been seen in Western countries since World War II."

U.S. officials have said they expect that Israel, which is the largest U.S. aid recipient at $3 billion, will soon request $13 billion, including $10 billion in loan guarantees, $1 billion in additional military aid for Patriot missiles and other hardware, and $2 billion in economic aid to cover damage and other war costs.

FILED

THE WHITE HOUSE

Office of the Press Secretary
(Kennebunkport, Maine)

February 15, 1991

For Immediate Release

STATEMENT BY THE PRESS SECRETARY

Public statements made yesterday by Israeli Ambassador Zalman Shoval criticising the United States are outrageous and outside the bounds of acceptable behavior by the ambassador of any friendly country. The Secretary of State made this clear to the Ambassador yesterday, and the President protested to Prime Minister Shamir by cable this morning.

We deserve better from Israel's ambassador.

# # #

1081 6/6

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 17.02.91 26583

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:2,26583
אל:המשרד
יעדים:מצב/3127
מ-:וש,נר:2145,תא:160291,זח:1630,דח:ב,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי / בהול לבוקר

אל: מנהל מצפ''א

דע: סמנכ''ל צפ''א, יועצת תקשורת שה''ח

מאת: עתונות, וושינגטון

על סמך שיחותי הרבות עם עתונאים בכל התקופה האחרונה, ובעיקר בשבוע האחרון מבוסס הדווח הבא:

1. הערכה:
אין ספק כי את הודעת הבית הלבן מאמש יש לראות בקונטקסט רחב יותר ובתגובה להצטברות של ארועים, ולא רק כתגובה ישירה לדברי השגריר בראיון לרוייטר. את התגובה החריפה יש לפרש כתגובה לצירוף אירועים בישראל והתבטאויות גורמים ישראליים, שייצרו רוגז וכעס מצטברים במימשל, כשדברי השגריר הם רק התוספת השולית האחרונה שהביאו לתגובה החריפה וחסרת התקדים .

את הודעת הבית הלבן יש לראות (גמ) כאינדיקציה ליחס המימשל לישראל.

2. את תחילת הרצף המצטבר - כמגמה הפוכה להתקרבות וההבנה הטובה ביחסי ישראל-ארה''ב מאז תחילת המשבר (''ירח הדבש'') - יש למקם בפרשת שיחת שר-האוצר ותת מזכיר המדינה ו''הולדת'' הסכום של 13 בליון בסכום הסיוע שישראל מבקשת/תבקש מהמימשל. פרשה זו גרמה לתהודה תקשורתית רעה (כמדווח אז במברקנו) שבהכללה ניתן לסכמה במשפט שנאמר ע''י עתונאים ובמאמרים (כמו מאמר המערכת ב - CT): ישראל מגישה חשבון על מדיניות האיפוק שלה.

על רקע זה נולדה השאלה: מי חייב למי ? רוצה לומר: האם ארה''ב ''חייבת'' לישראל פצוי-כספי, מדיני או אחר - על מדיניות האיפוק של ממשלת ישראל, על-כך שישראל הסכימה לבקשת המימשל ובהתחשב באינטרסים המדיניים של ארה''ב, לספוג התקפות טילים מבלי להגיב עד כה... או שמא ישראל ''חייבת'' לארה''ב על כך שכוחות הקואליציה כותשים את האוייב המשמעותי ביותר שקם לישראל, מבלי שהצבא הישראלי יהיה מעורב - על כך, ש''חיילים אמריקניים מסכנים חייהם למען (גמ) אינטרסים ישראליים'' (כפי שנכתב בכמה מקומות).

WOLFF 6406 7.90 03'5376967 יסף ושות' בע"מ טל

זה הינו הסדק הראשון בהבנה הבילטרלית הטובה שנוצרה, והמשקע שנותר ייצר את הפיקציה והפיקסציה של הסכום 13 בליון, שלמרות כל הסברינו והכחשותינו נותר כסכום הסיוע שישראל מבקשת.

ב. האירוע השני שיש לראות בהקשר זה הוא פרשת המעצר המינהלי של סרי נוסייבה, על רקע אירועי אותם ימים: הדווחים על המחסור במסיכות הגז לתושבי השטחים, על העוצר המתמשך, על נפילת הסקאדים בשטחים, ובמידה שולית יותר - בעצם ימי הגשת דו''ח ז''א. את האימפקט של ארועים אלה יש לראות בקונטכסט הציבורי - תקשורתי - אמריקני והרגישות לנושא זכויות הפלסטינים בשטחים. המשקע שנותר היה כפול: ישראל עלולה ''לנצל'' מצב המלחמה במפרץ לביצוע מעצרים, גירושים וכו' - לנקוט באמצעים שאינם מקובלים על המימשל - מתוך הנחה שדעת-הקהל לא תוסב לנושא בגלל אירועי המפרץ. הדבר השני: סמליותו של סרי נוסייבה בארה''ב כמנהיג פלסטיני-מקומי מתון שבבוא היום הדיאלוג הישראלי-פלסטיני ימלא תפקיד מפתח.

ג. צירוף תנועת ''מולדת'' לממשלה שהתקבלה כאן כהקצנה פוליטית ישראלית צירוף רעיון הטרנספר שאינו קביל לחלוטין - יוצאת, למרות ההתבטאויות הברורות של בכירי הממשלה כי הממשלה ממשיכה להתנגד למדיניות זו. המקטרגים, ראו במעצרו של נוסייבה ובצירוף ''מולדת'' לממשלה כ''הכנת הקרקע'' וכאיתות למה שיבוא בסיום המלחמה במפרץ: ישראל אינה באמת מתכוונת למו''מ עם הפלסטינים, וחיזוק האלמנט הימני קיצוני בממשלה יבטיח זאת.

3. הסימן הברור הראשון שבדיעבד בישר את הצפוי ואת שבא לידי בטוי בהודעת הבית הלבן מאמש, היה ב''ספינ'' התקשורתי הברור והאינטנסיבי שעשה המימשל בסיום ביקורו של שהב''ט (על - כך דווח בהרחבה במברקי המסכם על התקשורת שלאחר ביקור שהב''ט): דוברי המימשל בחרו להתמקד בנושא אחד, ולא במרכזי שבינהם, שהעלה שהב''ט ולתת לו PLAY-UP משמעותי שהחזיר באחת את הנושא המוכר בעל הנימה השלילית מבחינתנו:
ישראל מבקשת פצוי כספי על מדיניות האיפוק שלה, ישראל מגישה לארה''ב חשבון של 13 בליון - כל זאת, למרות שהיה ברור שסכום כזה לא נדון כלל, וכי לא כך הוצגו הדברים בפני המימשל. דוברי המימשל בחרו להציג זאת כך בפני התקשורת, והמאמרים הרבים שסיכמו ביקור שהב''ט שיקפו זאת היטב.

4. הודעת הבית הלבן ששוחררה לפירסום אתמול בשעה 17:30 (זמן מקומי) גרמה לזעזוע ואף שעוריה בקרב הכתבים המדיניים והדיפלומטיים בוושינגטון. באחת, הפכה ההודעה החריפה וחסרת התקדים ל''אירוע'' שפרץ - וזאת ביום של חדשות משמעותיות בעניין המלחמה במפרץ - לכל מהדורות החדשות הלאומיות והמקומיות, כאחת. עשרות הכתבים שהתקשרו קבלו את תגובתינו: ''אין תגובה'' - בהבנה. מרביתם התקשרו שוב, לאחר גמר כתיבת הידיעה, כדי להביע זעזועם מאירוע שאינם זוכרים כדוגמתו וכדי לנסות לברר ולהבין מה בעצם קרה וכיצד התגלגל הענין, אמנם חריג, אך לא מזעזע לכדי מימדים כאלה .
עוד ניסו להבין, כיצד פרשה של התבטאות, גם אם ''לא מקובלת'' אומנם של שגריר שלמעשה אמורה היתה לבוא לידי סיומה בזימון השגריר לשיחה אצל מזכיר המדינה, ולא להמשך עד לפרסום הודעה חריפה כל-כך של הבית הלבן, כמעט 24 שעות לאחר ההתבטאות הראשונית. התשובה אולי טמונה בדבריו של כתב בכיר מאוד, וותיק בשטח, שאמר:

YOU SHOULDN'T BE FOOLED: DON'T THINK THAT IT'S A REACTION

TN WHAT THE AMBASSADOR SAID. THE WHITE HOUSE STATEMENT IS VERY INDICATIVE OF WHAT THIS ADMINISTRATION THINKS OF ISRAEL

.

5. המלצות:

א. אנו כאן נמנעים , כאמור, מלהגיב ולהדרש עוד לפרשה זו. חשוב לנסות ולסיימה ולהסירה מהעניין התקשורתי בהקדם. השגריר בימים הקרובים ימנע מראיונות עתונאיים - הן למקומיים והן לישראלים.

ב. חשוב שהכתבות מהארץ תהיינה אף הן ברוח דומה: להוריד הנושא מסדר היום התקשורתי מבלי ל''לבות'' פומבית היחסים בין שתי המדינות וכל זאת, תוך תמיכה בשגריר.

ג. זהירות רבה בהתבטאויות כאן ובארץ. ציטוטיו של דיפלומט ישראלי כאן בכתבתו של רן דגוני ב''מעריב'' אתמול כי ''... ישראל נואשה למעשה מן המימשל ועובדת רק עם הקונגרס...'' או ''שגרירות ישראל פתחה במסע צבורי נגד המימשל...'' - כל אלה יש בהם משום נזק אמיתי לענין, ולא קידום האינטרסים של ישראל.

ד. הכרחי/חשוב להשתמש בתיקשורת לקידום המסרים המדיניים שלנו - אך יש לעשות זאת בצורה זהירה, מתוחכמת ומושכלת.

רות ירון.

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1),מצפא(4),רביב(1),מעת(4), הסברה(3)

WOLFF WOLFF W
7.90 6406
03'5376967 .טל בע"מ ושות' שלף יוסף

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 12.02.91 21935

בלמס יוצא

חוזם:2,21935
אל:אתונה/1236,בון/1334,בריסל/1329,האג/1286,לונדון/1301,פריס/1423,
רומא/1306,קופנהגן/1314,מדריד/1262,ליסבון/1271,ניויורק/1491,
וושינגטון/1433,שטוקהולם/1213,אוסלו/1186,הלסינקי/1210,טוקיו/1297,
פרטוריה/1208,בוסטון/1164,שיקגו/1182
מ-:המשרד,תא:120291,זח:1621,דח:ר,סג:בל
תח:@ גס:מזתים
נד:@

בלמ'ס/רגיל

אל: תפוצת שטחים

הנדון: תגובות והלכי רוח באיו"ש - נכון ל-11 בפברואר

תגובות להמשך המלחמה במפרץ -

1. עתונות מז' ירושלים ממשיכה לעסוק במלחמה במפרץ כנושא ראשי במאמריה ובכותרותיה.

2. מאמרי המערכת של 'אלנהאר', 'אלשעב' ו'אלפג'ר' מוקדשים לעמדותיה של בריה'מ ביחס למלחמת המפרץ ומעלים את הנקודות הבאות:

א. ביקורת על בריה'מ על כך, שמאז עלית גורבצ'וב היא עוסקת בעניניה הפנימים על חשבון טפול במדיניות החוץ שלה, לרבות הזנחת הסכמים שנחתמו עם מדינות ערב. ('אלשעב')

ב. ביקורת חריפה על בריה'מ על שהיא מסתפקת בהבעת חשש, בלבד, מהשימוש בנשק השמדה המוני (בלתי קונבנציונאלי) ואינה עושה דבר ממשי למנוע את השימוש בנשק זה.

ג. קריאה לבריה'מ למלא תפקיד פעיל יותר בהשכנת שלום, בהשגת הסדר הפסקת אש במפרץ במניעת התרחבות המלחמה ובכינוס מועהב'ט לאלתר.

ד. ביקורת על חוסר איזון ביחסה של בריה'מ לעיראק ולקואליציה. בעוד בריה'מ תובעת מעיראק תביעות שונות הרי שהיא מחרישה ביחס להתנהגות האמריקאית וזאת מתוך הסכם שבינה ובין ארה'ב שלפיו ארה'ב תעבור בשתיקה על פעילות בריה'מ ביחס למדינות הבלטיות ובתמורה בריה'מ לא תבקר את ארה'ב על פעילותה במפרץ.

3. נמסר כי בחוגים מסוימים של האוכלוסיה נמתחת בקורת על עמדת אש'פ

וערפאת כלפי הסכסוך במפרץ הפרסי. ע'פ התבטאויות אלו היה על ערפאת לנקוט בעמדה ניטרלית כלפי המשבר ולא להזדהות עם סדאם חוסין משום שלאחר תבוסת עיראק יצטרכו אש'פ והנהגתו לשלם את המחיר עבור הזדהותם עם סדאם חוסין. בין היתר היו שטענו כי לאחר תבוסת עיראק תיפתח הדרך בפני מנהיגות מקומות בשטחים למו'מ עם ישראל.

'תכנית שלום ישראלית חדשה' -

4. ב-9 פבר' פירסמו העיתונים 'אלקדס' ו'אלשעב' פרטים אודות 'תכנית שלום ישראלית חדשה' אשר לדבריהם הוצגה ע'י מקור ישראלי. אש'פ אינו נכלל כבן-שיח במו'מ שיהיה בתום מלחמת המפרץ.

5. העיתון 'אלשעב' (9 פבר') מתיחס במאמר המערכת שלו לתכנית הנ'ל. העיתון קובע כי כאשר ישראל מציעה תכנית היא חייבת להתחשב באינטרסים של כל הצדדים הנוגעים בדבר כולל הפלסטינים ונציגם הלגיטימי היחיד - אש'פ. כותב המאמר עינו סבור כי התכנית שמציע ישראל מהווה פתרון כולל ומקובל על כל הצדדים.

6. מספר אישי ציבור התבטאו בנושא התכנית כלהלן:

א. אחד מפעילי פת'ח סבור כי כיום מוקדם מדי לדבר על יוזמה מדינית. יש להמתין לתום המלחמה וכל יוזמה או מהלך יגזרו מתוצאות סיום המלחמה. לדבריו היוזמה הינה מכלול של רעיונות 'ישראלים', אשר אינם מספקים את הפלסטינים.

ב. אחר, המזוהה כתומך מפ' הבעת' העירקית - סבור כי היוזמה הישראלית אינה מציעה לפלסטינים יותר מאשר תוכנית אוטונומיה וזו הרי נדחתה ע'י אש'פ, אשר אינו מוכן להסתפק בפחות ממדינה עצמאית. אחרי המלחמה אם אש'פ אכן יחלש מאוד יתכן שתצמח הנהגה מקומית שניתן יהיה לשאת ולתת איתה. הכל תלוי בחוזקו של אש'פ לאחר המלחמה ולכן יש להמתין לתוצאותיה.

7. אחד מן הנכבדים התבטא בנושא התוכנית ואמר כי היעד המרכזי של הפלסטינים, היה ונשאר, השגת השלום ואין זה משנה מי ייצג את הענין הפלסטיני.

פעילות 'חמא'ס' על רקע המלחמה במפרץ -

8. פעיל פת'ח ציין, כי תנועת החמא'ס מקיימת פעילות הומאניטרית רחבה באופן המקנה לה אהדה ותמיכה ציבורית. הפעיל הודה כי מבחינה זו פועלת 'החמא'ס' טוב יותר מגורמי הפת'ח בעיר.

יציאת פועלים לישראל -

9. כזכור, ב-10 פבר' החלו לראשונה, מאז תחילת העוצר, פועלים מאיו'ש לצאת לעבודה בישראל. סה'כ ביום השני ליציאת הפועלים יצאו כ-2,000 פועלים על פי אישור המנהא'ז (כ-400 אתמול).

10. אישים, מכל קצוות הקשת הפוליטים ומכל השכבות, הביעו שביעות רצון

WOLFF 7.90 6406 יוסף שלף ושות', בע"מ טל. 03'5376967

מיציאת הפועלים לישראל והגדירו צעד זה כצעד נבון וחשוב. יחד עם זאת רוב הדוברים רואים את הצעדד כהתחלה טובה שיש להרחיבה ולהגדילה. נמתחת ביקורת על הכמות הקטנה של פועלים שהורשו, עד כה, לצאת לעבודה ומובעות תקוות כי יותר ויותר פועלים יורשו לשוב לעבודתם בישראל.

עד כאן.

מז'ת 2

מש

תפ: שהח(2),סשהח(1),מנכל(1),ממנכל(1),סולטן(1),מזת'ם(1)

WOLFF
03'5376967 .טל ,בניין עזרא ושות' ,יסוף זולף
7.90 6406

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סמנכ"ל כלכלה
טל' 3273

י"ט בשבט תשנ"א
3 בפברואר 1991

18536

אל : מר בנימין נתניהו, סגן שר החוץ

מאת : סמנכ"ל כלכלה

הנדון: גישתנו לגבי צעדים בוני אמון (צב"א) במסגרת וובשי"ת

א. על רקע המימד של שתוף פעולה כלכלי באיזור ים התיכון שמקבל בטויו במספר פעולות - כמו המדיניות הים תיכונית של הקהיליה, שת"פ בין מדינות דרום אירופה והמגרב, פעילות איטליה וספרד בענין וובש"ית, מחשבות ביחס לצב"א מצד ארה"ב - מתמקד האגף ב"סל הכלכלי" על מנת להציג הצעות שישרתו המגמה של הידברות ושתוף פעולה באיזור. (מזה"ת אחרי).

ב. ביחס לוובשי"ת מוצעת גישה פרגמתית שתרכז בשלב ראשון בהשתתפות בפורומים שדנים באורח מעשי בפרויקטים כלכליים, טכנולוגיים, מדעיים - מבלי שהדבר יחייב זיקה לנושאים האחרים של בטחון איזורי וזכויות אדם. בה במידה מושם דגש על מניעת השתתפות "ישויות", דהיינו אש"ף, ועמידה על העיקרון כי וובשי"ת מיחסת להשתתפות מדינות בלבד.

ג. מצ"ב סקירה על הנאמר לעיל הכוללת הצעות פעולה.

ב ב ר כ ה,

ד"ר יעקב כהן

גישתנו לגבי צעדים בוני אימון (צב"א – CBM) במסגרת וובשי"ת.

ה'סלים' של וובש"ית והדיוני ההכנה.

במסגרת וובש"ית מדובר על חבילה של מספר סלים (כלכלה, בטחון וזכויות אדם) שקיימים ביניהם interdependence ו- interaction על פי הדוגמא של וובש"א. וובש"א התבססה על העיקרון של זיקה בין כל הסלים. בדרך זו נושאים פוליטיים ונושאי בטחון, ענייני שת"פ כלכלי ובעיות הומניטריות נחשבים כקשורים ביניהם בדרך הדדית.

בהמשך ליוזמה האטלקית-ספרדית ההתחלתית לגבי כינון וובשי"ת הביעו המצרים כמה רעיונות ביחס אליה במפגש "מערב ים התיכון", שהתקיים בקהיר בדצמבר 1990. השתתפו במפגש – מצרים, צרפת, איטליה, ספרד, אלג'יריה, מלטה, פורטוגל. רעיונות אחרים הועלו קודם לכן בהצהרת שרי החוץ של 'המדינות הים תיכוניות המזדהות' באלג'יר ביוני 1990. המפגש בקהיר היווה, כך נראה, נסיון לקיים חוליה מקשרת בין הבלתי- מזדהות ומדינות דרום אירופה.

במסמך (Preliminary Considerations for Convening a CSCM) שהמצרים הוציאו, לרגל המפגש, הם מתייחסים לשלושת הסלים, בהקשר לתהליך של וובש"ית. הם מציינים כי Equally important is the concept that security is indivisible: the emphasis on different aspects might change but the linkage between military, economic and security can not be renounced.

יחד עם זאת הם מדגישים כי בעידן ירידת המתח ביחסי מערב-מזרח מקבל הממד של שיתוף פעולה כלכלי באיזור חשיבות גוברת ומעידות על כך היוזמות שנקטות בהקשר הזה – במסגרת המדיניות הים-תיכונית של הקהיליה, השת"פ בין מדינות דרום אירופה והמגרב, הפעולות שנקטות ע"י אטליה וספרד בענין וובשי"ת והתנאים החדשים שנוצרו עקב המלחמה במפרץ. לדידם בהקשר של וובשי"ת יש בראש ובראשונה להעניק חשיבות מרכזית לענין הכלכלי.

בהודעת הסיכום של המפגש בקהיר נכללו כמה אלמנטים בלמזיי"ם בסוגיה של 'בטחון' שכוללים עקרונות או"מיים ואחרים. ביניהם מופיע העקרון של שלילת תפיסת שטחים בכוח בהתאם לאמנה וההחלטות הרלוונטיות של האומות המאוחדות. באותה הודעה נאמר כי וובש"ית 'צריכה להחשב כתהליך כולל (comprehensive) ומתמשך שהתכנים הראשוניים בו עשויים להתרחב עם התפתחות הקונטקסט הבינלאומי'.

ההיבט הישראלי

על פי העמדה שנקטה על ידי שר החוץ בשטרסבורג ישראל מברכת על 'ועידה מזת"תית המבוססת על רעיונות וובש"א'. מכיוון שהרעיונות הללו משתייכים לתחומים השונים של וובש"א – בהם תחומים שאינם תואמים את גישתנו – יש להערכתנו לדעת בבירור איזה מהם נחשבים לשטח לא רצוי, ולעומתם מה מתוכם עשוי לקדם צב"א שישראל מעוניינת בו.

שה"ח האטלקי-דה מיקליס נוקט בעמדה בלתי ברורה - במגעים עימנו ביחס לוובש"ית- ו'ברורה לכל הצדדים' בענין זה מבלי שיתמקד בעניינים ספציפים המשפעים עלינו. העובדה שפנה למלטה על מנת שתקדם את רעיונות וובש"ית מבליטה, מדרך הטבע, גישה כוללנית שאינה מבטיחה התחשבות מיוחדת בפרובלמטיות של מערבותנו בתהליך. דה מיכליס העלה בשיחתו עם השגריר ברומא רעיונות שונים על וובש"ית שלא הובאו לידיעתנו קודם לכן. דרורי ציין בפניו כי מתבקש דיאלוג אמיתי ואימון הדדי בסיסי, על מנת ללבן הבעיות ולהעלות רעיונות פוריים שיקדמו הנושא.

להערכתנו נדרשת מצדנו, בראש ובראשונה, עמדה פרגמטית - גמישה במיוחד - שתאפשר לנו לבחון את הרעיונות הנוגעים לנו ולאיזור הקרוב אלינו. ניתן להניח כי 'הסל הכלכלי' הינו, על פי אופיו, פחות מורכב מיתר הסלים וכי יתכן ליזום לגביו צב"א בעלי משמעות ומשקל. נוכל להיווכח באמצעותו אם אפשרי יהיה, מבחינתנו, לעלות על מסלול תכליתי בדיוני ההכנה, מבלי שנתחייב לגבי המכלול של שלושת הסלים וה- likage ביניהם.

העובדה ש'טופחת על פנינו' בענין זה היא שכבר נערכים מפגשי עבודה בקשר לוובשי"ת שאנו לא מוזמנים אליהם. בדצמבר התקיים במצרים המפגש ה'מערב יס-תיכוני' שצויין לעיל. יוזמי וובשי"ת- אטליה וספרד - לא טורחים לשתפנו במפגשים המוקדמים. כך הולך ומשתרש הנוהג האו"מי שהננו מוזמנים לפרורמים של המליאה, מבלי שנשתתף בהתדיינות הבלתי פורמלית, 'הקבוצתית', שבה נעשית עיקרה של העבודה. דבר זה מעלה מראש ספקות ביחס ליכולתנו להכלל בתהליך ההכנות ולתרום לו.

על מנת לתקן מצב זה הננו מעלים המחשבה שלהלן: המצרים הציעו ש - An informal working group, to be created by the end of 1990 composed by a certain number of countries, representative of the various areas of the Mediterranean, and maintaining close contacts with other countries in the Mediterranean area, could initially explore the various positions and work towards their rapprochement.

אנו מציעים שקבוצת העבודה הבלתי פורמלית הזו תהיה open ended ושניטול חלק בדיוניה - על מנת להעלות בתוכה מספר רעיונות מתחום הצב"א, בעיקר בהקשר הכלכלי ושימור הסביבה. נוכל לשוות למפגש אופי אקדמאי או מקצועי אם הדבר ידרש. הקבוצה תצטרך להתכנס אחרי מלחמת המפרץ, כדי להתמודד עם הבעיות, על רקע המציאות החדשה שתתהווה באיזור.

האטלקים יהיו חייבים לפעול לבצוע המהלך ההתחלתי שלעיל שימחיש את ה'אמיתיות' של תרגיל וובש"ית בשלב הנוכחי והיישום שלו, ביחס לישראל, כלכל מדינות האיזור. בה במידה יהיה עליהם להבהיר כי עניין השתתפות ה'ישוויות', היינו אש"ף יורד באורח מוחלט מהפרק וכי מדינות בלבד יטלו בו חלק.

ג. הדגשת הנאמנות ל-אש"פ, ודחיית הניסיונות של ישראל למצוא מנהיגות חלופית לו, תוך קביעה, ש-אש"פ נהנה מתמיכה מסיבית של הציבור ("ההתקוממות היא משאל-עם שבחר ב-אש"פ").

ד. פירוט פעולות ישראל בעת העוצר, והנזק שנגרם ל"שטחים" בעטיו (לקונסולים הוגש מסמך נפרד ומפורט בעניין זה).

ה. דרישה מהקהילה האירופית לפעול לסיום המלחמה ולכינוס ועידה בינלאומית, להגיש סיוע חירום ל"שטחים", ולהביא להצבת כוח פיקוח בינלאומי באזור.

25. [redacted] בניגוד לתמיכה פומבית זו, גברה בקרב מספר פעילים תחושת הספקנות, אותה ביטאו שלא בפומבי, בנכונות "ההימור" שעשה אש"פ בתמיכתו בעיראק. אחד מהם התבטא, כי אש"פ היה צריך להורות ל"פנים" שלא לתמוך בגלוי בעיראק, אלא להמשיך בקו ההסברה הקודם של שאיפה לשלום, ובכך להימנע מהינתקות מן השמאל הישראלי. גם פעילי פת"ח בכירים בשכם מתחו ביקורת על העמדות הפרו-עיראקיות של אש"פ ושל ירדן. הם התבטאו עקרונית בזכות תקומתה של מנהיגות מקומית, אך העריכו שאיש לא יעז לקום ולחלוק פומבית על אש"פ [redacted]

26. הרעיונות הראשוניים שהעלו ישראל ו-ארה"ב לקראת ההסדרים לאחר המלחמה נתקלו, בדרך-כלל, בתגובה פומבית שלילית, כפי שגם עולה, כאמור, מגילוי-הדעת שהוגש לקונסולים. נטען, כי הרעיונות נועדו רק להבטיח את הכללת ישראל בהסדרים אלה, וכי אין בהם בסיס לפתרון. ג'מיל טריפי, ואישי ציבור אחרים מאזור ראמאללה, התבטאו בפני גורמי המינהל-האזרחי, כי אש"פ לא יקבל רעיונות אלה, וכי יש להמתין לתוצאות המלחמה. [redacted] לעומת זאת, העריך פעיל פת"ח, שלא בפומבי, כי פיתוח כלכלי מואץ של "השטחים" לאחר המלחמה, בסיוע מדינות המפרץ ועל-רקע ירידת מעמדו של אש"פ, עשוי להביא להתקדמות מדינית בשיתוף תושבי "השטחים" בלבד [redacted]

27. [redacted] צוין, כי הפעילים הבכירים המזוהים עם אש"פ אינם מוטרדים באופן בולט מירידה אפשרית במעמדם, אך הם מודאגים מהתחזקות מעמדם של ראשי עיריות מתונים מסוימים, עקב טיפולם בצורכי

האמירה שבולנו נתעורר בתום המלחמה למזרח־תיכון חדיש ומחודש עדיין מעוּנה הוכחה. לא בטוח שהחרבתה של עיראק תשנה במשהו את האמיתות שעימן חיינו עד לאוגוסט שעבר: מדינות ערב המסרבות לברוֹת שלום, ממשלת ישראל המסרבת להחזיר שטחים, ובתווך הפלשתינים

לפני פרוץ המלחמה, כשהמגעים המדיניים היו בעיצומם, חגגו הפרשנים הצבאיים. עתה, כשהמלחמה בעיצומה, הגיע תורם של המומחים המדיניים. הקרבות במפרץ, המתנהלים רחוק מהעין למרות הדיבורים על "מלחמה טלוויזיונית", התחילו לשעמם. הנושא החם הוא "הסדר החדש".

בעוד שמרבית הממשל האמריקאי מקדיש את כל זמנו ומרצו לניהול המלחמה, עוסקים פקידים במחלקת המדינה ובמועצה לביטחון לאומי בעיצוב העולם הפוסט־סדאמי. המעבר הפסיכולוגי החד מסנדרום וייטנאם התבוסתני לדהירה הנחרצת בחולות כוויית בא לידי ביטוי גם ביומרות ל"פאקס אמריקנה" במזרח התיכון: לא עוד התעסקות פרטנית במזרח ירושלמים טורדנים, אלא חזון חובק־עולם: בריתות שלום, כוחות הפרדה ערביים, אזורי חיץ, ועידות אזוריות, פירוק נשק, שיתוף פעולה כלכלי, בריתות הגנה ומה לא.

הנחות היסוד לתוכנית ההולכת ונתווית על שולחנו של היועץ לביטחון לאומי, רוברט גייטס, הן הנחות אמריקאיות ואופטימיות: ארה"ב, בראשות הקואליציה הבין־לאומית, תזכה לניצחון מוחץ ב"סופת המדבר"; העולם הערבי, ובמיוחד המדינות התומכות בקואליציה, ימשיך לחפש את המטריה האמריקאית גם לעשיית שלום; ברה"מ לא תחזור לסורה; גל־הנגר בקרב ההמונים הערביים בפרט, ובעולם השלישי בכלל, ילך וידעך. ארה"ב תצא מהמלחמה כמעצמת יחיד, המדריכה את האו"ם, את אירופה ואת מדינות האזור בתוך נתיב הנבוכים אל עבר עולם אמיץ חדש.

מלאכת מחשבת ממש, שהקוץ בה הוא ההתבססות על הערכות, שבשלב זה לפחות, אין להן על מה לסמוך. ארה"ב עוד לא מחצה את סדאם, ואם לא תעשה כן, לא תוכל להכתיב דבר, לא למדינות ערב, ובוודאי לא לישראל, הצירים המרכזיים בכל תוכנית. ברה"מ עלולה בעצמה להתפרק תוך חודשים לא רבים, ובוואשינגטון, "עיר של משבר אחד" (במקרה הטוב) ישכחו מהר מאוד איפה מאתרים את המזרח התיכון על המפה.

גם אין להתעלם מהשפעת הקולות הגוברים במוסקווה, הסבורים שבהחלה את הגלסנוסט בקנה מידה גלובלי, מאבדת מוסקווה נכסים אסטרטגיים יקרים מפז. מלחמת המפרץ, ככלות הכל, לא היתה פורצת בעידן שלפני גורבצ'ב – גם כוויית הנחשקת אינה שווה את הסיכון של מלחמת עולם.

קרוב יותר אלינו, יוצאים האמריקאים מאותה ראיית עולם נפסדת שליוותה את מדיניות החוץ של ישראל בין השנים 1967 ל־1973, לפיה: הערבים מסתגלים יפה לתבוסות ומייד רצים להפיס את דעתם של מנצחיהם. הטרויקה פאהד־אסאד־מובארק שומרת בינתיים על קו ההסברה הרשמי, הגורס שארה"ב בסך הכל באה לעזור לערבים נגד ערבים. לא כך נתפסת המלחמה בעיני האומה הערבית כולה. בתום מלחמת ניצחון קואליציונית, יוותרו גוויות עיראקיות וכובשים אמריקאים עולזים. מי שסבור, כי מראות אלה הם שידרבנו את הערבים לעשות עתה את מה שסרבו לעשות במשך השנים שקדמו למלחמה, ודאי גם ממשיך להמתין לגמאל עבדל נאצר, שסוף סוף ירים טלפון לעשות שלום עם ישראל.

סעודיה וסוריה תורמות את חלקן לקו מחשבה זה. השגריר הסעודי המלוטש בוואשינגטון, הנסיך בנדר, נפגש תכופות עם קבוצות יהודיות ומסביר להם שבתום המלחמה, (בהנחה שהמלך חוסיין יסולק מכסאו ושתהיה התקדמות עם הפלשתינים נטולי אש"ף), תשנה ריאד את דרכיה ותעיין בהצעות להכרזת אי־לחימה עם ישראל. בקהיליית המודיעין שלנו כבר יש הנפעמים מזהות האינטרסים הישראלית־סעודית, ומקרבת ההשקפות לגבי ירדן ואש"ף.

הנשיא האפו אסאד, מצידו, ממשיך לרגש את אורחיו בסחורה שכבר מכר פעמים רבות. לזכותו של מזכיר המדינה, בייקר, ייאמר שאת הסחורה הזו, לפחות, הוא לא כל־כך קונה. אומרים על סוריה שבנפול סדאם, תנסה להיכנס לוואקום שנוצר במנהיגות העולם הערבי. האם הדרך למנהיגות זו עוברת ליד שולחן המשא ומתן עם ישראל? האם סביר להניח שסוריה תנצל את ההזדמנות ההיסטורית דווקא על־ידי אימוץ האידיאולוגיה המצרית, עימה היא נאבקת מזה למעלה מעשור, הגורסת שהדרך היחידה להשבת האדמות הערביות הגזולות היא הדרך המדינית?

ומה עם ירדן? האם אכן יוותר המלך חוסיין על כסאו? למעט הצהרות הלומות מהסהרוריות הימנית אצלנו, אין כבר הרבה התלהבות מן האפשרות של "ירדן היא פלשתין". בנפול חוסיין תקום הנהגה פלשתינית־איסלמית קיצונית, שהדבר ואחרון שיעלה בראשה הוא להפסיק את המאבק המזויין. על איזה מין הסדרי שלום אפשר לדבר כאן, כשירדן הופכת למדינת עימות ממדרגה ראשונה?

ומה יהיה על אש"ף, זה שכבר חוסל סופית בלבנון, כזכור. מרבים אצלנו להיאחז באמירתו של בייקר, כי הארגון פסל את עצמו מהמשך ההשתתפות בתהליך השלום, כאילו שיש בהצהרה איזו ערובה לעתיד. ישראל אומרת מאז ומעולם שאש"ף פסול, וגם ארה"ב סברה כך, אין לשכוח, מאז מלחמת ששת הימים, למעט השנתיים האחרונות. ואם יבואו הפלשתינים, גם לאחר המלחמה, ויאמרו שאין נציג פלשתיני זולת אש"ף, האם יודיע בייקר שחסל סדר פתרון הבעיה הפלשתינית?

הרבה מידי שאלות, הרבה יותר מהספורות שנמנו כאן, נותרו בלתי־פתורות כדי שאפשר יהיה להעריך באופן אינטיליגנטי את העולם המדיני שבו נחיה לאחר המלחמה, וזאת עוד בטרם נשאלה השאלה הגדולה: האם תפעל ישראל נגד שיגודי הטילים?

כבר שנים מכירה ישראל ב"זכויות הלגיטימיות" של העם הפלשתיני, אך עושה ככל שביכולתה כדי שזכויות אלה לא יבואו לידי ביטוי. כך גם לגבי ההכרה הבלתי־מתפשרת של ארה"ב ב"זכות התגובה" של ישראל. רק חסר לירושלים שתנסה לממש זכות זו.

בשיחותיו של שר הביטחון, ארנס, בוואשינגטון השבוע הובהר לישראל שארה"ב עדיין חרדה מהתפתחויות העלולות לגבוע מפעולה ישראלית. ירדן ואיראן עוד יצטרפו למלחמה לצד עיראק, והקואליציה תפסיד במאבקה הקשה על הרחוב הערבי. פעולה ישראלית תשבש לחלוטין את תמונת המצב הנוכחית באזור, ורק מי שיכול לערוב לכך שלא תהיה פעולה כזו יכול גם לעסוק בתהליך המדיני שלאחר המלחמה.

שיחותיו של ארנס, והדברים הנאמרים בדרגים זוטרים יותר, חושפים פער תפיסתי ניכר: ישראל סבורה שהיא עושה לארה"ב טובה גדולה בספגה את מכות הטילים מבלי שתגיב, ושגם מגיע לה פיצוי על־כך. ארה"ב מצידה סבורה שהיא עושה טובה עוד יותר גדולה בהשמידה את הסיכון ההעיראקי לביטחונה של ישראל, וכי האיפוק הוא רק מחיר קטן תמורת פעולה היסטורית זו. כפי שהדברים מצטיירים בתדרוכים של דוברים אמריקאים לעיתונאים, ארה"ב מוציאה עשרות מיליארדי דולרים במלחמה, שהנהנית העיקרית ממנה היא ישראל, וליהודים האלה עוד יש את החוצפה לדרוש תשלום בתמורה.

יש הטוענים שארה"ב מעולם לא השתמשה בסיוע כמנוף מדיני, ומתעלמים מהעובדה שמזה כמה חודשים היא נוהגת בדיוק כך. תמורת ביטחונות של 400 מיליון דולר, הגורעים מהתקציב האמריקאי בפועל כ־20 עד 30 מיליון דולר, סחטה כבר ארה"ב מישראל הצהרות מרחיקות לכת בדבר ההתיישבות בשטחים, ולמרות המלחמה, עוד היד נטויה. בירושלים משוכנעים שהממשל יעכב סיוע מסיבי לישראל עד לאחר המלחמה, כדי שיהיה ברור כאן, כמאמר האמריקאי, שאין ארוחות צהריים בחינם.

ישראל זוכה היום לאהדה רבה בקונגרס ובדעת הקהל האמריקאית, אך הממשל, כפי שהגדיר זאת השבוע שר מהליכוד, נותר אותו ממשל מחושב וחסר סנטימנטים. הוא לא אהד את ההנהגה הישראלית לפני המלחמה, והוא אינו אוהד אותה גם היום.

סקר מעניין שפורסם השבוע על־ידי "הליגה נגד השמצה" תיאר בפירוט את המהפך שחל בדעת הקהל בארה"ב. רק לפני חודשיים עמד אחוז המשכבחים את ממשלת ישראל על 24 בלבד. בסקר פברואר עלה נתון זה ל־58 אחוז. למרות זאת, ממשיך רוב הציבור האמריקאי (58 אחוז) לתמוך בהקמת מולדת לפלשתינים, ורוב יחסי (44 אחוז) סבור שמולדת זו צריכה לקום, גם אם תהווה סיכון לביטחונה של ישראל.

אותה "מולדת" הוזכרה גם בדברים שנשא בשבוע שעבר חבר הקונגרס, דיוויד אובי, ראש ועדת ההקצבות של בית־הנבחרים, בפני המועצה ליחסי־חוץ. אובי אמר גם שעד שלא יחול שינוי בתפיסותיהם של מדינות האזור, אין להגדיל את סיוע החוץ ולו "באגורה שחוקה אחת". לדברי מומחים בירושלים, משקפים דבריו של אובי את הלך הרוח בממשל, לא פחות מהחזונות הגרנדיוזיים של הממשל, שאליהם הביע שר החוץ, בוב לוי, קירבה רעיונית.

בניגוד ללוי, יש בסביבתו הקרובה של ראש הממשלה מי שאינם מתפעלים מהרוחות החדשות המנשבות מוואשינגטון. אלה אומרים לו שיש לנצל את שעת הכושר לנקוט בפעולה חד־צדדית שלפחות תנסה לבנות הנהגה פלשתינית מקומית בעוד העולם עסוק בדברים אחרים. אם תצלח יוזמה כזו, לא תעז ארה"ב להתערב. אך ראש הממשלה, כמובן, בשלו: הוא לא רוצה יוזמות מקומיות, הוא לא רוצה יוזמות חיצוניות, הוא רוצה רק איפוק.

או מה כל כך השתנה? האמירה שבולנו נתעורר בתום המלחמה למזרח־תיכון חדיש ומחודש עדיין טעונה הוכחה. עד לפני שנתיים לא היוותה עיראק ציר מרכזי בחשיבה המדינית או הצבאית של ישראל, ולא בטוח שהחרבתה כעת תשנה במשהו את האמיתות היסודיות שעימן חיינו עד לאוגוסט שנה שעברה: מדינות ערב המסרבות לכרות שלום, ממשלת ישראל המסרבת להחזיר שטחים, ובתווך הפלשתינים.

A P P E N D I X

THE FAHD PLAN

The following are the eight points of the Fahd plan, as presented at the UN General Assembly by the Saudi Foreign Minister on 5 October 1981:

1. "The withdrawal of Israel from all Arab lands occupied in 1967, including Arab Jerusalem;

2. "The removal of settlements established by Israel in Arab lands after 1967;

3. "Security of the freedom of worship and religious rights for all religions in the Holy Places;

4. "Confirmation of the right of the Palestinian people to return, and compensation for those who opt not to do so;

5. "The West Bank and the Gaza Strip will be subject to a transitional period, under the supervision of the United Nations, for a period not exceeding a few months;

6. "The establishment of an independent Palestinian State, with Jerusalem as its capital;

7. "Confirming the right of the countries of the region to live in peace;

8. "The United Nations or some of its members shall guarantee the implementation of these principles."

נספח ג'

תוכנית השלום (הסעודית) שאושרה בועידת הפסגה הערבית בפאס ב-1982

להלן החלטות ועידת הפסגה הערבית בפאס מנובמבר 82' המבוססות על תוכנית השלום של המלך פהד:

1. נסיגת הכוחות הישראליים מכל השטחים הכבושים משנת 67', כולל ירושלים הערבית.

2. פרוק היישובים, שישראל הקימה לאחר 67' באדמות הערביות.

3. הבטחת חופש הפולחן והדת לכל הדתות במקומות המקודשים.

4. הדגשת זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית ומימוש זכויותיו הלאומיות הקבועות בהנהגת אש"ף, נציגו הלגיטימי היחיד, ו פיצוי הפלסטינים שאינם מעוניינים לשוב.

5. הכפפת הגדמ"ע ורצועת עזה לתקופת מעבר לפקוח האו"ם (למשך מספר חודשים).

6. הקמת מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה ירושלים.

7. מועבי"ט תגבש ערבויות לשלום בין כל מדינות האיזור, ובכללן המדינה הפלסטינית העצמאית.

8. מועבי"ט תבטיח את ביצוע הסעיפים האלה.

שמור

1/13/21

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

- שמור -

12/6/91

אל: מצפ"א

מאת: ציר לענייני קונגרס

הנדון: המבוך הרפובליקני בסנאט והיערכות ישראל
(נא ראה מכתבי מה- 1/5/91 בנושא מעמדו של הנשיא בוש ב"גבעה" ומכתב אטינגר-קגן מה-27/11/90 על בחירות 1992).

1. הפצול במחנה הרפובליקני הולך ו... מתגבש. הוא מתבטא, לדוגמא, בפער הרעיוני-פוליטי-פרסונלי בין הממשל הרפובליקני מחד לבין המחנה/מחנות הרפובליקנים ב"גבעה" מאידך, ובין הממשל לבין "מושכי החוטים" במוסדות המפלגה הרפובליקנית.

2. הפצול והפער הנ"ל משתקפים גם בגורנים שונים של התיחסות הגורמים השונים לישראל.

3. הסנטורים המקורבים לממשל, ונמנים בד"כ על המחנה הרפובליקני המתון (דול, סימפסון, לוגאר ודומיניצ'י) מאבדים משקל נוכח עלית מעמדם של "תורקים צעירים ומבוגרים" הנמנים, בד"כ, על המחנה השמרני.

4. הסנטור דון ניקלס מאוקלהומה נבחר לאחרונה לתפקיד יו"ר הועדה המדינית הרפוב' בסנאט למרות שהתמודד מול מועמד הממשל, דומיניצ'י. כך גם שפר עליהם גורלם של הסנטורים השמרנים וידידי ישראל ת'אד קוקראן ממיסיסיפי (יו"ר ה"קוקוס" הרפוב'), בוב קסטן מוויסקונסין (מזכיר ה"קוקוס"), פיל גראם מטקסס (יו"ר ועדת הבחירות לסנאט) וטרנט לוט ממיסיסיפי (יו"ר ועדת המנויים לועדות אשר צירף לועדה היוקרתית את מק וסמית' השמרנים).

5. מרבית הנ"ל מיצגים את מדינות הדרום !

6. השפעתם של הסנטורים הרפובליקנים השמרנים גוברת גם על רקע:
- התיסכול הגובר של הרפובליקנים ממעמדם המתמשך כנציגי מפלגת מיעוט (כל הי"רים של הועדות שיכים למפ' הרוב);
- התחושה כי יש צורך לאשש את זהותה הרעיונית של המפ' הרפובליקנית (בעוד שהמחנה המתון מצטייר כ"פרגמטיסט" ולא כ"אידיאלוגי") כדי לגבש תשובות הולמות לבעיות הפנימיות המאיימות על ארה"ב;
- הציפיה כי הפופולריות של הנשיא בוש תיסוג למימדיה המציאותיים ככל שמתעמעים זוהרו וזכרונו של הנצחון במפרץ וככל שתשומת הלב מופנית יותר לנושאי פנים (גרעון תקציב אדיר, אבטלה גוברת, בטוח לאומי, חינוך, פשיעה, וכו');

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

- החשש כי פופולריותו ונצחונו הצפוי של הנשיא בוש ב- 1992 שוב לא יסחפו את מועמדי המפלגה לנצחון דומה בבתי הנבחרים (כפי שהתרחש בבחירות 1988 ו- 1990);
- משבר ההנהגה המתמשך בשני בתי הנבחרים (ניוט גינגריץ' השמרן וידיד ישראל מיצג התופעה בביה"נ);

7. מנגנון המפלגה בסנאט, המאוכזב קמעה מתפקודו המעורפל של הסנטור ג'והן וורנר כבכיר המיעוט בוע' הכוחות המזוינים (המקורב מאד לממשל), מאיץ בסנטורים שמרנים להצטרף לועדה החשובה (לבעיות תעסוקה כמו גם לבעיות בטחון). מכאן, הצטרפותם של מק, קואסט וסמית' וחידוק מעמדם של וואלופ ולוט (הנמנים, בד"כ, על המחנה הידידותי לישראל). חלקם, כמו גם הסנטור הטרי קריג, נימנו על מחנה גינגריץ' בביה"נ.

8. מאמצי "בדק בית" דומים נערכים גם, ע"י האגף השמרני הרפובליקני, בועדות ההקצבות (פיל גראם ודון ניקלס צוברים עוצמה על חשבון הרפוב' המתונים, תוך ניצול חקירת האתיקה המתנהלת נגד הרפובליקני הבכיר והמתון האטפילד) והתקציב (גראם מאיים על בכורתו של דומיניצ'י, ולוט צירף עצמו לועדה).

9. הכירסום במעמד ההנהגה המסורתית בסנאט - הנוטה לשת"פ עם הממשל גם בנושאי ישראל - וההערכה כי העברת מוקד התעניינות מ"סופת המדבר" אל ענייני פנים בוערים, תחדד את קריאת התגר של ה"תורקים השמרנים", משפיעים אף הם על שיקוליהם של מנהיגי המעוט בוב דול ובוב מייקל האם לפרוש או להתמודד ב- 1992.

10. לנקודות הנ"ל השפעה מצטברת על:
- מנהיגותו של בוש בסנאט;
- מנוף הממשל לגבי דפוסי הצבעה של הסנטורים הרפובליקנים בנושאים שונים, כולל נושאי ישראל;
- התעצמות פוליטית של מדינות הדרום והמערב ע"ח צפ' מז' והמע' התיכון;
- הגדרה מחודשת של צבורי היעד של ישראל בסנאט, ב"גבעה" וברחבי ארה"ב (עליה במשקל הגורמים אשר מרביתם אינם מורגלים בקשר אינטימי עם הקהילה היהודית הממוסדת וודאי שלא עם ישראל);
- הערכה מחודשת של התכנים וההדגשים המנחים את הקשר עם צבורי היעד;
- משנה תוקף למשקל הגורם הכלכלי (האם המערכת הכלכלית בישראל מהווה "מבצר סוציאליסטי" או האם היא פונה בתנופה ובנחישות לכוון התחרות החופשית ?) בשקולי עיבויו של סיוע החוץ, כולל הענקת ערבויות להלוואות לישראל.

יורם

יורם אטינגר

העתק: שה"ח
ס/שה"ח
שגריר
ציר מדיני
מנכ"ל משה"ח
סמנכ"ל צפ"א
ממ"ד - בינ"ל

הקונסוליה הכללית של
ישראל בלוס־אנג'לס

CONSULATE GENERAL
OF ISRAEL IN LOS ANGELES

כ"ט סיון תשנ"א
11 ביוני 1991
אהב 000.00
6360

אל : מנהל מצפ"א

מאת : קונכ"ל, לוס אנג'לס

הנדון: דו"ח שנתי

1. ב-16 ביוני 1991 הנני משלים שנתיים שרות כקונכ"ל לוס אנג'לס. עד היום, 11 ביוני, איני יודע רשמית אם שהותי כאן תוארך על ידי המשרד או לא. ללא שום קשר מצאתי לנכון לשלוח דוח על מצב ופעילות הקונסוליה נכון להיום.

2. בנגוד לדוחות התקופתיים הקודמים שהיו ממצים וגובו בנספחים, דו"ח זה יהיה כאמור קצר ויהווה סכום פעילות של שנתיים. בעקבותיו תוגש תוכנית עבודה שנתית כמקובל.

3. כזכור עם הגיעי ללוס אנג'לס חיברתי מיסמך המהווה "תוכנית עבודה רב שנתית" הכוללת שישה יעדי יסוד:

א. שתוף פעולה כלכלי והשקעות בישראל.

ב. הגברת התיירות לארץ.

ג. טפול בישראלים המקומיים.

ד. קשר עם הקהילות היהודיות והפעלתן לטובת מדינת ישראל.

ה. שפור ההסברה והגברת הנוכחות בתקשורת.

ו. פגישות עם מדינאים בכירים (חברי בתי הנבחרים) ועם מנהיגים ומעצבי דעת הקהל בארה"ב.

לשביעות רצוננו יש התקדמות והישגים בכל ששת היעדים שהצבתי בזמנו בפני סגל הקונסוליה בלוס אנג'לס.

6380 WILSHIRE BOULEVARD • SUITE 1700 • LOS ANGELES, CALIFORNIA 90048 • TEL. (213) 651-5700 • FAX (213) 651-3123

4. יצוין, שעד תום שנת השרות הראשונה שלי בקונסוליה חזרו ארצה 6 מתוך שבעה קונסולים ששרתו כאן מטעם משרד החוץ (כולל שני הקב"טים) וכעת עומד לחזור השביעי. כמו כן, יודגש שבשנה האחרונה פעלנו ללא קונסול מנהלה כשמשה פאר מתפקד כממלא מקום בנוסף לתפקידו כקונסול קונסולרי. היקף וקצב הפעילות והאירועים באזורינו הינם כאלה שקשה מאוד לפעול ללא קונסול מנהלה בתפקיד מלא ולכן גם לא מובן מדוע לא התמנה מחליף ליוסי בכר למרות שמזה חודשים רבים היה ידוע לכל שהוא לעולם לא יחזור לכאן.

5. לפני שנה פג תוקף חוזה השכירות של משרד הקונסוליה ולמרות שאנו עוסקים בנושא יותר משנה וחצי עדין לא נחתם חוזה חדש על אף המעורבות של ירושלים (נכסים) וניו-יורק (עו"ד מרטין נובק). עדין פועלים ממשרד לא נוח, לא פונקציונלי ומפגר קיצונית ברמת השרות המינימלית. לאחרונה השלמנו תכנון שיפורים בקונסוליה שכולה על חשבון בעל הבית ומייד עם חתימת החוזה המיוחל נתחיל בביצועה.

6. מלבד שתי הערות אלה, הנני שבע רצון לדווח שהקונסוליה בלוס אנג'לס פועלת כשורה, בהתאם לנוהלים ובמסגרת התקציבים שהוכתבה על ידי הנהלת המשרד. הצוות החדש בעקרון התרשת בצורה טובה והתוצאות לא מאחרות לבוא (ראה להל"ן). שני הקונסולים הנוספים - קונסול התיירות (אריה זומר) והקונסול הכלכלי (אבי אלקינד), נחשבים מבחינתי קונסולים רגילים לכל דבר בעלי זכויות וחובות כמו כל קונסול אחר בקונסוליה, כלומר: משתתפים כל שבוע בפורום "דיון צוות" ובפורום "דיון כלכלי", מדווחים לי ומעדכנים אותי שוטפת, עובדים בשתוף פעולה בכל הקשור לתיירות וכלכלה וכו'...

7. להל"ן תאור בראשי פרקים בלבד של תמונת המצב בהשוואה לששת היעדים המוגדרים שבתוכנית העבודה. פירוט והסברים ינתנו בע"פ בפגישותי הקרובות בארץ:

א. <u>שתוף פעולה כלכלי והשקעות בישראל</u>

בנוסף לפעילות השוטפת הרגילה שמתבצעת בעיקר על ידי הקונסול הכלכלי פעלנו בכמה מישורים במקביל:

1) הקמת קשר עם הנהלתו הבכירה של הבנק-אוף-אמריקה (בעיקר עם היו"ר דיק רוזנברג וסגנו ג'יים מיסקול), קיום סדרת פגישות עבודה עימם וגבוש תוכנית לשתוף פעולה כלכלי עם ישראל. המחסום העקרי ברגע זה הוא המצב המדיני בטחוני הלא ברור ולא יציב במזרח התיכון. העובדה שהאזור כולו עדיין מסווג בבנק כ- "HIGH RISK" מכבידה על הרצון לזרז התחלת תוכנית שתוף הפעולה הכלכלי.

2) פתיחת "דף חדש" עם הממשל בקליפורניה בעדודו והשראתו של המושל, פיט וילסון. פיט הוא ידיד אישי ותומך נלהב במדינת ישראל. הוא המושל הראשון בהיסטוריה של קליפורניה שחגג רשמית את יום העצמאות של מדינת ישראל בבירה- סקרמנטו- ועל ידי כך אותת לכל בכירי הממשל שהוא מתכוון לשתף פעולה איתנו לכל אורך הדרך. בעקבות רוח חדשה ורעננה זו התחלנו, בתאום עם הקונסוליה בסאן פרנציסקו, בסדרת פגישות עם אירה גולדמן (עוזרו הבכיר של המושל בנושא הכלכלי) שמטרתה אחת- שתוף פעולה כלכלי קליפורניה/ישראל.

3) שכנוע קבלנים בכירים להשקיע ולקנות בישראל. הכוונה להחדיר ארצה את ה"בית האמריקאי" העשוי מעץ ומתאים מאוד לתנאי הארץ שדומים לאלה של קליפורניה. יתרונותיו של בית זה הינם ברורים ורבים.

4) מגעים עם חברות, אנשי עסקים בכירים ומשקיעים פוטנציאלים במטרה לסייע להם לשתף פעולה עם ישראל. ביניהם ניתן להזכיר את: לארי גולד (היו"ר היוצא של MACOM), מייקל סלומון (נשיא חטיבת הטלביזיה של "WARNER BROS"), חיים סבן (הנשיא והבעלים של "SABAN, INC.") ורבים נוספים.

CONSULATE GENERAL
OF ISRAEL IN LOS ANGELES

הקונסוליה הכללית של
ישראל בלוס־אנג'לס

ב. הגברת התיירות לישראל

העובדה שרק כ-14% מיהודי האזור בקרו אי פעם בישראל נצבת בפני כ"עמוד אש" בכל פעילותי בנדון. אין הופעה, הרצאה, או ברכה שאיני מזכיר הנושא וקורא למאזינים, יהודים ולא יהודים, לבקר בישראל. בתאום ובשתוף פעולה הדוק עם קונסול התיירות אנו מנסים לעודד ולהגביר תנועת התיירים לארץ. נראה שקיימת התעוררות בשטח וניצני התוצאות של פעילותינו מתחילים להופיע, אך ללא ספק יש להמשיך ולפעול בנדון במרץ ובדבקות.

להלן רק כמה מהפעולות שבצענו בנושא:

1) קיום סדנאות תיירות בכל אזור.

2) קיום סמפוזיונים בנושא ב"מדינות החסות" שלנו.

3) פגישות עם כל הנהלות הארגונים השונים לדיוני שכנוע בנושא התיירות.

4) נסיון להפעיל בנדון את כל 19 הפדרציות שתחת "אחריותינו".

5) דרישה מה-"BOARD OF RABBIS", החולש על כ-250 בתי כנסת, לפעול בנדון תוך הצבת יעדים ברורים לנשיא ה-BOARD, הרב הרבי פילדס.

6) סכום בכתב עם הנהלת הפדרציה בלוס אנג'לס על משלוח ארצה מספר משלחות השנה שתכלולנה יחד כמה מאות טובות של מבקרים.

7) פעילות הסברתית לעדוד התיירות לישראל בקרב הצבור הלא יהודי (בעיקר בקרב הנוצרים).

8) עדוד הישראלים לנסוע ארצה ולקחת עימם את משפחותיהם.

אני מקווה שזרם התיירות מאזור החוף המערבי לישראל ילך ויגבר בעתיד הלא רחוק.

6380 WILSHIRE BOULEVARD • SUITE 1700 • LOS ANGELES, CALIFORNIA 90048 • TEL. (213) 651-5700 • FAX (213) 651-3123

ג. טפול בישראלים המקומיים

יודגש שבנושא זה התחולל מהפך בשנה האחרונה. זוהי דוגמא מצוינת כיצד במינימום השקעה ניתן להשיג תוצאות מרשימות בתנאי שנוקטים בדרך הנכונה. הבעיה שהדאיגה אותי כקונכ"ל ושגרמה לי לפעול בהחלטתיות בנדון, היתה העובדה שאם לא נטפל כעת בישראלים הגרים באזורינו, אזי נאבד את ילדיהם, כישראלים וכיהודים, תוך דור אחד, כלומר: תוך 25 שנה. התברר שמדיניות ההתעלמות מהישראלים היורדים תאבד עליה הכלח. זו היתה טובה לפני שנים רבות כשדובר על כמה אלפים יוצאי דופן זנוחים. כיום אנו עוסקים עם מאות אלפים ורק תבונה ומנהיגות לטווח ארוך תוכל, אולי, להושיע בנדון.
מיסמכי (6185 מה-17 במאי 1991) העוסק ב"מניעת התבוללות ישראלים המתגוררים בארה"ב", מתאר בפירוט וביסודיות הן את הבעיות והן את הפתרונות הרלוונטים לטווח הקצר ולטווח הארוך. בתור שכזה מהווה המיסמך הנדון חלק אינטגרלי של דו"ח זה.

ד. קשר עם הקהילות היהודיות והפעלתן לטובת מדינת ישראל.

גם כאן חל מהפך לדעת רבים. בסך הכל לפני כשנתיים מצאתי קהילה יהודית עניפה (רק בלוס אנג'לס כ-700 אלף יהודים), עשירה, חזקה ובעלת כח השפעה רב מבחינות רבות (כלכלית, מדינית, חברתית ועוד...) אך מאידך, מפונקת, רגישה לכבוד, דורשת הערכה מופרזת, מתענגת על משמניה ומתיימרת לבקר ולהשפיע על ממשלת ישראל בדרכים מדרכים שונות. יחסה של הנהגת הקהילה היהודית בלוס אנג'לס ושל הנהלת הפדרציה לקונסוליה הישראלית היה מתחת לכל בקורת וגבל באי התחשבות ולעיתים אף בזלזול. כל זה השתנה תוך שנה והפך כלא היה. כיום הגענו למצב של הערכה הדדית, תקשורת מצוינת, יחס של הבנה והיענות, התחשבות בדרישותינו, יכולת השפעה על הדיונים וההחלטות, יכולת הצגת יעדים ומטרות לקהילות היהודיות באזור, השתתפות בכל הפורום החשובים שלהם, קשירת יחסים אישיים טובים עם המנהיגים וכו'... מצב זה נוח לנו ונותן אותותיו בחיי היום יום. אין מתח שלילי ואין חששות. יש ויכוחים ואי הסכמות, אך הכל בתחום הצפוי והמקובל. הדוגמאות רבות ורובן נכללות בדווח השוטף שיוצא מהקונסוליה למשרד כל הזמן. פירוט והסברים, כאמור, בע"פ בעת פגישותי הקרובות בירושלים. עם כניסתי לתפקיד, ולאחר שלמדתי המצב בשטח, הופעתי בפני הפורומים הבכירים ביותר של הקהילה היהודית המקומית ואמרתי להם בצורה

מאוד מנומסת, אך ברורה וללא שום משוא פנים, ש"קיום מדינת ישראל היא הערבות והבטחון היחידים שלא תתרחש יותר שואה על עם ישראל..." והוספתי ש"אם היו לעם היהודי מולדת ומדינה משלו ב-1938, אזי אולי לא היינו מאבדים 6 מליון יהודים בשואה...". נכון שבהתחלה חלקם "זזו בכסאותיהם" למשמע הדברים, אך לאחר זמן הבינו שאין להתעלם מעובדה היסטורית זו. תוך כדי העבודה המשותפת, ההופעות בפני הועדות השונות, התדרוכים והעדכונים ל "BOARD", הפגישות החודשיות עם נשיא ומנכ"ל הפדרציה והוצאת סכומים בכתב לפגישות אלה, קשירת יחסי ידידות אישיים עם חלק מאנשי המפתח ועוד... התחילו מנהיגי הקהילה היהודית להבין את מקומה, תפקידה וחשיבותה של הקונסוליה ובמיוחד להעריך את חשיבות שתוף הפעולה ההדוק עימה. בהחלט ניתן לומר שכיום אנו משפיעים על פעילות הקהילות היהודיות באזורינו ושולטים בכמה תחומים שחשובים לנו במיוחד. אין אירוע צבורי בעיר שבו מעורב ארגון יהודי, או ישראלי, שלקונסוליה אין בו "SAY". הדוגמאות רבות, אציין אולי רק כמה לסבר העין:

1) לאחרונה היינו שותפים פעילים ושוים (עם הפדרציה וה-JCCA) בארגון ובצוע ה"מצעד" וה"פסטיבל" כשהדגש בשניהם היה, לפי דרישתנו, תמיכה במדינת ישראל, סולידריות עם תושביה וסיוע ל"מבצע אקסודוס". הקונכ"ל פתח את המצעד, כולנו צעדנו בראש ההולכים, ה"ביתן הישראלי" ניתן ללא תמורה והיה ממוקם במקום מרכזי, שלושת הנואמים הבכירים ב"פסטיבל" היו: ראש העיר, נשיא הפדרציה והקונכ"ל.

2) בעת המלחמה יצאו ביוזמתנו שתי משלחות מהפדרציה לבקר בארץ.

3) בעת הקרבות במפרץ התקימה, לפי דרישה אישית שלי מנשיא הפדרציה, דויד פינגוד, ישיבת ה-BOARD שלהם בקונסוליה, לאות הזדהות עם תושבי ישראל המותקפים בטילי סקאד.

4) השתתפות פעילה שלנו בכל הקשור ב"מבצע אקסודוס".

5) הקצאת כספים, משאבים ואמצעים על ידי הפדרציה לישראלים המקומיים לצורכי חנוך ותרבות.

6) השתתפות פעילה שלנו בכל הועדות החשובות של הפדרציה.

7) למחרת בחירתם של הרבנים פילדס ורמבאום כנשיאי ה- "BOARD OF RABBIS" וה- "MIDDLE EAST COMMISSION", הוזמנו ללשכתי, בנפרד כמובן, לפגישת עבודה וגבוש תוכנית שתוף פעולה בעתיד.

8) קיימנו סמפוזיון של יום שלם עם כל הנציגים הבכירים של הפדרציות שב"תחום שפוטנו" כשהנושאים העקריים היו: מדינת ישראל ובעיותיה, היכרות עם הקונסוליה ופעילותה, שתוף פעולה בין כל הגורמים המעורבים, הצפיות שלנו מהם ודיון חופשי. האירוע זכה להערכה רבה מצד כל הנוגעים בדבר.

9) כל יום שלישי ראשון בכל חודש, אנו עורכים "שיחת ועידה" עם כל 19 הפדרציות שאיתן אנו עובדים (בעת המלחמה קיימנו עימם "שיחת ועידה" יומית). כלי זה משמש לנו לצורך מתן תדרוכים, עדכונים, הבהרות, הנחיות וכו'... גם יוזמה זו זוכה לתשבוחות רבות מסיבות מובנות. נכון, הקהילה היהודית בלוס אנג'לס היא מיוחדת- קשה, מפונקת, מלאת טענות ורודפת כבוד, אך מאידך בעלת כושר בצוע ובדרך כלל משיגה היעדים שהוצבו בפניה. עד כה העבירו ארצה כ-25 מליון דולר מכלל הנתח של 36 מליון דולר. יש להם טענות נגד ממשלת ישראל ומדיניותה, כולל בנושא קליטת יהודי ברית המועצות. דרישתי מהם היא שיאמצו את נוסחת שני המעגלים- החיצון והפנימי. ב"חיצון" עליהם לגלות אחדות וסולידריות עם מדינת ישראל ללא תנאי ואילו ב"פנימי" הינם רשאים, ואף זכאים, לבקר, להתלונן, לבקש הסברים להציע הצעות וכו'... ה"חיצון" מכוון כלפי העולם ובעיקר כלפי הממשל האמריקאי ואילו ה"פנימי" כלפי ממשלת ישראל באמצעות הקונסוליה בלוס אנג'לס. כלפי חוץ עליהם להוות מעטפת סיוע קשוחה ובלתי מתפשרת במדינת ישראל ואילו כלפי פנים הינם מוזמנים לבוא אלי בכל טענה, תלונה, רעיון חדש, הצעה וכדומה. תמיד אשמע אותם, אתייחס לדבריהם, אסכל ואעדכן אותם. עם נשיא הפדרציה ומנכ"לה נהלתי שיחות אישיות רבות, כולל בנושאים עקרונים הקשורים ליחס ולקשר שבין מדינת ישראל והתפוצה היהודית. יש, כמובן, גם אי הסכמות אך הם לפחות מאזינים וקולטים. לאחרונה ספר הנשיא, דויד פינגוד, בנאומו ב- "L.A. JEWISH FESTIVAL", בפני כ-30 אלף מאזינים שכשאנו דנים בינינו על בעיות הקליטה וקשיי המימון

אני אומר לו: "יתכן שכשמדובר בתחום ה'אפשרי' אנחנו עדין לא הכי יעילים כמו שאנו רוצים להיות, אך נסה לתת לנו דבר שהוא "בלתי אפשרי" ותווכח מייד שאנו הכי טובים בעולם..." בעומק נשמתם הם רוחשים למדינת ישראל הרבה מאוד הערכה ומכירים ביחודה וחשיבותה לעם היהודי.

ה. <u>הסברה ותקשורת</u>

בשטח זה חל שפור ניכר, אך המלאכה עוד מרובה. מלחמת המפרץ הפכה אותנו ל"מבוקשים" בתקשורת ורמת הופעותינו השאירה לנו דלתות פתוחות יחסית ברוב אמצעי התקשורת באזור (ראה הדוחות שנשלחו בנפרד בנדון המפרטים את כמות וסוג הופעותינו הפומביות). כזכור פעלנו בתקופה שלפני מלחמת המפרץ להשגת חברת P.R. כיועצת לקונסוליה. פעילות זו נפסקה בעת המלחמה וחודשה אחריה. כרגע אנו מחכים לאשור סופי של הנהלת המשרד לחתום על חוזה שתוף פעולה עם חברת P.R. אמריקאית מיקצועית שהסכימה לתת את שרותיה <u>ללא כל תמורה</u> - הכל בהתנדבות, כלומר: חסכון של כ-100 אלף דולר לשנה. ההוצאה היחידה שתהיה לנו תצטמצם למימון מודעות הפרסום, במידה ונרצה. גם כאן ניתן יהיה לנסות להשיג תרומות מקומיות בתנאי שיהיה אישור המשרד שאנו "נעסוק לכאורה ב-"FUND RAISING", כי לפי החוק רק אנשי הקונסוליה רשאים ישירות לבקש תרומה לנושא זה ובשום אופן לא באמצעות גורם שלישי (אנא, ראה מיסמכי המפורט בנושא, 6143 מה-9 במאי 1991). כמו כן, הצלחנו לחדור לקמפוסים שם נראים כבר ניצנים של פעילות הסברתית שוטפת ומסודרת. הקונכ"ל, סגנו וקונסול ההסברה עסוקים חלק ניכר מזמנם במתן הרצאות, נאומים, תדריכים והסברי רקע כמעט לכל מי שמבקש על פני כל שבע "מדינות החסות" שלנו. מסתבר שגישה זו נותנת פירותיה והתוצאות מתחילות לחלחל לכל רוחב הקשת. התיחסות אמצעי התקשורת אלינו בדרך כלל טובה והוגנת וקצב הופעותינו אצלם מתקבל על הדעת, למרות שתמיד ניתן ורצוי לשפר. הבעיה העקרית בתחום ההסברה בכלל, ובחוף המערבי בפרט, שהאמריקאי המצוי הינו גם עסוק וסרוד וגם רדוד שטחי במיוחד בנושאים שאינם נוגעים לו ישירות. מכאן, שמאמר "OP-ED" בעמוד מס' 13 כמעט ולא משפיע. עלינו למצוא הדרך לדבר אליהם ב"שפתם", במנטליות שלהם ודרך אמצעי התקשורת האהובים עליהם (בעיקר טלויזיה, TALK SHOWS וכותרות העתונים). לזאת אנו חותרים באמצעים שונים וכמו כן דרך הקשר העתידי עם חברת ה-P.R. האמריקאית.

ו. פגישות עם מדינאים, מנהיגים ואנשי מפתח אמריקאים.

בדוחות הקודמים דווח על כך בפירוט. מאז נפגשתי עם מדינאים ואנשי מפתח רבים. כיום המצב שבעזרת "איפאק" ו-"ADL" לא עובר כמעט אף סנטור ו/או קונגרסמן בלוס אנג'לס מבלי שאפגוש אותו אישית. כל בקשותי בנושא מולאו בקפידה- פגישה ב"ארבע עיניים" ללא נספחים, בבית פרטי של אחד מתומכיו הקרובים של אותו מדינאי וזמן מוקצב מראש של לפחות 45 דקות. לפני כל פגישה אני מקבל מ"איפאק" דו"ח מלא בכתב על האיש וכמו כן משוחח בטלפון בנדון עם הציר לקשור לקונגרס בשגרירות בושינגטון, כך שלפגישה מופיע מוכן אחרי שכל "שעורי הבית" בוצעו בקפידה. מסתבר שהשיטה עובדת יפה והמשובים החיוביים לא אחרו לבוא. כל המדינאים מעונינים בתדריך רקע על הבעיות הבוערות של המזרח התיכון ורובם שואלים שאלות טובות שלנו קל מאוד לענות עליהם. רובם אומנם מתמצאים באזורינו, אך להפתעתי לבטח אינם מכירים הפרטים והדקויות. פגישות אלה הופכות מהר מאוד לשיחה עירנית וקולחת כשבסוף כל אחת כזאת ניתנת לי האפשרות להעלות הנקודות העכשויות החשובות לנו שאותו בן שיחה, בתוקף תפקידו, מסוגל לסייע לנו בנדון. כך נקשרו יחסי ידידות אישיים עם כמה מאותם אנשי מפתח איתם נפגשתי ועם חלקם נערכו כבר פגישות חוזרות.

8. סכום

א. מיסמך זה מהווה סכום בראשי פרקים של מצב הקונסוליה ופעילותה כיום.

ב. בתום הקיץ הקרוב (עם הגעתם של יוכי רם ודוד שגיב) נשלים איוש חדש לגמרי של הקונסוליה ונוכל להמשיך לפעול בשיטה ובאוירה שגובשה כאן בשנה האחרונה.

ג. סך הכל הנני שבע רצון מהצוות החדש שהועמד לרשותי ונראה שהתוצאות לא תאחרנה לבוא.

ד. אנו פועלים לפי תוכנית העבודה השנתית כשמדי פעם צצים "פרויקטים" מיוחדים. הצוות בנוי כיום לטפול במכלול הנושאים המתוכננים והבלתי צפויים כאחד.

ה. הקשר עם ושינגטון הוא טוב ומיידי ועם ירושלים, בעיקר עקב המרחק והעומס, הינו סביר (תלוי באיזה מחלקה מדובר). בעקרון ניתן לומר שהקונסוליה מקבלת סיוע וזוכה להבנה, אך כמובן יש חריגים שלא תמיד ניתן להסביר את מהות חוסר ההבנה ומה בדיוק עומד מאחורי זה.

CONSULATE GENERAL
OF ISRAEL IN LOS ANGELES

הקונסוליה הכללית של
ישראל בלוס־אנג'לס

ו. עיון בבצועי השנה האחרונה וההישגים בתחום כל ששת היעדים שהצבנו לעצמינו, נותן לי כקונכ"ל את הזכות להביע הערכה לכל צוות הקונסוליה אשר על המלאכה ובנוסף, לכל הגורמים החיצוניים, בירושלים ובושינגטון, שגילו כלפינו הבנה רבה וסייעו לנו לכל אורך הדרך.

ב ב ר כ ה,

רן רובן (פקר)

העתק: שר החוץ
סגן שר החוץ
המנכ"ל
השגריר ושינגטון
סמנכ"ל צפ"א
סמנכ"ל למנהל
סמנכ"ל הסברה
סמנכ"ל כלכלה
מנהל הסברה
מנהל תפוצות
ציר הסברה ושינגטון

6380 WILSHIRE BOULEVARD • SUITE 1700 • LOS ANGELES, CALIFORNIA 90048 • TEL. (213) 651-5700 • FAX (213) 651-3123

בלמ"ס/בהול לבוקר

אל: מצפ"א פר"נ
דע: תפוצה תקשורת
מאת: עתונות, וושינגטון

נאום הנשיא
---

1. בעקבות נאומו של הנשיא בוש היום (נשלח בנפרד) ניתן בקולורדו-ספרי
תדרוך רקע לכתבים שנלוו לנשיא במסעו. התדרוך ניתן כרקע ע"י איש המוע
לבטחון לאומי. במקביל, הפיץ דובר הבית הלבן FACT-SHEET לכתבים (הוע
בנפרד).

2. תדרוך - הרקע לא הופץ היום - לא ע"י הבית הלבן ולא ע"י חברת
התמלילים שלנו. לאחר מאמצים השגנו מעתונאי התמליל המלא - הרצ"ב לעי

3. לידיעתכם, כי עד כה נאום הנשיא לא עורר התעניינות תקשורתית מרובה
ובדרך כלל דיווחו עובדתית ועניינית עקרונות יוזמת הנשיא. הפרשנויות
המועטות שהיו אזכרו הנושא הישראלי, בעיקר בהקשר הגרעיני והתק"ק. דוו
מלא על הסיקור התקשורתי - מחר.

רות ירון

a1024reutt
r w.. BC-TEXT-WHOUSE/BRIEFING- 05·
BC-TEXT-WHOUSE/BRIEFING-MULTITAKES
THE REUTER TRANSCRIPT REPORT

To MARCO GREENBERG	From PETER RAMJUG
Co. ISRAELI EMBASSY	Co. REUTERS
Dept.	Phone # 202-898-8345
Fax # 202-364-5610	Fax # 202-898-8383

2/2
1189
451

WHITE HOUSE BACKGROUND
Date: May 29, 1991
Location: Colorado Springs, Colo.
Time: 11:45 a.m.

.....

The editor of the report is Steve Ginsburg. Tim Ahmann, Eric Beech, Judi Perlman, Peter Ramjug and Paul Schomer also are available to help you. If you have questions, please call 202- 898-8345. For service problems inside the District of Columbia, call 202-898-8355; outside D.C., call 1-800-537-9755.

.....

.....

This transcript is provided by News Transcripts, Inc. If questions of content arise, call 682-9050

.....

Q: Did the Israelis ask the president to delay the speech while they put forward their own proposal?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I don't want to get into the details of the exchanges between us and the Israelis. I'll just say we had several of them. We had exchanges in Jerusalem, we had exchanges in Washington at senior levels, and we will continue to have the exchanges with the Israelis as we proceed.

Q: Are you saying it's not true?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I just don't want to get into the details of what they said and what we said on this. We developed this with the interests of stability in mind, with the interests of our friends in the region in mind, including Israel, and we look forward to working with them in this.

Q: Does the release of this proposal now unlock the conventional arms sales that they have pending on the Hill?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I'm not sure I agree with your characterization that anything was ever locked.

Q: We were told repeatedly that they were--no sales were going to move forward until this review was done and the speech made.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Let me just answer it this way, An. We made clear in this initiative, as the president made clear in today's speech, that we are going to continue to provide for the legitimate defense interests of our friends and allies in the Middle East, and nothing in this is meant to detract from our ability or, indeed, anyone else's ability to do that. To the extent that it involves arms sales, we will then be proceeding forward them them.

Q: What is the range of the missiles that the president is talking about?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The president is not talking

about missile ranges. What we are calling for, if possible, is an approach to missiles that deals with all surface-to-surface missiles. We are not specifying range.

Q: What about this information saying it was less than 150 kilometers or 90 miles? Is that totally erroneous?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I have no idea where that came from. There is no ranges. We will talk. Now, we have to meet with other countries, and obviously this is not a unilateral effort, and we will have to see what we can agree up on as initial steps and then as subsequent steps. But our position going in is we think what would be best for the stability of the region would be to ban all missiles, surface to surface, regardless of range.

Q: How would it be enforced?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: This is not something where enforcement is the operative word. What we're trying to do is work with would-be suppliers, in some cases to to supply. And we're dealing with would-be recipients, in some cases not to receive; or would-be producers, in some cases not to produce.

What this is is an exercise in collective restraint, both among outsiders and insiders in order to persuade them of the logic that each of them will benefit if all of them eschew going down certain roads.

Q: Is there anything like that? You don't envision any treaties, any formal agreements, to do any of this stuff?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: It's quite possible that this will lead to formal agreements down the road. What we are doing right now is launching a multi-prong process--let me give you an example, Andy--that you could have a situation where, if we can launch the sort of peace process we're trying to launch where you would have a conference, one of the groups that would meet under the umbrella of the conference would be a region-wide group that would address regional arms control questions. It's quite possible that any one of these areas would then spin off at various times into specific accords.

.....

.....

The Reuter Transcript Report
White House/Background Briefing
May 29, 1991
MORE Reut17:16 05-29

3|12
1189
451

4/12
1189
451

WHITE HOUSE BACKGROUND BRIEFING
May 29, 1991
(First Add)

.....

x x x specific accords.

Q: You don't envision any particular accords right now, you're not--

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: We're just starting the process. Give us some time.

Q: This doesn't deal with existing stocks, right? It's all simply future purchase, right? It's not cutting back what people now have. You're not asking them to destroy anything?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Well, certain areas-- clearly we would prefer to see in the chemical and biological area, clearly there's a desire that people not go down those roads altogether. In other areas, we're simply asking to have a freeze as a first phase, but then subsequently we would like to see the item in question done away with altogether. For example, missiles is a perfect example where we're trying to initially think about a freeze, but then over time we think the Middle East and all the countries in it would be better off without missiles.

Q: When you talk about over time, what kind of a time frame are you talking about, and do you have a date for this French meeting?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: On the first question, the time in each one of these areas, because they do not have to be mutually dependent, is going to have to be set, quite honestly, by the pace of the consultations. In the case of the French meeting, we would like to have it happen sooner rather than later, and I think we're talking within the next month possibly.

Q: What reason is there to believe that countries that won't even sit down and talk to each other are going to voluntarily undertake to curb these weapons? In the end, isn't this just a pipe dream?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Two reasons to have some optimism. One is, we believe that there is some opportunity to do this in the aftermath of the war. We have just seen a graphic demonstration that a fairly primitive level of ballistic missile can wreak potential havoc and devastation among the nations of the Middle East if suddenly wars are not confined necessarily to battlefields, wars are not confined necessarily to people in uniform, and wars would not necessarily be confined to conventional arms.

It's quite possible that out of this comes a new awareness that a Middle East filled, for example, with ballistic missiles and countries that are able to insert chemicals or biological weapons or nuclear devices inside those warheads, that everyone would be worse off if this process continues unabated.

So it seems to me it's certainly worth exploring that you could

have--certainly worth exploring the potential that one could reach some agreements. Similarly, among suppliers, there was an awareness that the kinds of supply programs that led to in Iraq that had upwards of 5,000 tanks and nearly 1,000 combat aircraft--that was a situation that ultimately came around and boomeranged. And it threatened the interests of all the suppliers. So I think it is premature to describe this in the kinds of negative terms I think one ought to keep an open mind, and one ought to say that this war changed the way people think in the region.

Q: What evidence do you have of that?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Well, based upon our initial consultations with the countries in the region, based upon our initial consultations with the suppliers, we were certainly encouraged to proceed. What we are doing is consistent with or builds upon approaches put forth by Prime Minister Mulroney, by Prime Minister Major. It's clearly in some ways leading to the sorts of ideas surfaced by President Mubarak of Egypt calling for a weapons-of-mass-destruction-free zone.

This is not entering terra incognita here. We've got an environment where you've just had an awful war; where you've had an awful image of the future; where you've got a lot of proposals out there; where you've got a coalition of potential suppliers that have shown an ability to work together in unprecedented ways. It seems to all of us that this is certainly a situation worth exploring.

Q: (Inaudible) saying that for this to work that the regional peace plan would have--or something like it--that the two will dovetail, that they are not separate entities. They build on each other. As you get confidence in the area, then you may agree to--

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: That would raise an interesting point. Let me answer it this way. It's possible that one could have progress in the arms control area that could then have a spillover effect and could actually increase political confidence in the region, that could then have a benefit on the peace process. Similarly it could work the other way: one could have benefit--political relations that then could lead to increased trust and confidence that then could have some progress in the arms control area.

One could also imagine the two happening separately. That even, for example, if we were unable to launch the formal peace process that we want, some of the things we want to do could happen by building upon existing approaches or existing institutions that are already out there. So I wouldn't say there's a type--if you will fit between the two, but clearly, there's a potential for a mutually enhancing interaction between political process and the control process. Much as we've seen over the years with the United States and the Soviet Union--that there's an interaction between political progress and arms control progress.

Q: Have China and the Soviet Union specifically said they'll attend this meeting in Paris?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The have not--on the other hand, they have not been specifically asked yet. What we did was we raised the idea in general about following up. And I expect at some point we'll get more specific about that. And I saw nothing in their responses which indicated any hesitancy.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: As my colleague indicated, the Chinese and Soviets have been consulted with in advance. The idea of a meeting was presented in those consultations, and now we need to follow up.

And we will be following up. The first meeting will be in Paris.

Q: How did you come up with the idea of having this meeting in France? And exactly when do you expect this meeting to take place?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The timing--we're hoping that it would be within the next month or so. France is clearly one of the--the reason is that it's one of the five countries that collectively provide the predominant or lion's share of the arms that have been going to the Middle East, and it was geographically midway between them. And France is one of the leading countries in the Middle East as an outsider.

Q: Did the U.S. propose that or did they propose that?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Honestly, I don't remember the exact diplomacy of how it happened.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The French have offered to host the first meeting. It's their initiative to host that first meeting.

Q: You know China's track record in this regard. What's in it for them to get involved in this? What makes you think that they would get involved?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The reason for a country such as China to get involved, I would think, are twofold. One is it's difficult for me to see that anyone who has a stake in the stability of the Middle East, either directly or indirectly--and I had argued that China has both a direct stake in the Middle East and certainly an indirect stake in the Middle East--in the stability of the Middle East given the impact it would have on world economic well-being, it's hard for me to see how any country, including China, that has a stake in regional stability, would benefit from seeing proliferation simply occur the way it has or accelerate.

That again that kind of proliferation would only increase the likelihood of war; it would increase the destructiveness of war if a ward did occur, and China would clearly suffer from that, as would everybody else.

Secondly, this is a situation where the supplier--the countries that are in a position to supply will get together and with China, with the Soviet Union, with France, with Britain, with ourselves, hopefully in time with others, and I would like to think that we could all--in a sense there could be a persuasion process, if you will, where everyone would come to realize that there is a potential here for mutual benefit. And I don't see why China ius necessarily apart from that.

.....

.....

The Reuter Transcript Report
White House/Background Briefing (first add)
May 29, 1991
MORE Reut17:34 05-29

6/12

1189 1451

7/12
1189
451

WHITE HOUSE BACKGROUND BRIEFING
May 29, 1991
(Second Add)

.....

x x x from that.

Q: Well, one reason would be that weapons are one of the only big-ticket items that they can sell to the rest of the world and infuse their economy. What's to change their minds?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Again, that's--one of the purposes of this entire initiative is to test what countries are willing to do or, in this case, not to do. And, again, what we're hoping, and we have reason to believe, is that in the aftermath of the recent war, there's a certain demonstration effect that will create certain possibilities.

But again, that's why this is an initial phrase. And we're going to have to work it with the Chinese and others. And this is a comprehensive approach where you've got in some ways a half dozen efforts. And let me just say that, for example, the Chinese willingness to support sanctions during the war and 12 times in the United Nations suggest that China is willing to go along with international consensus.

Q: Is this a litmus test of some sort for the Soviets, given the fact that they want to rejoin the rest of the world, they want to be invited to the economic summit? Is this how they can prove their good intentions?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I don't like the phrase--it's yours. I would just say that in various regional conflicts and various regional settings around the world there's been evidence that we and the Soviets and others have increasingly been able to cooperate. And I would think that this would be a natural follow-on to that. And we've already had several conversations with the Soviets about this idea. We're following up. And again, we'll have to see. But I would think that there's some reason to be optimistic, that this would be an area where we could find some common causes.

Q: Why just this one region? Why is the proposal limited? If this is a good idea, why not universal?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Over time you may be right. The reason for starting in the Middle East, again, was our feeling of acute need given that if one looks at the proliferation problem, while in principle it is and could be a global problem, in reality, right now, a lot of the proliferation problem happens to center on the Middle East-Gulf area. So it's clearly the place where there's the greatest need. And again, we felt because of the war there's the greatest opportunity.

But I take your point that over time we're looking not only to expand those who would be involved from the supplier end, but if ideas work, there's no reason it couldn't be expanded beyond the Middle East.

Q: Are the five nations going to talk in terms--you had talked on the plane about the question of regional issues beyond arms. Would that

include security for nations that chose--recipient nations that chose not to receive, as you put it?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I wouldn't rule it out. I mean again, these are early days, and the question of what types of political arrangements could be introduced in order to either encourage states foregoing certain systems, or to reward them for foregoing it--that's something that will probably be on the agenda.

Q: A specific question on two points. On chemical and biological, what in here is new aside from urging confidence-building measures? And secondly, on the nuclear thing, what countries besides Israel are really affected?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: On the chemical and biological, both issues are global problems for which global approaches are already in place or have been proposed. The president, a couple of weeks ago, proposed a new initiative to achieve early conclusion of the Chemical Weapons Convention, and what he's proposing here is not only the countries in the region become original signatories to that convention, but they essentially get ahead of that game by beginning to adopt measures now that would, in fact, be included in the convention once it went into force.

With respect to the Biological Weapons Convention, this is something that's been in effect for nearly 20 years.

Q: Specifically--

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Biological Weapons Convention? To a first order, it bans the production and use of biological weapons. And some countries in the region are not yet signatories of the Biological Weapons Convention. An obvious step would be for those remaining countries to sign up.

Q: Which ones?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I don't have the list with me. We can get it for you. Actually, I think Iraq signed up a couple of weeks ago. There are a few countries in the region, and I can get that list for you.

The Biological Weapons Convention countenances very limited quantities of biological agents for defensive purposes. We would like to know which countries--and I think as a confidence-building measure, sharing information among the countries who have these very limited programs. Indeed, an exchange of information on biological research per se would be another way to build confidence--biological weapons are not going to become a problem in the region, not going to become a worse problem in the region.

Q: The nuclear--what other countries are affected by that besides Israel?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Again, no, this is not the time or the place to single out countries.

Q: But you're making proposals--one of your major proposals. The Israelis say it's aimed only at them. It's up to--

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: There are several countries in the region with nuclear programs, some of which have the potential to become nuclear weapons programs.

Q: Which ones are they?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Again, I'm not in a position to get into individual countries.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Let me answer your other question, please, on the Biological Weapons Convention. Assuming the list I have is right, I've got three countries that have neither signed nor ratified the convention in the region, and that would be the Algeria, Israel and Oman.

Q: How come you list those three countries, but you won't talk about who got nuclear programs?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Who signs international agreements is a matter of public record.

Q: Is not a nuclear program a matter of public record?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: No.

.....

.....

The Reuter Transcript Report
White House/Background Briefing (first add)
May 29, 1991
MORE Reut17:46 05-29

9/12

1139, 45!

10/12
1189
451

WHITE HOUSE BACKGROUND BRIEFING
May 29, 1991
(Third Add)
.....

x x x OFFICIAL: No.

Q: What about the other weapons that they have? Can you give us some idea of who has what?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Let me just put it this way, that in the nuclear area, in the chemical area, in the biological area, in the missile area, in each one of those you've got any one--in some case as many as six, in some case as many as 10 or 11 or 12 countries that have some type of a capability, and it goes along a full spectrum from research to weaponization. Our view is, you've already got as a result a fairly significant proliferation problem, and you've got the potential for one that is qualitatively worse over the next couple of years.

Q: How can you gauge the significance of the proliferation problem if you can't say who has got them and how many? I don't understand.

Q: That's what we need. I mean, if you could say six to 12, for example, can we just go right down the categories and name six or 12?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I do not want to get into a case by case because that clearly gets into intelligence questions, as exactly what counties have and don't have, so I'm just going to pass on that.

Q: Have you given any consideration to setting an example by not selling tanks and aircraft to countries in the region?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Again, one of the things that the supplier countries would do when they sit down initially in Paris as well as in follow-on meetings would be to try to come to some common understandings and then to apply them in their own export policy as to what would constitute destabilizing weapons. And I think you'd have to look at both the types of weapons, the numbers, the potential recipients and so forth.

What you'll have to do, then, are tailor approaches to the circumstances. So I don't think you can approach it mechanically and say aircraft per se are necessarily destabilizing, or tanks per se, but it's possible a certain generation of aircraft or tank, or a certain number or going to a certain country would be destabilizing.

Q: Didn't those weapons cause the most destruction in the gulf war as opposed to missiles?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: But again, some of those same weapons also proved necessary for defending against weapons. I mean, again, it's the reason that you want to get countries to sit down and come up with a useful set of guidelines rather than in the abstract simply do something that is very arbitrary or mechanical and try to apply it.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Let me add in response to an earlier question which countries have nuclear and chemicals and biologicals.

One answer is, no country in the region acknowledges that it has any of those capabilities, although Iraq, in the wake of the war, has indicated that it has some, I think, chemical agents. Given that no country has acknowledged these capabilities with the limited exception of Iraq, we obviously cannot stand up here and tell you which ones have them.

Q: Well, you can. You don't know? You don't want to?

Q: You're talking about the voluntary restraints, not quid pro quo. Why did the president not go further and announce some restraints himself in selling weapons? Why wait?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: One of the lessons of the past--and I don't think it's analytically that difficult to agree with--is that unilateralism is not going to provide a given weapons system and to have to have three or four other countries willing to step in was not going to have any impact whatsoever on the proliferation problem.

What we want to do, as a result, is have this be a more collective undertaking on one part on behalf of the would- be suppliers and, again, the recipients.

Q: (inaudible) smaller countries are likely to step in? Countries outside of the scope of the five?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: We can't rule it out, which is one of the reasons why initially we want to deal with the five countries that have distributed or sold the lion's share--from 80 to 90 percent, we estimate--of the arms that have gone to the Middle East over the last decade. In no way do we want to keep this exclusive; to the contrary.

The more inclusive we can make this over time, the more effective it will be, and that again applies from both ends. The more countries in the region that we can get to participate in a voluntary regime of restraint, the better off the Middle East will be.

Q: Are we willing to propose steps to stop other countries from initiating arms sale programs to the region?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The way I would put it is we will enter into consultations with other countries and we will see if we can't reach some understandings in the case of conventional weapons about our individual arms transfer programs, and already in other areas where you've got things like the Australia group for chemical weapons, you've got the missile technology control regime, you've got various supplier groups for nuclear weapons. The idea is to see if you can possibly expand or broaden the scope of these arrangements.

Q: In the meantime, do you anticipate sending to Congress anything new by way of an arms package for Saudi Arabia or Egypt?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: To the best of my knowledge, no decisions have been made about sending up arms packages for anybody.

Q: Secondly, Israel does not now allow any IAEA inspections, does it? It is not a signatory of the nonproliferation treaty, correct?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Yes.

11/12 1189 c51

Q: Are our arms sales so small to this region that they'd be insignificant, have no impact if we stopped?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: On ours?

Q: You said it would have no impact if we did this unilaterally--if we stopped.

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: What would concern me if the United States stopped unilaterally, two things. One is that countries who we're friends with who have legitimate defense needs, legitimate needs to promote deterrence, and who have long looked upon us for friendship and support would obviously call into question our reliability as a friend and partner.

Secondly, in many areas it's quite possible that others would simply step in and sell equipment, which has at times happened in the past when the United States refused to, be it because the administration chose not to or the Congress.

Again, the whole reason for approaching this multilaterally is to have this be a common policy which would be clearly so much more effective.

Q: How often will the five meet? Do you expect regular or non-regular meetings What is the plan?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: The whole question of what type of a follow-up process you might have is clearly one of the agenda items for the first meeting. And that's just something that we're going to have to play by ear.

Q: What do you want? Regular meetings or--

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: What I want is for this approach to be effective amongst initially the five and then to expand to other countries in the conventional area. I want--and there again, I think we're just going to have to see what the consensus is. But I don't have an arbitrary sort of pace that I want to set this at.

Q: You say that China didn't give a firm answer yet as of the Paris meeting. Mr. Bartholomew is going there in June. I mean, will he ask for them to give a firm answer so that a meeting can take place before the end of June?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: Mr. Kimmitt discussed these issues when he was in China; I'm sure it will be on the agenda when Mr. Bartholomew goes there.

Q: So you expect a Chinese answer before the end of June?

SENIOR ADMINISTRATION OFFICIAL: I don't want to say what I expect. All I say is both with visits as well as without visits, we will be consulting closely with the Chinese on this.

Q: Thank you.

END OF BACKGROUNDER TRANSCRIPT

.....

.....

The Reuter Transcript Report
White House/Background Briefing (third and final add)
May 29, 1991

12/12

1189

451

תאריך : 27.05.91 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** 26048

סודי נכנס **
**
**
**

חוזם:5,26048
אל:המשרד
יעדים:רהמש/1610,בטחון/2332,אביב/2046,מנמת/1354,מצב/1901
מ-:קהיר,נר:395,תא:270591,זח:1600,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:מזתים
נד:@

סודי/מידי

אל:מצרים, ע-1

דע:איסוף

מאת:הציר, קהיר

הנדון: שיחה עם דיף אמר'

להלן משיחה (27) עם סטאן אסקודרו, היועץ המדיני בשג' ארהב בקהיר:

1. עמדת מצרים ביחס לתהליך - מצרים ניסתה להשפיע על סוריה והשותפות האחרות לתהליך למתן את עמדותיהן, 'אך אף אחת מהן אינה שמה לב למה שאומרת מצרים. לכל אחת יש האילוצים הפרטיים שלה המכתיבים לה את עמדותיה'.

בתשובה לטענתי, כי מבארך התבטא בצורה הקרובה לעמדות של הסורים במהלך סיורו באירופה, אמר אסקודרו כי לא כך הם פני הדברים, וכי בשיחות איתם נצמדים המצרים לנוסחאות הידועות שלהם כגון: חסות בינל לועידה שבסמגרתה יתנהלו שיחות ישירות בין הערבים לישרא, יצוג פלס' מתוך השטחים (ולא אשף), אי-קבילת מסמרות לגבי אופן השתתפות האירופית והאומית בועידה, וכד'. בן-שיחי טען במרצות שאין שינוי בעמדה המצרית ככל שהם יכולים לשפוט ממשמע אזניהם בקהיר.

2. העמדות הסוריות - במקביל, אין הם רואים גם שינוי בעמדות היסוד הסוריות. אלו נשארו קשוחות ונחרצות, סוריה, לדעתו, אינה רוצה שלום עם ישראל ו'אסד רשע'. אין הוא יודע, בינתיים, פרטים על תוצאות שיחות משלחת אשף, בראשות קאדומי, בדמשק.

3. החזרת הכוחות המצרים מהמפרץ - מקובלת עליו הגירסא המצרית לפיה החזרת הכוחות הבאה בעקבות השלמת משימתם במפרץ. עם זאת, הדברים אינם פשוטים וחלקים: הסעודים אינם מתלהבים מהאמביציות של המצרים להנהיג את העולם הערבי, והם גם חושדים בכוונות מצריות נסתרות מאחורי

WOLFF 03 5376967 יסף חלף ושות' בע"מ טל.

אחזקת כוחות במפרץ. לכן לא מיהרו הסעודים להחליט לגבי מימון הכוחות הערביים במפרץ, ובכך הם אותתו למצרים ולסורים כי תפקידם הסתיים. אין לאסקודרו הסבר לקושיה הבוגעת לאי-בסיגת הסורים. אפשר, שאחרי פינוי הכוחות הערביים מהמפרץ ייתכנסו המפרציות, מצרים וסוריה לדון בהסדרי הבטחון במפרץ עפ"י הצהרת דמשק. לדברי בן-שיחי אין הסעודים מרגישים עוד מאוימים ולכן הם לא ממהרים לשום מקום.

4. תיווך מצרי בין לוב לארהב (לשלכם 364 מ-21.4) - בעקבות מלחמת המפרץ ניסתה מצרים לשכנע את ארהב כי בזכותה גילה קדאפי הרבה יותר רציונאליות בתקופת המשבר. ארהב מצידה טענה באזני המצרים כי קדאפי עדיין קשור לטרור ועדיין אין שינוי משמעותי בעמדותיו, ולכן כל נסיון לקרב בין ארהב ללוב הוא לשוא. מצרים אינה מנסה עוד לסנגר על קדפי אצל האמרי'.

5. חילופי אישים בצמרת - מבארך מעונין להמשיך ולהחזיק לצידו את בטרוס ע'אלי ולכן מצא הסדר מתאים שימנע הסתלקותו. בן-שיחי צופה חיכוכים בין ע'אלי לעמרו מוסא. מלבד ע'אלי מבארך הולך על החלפת הסוסים הותיקים בצעירים בצבא ובממשלה.
זה הקו המנחה אותו בבחירת
האנשים החדשים. אין כל קשר בין ההתפתחויות במפרץ להחלפת שר ההגנה והרמטכל. עדיין לא ברור מה קרה בעניבו של שר הנפט הקודם קנדיל.

שקד

אק

תפ: שהח(2),סשהח(1),דהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
אמן(1),מצב(0),ממד(9),סולטן(1),מצרים(2),בנצור(1),מצפא(4)

WOLFF 6406 03-5376967 ***** יוסף אלף ושות' בע"מ טל.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

שמור

סמנכ"ל מז"ת
טל' 3279

ז' בסיון תשנ"א
20 במאי 1991

68913

אל : המנכ"ל

מאת : סמנכ"ל מז"ת

התנחלויות - החרמת אדמות
למזכר מנהל צפ"א מ-15.5.92

בדקנו הנושא ונאמר לנו ש:

1. התנחלויות מוקמות על אדמת מדינה או אדמה פרטית שנרכשה כחוק, אך לא על אדמה פרטית שהוחרמה.

2. אדמה פרטית מוחרמת לטובת שרותים ציבוריים לאוכלוסיה המקומית כגון דרכים, אך לא לכל מטרה אחרת.

3. יש מקרים בהם אוכלוסיה מקומית מעבדת אדמות ללא בעלות חוקית עליהן - באדמות אלה המדינה זכאית להשתמש.

ב ב ר כ ה,

דוד סולטן

העתק: לשכת השר
לשכת ס/השר
סמנכ"ל צפ"א ופר"ן
סמנכ"ל הסברה
הציר, וושינגטון

לקחים פנימיים:

א. מרבית הדוברים ציינו באופן מפורש את הצורך בהסקת מסקנות פנימיות בתוך התנועה הלאומית הפלסטינית.
התזה המשמעותית ביותר לה היו שותפים רוב הדוברים (חלקם לא תאם זאת עם האחרים) עוסקת ביחסי "פנים" ו-"חוץ" בתוך אש"פ, בתוך התנועה הלאומית הפלסטינית:

* אין לאש"פ תחליף. אש"פ הוא בעצם שמה של התנועה הלאומית.
* אין לעראפאת תחליף כסמל לאומי וכמי שמסוגל יחידי, לאחד את כל הפלגים השונים.
* יש לחולל תמורה ביחסים בין הפזורה לבין הפלסטינים המתגוררים בשטחים.
* המנהיגות המקומית חייבת לתבוע את הובלת התנועה הלאומית ובכורה בתוך אש"פ.
* יש להבהיר למנהיגות אש"פ שבטוניס כי הם לא הצליחו עד היום ועתה הגיע "תורם" של המנהיגים המקומיים.

כלומר: כל מי שמאמין בשינוי המאזן בין "חוץ" ו-"פנים" מדבר על שינוי בתוך אש"פ. יחד עם זה, יש רצון "לקחת פיקוד" ולהיפרע מן "החוץ" על שגיאותיו.

ב. השקפה אחרת: מיעוט הדוברים המעיט בערך המנהיגות המקומית. "ישראל אינה מתירה לנו לפעול באופן חופשי. אי אפשר לפעול נכון ולשקול נכון תחת כיבוש". "אין לערער את מעמד הנהגת אש"פ שבחוץ".
כלומר: גם ארגומנט אידאולוגי (כיבוש, אש"פ) וגם ארגומנט מעשי (אין לנו כח).

יחס העולם הערבי לעניין הפלסטיני:

* רוב הדוברים שותפים להנחה (תקווה?) ששום מדינה ערבית לא תעז ללכת להסדר שיתעלם מן העניין הפלסטיני.

* מה יהיה עם הכסף? האם סעודיה ומדינות המפרץ תמשכנה לממן את אש"פ?

* ההתבטאויות של מדינות ערביות (ושל אחרים) נגד אש"פ ובזכות המנהיגות המקומית בשטחים מזיקות: הצהרות שמהן ניתן להבין רצון לסילוק אש"פ מן המפה צובעות את המנהיגות בשטחים בצבע של משתפי פעולה. התבטאות בזכות המנהיגות המקומית, ללא גינוי אש"פ, היא סבירה ואף רצויה.

דו"ח זה הוכן על-סמך שיחות ישירות, שנוהלו עם שמונה אישים מעזה ויו"ש המזוהים בציבור כצמרת ההנהגה הפלסטינית בשטחים. יש בדו"ח נסיון לשחזר קוים כללים שעלו בשיחות וכן קוים משותפים או נוגדים שהשמיעו האישים. השיחות עם מרבית בני השיח נוהלו על יסוד של קירבה אישית הנשענת על היכרות ממושכת.

<u>אוירה:</u>

* תוצאות המילחמה הביאו למפח-נפש. הפער העצום בין צפיות עם המלחמה לבין תוצאותיה בפועל, יצר את האכזבה.

* קיימת תחושה כי ההימור על הסוס העירקי היה מקח טעות. "גם המשטר הערבי הזה, כמו כל המשטרים לפניו, לא הביא לישועה ולהצלה".

* בלבול ניכר נוכח המצב החדש: מה תהיה המדיניות המצרית? הסעודית? האם ילך אסד לפתרון נפרד תוך הפקרת העניין הפלסטיני? האם הפעם מתכוונים האמריקנים לכפות את השקפותיהם על האיזור?

* דאגה ניכרת לקרובים במדינות המפרץ. חרדה נוכח עצירת הכספים מן המפרץ הן מצד העובדים הפלסטינים שם, שנהגו לשלוח כסף למשפחותיהם והם כספים ממלכתיים שמימנו בשטחים בתי-חולים, מוסדות רווחה, פוליטיקה עתונים וכיוב'.

* חלק מן האישים בהם מדובר דיברו בפה מלא על המהלך השגוי של אש"פ החל מאוגוסט 90'. אף אחד מבני השיח לא הגן על התנהגות אש"פ מאז תחילת המשבר.

ניתוח חריג עשה אחד מן הדוברים כאשר ציין כי השגיאה החמורה ביותר של אש"פ החלה דוקא ב-15.1.91. "עד אז לא היתה לנו ברירה. נדחפנו לזרועותיו של סאדאם ואולם מרגע שהיה ברור שמדובר במלחמה בה ילחמו ערבים נגד ערבים ושבה אין סיכוי לעירקים - בדיוק בשלב הזה היה צריך לנטוש את סאדאם, להוריד פרופיל ולא להישאר אחרונים על הספינה הטובעת".

* בדברים מפורשים או משתמעים, ניכר דכדוך ממעמדם בעולם ובעולם הערבי של הפלסטינים בכלל ושל אש"פ בפרט.
"נחלשנו", "אש"פ נחלש", "כל ההישגים שהישגנו מאז 88' ירדו לטמיון".

* בצד הדיכדוך ישנה גם תחושה של: "אולי הפעם", "אולי עתה נוצרה הזדמנות שהחמצתה תעלה לנו ביוקר", "אני לא בטוח אם בחוץ מבינים שנוצרה הזדמנות".

מי יקח חלק במהלך החדש? מה נחוץ למהלך הזה?

* העברת ההנהגה הריאלית לשטחים והשארת ההנהגה הנומינאלית לאנשי טוניס - זהו תהליך הדורש זמן.

* השותפים לקואליציה בשטחים: זרם מרכזי (בהנהגה בלתי מעורערת שך פייסל חוסייני); קומוניסטים (למרות שמנהיגם סקפטי באשר לסיכויי המהלך); אנשי עבד-רבו; איגודים מקצועיים;
אופוזיציה בשטחים: אנשי חבש. חמאס (יש הגורסים כי חלק מן הדתיים יצטרף ליוזמה ולא כולם יסרבו לשתף פעולה עם הזרם המרכזי).

* האם יהיו שותפים בטוניס להעברה מעשית של השרביט לידי תושבי השטחים: דרג שני בהנהגת אש"פ מבין שתסריט זה הינו הסיכוי היחיד כרגע לחלץ את העגלה הפלסטינית מן הבוץ (חאלד אל-חאסן, האני אל-חאסן, נביל שעת', הנציגים הדיפלומטים במדינות המערב)

* האם יסכים לזה עראפאת? לשאלה זו תשובות שונות. אפשר לסכמן באמירה שהתנהגותו של עראפאת תהיה פרגמטית ואולם הוא ימשיך להחזיק במתג המדליק את האור הירוק.

* מי יוביל את המאבק של תושבי השטחים על נטילת ההגה לידיהם (מבלי להדיח איש בטוניס)? אין חולק על שמו של פייסל חוסייני.
- גם אנשי עזה יקבלו את עמדת הבכורה שלו - אם כי הם יתבעו את חלקם (סאפתווי, זכריה, ע'רה, אחמד יזג'י).

תנאים נדרשים למהפך וקשיים:

* העדר כל אפשרות לפעילות פוליטית הוא מכשלה יסודית. באותה שעה מתאפשר לחוגים הדתיים לקיים במסגדים פעילות נרחבת ורחבת היקף שמשמעותה פוליטית.

* מאסרם של כמה אישי מפתח פוגע אנושות בסיכויים לשינוי:
- בי"ש משמעותי הדבר לגבי (בסדר חשיבות יורד) אבו-עייש, נוסייבה, אבו זיעד, ממדוח אל עקר.
- בעזה משמעותי הדבר לגבי אחמד יזג'י ובמידה מסויימת לגבי זיאד שע'ת
המאסר מקשה משלוש סיבות:
1. קשה לגבש הסכמה ואסטרטגיה בקרב מנהיגות השטחים.
2. נוצר ואקום המתמלא ע"י חמאס וחבש.
3. המאסר הוא מסר נגד מתינות ונגד מחשבה והתנהגות פרגמטית.

* ללא קשר עם ה-"חוץ" יתארך המהלך ויתקשה להתגבש. קשר זה חיוני.

שתי שאלות נותרות חסרות תשובה:

1. האם יווצרו התנאים (מצב ישראל, ארה"ב והמדינות הערביות בקואליציה) שיאפשרו שינוי בתנועה הלאומית הפלסטינית והעברת מרכז הכובד לשטחים - ללא חשד וללא כתם של "בגידה" או שיתוף פעולה או קשירת קשר להדחת אש"פ וערפאת?
2. האם מנהיגי השטחים ימצאו את הנחישות והעוז הדרושים לקבלת החלטה ולויכוח מתמשך עם מי שהיום נחשבים כעליונים עליהם?

יגי, בלעד
6/3/91

בוש: הושגה התקדמות במאמצי השלום יש סיבה של ממש לאופטימיות

בביקור בייקר נסגר הייצוג הפלשתיני בוועידת השלום

מזכיר המדינה ושמיר הסכימו: נציגי השטחים יקבלו את הגישה הדו־מסלולית ≡ שיחות ישירות – תוך 4 ימים מפתיחת הוועידה ≡ 14 יום אחר כך ייפתחו דיונים אזוריים בהשתתפותן של מדינות המפרץ ≡ מובארך לאסד: עזור לבייקר

מאת אבינועם בר־יוסף
הנציגים הפלשתיניים שיהיו במשלחת המשותפת להם ולירדן בוועידה האזורית, יהיו תושבי השטחים שיקבלו את הגישה של מו"מ דו־מסלולי בין ישראל לבין כל אחת ממדיניות ערב ובין ישראל לבין הפלשתינים, ומקבלים את מבנה המו"מ בשלבים – קודם על מינהל עצמי ואחרי כן על הסדר הקבע.

כך עולה מנייר ההסכמות האמריקני, שגובש על דעת ישראל לסיכום מסעות הדילוגים של שר החוץ האמריקני ג'יימס בייקר באיזור. נראה שנושא הייצוג הפלש־

המשך בעמוד 2 ◀

בביקור בייקר

המשך מעמוד 1

תיני סגור ומוסכם.

מהמסמך עולה שהמשתתפים יידרשו ל[illegible] על מחוייבותם לחיות בשלום עם ישראל. ארה"ב ובריה"מ שומרות לעצמן את הזכות לכנס את הוועידה לקידום השלום במזרח התיכון באורח חד־צדדי.

● רן דגוני, סופר מעריב בוושינגטון, מוסר: הנשיא ג'ורג' בוש אמר ביום ששי, כי יש עדיין "סיבה של ממש לאופטימי־ות" שיושג הסדר במזרח התיכון, וכי "הושגה התקדמות" במאמצי השלום. בוש שוחח עם כתבים בבית הלבן אחרי שש־מע דיווח מבייקר על מסעו הרביעי בא־זור, שהסתיים בסוף השבוע שעבר.

פקידי מימשל אמריקניים מבקשים לשכנע את הנשיא מובארך ואת המלך חוסין ללחוץ על נשיא סוריה חאפז אסד שימתן את עמדותיו בשאלת הוועידה האזורית, בעיקר בסוגיית השתתפות או"ם. "אנו עדיין עובדים על הסורים", אמר פקיד אמריקני.

מתוך ההבנות שגובשו בירושלים בביקורו האחרון של בייקר עולות עוד כמה נקודות חדשות:

● המו"מ הדו־צדדי ייפתח לא יאוחר מ[illegible] ימים אחרי פתיחת הוועידה הכללית.

● הנציגים לוועידה יהיו ברמה של שרים או נציגים ממשלתיים בכירים.

● המו"מ הדו־צדדי יחל תוך 14 יום מפתיחת הוועידה, וישתתפו בו באורח פעיל, לא רק כמשקיפים, גם נציגים ממדינות המפרץ הפרסי.

● הדיונים יתנהלו בשני ראשים: שיחות ישירות דו־צדדיות בין ישראל לשכנותיה ודיון רב־צדדי בקבוצות עבודה בנושאים אזוריים, כמו בטחון אזורי, פיקוח על הנשק, בעיות סביבתיות, כמו מים, ופיתרון בעיית הפליטים.

עוד סוכם בירושלים בין הצוות האמריקני לצוות הישראלי, כי בסופו של דבר צריכים הפלשתינים לבחור את נציגיהם בעצמם, אולם אין הכרח שזה יקרה כבר בישיבת הפתיחה. הפלשתינים שיבואו חייבים עם זאת לעמוד באמות המידה שהוצגו לעיל. זו הגדרה רחבה ובלתי ספציפית של הנציגות הפלשתינית, שאינה מתייחסת לאנשי ירושלים המזרחית במשלחת (מתוך כוונה לא לשתפם), אך משאירה גם הרבה פרצות. אש"ף לא נזכר, לא לחיוב ולא לשלילה.

בנייר ההסכמות יש יותר מ־10 סעיפים המשקפים את ההבנות שהושגו בדיונים עם בייקר. שני סעיפים מרכזיים נותרו במחלוקת: שיתוף האו"ם בדרג של משקיף, וכינוס נוסף של הוועידה בהסכמת הצדדים. גם הדרג שבו ישותפו האירופים טרם סוכם סופית.

ישראל הגישה לבייקר נייר נפרד, ובו רעיונות כיצד לגשר על המחלוקות בעניין שיתוף האו"ם והמשכיות הוועידה.

● ההזמנות יישלחו למצרים, לסוריה, ללבנון, לירדן, לפלשתינים ולישראל. מדינות המפרץ, ובהן סעודיה, ישגרו משקיף מטעמן לכינוס הפתיחה. הוועידה תתכנס גם אם מדינה אחת או יותר ידחו את ההזמנות.

● השיחות הישירות בין ישראל למשלחת המשותפת לירדן ולפלשתינים יתקיימו בשלבים בהתאם להסכמי קמפ דייויד. בהתחלה יתרכזו השיחות על כינון המינהל העצמי, שיוקם לתקופת מעבר של חמש שנים. הכוונה לסיים את השלב הזה תוך שנה מראשית השיחות.

● ארה"ב ובריה"מ מבינות כי אף לא משתתף, כולל ישראל, לא ינהל מו"מ עם "מי שאינו יכול לשבת עימו".

● מטרת תהליך השלום היא הסדר כולל של הסיכסוך במזרח התיכון על בסיס החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338, ואין בנייר התייחסות לפרשנויות השונות בעניין זה.

● **שמי גבאי** מוסר: מובארך הביע אתמול את נכונותו לארח את ראש הממשלה יצחק שמיר במצרים. מובארך לא היתנה הפעם תנאים לביקור שמיר במצרים. לפני שבא לאירופה נפגש נשיא מצרים עם הנשיא אסד בדמשק, כחלק מבקשתו של בייקר לסייע לו לשכנע את אסד לא לערום מכשולים בדרך לכינון ועידת השלום.

בוש נתן לבייקר "אור ירוק" להמשכת המגעים המדיניים

בישראל מעריכים כי כבר בימים הקרובים יתחדשו השיחות עם ארה"ב □ שמיר: ישראל מעוניינת בוועידה אזורית בוושינגטון

□ מוטי בסוק, קרן נויבך (וושינגטון)

גורמים מדיניים בישראל העריכו אתמול כי בעקבות הפגישה שהיתה ביום ו' בין נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, ושר החוץ, ג'יימס בייקר, יימשכו כבר בימים הקרובים המגעים לקיומה של ועידת השלום האיזורית. כן אמרו הגורמים, כי לדעתם תתחלף עתה "דיפלומטיית הדילוגים" של בייקר במגעים בצינורות דיפלומטיים מקובלים, וכי מדי פעם ישלח שר החוץ האמריקאי שליח לאחת הבירות במזרח התיכון.

בתום הפגישה שקיים עם שר החוץ אמר הנשיא בוש, כי מנוי וגמור עימו להמשיך בפעולה למען השלום במזרח התיכון וכי קיימת "סיבה ממשית לאופטימיות".

הנשיא לא אמר לעיתונאים על מה הוא מבסס את האופטימיות שלו, ואולם הוא הטעים, כי "יש עדיין הרבה מה לעשות בדיפלומטיה שקטה. הדרך לפתור בעיה קשה זו היא לא לחשוף את עמדות הצדדים על ידי הצהרות פומביות". עוד אמר בוש, כי הוח עשוי לשלוח את השר בייקר למסע דילוגים נוסף, אף אם "הדבר עלול להרוג אותו".

בתשובה לשאלה אם נסגר "חלון ההזדמנות" אחרי מלחמת המפרץ, אמר הנשיא: "איננני סבור כך. אני חושב שאמינותה של ארה'ב גבוהה כיום משהיתה".

גורמים בוושינגטון העריכו בסוף השבוע, כי שתי האופציות האפשריות ביותר בעקבות שיחת

המשך בעמוד 4

שגרירות ישראל
וושינגטון

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

15 במאי, 1991

מכתב/בלמ"ס

אל: מצפ"א

דע: שה"ח, ס/שה"ח, מנכ"ל, סמנכ"ל צפ"א, ממ"ד בינל' - ירושלים
שגריר, ציר מדיני, נספח צבאי, ציר כלכלי, ציר הסברה - וושינגטון

מאת: ציר קונגרס, נספח עבודה

הנדון: עם הפנים לנובמבר 1992

1. הניתוח להלן, מהווה המשך לסדרת דיווחים אשר התייחסו למערכת הבחירות של נובמבר 1990 והשלכותיה. כפי שצויין בדיווחים אלו, היוותה ההתמודדות ב-1990 חזרה כללית להצגה הגדולה של 1992. הניתוח אינו דן בבחירות לנשיאות הנראות, בשלב זה, כמופקדות בידי הנשיא בוש.

2. עיקרי הדברים:

- לבחירות 1992, תהייה השפעה רבה על המפה הפוליטית של ארה"ב בעשור הקרוב (לפחות), כמו גם על מרחב תמרונה של ישראל במבוך פוליטי זה (וההשלכות הארגוניות הנגזרות מכך).

- הבחירות לסנאט ב-1992, מהוות מחזור בלתי שגרתי (בהשוואה ל-1990, 1988 וכו'), מבחינת הזעזועים הצפויים בקרב 35 הסנאטורים העומדים לבחירה מחודשת.

- סמיכות הזמנים בין המיפוי המחודש של אזורי הבחירה (Redistricting) לבין הבחירות לנשיאות, מחדדת עוד יותר את השפעתן של התנודות הגיאוגרפיות, הדמוגרפיות והפוליטיות המשמעותיות, ומבשרת אפשרות לתמורות מרחיקות לכת בביה"נ.

- יתכן, ו- 100-150 מרוצי ביה"נ, יהיו צמודים/פתוחים ב-1992, לעומת 30-40 בשנה שגרתית.

- המיפוי המחודש של אזורי הבחירה, מהווה מקפצה לקידום משמעותי של ייצוג ההיספאנים והשחורים.

3. בחירות 1992 וישראל:

לבחירות 1992 תהיה השפעה מכרעת על המפה הפוליטית של ארה"ב (בעשור הקרוב לפחות) ברמה המקומית, המדינתית והפדרלית, על משקלן היחסי של שתי המפלגות הגדולות, על ההתמודדות המסורתית בין הזרוע המחוקקת למבצעת, על סדר העדיפויות הלאומי והמקומי, על מקומם של תקציב הבטחון

2/...

וסיוע החוץ בסדר היום התחיקתי והממשלי, ועל מקומה - ויכולת תמרונה - של ישראל במבוך פוליטי זה. שתי המפלגות נמצאות בעיצומו של תהליך שידוד מערכות רעיוני וארגוני, אשר החל לקראת בחירות 1990. התהליך נועד לאבחן התמורות הגיאוגרפיות, הדמוגרפיות והפוליטיות בארה"ב, ולהערך לקראת המערכה הקריטית של נובמבר 1992. בחינה יסודית של תמורות אלו, עשויה לתרום להגדרה מעודכנת של ציבורי היעד של ישראל בארה"ב, לריענון אפיקי ותכני התקשורת עם ציבורי יעד אלה ולהתאמה בין נתונים אלו לבין הערכותה של הנוכחות הישראלית בארה"ב.

4. <u>המרוצים לסנאט:</u>

- משך השנה (לפחות) הקודמת לבחירות, מוגדר גורלם של לפחות 10 מושבי סנאט כ"מוטלים בספק" (היקף "המועדון" וזהות חבריו משתנים מידי יום). כך הוגדרו ב-1990 מושביהם של הדמוקרטים פאל, סיימון, אקסון, הארקין, לוין וג'ונסטון והרפובליקנים האטפילד, הלמס, מקקונול ופרסלר. למרות התחזיות, זכו כולם בבחירות וחלקם אף ברוב משכנע. Incumbent בודד הפסיד מקומו, והוא באשוויץ שהצטרף לליגת ה"מוטלים בספק" רק בשלב האחרון למרוץ.

- בבחירות ה"שגרתיות" של 1982, 1984, 1988 ו-1990 התמודדו 115 Incumbents ו-106 (92.1%) נבחרו מחדש.

- בבחירות ה"בלתי שגרתיות" של 1980 ו-1986, הפסידו מושביהם 20 סנאטורים (13 ו-7).

- ב-1980 התחילה "מהפכת רייגן", אשר כללה גם את הסתערות הימין השמרני הרפובליקני על הסנאטורים הליברלים הדמוקרטים. ב-1986 התייצבו מפתיעי/מנצחי 1980 הרפובליקנים לבחירות - מבלי שיהנו מן ה"טרמפ" הרייגני והאוירה האנטי דמוקרטית - ולא עמדו במבחן. תופעה דומה התרחשה אף ב-1982 בביה"נ, וגם שם נוצחו חלק מן המנצחים הרפובליקנים מ-1980.

- ב-1992, צפוי מחזור נוסף, "בלתי שגרתי", למנצחי 1986. מכיון שמרבית חברי המועדון ה"בלתי שגרתי" של 1986 הם דמוקרטים, ומכיון והברומטר הפוליטי הנוכחי נראה כאילו מאיר פניו למפ' הרפובליקנית, הרי שאפשר להניח כי (בתנאים של מאי 1991) צפויה לדמוקרטים מערכת בחירות קשה לסנאט.

- המתמודדים הדמוקרטים חוששים מהשפעה שלילית על סיכוייהם מכיוונו של המתמודד הדמוקרטי לנשיאות, הצפוי (בתנאי מאי 1991) לתבוסה קשה מידיו של הנשיא בוש.

- הצבעת הדמוקרטים (להוציא את ברו, גראהם ושלבי) נגד ההרשאה לפתוח במלחמה נגד צדאם, עלולה להחמיר מצבם ביום הבחירות.

- יחד עם זאת, ככל שמתעמעמים רישומי המלחמה במפרץ, ככל שמתקדרים ענני הספק בנחרצות הנצחון וככל שגובר משקל הנושאים הפנימיים והמשבר הכלכלי, כן גם מתעשת המחנה הדמוקרטי.

- על הדמוקרטים בסנאט מעיקה העובדה כי 35 מרוצי 1992 מורכבים מ-20 מושבים דמוקרטים לעומת 15 רפובליקנים.

- הדמוקרטים העומדים לבחירה: אדאמס, ברו, במפרס, קונראד, קרנסטון (פורש), דאשל, דיקסון, דאד, פורד, פאולר, גלן, גראהאם, הולינגס, אינוייה, לייהי, מיקולסקי, ריד, סנפורד, שלבי ווורת'.

- הרפובליקנים העומדים לבחירה: בונד, קואטס, ד'אמאטו, דול, גארן, גראסלי, קסטן, מקקיין, מרקאוסקי, ניקלס, פאקווד, ראדמן, ספקטר, סימס, סימור (מונה ב-1990).

- 7 המושבים הדמוקרטים ה"מוטלים בספק":
מושבו המתפנה של קרנסטון (קליפורניה), וורת' (קולורדו), פאולר (ג'ורג'יה), סנפורד (צ' קרוליינה), הולינגס (ד' קרוליינה), אדאמס (אורגון), קונראד (צ' דקוטה).

- 7 המושבים הרפובליקנים ה"מוטלים בספק":
סימור (קליפורניה), ד'אמאטו (ניו-יורק), קסטן (וויסקונסין), קואטס (אינדיאנה), ספקטר (פנסילבניה), פאקווד (אורגון) וסימס (איידאהו).

- הסנאטורים הרפובליקנים דול, ראדמן וגארן עדין לא הכריזו רשמית על כוונות להתמודד ב-1992.

5. <u>השפעות ספירת האוכלוסין והמיפוי המחודש של אזורי הבחירה:</u>

- מערכת הבחירות ב-1992, היא היחידה עד 2012 המשלבת תוצאות מידיות של מיפוי-מחודש (Redistricting) ובחירות לנשיאות.

- מסורת השנים האחרונות מלמדת, כי למועמד רפובליקני יש יתרון מסוים בהתמודדות על מושב פנוי או חדש. נצחון סוחף של הנשיא בוש, עשוי לסייע לרפובליקנים, אם כי בחירות 1988 ו-1990 המחישו המגבלות על השפעתו של בוש.

- 21 מדינות מפסידות או מרויחות מושבים, כתוצאה מספירת האוכלוסין המתקיימת מידי עשור. המשמעות היא כי 38 מושבי ביה"נ ינועו ממדינה למדינה.

- מרבית 435 אזורי הבחירה ישנו גבולותיהם במהלך הדיונים הפנים-מדינתיים (בין המושלים ובתי המחוקקים, ולעיתים אף במעורבות הזרוע המשפטית). המערכה על המיפוי המחודש חוצה קווים מפלגתיים, ומהווה עבור חלק מהנבחרים שאלת חיים או מוות פוליטית.

- המדינות המושפעות ביותר ע"י המיפוי המחודש:
קליפורניה (7 או 8+ מושבים; איזון בין מושל רפובליקני לבתי מחוקקים דמוקרטים ימנע "מיפוי דמוקרטי"), פלורידה (4+; המושל ובתי המחוקקים דמוקרטים, אך הבוחר הופך לרפובליקני יותר), טקסס (3+; המושלת ובתי המחוקקים דמוקרטים, אך שת"פ בין הרפובליקנים, השמרנים הדמוקרטים והמיעוטים יתרום לאיזון), אריזונה (1+), ג'ורג'יה (1 או 2+), צ' קרוליינה (1+), וירג'יניה (1+), וושינגטון (1+), ניו-יורק (3-), אילינוי (3-), מישיגן (2-), אוהיו (2-), פנסילבניה (2 או 3-), איובה (1-), וויסקונסין (1-), קנזס (1-), מסצ'וסטס (1-) וכו'.

6. <u>השפעת ה- Grandfather Clause על מרוצי 1992 ופרישת Incumbents:</u>

- לפי הרפורמה בחוק האתיקה מ- 1989, ניתן היתר לצירי ביה"נ אשר נבחרו לפני 1980, לפרוש לפני בחירות 1992 ולהעביר את קופת הבחירות שלהם - לא יותר ממאזן 30.11.89 - לחשבונם הפרטי.

- ההערכה היא כי ההיתר אכן ימומש ע"י מספר צירי ביה"נ ותיקים, החוששים מכרסום מעמד ה-Incumbency, מהשפעה שלילית של המיפוי המחודש על סיכויי הבחירה שלהם, מהשלכות התנודות הדמוגרפיות והרעיוניות באזורי בחירתם, ואלו העיפים משגרת ה"גבעה" והרוצים לנצל ההיתר המפתה.

- מתוך 160 צירים הזכאים להנות מן ההיתר הנ"ל הצהירו 97 (באופן בלתי מחייב מבחינה חוקית!), שלא יפעלו למימושו. ההערכות המוקדמות הצביעו על 50-100 מממשים, ואילו ההערכה הנוכחית היא כי פרישתם של 20 (על רקע ההיתר הנ"ל), תהייה תופעה מרשימה בהיקפה הרחב.

- בנוסף לפורשים הפוטנציאלים הנ"ל, יתמודדו מספר צירי ביה"נ על מושבי הסנאט (לדוגמא: לוין, מטצוי, בוקסר, קמפבל, דורנאן, דנמאייר בקליפורניה) ומשרות אחרות. מושבים אחרים יתפנו ויבצבצו על רקע המיפוי המחודש ולאור פרישה טבעית מטעמים שונים (לדוגמא: יודול מאריזונה וברנרד מג'ורג'יה). הצינקנים טוענים כי המשבר הכלכלי,

המאפיין את ארה"ב, תורם למיתון הרהורי הפרישה ממשרה בטוחה ומכובדת. המסקנה היא כי יתכן ש-100-150 מושבים (מסך 435) יהיו פנויים/צמודים ב-1992. המפלגה הרפובליקנית מתמקדת ב-170 אזורי בחירה המוגדרים על ידה כפנויים/צמודים.

- בעוד שמדי שנתיים מתרכזת תשומת הלב ב-30-40 מרוצים פנויים (ללא Incumbent) וצמודים, הרי שב-1992 צפויים 100-150 מרוצים כגון אלו, יותר מכל מערכת בחירות במאה הנוכחית.

7. <u>השפעות המיפוי המחודש (Redistricting) על המועמדים ההיספאנים והשחורים:</u>

- ייצוגן האתני ב"גבעה" של 15 מדינות יושפע ע"י התיקון לחוק זכויות האדם מ-1982 (Voting Rights Act), אשר קבע כי יש להתוות - ככל האפשר - אזורי בחירה המעניקים ייצוג הולם למיעוטים.

- בקליפורניה צפוי גידול של 1-3 מושבי ביה"נ למיעוט ההיספאני, בטקסס מדובר על אפשרות של 2 היספאנים ו-1 שחור, בפלורידה 1-היספאני ו-1 שחור, היספאני נוסף באריזונה, אולי אף (יתכן בסיוע הזרוע המשפטית) מושב היספאני באילינוי ומושב שחור נוסף בארקנסו, אלבמה, ג'ורג'יה, צ' וד' קרוליינה, וירג'יניה ומרילנד.

- 26 שחורים (4 מקליפורניה ו-4 מניו-יורק, 3 מאילינוי וכו') ו-12 היספאנים (4 מטקסס, 3 מקליפורניה וכו') מכהנים היום בביה"נ. לעומת זאת, ב-1978 נבחרו לביה"נ רק 15 שחורים.

- המפ' הרפובליקנית חותרת ליצירת אזורי בחירה של מיעוטים, כדי לכרסם בבסיס הכח של צירי ביה"נ דמוקרטים שאינם מיעוטים (הנהנים מתמיכה סוחפת של הבוחר ההיספאני והשחור), וע"י כך להעניק יתרון למועמדים הרפובליקנים. לדוגמא התוית אזור היספאני-שחור בויסטון יכולה ליצור 3 אזורים רפובליקנים. ראש החץ הרפובליקני, הוא היועץ המשפטי ל-RNC, בנג'מין גינזברג, המציין כי רק 6 מתוך 116 צירי ביה"נ ב"דרום העמוק" הם שחורים, בעוד שייצוגם באוכלוסיה הוא 17.4%. שותפים למאמציו הם בעלי ברית "מוזרים" כגון ה-NAACP השחור, ה-ACLU הליברל, וה-MALDEF ההיספאני.

- בעוד שהרפובליקנים שואפים לתוספת של כ-30 אזורי בחירה למיעוטים, מעריכים הדמוקרטים כי הגידול הריאלי יהיה כ-17.

יורם אטינגר

אלי כהן-קגן

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כ' באדר תשנ"א
6 במרץ 1991

שמור
100027

אל : ס/רה"מ ושה"ח

מאת : ממנכ'ל

הנדון: דיון בינמשרדי לקראת ביקור מזכיר המדינה האמריקאי

1. הדיון נערך ב-5 דנא בהשתתפות ס/שה"ח, מנכ'ל משה"ח, מזכיר הממשלה, מנכ'ל משרד רה"מ, יועץ שר הבטחון, ס/מנכ'ל צפ"א, ראש ממ"ד והח"מ. מטרתו היתה לגבש המלצות מסוכמות על דעת שלשת המשרדים לדרג המדיני.

2. בין הנושאים שנדונו:

א. מלחמת המפרץ.

מעבר לנקודות שהועלו בשדר שלך למדינות הקואליציה היתה התיחסות ל- :

* תביעה לפרוז מערב עיראק.

* תביעתנו לפיצויים מעיראק בגין נזקי התקפות הטילים. בנושא זה הובהר שהיועץ המשפטי לממשלה מרכז צוות בינמשרדי העוסק באיסוף נתונים וליבון הסוגיה. משרדנו מיוצג בוע"י היועץ המשפטי שלנו. לא ברור עדיין איזה מיכניזם ייקבע להגשת תביעות לפיצויים אך המשתתפים בדיון ממליצים שהנושא יוזכר בשיחות עם בייקר. בנפרד ניירסיכום של היועץ המשפטי.

ב. התהליך המדיני

הערכת המשתתפים שתביעת ישראל לתהליך דו-מסלולי מקובלת היום על ארה"ב ומדינות המערב יותר מאשר בעבר. כ"כ הן מכירות בעובדה שהסכנה לשלום האזור ולשלום ישראל נשקפת בראש ובראשונה מהנשק מצב המלחמה מצד מדינות ערב.

ישראל - מדינות ערב
להציע לארה"ב:

* להקדיש מאמצים מיוחדים כלפי המדינות הערביות של הקואליציה על מנת שיביעו נכונות לטיים מצב המלחמה ולפתר הבעיות בדרכי מו"מ.

* בהסכמה ובתאום עם ישראל תציע ארה"ב רשימה של צעדים לבנית אמון במישור האזורי עם מדינות ערב. משרד החוץ יכין רשימה מומלצת של אמצעים. ניירבנדון בנפרד.

* גיבוש תכניות כלכליות משותפות לפיתוח האזור בסיוע בינ"ל.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

ישראל - פלסטינים

נבחנו רעיונות שונים, כולל הצעת הח"מ על חבילת אמצעים שונים לליברליזציה ובנית אמון בשטחים. (פתיחת אוניברסיטאות התרת פעילות אגודות אזרחיות, מחווה של שחרור מספר עצורים וכו').

בין משתתפי הדיון היתה הסכמה בנושא זה בשתי נקודות:

* הממשלה דבקה ביזמתה ממאי 1989.

* להציע לארה"ב להפעיל את השפעתה בקרב מדינות הקואליציה הערביות למען יסירו את תמיכתן והכרתן באש"פ במגמה לאפשר צמיחת הנהגה חלופית.

ג. הגבלת מרוץ החימוש

מנכ'ל משרד רה"מ מסר שרה"מ ביקש כי הנושא לא יידון בפורום זה. סוכם שמשרד הבטחון יכין רשימת אמצעים לבנית אמון במישור זה.

סוכם שהמשך הדיון יתקיים ביום ה', 7 דנא.

ב ב ר כ ה,

יחזקאל ברנע

העתק: ס/שה"ח
המנכ'ל

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

משרד החוץ
ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

היועץ המשפטי
טל' 3761

כ' באדר תשנ"א
6 במרץ 1991

64334

פיצויים מעיראק

1. עקרון הפיצוי

1.1 כללי המשפט הבינלאומי
המשפט הבינלאומי קובע כעקרון כי מדינה חייבת לפצות מדינה אחרת על הפרות המשפט הבינלאומי. ידי הטילים לעבר אוכלוסיית ישראל היתה הפרה של המשפט הבינלאומי ועל כן עיראק חייבת בפיצוי.

1.2 החלטת מועצת הבטחון
מועבי"ט בהחלטתה מס' 674 מיום 29.10.90 הזכירה לעיראק "כי לפי המשפט הבינלאומי היא אחראית לכל הפסד, נזק או פגיעה לכווית או למדינות שלישיות, אזרחיהם וחברות שלהם כתוצאה מהפלישה הבלתי חוקית והכיבוש של כווית".

יחכן ויטען כאילו ידי הטילים על ישראל לא נבע מההתקפה על כווית אך ניתן לדעתי לסתור זאת על סמך הקביעה העיראקית לפיה התקיפו אותנו מאחר ושיתפנו פעולה עם ארה"ב בנושא המפרץ.

2. דרכי מיחוש

2.1 מועבי"ט
יחכן ומועבי"ט תחליט על הקמת גוף או טריבונל לקביעת הפיצויים. לא ידוע לי על תקדים לכך.

מכל מקום ישראל כבר רשמה עצמה כתובעת אפשרית באגרתנו למזכ"ל מיום 29.1.91 בו קבענו כי "אנו דורשים פיצוי מלא והולם להתקפת עיראק עלינו".

2.2 טריבונל בינ"ל
יחכן ומדינות הקואליציה יחליטו על כינון טריבונל או פורום בינ"ל לקביעת פיצויים. ניתן להכליל נושא זה בהסכם הפסקת אש עם עיראק. יש תקדימים בינ"ל לכך.

(הצעתי לפני מספר ימים כי באגרת שה"ח לחברות הקואליציה יצוין כי אם ידונו בנושא פיצויים יש להכליל גם את ישראל אך לשכת השר החליטה לא לכלול פסקה כזו). אני מציע שוב כי נמצא זמן מתאים להעלות הדרישה.

2.3 ביה"ד הבינ"ל בהאג
על מנת שלביה"ד הבינ"ל בהאג יהא סמכות לדון בתביעת ישראל נגד עיראק יש צורך בהסכמת שתי המדינות המתדיינות. ישראל ועיראק לא קבלו על עצמן שפוט החובה של בית הדין ועל כן אין לביה"ד סמכות לדון בנושא.

2.4. תביעה בבימ"ש אמריקאי
אף כי יתכן וניתן לבסס תביעה נגד עיראק כל תביעה תתקל במחסום החסינות. לפי חוק FOREIGN SOVEREIGN IMMUNITY ACT 1976 למדינת חוץ יש חסינות מפני תביעה אלא אם מדובר ביוצאים מהכלל שהם פעילות מסחרית, החרמת רכוש או מעשה נזיקין בארה"ב. אין חריגים אלו חלים במקרה שלנו. עיראק יכולה אמנם לוותר על חסינותה אך כל עוד לא עשתה זאת אין אפשרות לתבוע אותה.

ארה"ב יכולה לשנות מצב כזה על ידי חקיקה.

2.5 תביעה בבימ"ש באירופה
גם באירופה נהוג הכלל (לפחות לגבי שוויץ, בריטניה, רפ"ג והולנד אשר חברות באמנת מועצת אירופה בנושא) כי אין לתבוע מדינה זרה על פעולה אלא אם מדובר בפעולה מסחרית.

3. תביעות של בודדים
כל המגבלות שציינו לעיל חלות גם על אפשרות שאזרחים ישראליים בודדים ירצו להגיש תביעה נגד עיראק.

4. תביעה אישית נגד סאדאם חוסיין
יש אפשרות לכאורה להגיש תביעה אישית נגד סאדאם חוסיין בבימ"ש בארה"ב או באירופה אך יש ספק אם ניתן להשיג פיצוי של ממש בדרך זו.

5. רישום הנזק
פניתי למשרד האוצר, על דעת היוהמ"ש לממשלה בבקשה כי בינתיים נכין אינוונטר של הנזק שנגרם לנו. נציג האוצר מסר כי הנזק הישיר כתוצאה מפגיעות הטילים הגיע לכמאה מליון דולר.

6. לפעולה מיידית
מוצע כי דרישתנו להיות כלולים בהסדר כללי עם עיראק בנושא פיצויים יועלה בפגישה הקרובה עם מזכיר המדינה אך בלי להכנס בשלב זה לפירוט.

רובי סיבל

תפוצה: סגן רה"מ ושה"ח
סגן השר
המנכ"ל
ממנכ"ל
סמנכ"ל מזתי"ם
סמנכ"ל צפ"א
סמנכ"ל ארב"ל

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כ' באדר תשנ"א
6 במרץ 1991

שמור
100027

אל : ס/רה"מ ושה"ח

מאת : ממנכ'ל

הנדון: <u>דיון בינמשרדי לקראת ביקור מזכיר המדינה האמריקאי</u>

1. הדיון נערך ב-5 דנא בהשתתפות ס/שה"ח, מנכ'ל משה"ח, מזכיר הממשלה, מנכ'ל משרד רה"מ, יועץ שר הבטחון, ס/מנכ'ל צפ"א, ראש ממ"ד והח"מ. מטרתו היתה לגבש המלצות מסוכמות על דעת שלשת המשרדים לדרג המדיני.

2. בין הנושאים שנדונו:

א. <u>מלחמת המפרץ.</u>

מעבר לנקודות שהועלו בשדר שלך למדינות הקואליציה היתה התיחסות ל- :

* תביעה לפרוז מערב עיראק. (ביטול אימת שליטה (נשמרן)

* תביעתנו לפיצויים מעיראק בגין נזקי התקפות הטילים. בנושא זה הוברר שהיועץ המשפטי לממשלה מרכז צוות בינמשרדי העוסק באיסוף נתונים וליבון הסוגיה. משרדנו מיוצג בו ע"י היועץ המשפטי שלנו. לא ברור עדיין איזה מיכניזם ייקבע להגשת תביעות לפיצויים אך המשתתפים בדיון ממליצים שהנושא יוזכר בשיחות עם בייקר. בנפרד ניירסיכום של היועץ המשפטי.

ב. <u>התהליך המדיני</u>

הערכת המשתתפים שתביעת ישראל לתהליך דו-מסלולי מקובלת היום על ארה"ב ומדינות המערב יותר מאשר בעבר. כ"כ הן מכירות בעובדה שהסכנה לשלום האזור ולשלום ישראל נשקפת בראש ובראשונה מהמשך מצב המלחמה מצד מדינות ערב.

<u>ישראל - מדינות ערב</u>
להציע לארה"ב:

* להקדיש מאמצים מיוחדים כלפי המדינות הערביות של הקואליציה על מנת שיביעו נכונות לסיים מצב המלחמה ולפתר הבעיות בדרכי מו"מ.

* בהסכמה ~~דבתאום עם ישראל~~ תציע ארה"ב רשימה של צעדים לבנית אמון במישור האזרחי עם מדינות ערב. משרד החוץ יכין רשימה מומלצת של אמצעים. נייר בנדון בנפרד.

* גיבוש תכניות כלכליות משותפות לפיתוח האזור בסיוע בינ"ל.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

ישראל - פלסטינים

נבחנו רעיונות שונים, כולל הצעת הח"מ על חבילת אמצעים שונים לליברליזציה ובנית אמון בשטחים. (פתיחת אוניברסיטאות התרת פעילות אגודות אזרחיות, מחווה של שחרור מספר עצורים וכו').

בין משתתפי הדיון היתה הסכמה בנושא זה בשתי נקודות:

* הממשלה דבקה ביזמתה ממאי 1989.

* להציע לארה"ב להפעיל את השפעתה בקרב מדינות הקואליציה הערבית למען יסירו את תמיכתן והכרתן באש"פ במגמה לאפשר צמיחת הנהגה חלופית.

ג. הגבלת מרוץ החימוש

מנכ'ל משרד רה"מ מסר שרה"מ ביקש כי הנושא לא יידון בפורום זה. סוכם שמשרד הבטחון יכין רשימת אמצעים לבנית אמון במישור זה.

סוכם שהמשך הדיון יתקיים ביום ה', 7 דנא.

ב ב ר כ ה,

יחזקאל ברנע

העתק: ס/שה"ח
המנכ'ל

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

היועץ המשפטי
טל' 3761

כ' באדר תשנ"א
6 במרץ 1991

64334

פיצויים מעיראק

1. עקרון הפיצוי

1.1. כללי המשפט הבינלאומי
המשפט הבינלאומי קובע כעקרון כי מדינה חייבת לפצות מדינה אחרת על הפרות המשפט הבינלאומי. ידי הטילים לעבר אוכלוסיית ישראל היתה הפרה של המשפט הבינלאומי ועל כן עיראק חייבת בפיצוי.

1.2 החלטת מועצת הבטחון
מועבי"ט בהחלטתה מס' 674 מיום 29.10.90 הזכירה לעיראק "כי לפי המשפט הבינלאומי היא אחראית לכל הפסד, נזק או פגיעה לכוונית או למדינות שלישיות, אזרחיהם וחברות שלהם כתוצאה מהפלישה הבלתי חוקית והכיבוש של כוויית".

יחכן ויטען כאילו ידי הטילים על ישראל לא נבע מההתקפה על כוויית אך ניתן לדעתי לסתור זאת על סמך הקביעה העיראקית לפיה התקיפו אותנו מאחר ושיתפנו פעולה עם ארה"ב בנושא המפרץ.

2. דרכי מיחוש

2.1 מועבי"ט
יחכן ומועבי"ט תחליט על הקמת גוף או טריבונל לקביעת הפיצויים. לא ידוע לי על תקדים לכך.

מכל מקום ישראל כבר רשמה עצמה כתובעת אפשרית באגרתנו למזכ"ל מיום 29.1.91 בו קבענו כי "אנו דורשים פיצוי מלא והולם להתקפת עיראק עלינו".

2.2 טריבונל בינ"ל
יחכן ומדינות הקואליציה יחליטו על כינון טריבונל או פורום בינ"ל לקביעת פיצויים. ניתן להכליל נושא זה בהסכם הפסקת אש עם עיראק. יש תקדימים בינ"ל לכך.

(הצעתי לפני מספר ימים כי באגרת שה"ח לחברות הקואליציה יצוין כי אם ידונו בנושא פיצויים יש להכליל גם את ישראל אך לשכת השר החליטה לא לכלול פסקה כזו). אני מציע שוב כי נמצא זמן מתאים להעלות הדרישה.

2.3 ביה"ד הבינ"ל בהאג
על מנת שלביה"ד הבינ"ל בהאג יהא סמכות לדון בתביעת ישראל נגד עיראק יש צורך בהסכמת שתי המדינות המתדיינות. ישראל ועיראק לא קבלו על עצמן שפוט החובה של בית הדין ועל כן אין לביה"ד סמכות לדון בנושא.

2.4. תביעה בבימ"ש אמריקאי
אף כי יתכן וניתן לבסס תביעה נגד עיראק כל תביעה תתקל במחסום החסינות. לפי חוק FOREIGN SOVEREIGN IMMUNITY ACT 1976 למדינת חוץ יש חסינות מפני תביעה אלא אם מדובר ביוצאים מהכלל שהם פעילות מסחרית, החרמת רכוש או מעשה נזיקין בארה"ב. אין חריגים אלו חלים במקרה שלנו. עיראק יכולה אמנם לוותר על חסינותה אך כל עוד לא עשתה זאת אין אפשרות לתבוע אותה.

ארה"ב יכולה לשנות מצב כזה על ידי חקיקה.

2.5 תביעה בבימ"ש באירופה
גם באירופה נהוג הכלל (לפחות לגבי שוויץ, בריטניה, רפ"ג והולנד אשר חברות באמנת מועצת אירופה בנושא) כי אין לתבוע מדינה זרה על פעולה אלא אם מדובר בפעולה מסחרית.

3. תביעות של בודדים
כל המגבלות שציינו לעיל חלות גם על אפשרות שאזרחים ישראליים בודדים ירצו להגיש תביעה נגד עיראק.

4. תביעה אישית נגד סאדאם חוסיין
יש אפשרות לכאורה להגיש תביעה אישית נגד סאדאם חוסיין בבימ"ש בארה"ב או באירופה אך יש ספק אם ניתן להשיג פיצוי של ממש בדרך זו.

5. רישום הנזק
פניתי למשרד האוצר, על דעת היוהמ"ש לממשלה בבקשה כי בינתיים נכין אינוונטר של הנזק שנגרם לנו. נציג האוצר מסר כי הנזק הישיר כתוצאה מפגיעות הטילים הגיע לכמאה מליון דולר.

6. לפעולה מיידית
מוצע כי דרישתנו להיות כלולים בהסדר כללי עם עיראק בנושא פיצויים יועלה בפגישה הקרובה עם מזכיר המדינה אך בלי להכנס בשלב זה לפירוט.

רובי סיבל

תפוצה: סגן רה"מ ושה"ח
סגן השר
המנכ"ל
ממנכ"ל
סמנכ"ל מזתי"ם
סמנכ"ל צפ"א
סמנכ"ל ארב"ל

דף: 1
מתוך: 5
טופס מברק
קשר ניו. יורק
דחיפות: רגיל
סווג: סודי
תזכ: 191030
מס מברק: 1130
אל: תפוצת תקשורת ארה"ב
03-283560 קווה 13
03-282901 ניו יורק 7
דע: [redacted]
מאת: עתונות, ניו יורק

Don't Strong-Arm Israel

By Eugene V. Rostow

WASHINGTON

Many well-meaning people imagine there could be peace in Palestine if only the U.S. could browbeat Israel into giving up its claims to yet another slice of the land promised to the Jewish people in the British Mandate. They are deluding themselves and in effect preparing the way for another war that would threaten Israel's destruction.

Secretary of State James Baker, back from the Middle East, discovered that the Arabs are as reluctant as ever to make peace with Israel.

Security Council Resolution 242, approved after the 1967 war, stipulates not only that Israel and its neighboring states should make peace with each other but should establish "a just and lasting peace in the Middle East." Until that condition is met, Israel is entitled to administer the territories it captured — the West Bank, East Jerusalem and Gaza Strip — and then withdraw from some but not necessarily all of the land to "secure and recognized boundaries free of threats or acts of force."

The practical reasons behind both halves of that bargain remain valid today. The first requires no withdrawal without peace — a rule often wrongly described as "trading land for peace." Actually, it is quite different. It prescribes that there should be no withdrawal until peace is made: then there can be a complete withdrawal, a partial one, or none, depending on what the parties decide.

The second reason is that Israel's new boundaries need not be the same as the armistice lines of 1949. This provision specifically addressed the problem of peace with Jordan. No state has title to the land between Israel and Jordan. Jordan's claim to have annexed the West Bank, never generally recognized, has been abandoned. The rulers of the Ottoman Empire were the last recognized sovereigns in the territory.

The Jordan-Israel armistice line, the "green line," merely represents the position of both countries' troops when the fighting stopped in 1949. At

Eugene V. Rostow, a fellow at the U.S. Institute of Peace, as an Under Secretary of State (1966-1969) helped write Security Council Resolution 242.

19-3

NY Times

Op-Ed

5/2

34/1130

Its claim on the territories is valid.

Arab insistence, the accords provide that the lines are not political boundaries but can be changed when the parties make peace.

From the viewpoint of security alone, it was obvious in 1967, and still is, that Israel must retain a substantial part of the West Bank for defense, considering the uncertainties about future Syrian, Iraqi and Iranian designs. Beyond security, there is the moral claim established by law.

Israel has a stronger claim to the West Bank than any other nation or would-be nation because, under the League of Nations Mandate, Israel has the same legal right to settle the West Bank, Gaza Strip and East Jerusalem that it has to settle Haifa or West Jerusalem. While this proposition is not seriously disputed, the United States has sought to block or limit such settlements on the ground that they would discourage the peace process, a dubious proposition, since only Egypt has made peace with Israel since 1967.

This does not mean Israel will or should insist on the entire West Bank. There is room for compromise: Israel has always maintained that it would make sacrifices for peace and wishes to remain a predominantly Jewish state. The West Bank Arabs are mainly Jordanian citizens and should have the right to live in Jordan if they wish; today, Jordan denies this right.

That issue aside, the soundest solution for the territories — the solution widely discussed when Resolution 242 was drafted — involved separate states in Palestine: Jordan and Israel. This would include special arrangements for the holy places in Jerusalem and an economic union embracing the entire area: Israel, Jordan and the disputed territories. Every dispassionate commission that has studied the Palestine problem has recommended this approach. It was the idea behind the General Assembly's ill-fated partition recommendation of 1947, and it was Israel's policy for years after 1967.

This should be the main goal of President Bush's peace offensive and what he presses for when he visits the Middle East. The U.S. should not seek only an interim autonomy plan for some Arab parts of the West Bank, however desirable it may seem for a transition period toward peace. If Mr. Bush's initiative fails, Israel should put such an autonomy plan into effect temporarily. But it should not lead to a separate Palestinian state.

While Israel, Jordan, the West Bank Arabs and Syria struggle with the problems of making peace treaties, the other Arab states should comply with 242. They have no territorial disputes with Israel and can normalize relations by diplomatic recognition. Such action could profoundly alter the atmosphere of Arab politics and make Israeli negotiations with Jordan and Syria much easier.

A peace conference of any kind should be avoided. A large international parley would only be a forum for the stale rhetoric that has poisoned so many General Assembly sessions on the Palestine question. The way to proceed, when the Arabs and Israel are ready to negotiate, is bilaterally, with the help of the U.S. as conciliator if the parties wish.

34/1130

5/13

Perhaps Mr. Baker will come to appreciate that Resolutions 242 of 1967 and 338 of 1973 (which makes 242 legally binding) provide the only possible agenda for negotiations because they constitute the only guidelines the parties and major powers profess to accept. Perhaps he also found in the Middle East that what cannot work is a plan to achieve peace at the expense of Israel's rights.

Roman law has a wise maxim: "Law cannot come of a shameful act" — in this case, betraying Israel's rights. Wars can come, however. ⊏

1991-03-19 11:52 KESHER*NEW-YORK 1409144 02

4/5

19-3 NY Times

Israeli General Pleads Guilty in Bribery Case

By JOEL BRINKLEY
Special to The New York Times

JERUSALEM, March 18 — Only days after the Israeli Air Force began readjusting from a high state of alert during the Persian Gulf war, its officers are riveted by a new problem: a guilty plea by one of its most senior officers in a multimillion-dollar fraud and bribery scandal involving United States military contractors.

A military court in Tel Aviv is now deciding whether to accept the plea-bargain arrangement worked out for Brig. Gen. Rami Dotan, who was one of the Air Force's most senior purchasing officers. General Dotan also pleaded guilty to charges that he tried to arrange to kill the man who first exposed the scandal. He did not succeed at that.

$10 Million in Bribes

In December, he was charged with taking bribes and kickbacks totaling more than $10 million from unnamed American contractors from whom Israel bought aircraft parts and other materials. General Dotan headed the Defense Ministry's department of military acquisitions in New York in 1984 and 1985.

The equipment involved was bought with American military aid money. The United States gives Israel about $1.8 billion in military aid each year with the stipulation that it be spent on American military equipment of Israel's choosing.

At the time of his arrest, active and former Israeli Air Force officers cursed General Dotan for blackening the name of Israel's most elite military service.

On Israeli television, Ezer Weizman, a former Air Force commander and Defense Minister, said, "Stinking Dotan hurt the air force harder than any enemy has harmed the air force in the 42 years of Israel's existence."

In a court appearance on Sunday, General Dotan pleaded guilty to all the

34/1130

5
5

34/1130

charges against him, including fraud, bribery, breach of trust and using his position to create straw companies through which he funneled the bribe money.

Though the American companies involved have not been named, Israeli press reports have said they included General Electric, which supplies jet engines for Israel's F-16 fighters.

U.S. Officials Apprised

Israeli officials say United States Justice Department officials have been in contact with them as the case has developed. But no further information about any American investigation has been made public here.

Under the plea bargain, in exchange for his confession the prosecution has agreed to a 13-year prison sentence. General Dotan will return all the money, including large sums he has reportedly passed on to relatives. He will be demoted to the rank of private and dishonorably discharged from the service.

"It was one of the hardest moments of my life signing that agreement," said the prosecutor, Lieut. Col. Levi Shabbat. "But without it the defendant wouldn't talk."

After his guilty plea, General Dotan was asked if he wanted to say anything. He choked as he read a prepared statement, saying, "I get down on my knees because of the disgraceful deeds I have committed."

No day is complete without The New York Times.

7

END

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

היועץ המשפטי
טל' 3761

כ"ח באדר תשנ"א
14 במרץ 1991

64889

אל : סגן רה"מ ושה"ח

מאת : היועץ המשפטי

הנדון: ועידה בינלאומית

לאור הרהורי ארה"ב לגבי אפשרות כינון ועידה בינלאומית יש אולי מקום להביא בחשבון התחייבות ארה"ב כלפינו בהסכם מיום 27.2.76 שם ארה"ב התחייבה בין היתר;

1. "מובן כי השתתפותם, בשלב מאוחר יותר של ועידת ג'נבה, של כל מדינה, קבוצה או ארגון אפשריים נוספים תדרוש את הסכמתם של כל המשתתפים המקוריים".

2. "ארצות הברית תעשה כל מאמץ כדי להבטיח בוועידה כי כל הדיונים המהותיים יהיו על בסיס דו-צדדי".

3. "ארצות הברית תתנגד לכל יוזמה במועצת הבטחון לשנות לרעה את כתב סמכותה של ועידת ג'נבה, או לשנות את החלטות 242 ו-338 באופן שאינו מתיישב עם מטרתן המקורית, ומקום שנחוץ - תצביע נגד כל יוזמה כאמור".

ב ב ר כ ה,

רובי סיבל

העתק: סגן שר החוץ
מנכ"ל
ממנכ"ל
סמנכ"ל צפ"א
מנהל מצפ"א

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

15.9.91

לכבוד שלומית,

מצ"ב עניינים דחופים מאוד שרוצים
להעביר בשבוע שעבר לקיבוץ, בבקשה לתאם
את המשלוח הזה.

בברכה, אין לה מושג מתי בדיוק יתקיים
(שוב בדרך על מקרר שלוח השובה מקיבוץ) ואם אתן
תשתמשו בגלה ותשלחו, הכתובת מדויק ומשפחת מקבל -
קיבוץ -? , וכו' שבוע בערך שמשפחה לא אפשר הוא על
קיבוץ!

שלומית לקבל מוות פחות על הוראות משפחה שלוח
שכל בצוק השעה מהמשפחה ומשלומית לשעה הנוכחית.
בס"ד אחרי לילה ושוב, נשמח

3514 INTERNATIONAL DRIVE, N.W. • WASHINGTON, D.C. 20008 • TEL: (202) 364-5500 • FAX: (202) 364-5607 • TELEX: 23 904152

שגרירות ישראל
ושינגטון

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

-סודי-

14/2/91

אל: השגריר
מאת: ראש יחידת ק. קונגרס

הנדון: הצעת מסגרת לתכנית עבודה שנתית עבורי סיוע החוץ של 1991 ו-1992.
עדכון

תוכן עניינים:

1. כללי
א. ההקשר האסטרטגי.
ב. ההקשר הוושינגטוני.

2. יעדים מבניים (קונצפטואליים) לקראת הדיון הקונגרסיונאלי על סיוע החוץ 1992.
א. יעדים כמותיים.
ב. יעדים ערכיים.

3. פעולות לממוש וניצול מירבי של הכלים התחיקתיים הקיימים.
א. חוק תקציב הפנטגון 1991.
ב. חוק סיוע החוץ 1991.

4. תחיקות פוטנציאליות במסגרת תקציבי 1991 ו- 1992.
א. סעיפים בטחוניים.
ב. סעיפים אזרחיים.
ג. סעיפים מדיניים.

5. לו"ז.

6. מגבלות.
א. ארוכות טווח.
ב. קצרות טווח.

7. הגדרת צבורי היעד.
א. לחקיקה והוצאה לפועל.
ב. איפ"ק.
ג. צבורי יעד לתגבור מאמץ החקיקה וההוצאה לפועל.

8. צורתי פעולה.
א. שגרירות.
ב. צורתי סיוע חוץ-שגרירותיים.

9. דרכי פעולה.

10. סיכום.

11. נספח (סעיפים ישראלים בחוקי סיוע החוץ והפנטגון 1991).
א. חוק סיוע החוץ.
ב. חוק תקציב הפנטגון.

12. מרשם דרימה.

1) כללי:

א. ההקשר האסטרטגי

אם עד לפלישת עיראק לכווית השתעשעו חוגים רבים בקונגרס באשליה כי הרפיית המתח הבינגושי מבשרת רגיעה משמעותית במישור הבינלאומי, הרי בא צדאם חוסיין והיסב תשומת לב ה- INSIDE THE BELTWAY לעובדה כי התלקחות סכסוכים אזוריים אינה תלויה במעצמות, ואולי אף מלובה ע"י ההפשרה הבינגושית. בעוד שעד לעימות המפרץ עלה ענין ה- LOW INTENSITY CONFLICT כנושא תאורטי, הרי שבאה הפלישה לכווית ומיקדה את תשומת הלב בתופעה זו ובדגש על CONVENTIONAL FORCES, RAPID DEPLOYMENT והיבטים נוספים של סכסוכים אזוריים, להבדיל מעימותים אסטרטגיים. אם עד הפלישה שררה נטיה להעביר מרכז הכובד מסיוע צבאי לאזרחי, הרי שבא צדאם והבהיר חיוניות ה-FMS והשת"פ הבטחוני.

ב. ההקשר הוושינגטוני

האוירה הציבורית כלפי ישראל - לאור ההרס הנגרם ע"י טילי הסקאד, ולאור נכונות ישראל לרסן עצמה - יחד עם התבטאויות חיוביות של הממשל בנידון, כסוי תקשורתי חיובי והתיצבות מלוכדת של הקהילה היהודית מאחורי ישראל, פותחים צוהר של רצון טוב כלפי ישראל. הצוהר אף מאופיין ע"י השרשת הדימויים האפלים של מדינות ערב בתודעת הציבור ונבחריו.
לדברי ותיקי ה"גבעה", "חייב הממשל לישראל" הן עקב השפעת תמיכתה במדיניות הממשל מאז אוגוסט על תוצאות הצבעת הקונגרס בדיון על זכות הנשיא להכריז מלחמה על עיראק, הן עקב הריסון חסר התקדים והן עקב ההשפעה הממתנת של מתקפת הטילים נגד ישראל על תנועת המחאה (ובמיוחד על פעיליה היהודיים) נגד המלחמה.
מן הראוי לציין כי הממשל אינו פעיל לאחרונה כקטליזטור לעבור סיוע החוץ לישראל, אלא דווקא כבלם בפני "יוזמות ישראליות" של ה"גבעה". הממשל אף מעכב ממוש מספר תחיקות, הסכמים ועסקות חיוניות לישראל בנימוקים שונים המבטאים, כנראה, מגמה מדינית, יותר מאשר שיקול לגופו של עניין.
הצוהר הנוכחי עלול להישאר פתוח לטווח הקצר, או עשוי לגדול לטווח הארוך. למען

ממוש מקסימלי של הפוטנציאל הטמון בצוהר, לאור עמדת הממשל כלפי בקשת ישראל לסיוע מיוחד, ועל רקע שריכת הרגליים של הממשל לגבי ממוש תחיקות קיימות, יש להתייחס אל הצוהר כאילו הוא עומד להיסגר עם תום "סופת המדבר". קיימת האפשרות שבעקבות המלחמה במפרץ יחזור הממשל להתמקד בנוסחאות של "כימיה אישית", זכויות אדם, בעיה פלסטינית, "סרבנות ישראלית", וכו'.

2) יעדים מבניים (קונצפטואליים) לקראת הדיון הקונגרסיונלי על סיוע החוץ 1992:

א. יעדים כמותיים

- השלמת הצרכים הבטחוניים המיידיים כפי שיידרש מן ההתפתחויות במפרץ, כפי שנגזר מממוש האיום הבליסטי, מן ההוצאות הבטחוניות הקשורות ל"סערת המדבר" (מאד הפלישה לכווית) ומהשפעת עסקות נשק עם מדינות ערב על המאזן הצבאי במז"ת, כפי שמתבקש מהתעצמות אפשרית של האיום הסורי ומן התהפוכות המתפרצות במדינות ערב (אם אכן תתרחשנה, לפי תרחישים אפשריים).

הצגת צרכי בטחון ארוכי טווח הנגזרים מן הכרסום ביתרון האיכותי של צה"ל ומן המצוקה של התעשיות הבטחוניות בישראל. המשמעות המצטברת הנובעת מכך היא תכנית רב-שנתית להצטיידות, והענקת תאוצה למו"פ הבטחוני.

- הבהרת הצרכים האזרחיים בכלל, והוצאות קליטת העליה המיידיים וארוכי הטווח בפרט (כולל תשתית כלכלית נאותה), אשר קידומם מקבל משנה דחיפות עקב ההזדמנות ההיסטורית בברה"מ (העלולה לחלוף במהרה). הצרכים האזרחיים הנובעים מכך מסתכמים ב- 10 מיליאד דולרים של ערבויות להלוואות למשך 5 שנים, אשר אין להם השפעה תקציבית אם יאושרו במסגרת תקציב 1991.

- בלימת ו/או כרסום במכירות נשק לסעודיה (שלב 2) ולמדינות ערב אחרות.

ב. יעדים ערכיים

- המחשת התרומה לבטחון הלאומי של ארה"ב (על רקע העימות במפרץ וההפשרה הבינגושית), הנובעת מעיבוי משמעותי ורב-שנתי של השת"פ עם (והסיוע הבטחוני ל-) ישראל.

- המשך הפעילות להפסקת הדו-שיח בין ארה"ב לאש"ף.

- שימוש מושכל במשבר המפרץ הפרסי ובתהליך ההפשרה הבינגושית - העלולים לפגוע במעמד ישראל בעיני ארה"ב (למרות הפוטנציאל החיובי הטמון בהם) - כדי להתגבר על משוכות תפישתיות (PERCEPTIONS AND MISPERCEPTIONS) כגון: הגדרת האיום כ- DEADLY ולא רק PAINFULL (גם בינערבי וקונבנציונלי ולא רק עיראקי ובליסטי); צרכי הבטחון של ישראל ייחודיים; למרות הפרופיל הנמוך מהווה ישראל שותף אסטרטגי בכיר; פלישת עיראק לכווית ומדיניות צדאם משקפות את השכונה המז"תית כולה ולא מהוות חריג; קואליציה בינערבית או ערב-מערב איננה VIABLE; ישראל מהווה, בהקשר העימות במפרץ, FRONT LINE STATE; בעקבות העימות - יהא אשר יהא סופו - קיימת האפשרות שלמדה"ת צפויה תקופת זעזועים ולאו דוקא - כפי שאנו מקווים - תקופת צינון; ישראל דבקה

במדיניות שלום; אש"פ ותהליך השלום מנרגדים זה לזה; פתרון הסכסוך ערב-ישראל חייב להקדים (או לפחות להתרחש במקביל ל-) פתרון הבעיה הפלסטינית; חיוניות יש"ע לבטחון ישראל גדלה על רקע הפלישה לכווית.

3) <u>פעולות למימוש וניצול מירבי של הכלים התחיקתיים הקיימים:</u>

א. <u>חוק תקציב הפנטגון 1991:</u>

- קידום חמשת ה- STUDIES בנושאי השת"פ (מחייב "חריש" עמוק כדי שיתורגמו לסיוע ליישום טכנולוגיות מישראל בפרוייקטים אמריקאים בתחומי האוירונאוטיקה, טכנולוגיות החלל, מו"פ בטחוני, לוחמה בטרור ולוחמה בסמים. הממצאים יוגשו לקונגרס ע"י הפנטגון, לא יאוחר מ- 9.91.
משהב"ט יקבע את הפרוייקטים והטכנולוגיות המתאימים, וידין (בנוסף לתעשיות הבטחוניות) את השגרירות ברעיונות (המלווים בנתונים מדוייקים, אטמכתאות, טבלאות, גראפים, סרטי וידיאו וכו'), המקדמים את ה-STUDIES . השגרירות תשתמש בחומר במגעיה עם הפנטגון, ה"גבעה" וציבורי יעד אחרים (נא ראה סעיף 7) אשר ישולבו במערכה לעיבוי סיוע החוץ. המטרה חייבת להיות: תירגום ממצאי ה- STUDIES ללשון חקיקה תקציבית לקראת הכנת תקציב 1992 (כלומר, לקראת קיץ 1991 ועד הסתיו). רעיונות בנושא שת"פ טרור יגורייסו מטוני פיינברג, יגאל כרמון, אריאל מרד; בנושא לוחמה בסמים - מטוני פיינברג, בני ארד, איתן גורני; וכו'.

- ניצול תחיקת ה- OVERSEAS WORKLOAD PROGRAM לתחרות (התעשיה האוירית ואחרים) על מכרזים בתחום תחזוקה, תיקונים, שיפוצים והמרות של ציוד צבאי אמריקאי המוצב במערב אירופה. יתנהל מעקב אחר ממצאי ה-STUDY של הפנטגון בנושא היקף הפוטנציאל הישראלי (מיקום, מומחיות, יציבות) להעשרת ה- OWP. משהב"ט והתעשיה האוירית יזינו את השגרירות, ודרכה את הפנטגון וה"גבעה", בנתונים רלבנטיים וניסיון לתרגם המימצאים ללשון חקיקה תקציבית. (מחייב "חריש" עמוק כדי שתתורגם לשפת מעשה).

- לוודא ולזרז (דרך המימשל וה"גבעה") יישום התחיקה להרחבת מתקני נמל חיפה (15 מיליון דולרים). משהב"ט יפעל - באמצעות השגרירות - לקידום ה-STUDY העוסק בהרחבת נמל אשדוד, כדי לתרגם המימצאים ללשון חקיקה תקציבית. (מחייב "חריש" עמוק לפני...). אפשר להתייעץ בנדון עם הווארד טייכר.

- מימוש חקיקת ה- ENERGY ALLIANCE FUEL RESERVE (הצבתם בישראל של 4.5 מיליון חביות נפט מדוקק), וזרוז תהליך המו"מ על נוהלי העברת הדלק, איכסונו והשימוש בו. (מחייב "חריש" עמוק לפני...).

- קשר שוטף עם גורמי מימשל ו"גבעה" הקשורים לקידום ה"חץ" (42 מיליון דולרים) וגיוס תמיכת ה"גבעה" בהשארת ה- MOA הקיים על כנו (הממשל שואף לשנות בסיס ההשתתפות בהוצאות ולהחמיר במגבלות על השימוש בטכנולוגיה).

- ביטחון המדינה 50 שנה

- יישום "תיקון ביל שניידר" המקשה על הטלת מגבלות שרירותיות על השתתפות חברות מישראל במכרזים בטחוניים בארה"ב. (מחייב "חריש" עמוק לפני...).

- מימוש יעיל של פוטנציאל ה - FOREIGN WEAPON EVALUATION והמו"פ המשותף ("תיקון נאן - וורנר") ע"י הקמת צוות מיוחד לנושא במשהב"ט. (מחייב "חריש" עמוק...).

ב. <u>חוק סיוע החוץ 1991:</u>

- שמירה על ה- 1.8 וה- 1.2, תוך ניסיון להגדלת ה- FMS (האם ישנה החלטת ממשלה לגבי שמירת או שינוי היחס 1.8: 1.2 ?).

- שמירה על הישג ההפקדה מראש (EARLY DISPERSAL) של כספי ה- FMS (תוספת של כ-70 מיליון דולרים).

- מגעי מימשל ו"גבעה" למימוש רשימת ה- DRAWDOWN AUTHORITY בפרק זמן סביר. (מחייב "חריש" עמוק לפני...).

- לוודא (במימשל ובקונגרס) מימוש התחיקה המקדמת את ישראל לרמת הזכאות העליונה לעודפי ציוד צבאי מאירופה, והקוראת לזרוז העברת ציוד חיוני (מחייב "חריש" עמוק כדי שתתורגם לשפת מעשה).

- עיבוי ההצבה מראש (PREPOSITIONING), ואולי אף העלאתה על פס רב-שנתי, קביעת פרטי ההצבה ומו"מ על ייצורה (כולה או חלקה) בישראל. (מחייב "חריש" עמוק לפני...).

- בדיקת הפוטנציאל של סעיף 527 לחוק סיוע החוץ המאפשר החכרה הדדית של ציוד צבאי, וללא תשלום.

- ממוש סעיף ה- REOBLIGATION, DEOBLIGATION של ה- FMS הבלתי מנוצל (ההסתייגויות ידועות, אך ייתכן וכדאי לחזור לנושא דרך מומחים שונים).

- ניצול יעיל של כספי ה- SPECIAL DEFENSE ACQUISITION FUND (SDAF), והגשת רשימת רכש בתנאי תשלום נוחים (העלאת ה- OBLIGATION AUTHORITY ל- 350 מיליון דולרים; תשלומים ב-3 שנים וללא ריבית). (מחייב "חריש" עמוק לפני שיתורגם לשפת מעשה).

- ניטרול מגמות נוסח "תיקון אובי" (הדוממות לצמצם את מרחב התימרון של השימוש בכספי ה- FMS) אשר עלולות לחזור על עצמן בצורות שונות.

- שמירה על רמת ה- OSP (475 מיליון דולרים).

- שמירה על 45 מיליון דולר לישוב "פליטים" מברה"מ ומזא"ר בישראל.

- שמירה על שני "תיקוני ברמן" (7.5 מיליון דולרים), ואפשרות לתוספת של 2.5 מיליון דולרים ל- CDR הדוכה לתשבוחות מכיוון AID ומוסדות אקדמאים בארה"ב.

- שמירה על "תיקון וואקסמן" (7 מיליון דולרים).

- הפקת לקחים (מדיניים ופיננסיים) מפרשת 400 מיליון דולרים ערבויות להלוואות דיור.

4) <u>תחיקות פוטנציאליות כהצמדה ל"טרמפים" (נא ראה סעיף 5) ו/או כחלק מחוקי סיוע החוץ והפנטגון 1992 (נירות עבודה נמצאים ביחידת הקונגרס):</u>

[redacted]
ביטחון המדינה 50 שנה

- תירגום ה- STUDIES הנ"ל (נא ראה סעיפי חוק הפנטגון בנושא לוחמה בסמים) לתחיקה מחייבת.

- עבור פרוייקט נמל חיפה - תוך הפקת לקחים מ"סערת המדבר" והטמת מוקד הסכסוכים מאירופה למדה"ת - ע"י הקצאת משאבים מתקציב ה- MILITARY CONSTRUCTION.

- שת"פ בנושא רפואה צבאית (מו"פ, הכשרה, מבצעים ובינוי), לאור סעיפים רלבנטים בתקציב הפנטגון, על רקע צרכים פריטיקולרים העלולים לנבוע מהעמות במפרץ ומעמותים עתידיים, מתוך הנחה שצפרייה שהות ארוכה של צבא ארה"ב במפרץ גם לאחר סיום המלחמה ולאור נסיונה של ישראל בתחום הטפול והשקום בפצועי ונכי מלחמות ופח"ע.

- שת"פ בנושא מר"פ צבאי העוסק בהגנה ומיגון בפני לוחמה כימית וביולוגית.

- שת"פ בינמשטרתי ללוחמה בטרור וסמים לפי קטע 660(D) ולפי פרק 8 ב- FOREIGN ASSISTANCE ACT 1961, ובאחריות הפנטגון ומחמ"ד (נא ראה ניר CRS בנדון).

- מימוש זכאותנו לציוד צבאי עודף במערב אירופה (באחריות תת-הועדה לסיוע חוץ).

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

ביטחון המדינה 50 שנה

דולר לשנה, מעבר לתיקון FAIR PRICING).

- תחיקת שת"פ משולש (TRILATERAL COOPERATION) בין ארה"ב, ישראל וטורקיה/דרום קוריאה/מדינות באפריקה, בתחומים שונים.

- מימוש ושיפור תחיקת מאגרי הנפט.

- תחיקה להקמת ועדה משותפת קונגרס-כנסת לקידום השת"פ, בצורה של גוף קבוע המעוגן בתחיקה, "קוקוס" לטיפוח יחסי ארה"ב-ישראל הפועל בצורה שוטפת ו/או צוות משקיפים מטעם בתי המחוקקים ברמות שונות של דיונים ביחסי שתי המדינות.

- בדיקה עם סיב"ט לגבי ממוש סעיפי חק הפנטגון לפי נר 0270 מה- 15/11/90.

ב. <u>סעיפים אזרחיים:</u>

- גיוס ערבויות לתשתית קליטה וכלכלה (לטווח ארוך) בסך 10 מיליארד דולרים לשנה למשך 5 שנים (במסגרת תקציב 1991), לדיור, לרכישת אמצעי ייצור, חמרי גלם ושימוש חפשי בישראל וליצירת מקומות עבודה. למידת לקחי חקיקת ערבויות הדיור: הנחיית הממשל להעניק אור ירוק לגיוס ההלוואות תוך 30 יום מאישור התחיקה.

- שמיטת חובות, שיפור תנאי התשלום (DEBT REFINANCING) או צמצום החובות.

- הגדלת הסיוע האזרחי באופן יחסי להגדלת נתח סיוע החוץ (מכוח הפיצוי השנתי על האינפלציה) בעוגת התקציב הפדרלי.

- שמוש אפשרי בנתח המוגדל של סיוע החוץ לממון גיוס הערבויות הנוספות להלוואות לקליטה ותשתית כלכלית.

- עדוד השקעות וסחר בישראל באמצעות הקלות מס ותנאי אשראי מועדפים (אולי באמצעות ה"טרמפ" של FTA).

- הגדלת קרנות הפיתוח.

- קרן לצמיחה כלכלית.

- שחרור מחשבי העל באמצעות פניות מן ה"גבעה" או אף תחיקה (כמוצא אחרון).

- בדיקת פוטנציאל SEED-2 ואולי SEED-3 (יש לזרז ההידון החוזר מנציגויותינו במזא"ר, והעברתו ל"גבעה" באמצעות שגרירויות מזא"ר בוושינגטון).

- עיבוי התקצוב של פעולות מש"ב והמחקר המשותף (CDR, CDP).

ג. <u>סעיפים מדיניים לחוק סיוע החוץ:</u>

- "תיקון דה-קונסיני" המתנה ממון פעילות הממשל באי-ניהול מגעים רשמיים ובלתי

רשמיים עם אש"ף ועם גופים המסונפים אליו, וקורא TO TERMINATE ולא רק TO SUSPEND את הדו-שיח עם אש"ף.

- החלת תיקון מק-ליברמן על מדינות ערב בכל הקשור לדווח תקופתי (דגש על גילויי אנטישמיות, תוך התייחסות לדו"ח השנתי - על זכויות האדם - של מחמ"ד).

- הוספת תופעת גילויי האנטישמיות למנדט הקונגרסיונלי העומד מאחורי דו"ח זכויות האדם של מחמ"ד.

- הידוק החישוקים של תיקון מק-ליברמן, תוך חיוב הממשל לדווח תקופתית על היצמדות אש"פ להתחייבויותיו כלפי ארה"ב בין אם הדו-שיח מושעה אם לאו.

- מניעת השמטתה של סוריה מרשימת מדינות הטרור, כל עוד אין היא משנה מדיניותה ופעילותה בנידון.

- יזום חקיקת חובת דיווח על פיתוח מערכות נשק בלתי קונבנציונאליות, או רכישתן, על ידי מדינות ערביות שאינן חתומות על הסכם שלום עם ישראל.

- החלטת קונגרס לביטול גנוי ישראל ע"י האו"ם עקב הרס הכור הגרעיני בעיראק.

5) <u>לו"ז:</u>

לו"ז קשיח לגבי עיבוי סיוע 1991 מוכתב ע"י "טרמפים" תחיקתיים אשר יזדמנו לנו ב- 1991: שלב 2 של עיסקת הנשק הסעודית (כ- 14 מיליארד דולר לפי הצהרות המימשל), תחיקת ה- DESERT STORM SUPPLEMENTAL ל- 1991 (כנראה בפברואר) ולפחות עוד SUPPLEMENTAL אחד לצרכי בטחון וכמו כן גם לצרכים אזרחים פנימיים וחיצוניים. לכל התהליך התחיקתי הנ"ל אפשר יהיה לנסות ולהצמיד פריטים המעבים את הקשר האסטרטגי/פיננסי ארה"ב-ישראל (הן בתחום הבטחון והן בתחום הקליטה והכלכלה). הנסיון לעיבוי סיוע חוץ 1992 יוכתב ע"י לו"ז הקונגרסיונלי הגמיש של ועדות התקציב, החוץ ותת-ועדות ההקצבות לפעולות זרות ולתקציב הפנטגון (הצעת התקציב של הנשיא הוגשה לקונגרס ב-4/2/91; הצעת התקציב של הקונגרס תוגש - לפי הספר - ב-15/4; דיון המליאה בחוקי ההקצבות אמור להתחיל - לפי הספר - ב-15/5). כדי להימנע מהשלכות תקציביות, חובה להגיש את סיוע החרום שמבקשת ישראל, לבטחון ולקליטה, במסגרת תקציב 1991, ויהיה להשיג הסכמת הממשל והקונגרס להגדרת הסיוע הבטחוני כ-NATIONAL EMERGENCY.

6) <u>מגבלות:</u>

א. <u>ארוכות טווח:</u>

- עמדת הממשל כלפי ישראל - כפי שמשתקפת מהתייחסותו לערבויות הדיור, לבקשת סיוע החרום הבטחוני ולרשימה ארוכה של תחיקות ישראליות בלתי ממומשות - עלולה לאפיין גם את 1991, ולהוות את המשוכה הגבוהה ביותר בדרך לעיבוי סיוע החוץ.

- חרב הגרעון הפדרלי תמשיך להתנופף מעל התקציב, ותצמצם יכולת הממשל והקונגרס להענות לבקשות סיוע כספי.

- המצב הכלכלי עלול להחמיר, מה גם שהוצאות "סופת המדבר" וההשלכות הכלכליות של המלחמה מחמירות עוד יותר את יחסו החמור ממילא של הציבור והנבחר האמריקאי כלפי חוק סיוע החוץ.

ב. <u>קצרות טווח:</u>

- המשך המשבר במפרץ, ונוכחות אפשרית של הכוח האמריקאי גם עם סיום המשבר, יצמצמו עוד יותר את יכולת ארה"ב להענות לבקשות סיוע כספי ואף לסיוע צידודי.

- מתיחויות מדומנות בין ארה"ב (ממשל ו/או קונגרס) לישראל.

7) <u>הגדרת ציבורי היעד:</u>

א. <u>לחקיקה והוצאה לפועל:</u>

- "גבעה" (הנהגות הבתים, ועדות התקציב, החוץ, כוחות מדוינים ומודיעין, תת ועדות ההקצבות לפעולות זרות ולהגנה, סנטורים וצירי ביה"נ שאינם שייכים לועדות הנ"ל, אך משחקים תפקיד בתחום סיוע החוץ לישראל, וראשי צוותות ועוזרים מקצועיים הנוגעים לנדון).

- מימשל (הבית הלבן על זרועותיו המדיניות-בטחוניות-תקציביות, מחמ"ד והפנטגון). ככל שגישת המימשל שלילית יותר, עולה חשיבות הקשר עם ה"גבעה".

- מפלגות (הנהגות ופעילים בוושינגטון ובערים המרכזיות כמקור השפעה - מוגבלת - על ה"גבעה" והמימשל כאחד).

- מימסד פוליטי מדינתי ("מושכי חוטים", מושלים וכו').

ב. <u>איפא"ק</u>: מן הראוי להנות מן הניסיון העשיר, החושים המדיניים הבריאים, הרעיונות היצירתיים והקשרים המעולים ברמות ה"גבעה" והמימשל כאחד. במקביל, יש להימנע מהיסחפות אחר הילת הארגון וראייתו כאורים ותומים, או מיצירת הרושם כאילו איפא"ק מוביל את עגלת סיוע החוץ. לעיתים אף קיים פער רעיוני-מדיני בין הכוון והקצב של איפא"ק לבין אלו של ממשלת ישראל.

ג. <u>ציבורי יעד לתיגבור מאמץ החקיקה וההוצאה לפועל:</u>

- הנהגה ואירגונים יהודים (רתימתם למשימה - לפי יעדי סעיף 2 - מרמת הדיאלוג עם הבית הלבן ועד לגיוס הקהילה לכתיבת מכתבים, לשיחות טלפון ולמפגשים עם סנטורים

וצירי ביה"נ).

- PACs פרו-ישראלים.

- תקשורת (ראיית היעדים - לפי סעיף 2 - כקורים מנחים בתדרוכי התקשורת).

- איגודים מקצועיים (זיהוי קשריהם עם אוכלוסיית ה"גבעה" והמימשל כאחד וטיפוח הקשר ההיסטורי בינם לבין ישראל והקהילה היהודית).

- ארגונים נוצרים המעורים בזירה הפוליטית בוושינגטון וברחבי ארה"ב (כגון ה-PRAYER BREAKFAST, CIPAC, CMC וכו').

- מרכזי חשיבה ומוסדות מחקר (יזום פעולות מחקרים - לפי יעדי סעיף 2 - במסגרת ה-FOREIGN POLICY CENTER, CENTER FOR SECURITY POLICY, HERITAGE , CENTER FOR ETHICS AND POLICY וכו').

8) <u>צורתי פעולה:</u>

א. <u>שגרירות:</u>

- צורת תכנון, תאום וביצוע (תת"ב): שגריר, ציר מדיני, נספח צבאי, ציר כלכלי וציר קונגרס (יש להמריץ משרדי החוץ, הבטחון והאוצר להחיש תכנית העבודה לשנת התקציב 1992, אך הניסיון מלמד כי אין להמתין, אלא להזין אותם בתכנית עבודה מגובשת).

- רמש"ן וסיב"ט.

- צורת סיוע בשגרירות: ציר הסברה, יועצים מדיניים, נספחת תקשורת, נספח עבודה.

- צורת סיוע בשטח: קונכ"לים (יש לשאוף שתכנית עבודתם - החל מכנס קונכ"לים, דרך התדרוך השבועי וכלה בפעילותם השוטפת - תנווט לפי סעיפים 4,3,2 ו-5).

ב. <u>צורתי סיוע חוץ-שגרירותיים (מעורבים בכל שלבי תכנית העבודה):</u>
צורת התת"ב ייזום עימם התייעצויות מקדימות ומגעים שוטפים לקידום היעדים אשר יגובשו על בסיס סעיף 2, למימוש הפריטים בסעיף 3 וליציקת תוכן לסעיף 4.

- איפא"ק.

[redacted] ביטחון המדינה 50 שנה

- מומחים חיצוניים (ביל שניידר, מל רישי, פול ברגר, סטיוארט אייזנשטאט, דב זקהיים, סטיב ברייאן, ריצ'רד פרל, דאג פיית' וכו').

- מומחי "גבעה" המעורים בתהליך התחיקתי הנוגע ליחסי ארה"ב-ישראל (ג'ים בונד,

ריצ'רד קולינס, רנדי פישביין וכו').

9) <u>דרכי פעולה (כהשלמה להמלצות לפעולה בסעיפים 3,2 ו-4):</u>

א. סעיפים 4,3,2 ינחו את סדר העדיפויות של יחידות השגרירות, החל מקביעת יעדי העבודה השוטפת, דרך קביעת מפגשים (עבור השגריר או אחז"מים מישראל) ב"גבעה" ובמימשל, או עבור הקשר השוטף של ראשי יחידות ועוזריהם עם ציבורי יעד שיגרתיים. הם אף ינחו את הפצת חומר ההסברה וזימון מומחים מישראל.

ב. לו"ז של צוות תת"ב: שלב התייעצויות (נובמבר); שלב גיבוש תכנית עבודה ועדכון צוותי הסיוע השגרירותיים והחוץ-שגרירותיים (דצמבר); הרצת תכנית העבודה (מתחילת ינואר).

ג. צוות התת"ב ירכז את שלב ההתייעצויות (עם כל אחד מגורמי סעיף 7 בנפרד), יגבש את התכנית ויתדרך את צוותי הסיוע, יקבע את הרכב הצוותים היחידתיים והבין-יחידתיים אשר יקדמו את התכנית ב"גבעה", במימשל, במוקדי המפלגות, בקהילה היהודית, בתקשורת ובאיגודים המקצועיים (לדוגמא: קונגרס-צבאי, קונגרס-כלכלי, קונגרס-רמש"ן, קונגרס-"חץ", קונגרס-רפא"ל, למשימות ב"גבעה"). התת"ב ינחה את מימוש התכנית מינואר ועד להשלמת תהליך החקיקה ומימוש הישגיה.

ד. לאור מגבלת התקציב החמורה והמחמירה של ארה"ב, מומלץ לאתר יעדי פעולה שאינם כרוכים ב- BUDGET AUTHORITY, או שהשפעתם על הגרעון התקציבי היא מצומצמת. מומלץ להתמקד בהצעות לפעולה אשר במרכזן העברת ציוד עודף, שת"פ מו"פי, מימוש ממצאי ה- STUDIES (נא ראה סעיף 3א'), צמצום המגבלות המוטלות על השתתפות חברות ישראליות במכרזים בטחוניים ומסחריים, הגברת קשרי המסחר, קבלת ערבויות להלוואות בתנאים מועדפים, וכו'.

ה. למרות סעיף ד', ובמקביל לו, מוצע להציג תכנית רב-שנתית (מנומקת ומפורטת לפרטי פרטים, אשר תעמוד במבחן עין וושינגטונית בקורתית) לסיוע ושת"פ בטחוניים, לטיפוח תשתית המו"פ הבטחוני בישראל, לשמירה על היתרון האיכותי של צה"ל ולמתן תשובה לצרכים אזרחיים ייחודיים. במקרה הרע ביותר תתרום התכנית לעמדת המיקוח של ישראל, ובמקרה הטוב יותר, היא תהווה ביטוי נאמן לצרכים הצבאיים והאזרחיים של המדינה.

ו. לאור עמדת המימשל כלפי ישראל, ומתוך הנחה שלא צפוי שינוי בעמדה ב-1991, יש להעמיק ולהרחיב היקף המגעים עם ה"גבעה".

ז. לקידום יעדי ה"גבעה", יש להאיץ קצב הביקורים בישראל של עוזרים מקצועיים בועדות קריטיות (כוחות מזוינים, תת-ועדות לתקציבי סיוע חוץ ופנטגון, חוץ, מודיעין ותקציב). יש להפנות ל"גבעה" - באופן שוטף - מומחים ישראלים (בתחומי התעשיה הבטחונית, אקדמיה וצה"ל) בנושאי האיום המד"תי (על ארה"ב ועל ישראל), האנשתו של צה"ל וישראל (בסיוע המומחים דודו יהב, שלום הרדי, טד טולצ'ינסקי, יצחק סבר, יצחק פטרבורג), השת"פ האסטרטגי והתעשיות הבטחוניות בישראל (לפי ה-STUDIES) ויכולתן של התעשיות להשתלב בפרויקטים בארה"ב, וכו'. מומלץ לשלב חברי ועדת חו"ב

בנדון.

ח. מומלץ כי יוכנו עזרים למפגשים עם גורמי ממשל וקונגרס (כדי לקדם קו ישראלי ולהפריך קו אמריקאי): תרחישי איום ושת"פ, נתונים וטיעונים (TALKING POINTS, גרפים, טבלאות וקלטות וידאו, לא יותר מ- 4 דקות לקלטת) לפי יעדי סעיף 2 והתחיקות המופיעות בסעיפים 3, 4.

ט. יידום שימועים הרלבנטים ל- STUDIES.

10. <u>סיכום:</u>

א. כובד המשימה והלו"ז (נא ראה סעיף 5) ממחישים כי מן הראוי לשקול גיבוש מיידי של תכנית פעולה אשר תשתרע ע"פ כל שנת העבודה.

ב. הגדרת היעדים והפעולות המתבקשות מן התחיקות הקיימות והפוטנציאליות, מבהירים עד כמה מורכבת המשימה.

ג. כדי לענות על אתגר כבד זה, מוצע למסד עבודת צוות (ברמות תכנון, תאום וביצוע) בינייחידתיות בתוך השגרירות, בין השגרירות לבין הקונסוליות, בין השגרירות לבין משרדי הממשלה בישראל ובין השגרירות לבין גופים ובודדים מקומיים.

ד. כדי לממש את היעדים מוצע להעמידם במוקד הפעילות השנתית השוטפת של יחידות השגרירות ושל הקונסוליות.

11) <u>יעדים שהוצבו לקראת הדיון הקונגרסיונלי על חוקי סיוע החוץ והפנטגון (1991):</u>

א. <u>חוק סיוע החוץ:</u>

- שמירה על 1.8 ו- 1.2 (הושג).

- הגדלת הסיוע הבטחוני הכספי במליארד דולר כמענק מיוחד ו-700 מיליון דולר כתוספת שנתית ל-FMS (לא הושג על רקע המצוקה התקציבית החמורה בארה"ב, השוללת כמעט כל סכוי לעבוי הסיוע הכספי).

ביטחון המדינה 50 שנה

- העלאת ישראל לרמה הגבוהה ביותר במסגרת הזכאות לעודפי ציוד צבאי באירופה (הושג ברמת הקונגרס).

- הפקדה מוקדמת של ה- FMS (הושג).

- הגדלת ה- FMS ע"י DEOBLIGATION, REOBLIGATION (לא הושג עקב משוכות חוקיות ופוליטיות במישור הקונגרסיונלי והבינ"ל).

- הגדלת ה-OSP (הושג).

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

- שיפור תנאי והיקף SDAF (הושג בצורה חלקית ביותר - כאשר הקונפרנס ביטל את שיפור תנאי התשלום אשר אושר ע"י הסנאט, אך הגדלת הסכום העומד לרשות המדינות המעונינות נשארה על כנה).

- הגדלת היקף ההצבה מראש (הושג מעבר למצופה, עקב תוספת אשר ניתנה כתחליף לניטרול סעיף ה- SDAF).

- שמירה על סעיפי סיוע קטנים אך משמעותיים כגון תיקוני ברמן וואקסמן (הושג).

- מחיקת חוב (לא הושג עקב איתותים בלתי ברורים מירושלים, ועקב התנגדות והסתיגות משמעותיים ב"גבעה" ובממשל).

ב. <u>חוק תקציב הפנטגון:</u>

- הגדלת נתח ה-FMS מעוגת ה-GIFT FUND (לא הושג עקב התנגדות מוחלטת ב"גבעה" ובמימשל).

- המשך מימון ה"חץ", ובתנאי המימון הקיימים (הושג).

- עידוד הפנטגון, ע"י הקונגרס, לעבות את היקף השת"פ האסטרטגי והתעשייתי-בטחוני (הושג).

- הרחבת מתקני נמל חיפה והרחבה אפשרית של נמל אשדוד (הושג).

- הגברת קצב ביקורי הצי השישי בחיפה (לא הושג עקב העדר פעילות קונגרסיונלית בנידון).

ביטחון המדינה 50 שנה

- הקמת מאגרי נפט בישראל (הושג).

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

- צמצום המגבלות המוטלות על השתתפות חברות ישראליות במכרזים בטחוניים בארה"ב (הושג בצורה חלקית ביותר ברמת הקונגרס).

יורם אטינגר

הצעה לתכנית עבודה שנתית

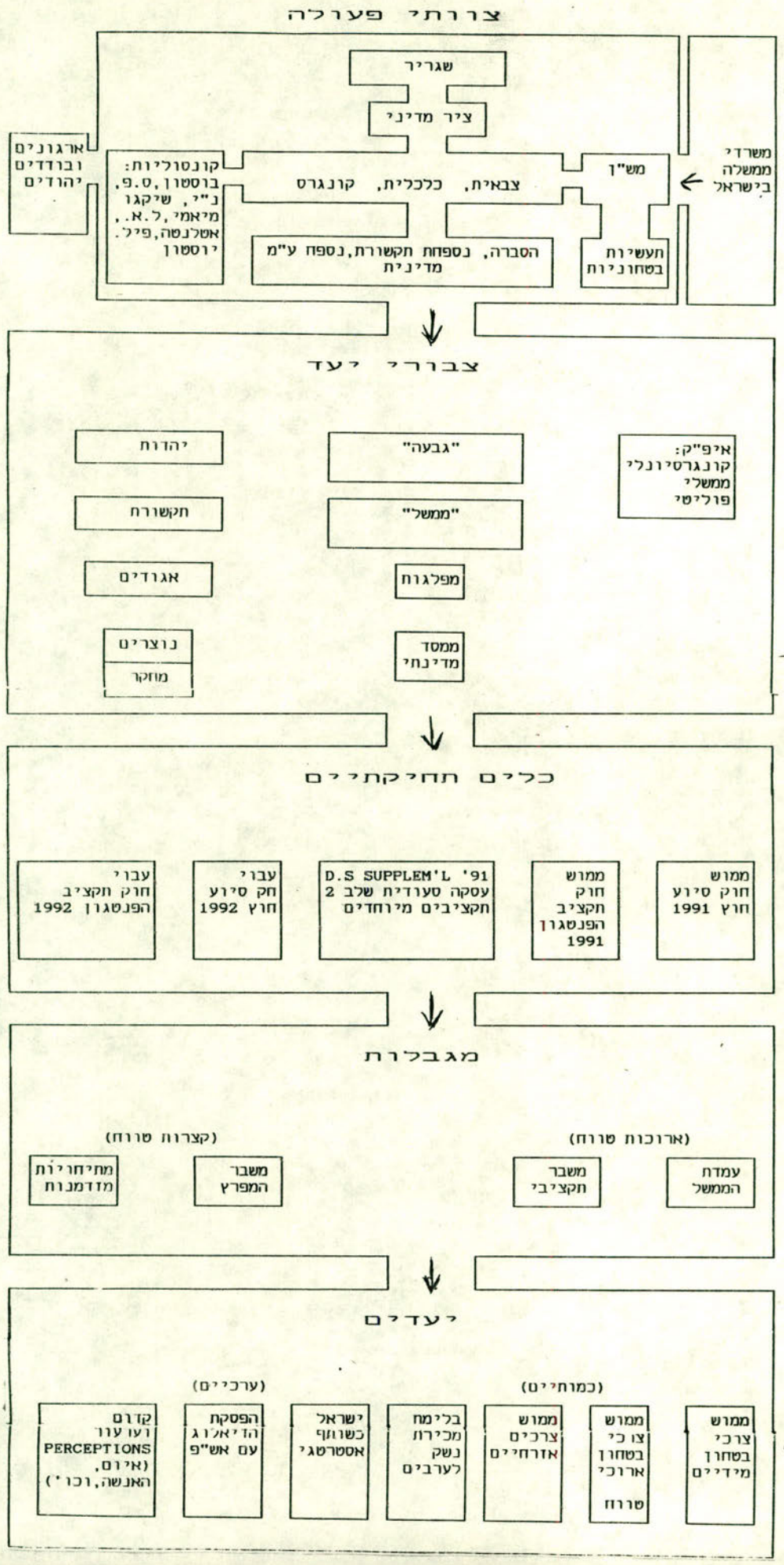

נקודות לדיון

1. לקחי מלחמה: רעידת אדמה שהולידה:

א. הבנה יותר טובה לעמדות ישראל (הן בעולם, והן במדינות ערב).

ב. מז"ת חדש המחייב את מדינות ערב גם לשנות עמדותיהן כלפי ישראל.

ג. מאידך - לא הוסר הפוטנציאל ההתקפי (הקונבנציונלי והלא-קונבנציונלי) של עיראק.

- לא הוסר האיום הצבאי של מדינות ערב כלפי ישראל.

2. טיפול בבעיות האיזור : ערוץ מקביל (double track):(כפי שהתבטא גם שה"ח לוי):

א. מול מדינות ערב: סיום הלוחמה נגד ישראל (ראינו מהו מחיר המלחמה).

ב. מול הפלסטינים: - עליהם להתפקח מחלומותיהם

- להתנער ממנהיגות כושלת

- לרדת מהגגות

- לקחת מה שישראל מציעה בנדיבות

- לפתוח פתח תקוה להסדר מדיני ללא כפיה מבחוץ.

3. דמוקרטיזציה : הסדר שלום בר קיימא רק עם תהליך של דמוקרטיזציה במדינות ערב (תוך כיבוד זכויות אדם, עתונות חופשית, בחירות אמיתיות, ישוב סכוסכים פנימיים בדרכי שלום, וכו'). עד שתהליכים אלו לא יבשילו, יהיה רק "שלום הטעון הגנה צבאית".

4. <u>מול ארה"ב</u> (ביקור בייקר):

א. הבנה יותר טובה ושיתוף פעולה יותר גדול בין ישראל לארה"ב.

ב. מקווים להעמיק העקרונות המשותפים.

ג. ארה"ב מבינה שאין לפתור את בעיות המזה"ת בלי הידברות מראש עם ישראל.

ד. מקבלים בברכה ביקורו של בייקר: רואים בו מתווך אמין, בכפוף לתאום מתמיד למניעת הפתעות. מצפים שבייקר יעמיק את מסר השלום שלנו לערבים:

(1) הפסקת הלוחמה והחרם הערבי נגד ישראל.

(2) הכרת מדינות ערב בזכות קיומנו.

(3) נכונותן למו"מ ישיר.

ה. מצפים שארה"ב תציע רשימה של צעדים לבניית אמון (CBM) עם מדינות ערב בתחומים שבתועלת הדדית ישראלית-ערבית (אקולוגיה, מים וכו').

5. <u>תכנית פרס</u>:

א. מה עלינו לעשות: לחתור להשגת לשלום בתכנית המקובלת על הממשלה ונתמכת ע"י רוב הכנסת. היוזמה המדינית של ישראל שרירה וקיימת, ואותה יש ליישם על כל חלקיה.

ב. מה עלינו לא לעשות : להיגרר אחרי מהלכי סרק שאבד עליהם הכלח.

ג. רצוי שהאופוזיציה לא תחבל במאמצי השלום של הממשלה.

סודי

98405

הסדר האמריקני החדש במזרח התיכון

להלן ניסיון לפתח את הקוים המסתמנים במחשבה האמריקנית על המזרח התיכון בהתבסס על נאום בייקר בביה"נ, התבטאויות נוספות והערכות שלנו, לאור דיון כאן עם עודד ערן ודורי גולד. הניתוח מונה אפשרויות פעולה אמריקניות סבירות ואת הדילמות לישראל שהן יוצרות.

1. הסדרי ביטחון אזוריים

המטרה: להבטיח את השלום ולמנוע תוקפנות נוספת (במפרץ)

נוכחות אמריקנית
א. נוכחות ימית קבועה במפרץ (ואולי בסיס ימי קבוע)
ב. נוכחות אוירית ע"י תימרונים משותפים עם חילות אויר ערביים
ג. תכניות קבועות ומתורגלות לפריסה מהירה של כוחות יבשה
ד. הצבה מראש של ציוד בימ"חים

מכירות נשק
ה. חימוש מואץ של סעודיה והמפרציות (ואולי הגדלת הצבאות הסדירים

בריתות הגנה
ו. חוזי הגנה חתומים של ארה"ב עם מדינות בודדות או קבוצת מדינות
ז. הכללת איראן וטורקיה בהסדרי הביטחון

כוחות נוספים
ח. כוחות בינערביים שבמרכזם כוח מצרי (ואולי גם סורי)
ט. כוחות בינלאומיים (שבמסגרתם אולי גם נוכחות צבאית אמריקאית)

אף שלשישראל אין תפקיד ישיר בהיערכות הזו, עלול המימשל לטעון שסידורים אלה מגבירים גם את הביטחון הישראלי מול איומים עתידיים משום שהם יאפשרו פעולה אמריקנית צבאית להסרת איום חדש על ישראל (כפי שעשתה ארה"ב במערב עירק).

בנוסף יכולים האמריקנים להציע לנו מרכיבים מקבילים ואפילו חוזה הגנה כדי להבטיח את ביטחון ישראל. מרבית המרכיבים (א'-ו', ט') כבר קיימים בצורה זו או אחרת.

ע"פ תפישה זו, הגדלת מירווחי הביטחון לישראל תאפשר לה ל"קחת סיכון" גדול יותר מבחינה טריטוריאלית מול איום אפשרי בחזית המזרחית, כלומר גם בגולן וגם בישע.

בעיה אחרת שיש להתייחס אליה גם בנפרד מהמכלול תהיה יחסנו למכירות נשק למדינות ערב והצמדת יחסנו זה לסיוע לישראל.

תשובה אפשרית היא התביעה הישראלית להסכמי אי-לוחמה, או בהיעדרם ניתוק בין שאלות ביטחון המפרץ לסוגיה הישראלית-ערבית (ע"פ ידיעות שבידנו כך גם רוצים הסעודים, משום חששם מהתנייה של השגת ביטחון לסעודיה בצורך להסדיר את הסכסוך עם ישראל).

2. צימצום מרוץ החימוש

נשק בלתי קונוונציונאלי
א. אזור מפורז מנשק גרעיני (הצעת מצרים)
ב. הצטרפות לאמנה שתאסור שימוש בנשק כימי (הנדונה בין ארה"ב לברה"מ)

מערכות העברה
ג. אכיפה קפדנית של MTCR
ד. ? איסור על מכירת מפציצים אסטרטגיים טווח

נשק קונוונציונאלי
ה. אמנה בין יצרניות הנשק על מיגבלות במכירות נשק למז"ת

CBM
ו. יצירת אזורי פירוז חדשים והרחבת הקיימים
ז. מרכז אזורי למניעת קונפליקטים
ח. בחינת ההצעות הסובייטיות של טאראסוב (הצעות רוגוב)

ההתמקדות על נשר בלתי קונוונציונאלי תופנה בעיקר לחימוש הגרעיני של ישראל "בתמורה" לפירוק הנשק הכימי של הערבים (בעיקר סוריה)

הגבלות עד כדי אמברגו על מכירות נשק מסוג מסויים תיפגע בישראל יותר מאשר בערבים, שלהם מקורות רכש רחבים ויכולת פעולה מתחת לשולחן.

שימוש נרחב ברעיונות הפירוז יהיה התשובה האמריקנית להגדלת האיום על ישראל כתוצאה מויתורים טריטוריאליים.

3. שיתוף פעולה כלכלי

א. סיוע כספי גדול וקבוע ממפיקות הנפט למדינות הענויות (בעיקר מצרים וסוריה)
ב. שיקום עירק -- תשתית וכלכלה
ג. הקמת בנק לפיתוח המז"ת
ד. פרוייקטים משותפים בתחום מים, אנרגיה, תיעוש וכדומה.

האם תוכל ישראל להשתלב במערכת כלכלית גם ללא הסדר פוליטי מלא?

האם אפשר להפנות חלק מהפרוייקטים לשיקום מחנות הפליטים גם בארץ וגם במדינות ערב?

האם אפשר להפנות חלק מהסיוע לפיתוח כלכלי ביש"ע?

האם נוכל ליצור מסגרות סיוע נוספות לישראל חוץ מארה"ב (גרמניה, אירופה, יפן)?

סודי

4 הסדר הסכסוך הישראלי -- ערבי

א. דיאלוג משמעותי בין ישראלים לפלסטינים (שאש"פ - רישמית - לא נכלל בו)

ב. תפקיד למדינות ערב:
-"מטריה" לדיאלוג ישראלי-פלסטיני
-מו"מ עם סוריה כולל נסיגה מהגולן, פירוז ונוכחות אמר'
-ניסיון להסדר אי-לוחמה עם סעודיה

ג. הגבלת מרוץ החימוש כחלק מהתהליך הכולל

ד. מסגרת דיפלומטית מתאימה היכולה להיות:
-ועידה בינלאומית
-ועידה אזורית לביטחון במז"ת
-חסות אמריקנית-סובייטית
-תיווך או"מי (חידוש שליחות יארינג)

ה. שימוש בסיוע כאמצעי לחץ להשגת ויתורים בנושאים אלה (ראה דברי אובי)

מצורף: מזכרו של דורי גולד המציע הצעות לגיבוש תשובות לדילמות המתוארות כאן.

To: Deputy Foreign Minister Benjamin Netanyahu 10.2.90

From: Dr. Dore Gold

RE: Post-Crisis Political Arrangements

Defining the Problem: The US will feel that it owes an enormous debt to its Arab coalition partners at the end of the Gulf War, that must be paid by an accelerated peace process. The US itself, having alienated Arab opinion by the devastation of Iraq, may feel compelled to take new initiatives towards the Palestinians. Even though realistically, there may not be a Palestinian partner to deal with at present, there will be enormous international and internal pressure on the administration to present a "vision" for the Middle East that can justify the loss of American lives.

The Strategic Aim: Israel must prepare an initiative that gives the expected accelerated American involvement a field of activity that least damages Israeli interests. At the same time, Israel could use this opportunity to redefine the focal point of the postwar peace process from the Israeli-Palestinian conflict to the Israeli-Arab state conflict, where Israel's moral political position is incomparably stronger. This refocusing must be done in a manner that is credible in American eyes and addresses major US postwar interests in the Middle East. For the first time since 1967, Israel may have real opportunities to shift the terms of the peace process from a narrow pre-occupation with #242 and Palestinian rights to a broader concern with Middle Eastern stability.

Baker's February 6 testimony before the House Foreign Affairs Committee clearly states that postwar security arrangements and regional arms control are the first two challenges for the postwar Middle East; the peace process is placed fourth. Reagarding the Palestinians, Baker soberly stated: "Let's not fool ourselves, the course of the conflcit has stirred emotions among Israelis and Palestinians that will not yield easily to conciliation." The Americans may be ripe to hear new ideas about the postwar Middle East that don't necessarily focus on the Palestinian issue like the pre-crisis peace process.

Methodology: The direction of US postwar diplomacy will be a function of three factors: a) the magnitude of the threat emanating from postcrisis Iraq; b) the American reading of its commitments to its wartime allies--who owes whom; c) the American reading of where the diplomatic opportunities lay, since the US

will not invest political capital in hopeless diplomatic initiatives. Israel can directly affect the third factor by indicating where political progress may be possible. Israel will not ignore the Palestinian issue, but like the Camp David process, Israel can move forward where it is ready to do so--the Egyptian-Israeli peace treaty--and tie up the Palestinian issue with diplomatic complexities. Again, it is essential to define the area where Israel can make progress in order to give a political award to Bush and Baker. If we don't want Baker to be the father of the Israeli-Palestinian dialogue in Cairo, then let him be the father of a twenty year long Middle East arms control process. By focusing on security arrangements, for example, Israel might seek to enlarge the role of the Defense Department in Middle Eastern planning.

Substance of US-Israeli Diplomacy

If Israel wants to avoid major territorial concessions in the Golan Heights or in Judea, Samaria, and the Gaza Strip, Israel must begin a thorough examination of areas where concessions to the US might be made in the future that address the two chief Middle East concerns of Washington:

a) regional security arrangements:

Can Israel revise its approach to US arms sales to Saudi Arabia and the Gulf states that allows Washington to freely pursue its buildup in these countries? Are there compensatory measures that Israel can demand--i.e. a deepening of US-Israeli strategic cooperation in the new American security arrangements for the Arabian peninsula, tacit arrangements with Saudi Arabia that affect Saudi deployment of the new weaponry, or the complete de-linking of Arabian security and the Israel-Palestinian issue--that is Israel will not oppose most arms sales and the Saudis will not make US security arrangements in Saudi Arabia contingent on progress on the peace process.

b) regional arms control:

This is a highly dangerous area for Israel because it allows the Arab states to block Israel's qualitative advantage. However, Secretary Baker has begun to speak about the need for conventional arms control as well. Moreover, both American and Soviet officials have been talking about the need for confidence building measures (CBM) for the last eight months. CBM's, by definition, focus chiefly on conventional arms. Israel can propose an arms control process that begins with CBM's first and then moves to other arrangements once a Middle East CBM agreement is reached.

c) the diplomatic vehicle:

Israel might consider proposing a Middle East Security Conference that would not deal with the Palestinian issue or borders but only security arrangements and arms control. Even if no progress is conceivable, just the very establishment of the forum would give Bush an enormous diplomatic achievement and Israel a means of defining the new focus of the peace process.

7839 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך : 07.03.91

נכנס בלמס

חוזם:3,7839
אל:המשרד
יעדים:רהמש/508,בטחון/726,מצב/719,אביב/652,פקס/681
מ-:וושינגטון,נר:120,תא:070391,זח:0953,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:צפא
נד:@

9,244448
בלמ"ס/מיידי

אל: תפוצת תקשורת

מאת: עתונות וושינגטון

הנדון: נאום הנשיא בוש

THE WHITE HOUSE ADDRESS BY THE PRESIDENT THE JOINT SESSION OF CONGRESS UNITED STATES CAPITOL, WASHINGTON, DC
WEDNESDAY, MARCH 6, 1991

SPEAKER FOLEY: MR. PRESIDENT, IT IS CUSTOMARY AT JOINT SESSIONS FOR THE CHAIR TO PRESENT THE PRESIDENT TO THE MEMBERS OF CONGRESS DIRECTLY AND WITHOUT FURTHER COMMENT. BUT I WISH TO DEPART FROM TRADITION TONIGHT AND EXPRESS TO YOU, ON BEHALF OF THE CONGRESS AND THE COUNTRY, AND THROUGH YOU TO THE MEMBERS OF OUR ARMED FORCES OUR WARMEST CONGRATULATIONS ON THE BRILLIANT VICTORY OF THE DESERT STORM OPERATION. (APPLAUSE, CHEERS.)

MEMBERS OF THE CONGRESS, I NOW HAVE THE HIGH PRIVILEGE AND DISTINCT HONOR OF PRESENTING TO YOU THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES. (APPLAUSE, WHISTLES, CHEERS.)

PRESIDENT BUSH: MR. PRESIDENT. AND MR. SPEAKER, THANK YOU, SIR, FOR THOSE VERY GENEROUS WORDS, SPOKEN FROM THE HEART, ABOUT THE WONDERFUL PERFORMANCE OF OUR MILITARY. MEMBERS OF CONGRESS: FIVE SHORT WEEKS AGO, I CAME TO THIS HOUSE TO SPEAK TO YOU ABOUT THE STATE OF THE UNION. WE MET THEN IN TIME OF WAR. TONIGHT, WE MEET IN A WORLD BLESSED BY THE PROMISE OF PEACE.

FROM THE MOMENT OPERATION DESERT STORM COMMENCED ON JANUARY

2/8

16TH, UNTIL THE TIME THE GUNS FELL SILENT AT MIDNIGHT ONE WEEK AGO, THIS NATION HAS WATCHED ITS SONS AND DAUGHTERS WITH PRIDE -- WATCHED OVER THEM WITH PRAYER. AS COMMANDER-IN-CHIEF, I CAN REPORT TO YOU: OUR ARMED FORCES FOUGHT WITH HONOR AND VALOR. AND, AS PRESIDENT, I CAN REPORT TO THE NATION -- AGGRESSION IS DEFEATED. THE WAR IS OVER. (PROLONGED APPLAUSE.)

THIS IS A VICTORY FOR EVERY COUNTRY IN THE COALITION, FOR THE UNITED NATIONS, A VICTORY FOR UNPRECEDENTED INTERNATIONAL COOPERATION AND DIPLOMACY, SO WELL LED BY OUR SECRETARY OF STATE, JAMES BAKER. IT IS A VICTORY FOR THE RULE OF LAW AND FOR WHAT IS RIGHT.

DESERT STORM'S SUCCESS BELONGS TO THE TEAM THAT SO ABLY LEADS OUR ARMED FORCES -- OUR SECRETARY OF DEFENSE AND OUR CHAIRMAN OF THE JOINT CHIEFS: DICK CHENEY AND COLIN POWELL. (APPLAUSE, WHISTLES.)

AND WHILE YOU'RE STANDING -- (LAUGHTER) -- THIS MILITARY VICTORY ALSO BELONGS TO THE ONE THE BRITISH CALL THE "MAN OF THE MATCH" -- THE TOWER OF CALM AT THE EYE OF DESERT STORM -- GENERAL NORMAN SCHWARZKOPF. (APPLAUSE, CHEERS.)

AND LET US -- RECOGNIZING THIS WAS A COALITION EFFORT, LET US NOT FORGET SAUDI GENERAL KHALID, BRITAIN'S GENERAL DE LA BILLIERE, OR GENERAL ROQUEJOFFRE OF FRANCE, AND ALL THE OTHERS WHOSE LEADERSHIP PLAYED SUCH A VITAL ROLE. AND MOST IMPORTANTLY -- MOST IMPORTANTLY OF ALL, ALL THOSE WHO SERVED IN THE FIELD. (APPLAUSE.)

I THANK THE MEMBERS OF THIS CONGRESS -- SUPPORT HERE FOR OUR TROOPS IN BATTLE WAS OVERWHELMING. AND ABOVE ALL, I THANK THOSE WHOSE UNFAILING LOVE AND SUPPORT SUSTAINED OUR COURAGEOUS MEN AND WOMEN: I THANK THE AMERICAN PEOPLE. (APPLAUSE.)

TONIGHT -- (APPLAUSE CONTINUES) -- TONIGHT, I COME TO THIS HOUSE TO SPEAK ABOUT THE WORLD -- THE WORLD AFTER WAR.

THE RECENT CHALLENGE COULD NOT HAVE BEEN CLEARER. SADDAM HUSSEIN WAS THE VILLAIN; KUWAIT THE VICTIM. TO THE AID OF THIS SMALL COUNTRY CAME NATIONS FROM NORTH AMERICA AND EUROPE, FROM ASIA AND SOUTH AMERICA, FROM AFRICA AND THE ARAB WORLD -- ALL UNITED AGAINST AGGRESSION.

OUR UNCOMMON COALITION MUST NOW WORK IN COMMON PURPOSE TO FORGE A FUTURE THAT SHOULD NEVER AGAIN BE HELD HOSTAGE TO THE DARKER SIDE OF HUMAN NATURE. (APPLAUSE.)

TONIGHT IN IRAQ, SADDAM WALKS AMIDST RUIN. HIS WAR MACHINE IS CRUSHED. HIS ABILITY TO THREATEN MASS DESTRUCTION IS ITSELF

DESTROYED. HIS PEOPLE HAVE BEEN LIED TO -- DENIED THE TRUTH. AND WHEN HIS DEFEATED LEGIONS COME HOME, ALL IRAQIS WILL SEE AND FEEL THE HAVOC HE HAS WROUGHT. AND THIS I PROMISE YOU: FOR ALL THAT SADDAM HAS DONE TO HIS OWN PEOPLE, TO THE KUWAITIS, AND TO THE ENTIRE WORLD -- SADDAM AND THOSE AROUND HIM ARE ACCOUNTABLE. (APPLAUSE.)

ALL OF US GRIEVE FOR THE VICTIMS OF WAR, FOR THE PEOPLE OF KUWAIT AND THE SUFFERING THAT SCARS THE SOUL OF THAT PROUD NATION. WE GRIEVE FOR ALL OUR FALLEN SOLDIERS AND THEIR FAMILIES, FOR ALL THE INNOCENTS CAUGHT UP IN THIS CONFLICT. AND YES, WE GRIEVE FOR THE PEOPLE OF IRAQ -- A PEOPLE WHO HAVE NEVER BEEN OUR ENEMY. MY HOPE IS THAT ONE DAY WE WILL ONCE AGAIN WELCOME THEM AS FRIENDS INTO THE COMMUNITY OF NATIONS.

OUR COMMITMENT TO PEACE IN THE MIDDLE EAST DOES NOT END WITH THE LIBERATION OF KUWAIT. SO TONIGHT, LET ME OUTLINE FOUR KEY CHALLENGES TO BE MET:

FIRST, WE MUST WORK TOGETHER TO CREATE SHARED SECURITY ARRANGEMENTS IN THE REGION. OUR FRIENDS AND ALLIES IN THE MIDDLE EAST RECOGNIZE THAT THEY WILL BEAR THE BULK OF THE RESPONSIBILITY FOR REGIONAL SECURITY. BUT WE WANT THEM TO KNOW THAT JUST AS WE STOOD WITH THEM TO REPEL AGGRESSION, SO NOW AMERICA STANDS READY TO WORK WITH THEM TO SECURE THE PEACE.

THIS DOES NOT MEAN STATIONING US GROUND FORCES ON THE ARABIAN PENINSULA, BUT IT DOES MEAN AMERICAN PARTICIPATION IN JOINT EXERCISES INVOLVING BOTH AIR AND GROUND FORCES. IT MEANS MAINTAINING A CAPABLE US NAVAL PRESENCE IN THE REGION, JUST AS WE HAVE FOR OVER 40 YEARS. LET IT BE CLEAR: OUR VITAL NATIONAL INTERESTS DEPEND ON A STABLE AND SECURE GULF.

SECOND, WE MUST ACT TO CONTROL THE PROLIFERATION OF WEAPONS OF MASS DESTRUCTION AND THE MISSILES USED TO DELIVER THEM. IT WOULD BE TRAGIC IF THE NATIONS OF THE MIDDLE EAST AND PERSIAN GULF WERE NOW, IN THE WAKE OF WAR, TO EMBARK ON A NEW ARMS RACE. IRAQ REQUIRES SPECIAL VIGILANCE. UNTIL IRAQ CONVINCES THE WORLD OF ITS PEACEFUL INTENTIONS -- THAT ITS LEADERS WILL NOT USE NEW REVENUES TO REARM AND REBUILD ITS MENACING WAR MACHINE -- IRAQ MUST NOT HAVE ACCESS TO THE INSTRUMENTS OF WAR. (APPLAUSE.)

AND, THIRD, WE MUST WORK TO CREATE NEW OPPORTUNITIES FOR PEACE AND STABILITY IN THE MIDDLE EAST. ON THE NIGHT I ANNOUNCED OPERATION DESERT STORM, I EXPRESSED MY HOPE THAT OUT OF THE HORRORS OF WAR MIGHT COME NEW MOMENTUM FOR PEACE. WE'VE LEARNED IN THE MODERN AGE, GEOGRAPHY CANNOT GUARANTEE SECURITY AND SECURITY DOES NOT COME FROM MILITARY POWER ALONE.

4/8

ALL OF US KNOW THE DEPTH OF BITTERNESS THAT HAS MADE THE DISPUTE BETWEEN ISRAEL AND ITS NEIGHBORS SO PAINFUL AND INTRACTABLE. YET, IN THE CONFLICT JUST CONCLUDED, ISRAEL AND MANY OF THE ARAB STATES HAVE FOR THE FIRST TIME FOUND THEMSELVES CONFRONTING THE SAME AGGRESSOR. BY NOW, IT SHOULD BE PLAIN TO ALL PARTIES THAT PEACEMAKING IN THE MIDDLE EAST REQUIRES COMPROMISE. AT THE SAME TIME, PEACE BRINGS REAL BENEFITS TO EVERYONE. WE MUST DO ALL THAT WE CAN TO CLOSE THE GAP BETWEEN ISRAEL AND THE ARAB STATES -- AND BETWEEN ISRAELIS AND PALESTINIANS. THE TACTICS OF TERROR LEAD ABSOLUTELY NOWHERE -- THERE CAN BE NO SUBSTITUTE FOR DIPLOMACY. (APPLAUSE.)

A COMPREHENSIVE PEACE MUST BE GROUNDED IN UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338 AND THE PRINCIPLE OF TERRITORY FOR PEACE. THIS PRINCIPLE MUST BE ELABORATED TO PROVIDE FOR ISRAEL'S SECURITY AND RECOGNITION, AND AT THE SAME TIME FOR LEGITIMATE PALESTINIAN POLITICAL RIGHTS. ANYTHING ELSE WOULD FAIL THE TWIN TESTS OF FAIRNESS AND SECURITY. THE TIME HAS COME TO PUT AN END TO ARAB-ISRAEL CONFLICT. (APPLAUSE.)

THE WAR WITH IRAQ IS OVER. THE QUEST FOR SOLUTIONS TO THE PROBLEMS IN LEBANON, IN THE ARAB-ISRAELI DISPUTE, AND IN THE GULF MUST GO FORWARD WITH NEW VIGOR AND DETERMINATION. I GUARANTEE YOU: NO ONE WILL WORK HARDER FOR A STABLE PEACE IN THE REGION THAN WE WILL.

FOURTH, WE MUST FOSTER ECONOMIC DEVELOPMENT FOR THE SAKE OF PEACE AND PROGRESS. THE PERSIAN GULF AND MIDDLE EAST -- AND MIDDLE EAST FORM A REGION RICH IN NATURAL RESOURCES WITH A WEALTH OF UNTAPPED HUMAN POTENTIAL. RESOURCES ONCE SQUANDERED ON MILITARY MIGHT -- MILITARY MIGHT MUST BE REDIRECTED TO MORE PEACEFUL ENDS. WE ARE ALREADY ADDRESSING THE IMMEDIATE ECONOMIC CONSEQUENCES OF IRAQ'S AGGRESSION. NOW, THE CHALLENGE IS TO REACH HIGHER -- TO FOSTER ECONOMIC FREEDOM AND PROSPERITY FOR ALL THE PEOPLE OF THE REGION.

BY MEETING THESE FOUR CHALLENGES WE CAN BUILD A FRAMEWORK FOR PEACE. I'VE ASKED SECRETARY OF STATE BAKER TO GO TO THE MIDDLE EAST TO BEGIN THE PROCESS. HE WILL GO TO LISTEN, TO PROBE, TO OFFER SUGGESTIONS, TO ADVANCE THE SEARCH FOR PEACE AND STABILITY. I'VE ALSO ASKED HIM TO RAISE THE PLIGHT OF THE HOSTAGES HELD IN LEBANON. WE HAVE NOT FORGOTTEN THEM AND WE WILL NOT FORGET THEM. (APPLAUSE.)

TO ALL THE CHALLENGES THAT CONFRONT THIS REGION OF THE WORLD, THERE IS NO SINGLE SOLUTION, NO SOLELY AMERICAN ANSWER. BUT WE CAN MAKE A DIFFERENCE. AMERICA WILL WORK TIRELESSLY AS A CATALYST FOR

POSITIVE CHANGE.

BUT WE CANNOT LEAD A NEW WORLD ABROAD IF, AT HOME, IT'S POLITICS AS USUAL ON AMERICAN DEFENSE AND DIPLOMACY. IT'S TIME TO TURN AWAY FROM THE TEMPTATION TO PROTECT UNNEEDED WEAPONS SYSTEMS AND OBSOLETE BASES. IT'S TIME TO PUT AN END -- (APPLAUSE) -- IT'S TIME TO PUT AN END TO MICRO-MANAGEMENT OF FOREIGN AND SECURITY ASSISTANCE PROGRAMS, MICRO-MANAGEMENT THAT HUMILIATES OUR FRIENDS AND ALLIES AND HAMSTRINGS OUR DIPLOMACY. (APPLAUSE.) IT'S TIME TO RISE ABOVE THE PAROCHIAL AND THE PORK BARREL -- TO DO WHAT IS NECESSARY, WHAT'S RIGHT, AND WHAT WILL ENABLE THIS NATION TO PLAY THE LEADERSHIP ROLE REQUIRED OF US.

THE CONSEQUENCES OF THE CONFLICT IN THE GULF REACH FAR BEYOND THE CONFINES OF THE MIDDLE EAST. TWICE BEFORE IN THIS CENTURY, AN ENTIRE WORLD WAS CONVULSED BY WAR. TWICE THIS CENTURY, OUT OF THE HORRORS OF WAR, HOPE EMERGED FOR ENDURING PEACE. TWICE BEFORE, THOSE HOPES PROVED TO BE A DISTANT DREAM, BEYOND THE GRASP OF MAN.

UNTIL NOW, THE WORLD WE'VE KNOWN HAS BEEN A WORLD DIVIDED -- A WORLD OF BARBED WIRE AND CONCRETE BLOCK, CONFLICT, COLD WAR.

NOW, WE CAN SEE A NEW WORLD COMING INTO VIEW. A WORLD IN WHICH THERE IS THE VERY REAL PROSPECT OF A NEW WORLD ORDER. IN THE WORDS OF WINSTON CHURCHILL, A "WORLD ORDER" IN WHICH "THE PRINCIPLES OF JUSTICE AND FAIR PLAY ... PROTECT THE WEAK AGAINST THE STRONG...." A WORLD WHERE THE UNITED NATIONS, FREED FROM COLD WAR STALEMATE, IS POISED TO FULFILL THE HISTORIC VISION OF ITS FOUNDERS. A WORLD IN WHICH FREEDOM AND RESPECT FOR HUMAN RIGHTS FIND A HOME AMONG ALL NATIONS.

THE GULF WAR PUT THIS NEW WORLD TO ITS -- ITS FIRST TEST. AND MY FELLOW AMERICANS: WE PASSED THAT TEST.

FOR THE SAKE OF OUR PRINCIPLES -- FOR THE SAKE OF THE KUWAITI PEOPLE -- WE STOOD OUR GROUND. BECAUSE THE WORLD WOULD NOT LOOK THE OTHER WAY, AMBASSADOR AL-SABAH, TONIGHT, KUWAIT IS FREE -- (APPLAUSE) -- AND WE'RE VERY HAPPY ABOUT THAT. (APPLAUSE.)

TONIGHT, AS OUR TROOPS BEGIN TO COME HOME, LET US RECOGNIZE THAT THE HARD WORK OF FREEDOM STILL CALLS US FORWARD. WE'VE LEARNED THE HARD LESSONS OF HISTORY. THE VICTORY OVER IRAQ WAS NOT WAGED AS "A WAR TO END ALL WARS." EVEN THE NEW WORLD ORDER CANNOT GUARANTEE AN ERA OF PERPETUAL PEACE. BUT ENDURING PEACE MUST BE OUR MISSION.

OUR SUCCESS IN THE GULF WILL SHAPE NOT ONLY THE NEW WORLD ORDER WE SEEK, BUT OUR MISSION HERE AT HOME.

IN THE WAR JUST ENDED, THERE WERE CLEAR-CUT OBJECTIVES, TIMETABLES AND, ABOVE ALL, AN OVERRIDING IMPERATIVE TO ACHIEVE RESULTS. WE MUST BRING THAT SAME SENSE OF SELF-DISCIPLINE, THAT SAME SENSE OF URGENCY, TO THE WAY WE MEET CHALLENGES HERE AT HOME.

IN MY STATE OF THE UNION ADDRESS AND IN MY BUDGET, I DEFINED A COMPREHENSIVE AGENDA TO PREPARE FOR THE NEXT AMERICAN CENTURY.

OUR FIRST PRIORITY IS TO GET THIS ECONOMY ROLLING AGAIN. THE FEAR AND UNCERTAINTY CAUSED BY THE GULF CRISIS WERE UNDERSTANDABLE. BUT NOW THAT THE WAR IS OVER, OIL PRICES ARE DOWN, INTEREST RATES ARE DOWN, AND CONFIDENCE IS RIGHTLY COMING BACK. AMERICANS CAN MOVE FORWARD TO LEND, SPEND AND INVEST IN THIS, THE STRONGEST ECONOMY ON EARTH. (APPLAUSE.)

WE MUST ALSO ENACT THE LEGISLATION THAT IS KEY TO BUILDING A BETTER AMERICA. FOR EXAMPLE: IN 1990, WE ENACTED AN HISTORIC CLEAN AIR ACT, AND NOW WE'VE PROPOSED A NATIONAL ENERGY STRATEGY. WE PASSED A CHILD CARE BILL THAT PUT POWER IN THE HANDS OF PARENTS, AND TODAY, WE'RE READY TO DO THE SAME THING WITH OUR SCHOOLS, AND EXPAND -- EXPAND CHOICE IN EDUCATION. WE PASSED A CRIME BILL THAT MADE A USEFUL START IN FIGHTING CRIME AND DRUGS. THIS YEAR, WE'RE SENDING TO CONGRESS OUR COMPREHENSIVE CRIME PACKAGE TO FINISH THE JOB. WE PASSED THE LANDMARK AMERICANS WITH DISABILITIES ACT. AND NOW, WE'VE SENT FORWARD OUR CIVIL RIGHTS BILL. WE ALSO PASSED THE AVIATION BILL. THIS YEAR, WE'VE SENT UP OUR NEW HIGHWAY BILL.

AND THESE ARE JUST A FEW OF OUR PENDING PROPOSALS FOR REFORM AND RENEWAL.

SO, TONIGHT, I CALL ON THE CONGRESS TO MOVE FORWARD AGGRESSIVELY ON OUR DOMESTIC FRONT. LET'S BEGIN WITH TWO INITIATIVES WE SHOULD BE ABLE TO AGREE ON QUICKLY: TRANSPORTATION AND CRIME. AND THEN, LET'S BUILD ON SUCCESS WITH THOSE AND ENACT THE REST OF OUR AGENDA. IF OUR FORCES COULD WIN THE GROUND WAR IN 100 HOURS, THEN SURELY THE CONGRESS CAN PASS THIS LEGISLATION IN 100 DAYS. (APPLAUSE.) LET THAT BE A PROMISE WE MAKE TONIGHT TO THE AMERICAN PEOPLE.

WHEN I SPOKE IN THIS HOUSE ABOUT THE STATE OF OUR UNION, I ASKED ALL OF YOU: IF WE CAN SELFLESSLY CONFRONT EVIL FOR THE SAKE OF GOOD IN A LAND SO FAR AWAY, THEN SURELY WE CAN MAKE THIS LAND ALL THAT IT SHOULD BE. IN THE TIME SINCE THEN, THE BRAVE MEN AND WOMEN OF DESERT STORM ACCOMPLISHED MORE THAN EVEN THEY MAY REALIZE. THEY SET OUT TO CONFRONT AN ENEMY ABROAD, AND IN THE PROCESS, THEY TRANSFORMED A NATION AT HOME.

THINK -- THINK OF THE WAY THEY WENT ABOUT THEIR MISSION -- WITH

CONFIDENCE AND QUIET PRIDE. THINK ABOUT THEIR SENSE OF DUTY, ABOUT ALL THEY TAUGHT US, ABOUT OUR VALUES, ABOUT OURSELVES.

WE HEAR SO OFTEN ABOUT OUR YOUNG PEOPLE IN TURMOIL; HOW OUR CHILDREN FALL SHORT; HOW OUR SCHOOLS FAIL US; HOW AMERICAN PRODUCTS AND AMERICAN WORKERS ARE SECOND CLASS. WELL, DON'T YOU BELIEVE IT. THE AMERICA WE SAW IN DESERT STORM WAS FIRST-CLASS TALENT. (APPLAUSE.)

AND THEY DID IT -- THEY DID IT USING AMERICA'S STATE-OF-THE-ART TECHNOLOGY. WE SAW THE EXCELLENCE EMBODIED IN THE PATRIOT MISSILE AND THE PATRIOTS WHO MADE IT WORK.

AND WE SAW SOLDIERS WHO KNOW ABOUT HONOR AND BRAVERY AND DUTY AND COUNTRY AND THE WORLD-SHAKING POWER OF THESE SIMPLE WORDS.

THERE IS SOMETHING NOBLE AND MAJESTIC ABOUT THE PRIDE, ABOUT THE PATRIOTISM, THAT WE FEEL TONIGHT.

SO, TO EVERYONE HERE, AND EVERYONE WATCHING AT HOME, THINK ABOUT THE MEN AND WOMEN OF DESERT STORM. LET US HONOR THEM WITH OUR GRATITUDE. LET US COMFORT THE FAMILIES OF THE FALLEN AND REMEMBER EACH PRECIOUS LIFE LOST.

LET US LEARN FROM THEM AS WELL. LET US HONOR THOSE WHO HAVE SERVED US BY SERVING OTHERS.

LET US HONOR THEM AS INDIVIDUALS -- MEN AND WOMEN OF EVERY RACE, ALL CREEDS AND COLORS -- BY SETTING THE FACE OF THIS NATION AGAINST DISCRIMINATION, BIGOTRY AND HATE -- ELIMINATE THEM. (PROLONGED APPLAUSE.)

I'M SURE THAT MANY OF YOU SAW ON TELEVISON THE UNFORGETTABLE SCENE OF FOUR TERRIFIED IRAQI SOLDIERS SURRENDERING. THEY EMERGED FROM THEIR BUNKER -- BROKEN, TEARS STREAMING FROM THEIR EYES, FEARING THE WORST. AND THEN THERE WAS AN AMERICAN SOLDIER. REMEMBER WHAT HE SAID? HE SAID: "IT'S OKAY. YOU'RE ALL RIGHT NOW. YOU'RE ALL RIGHT NOW."

THAT SCENE SAYS A LOT ABOUT AMERICA, A LOT ABOUT WHO WE ARE. AMERICANS ARE A CARING PEOPLE. WE ARE A GOOD PEOPLE, A GENEROUS PEOPLE. LET US ALWAYS BE CARING AND GOOD AND GENEROUS IN ALL WE DO. (PROLONGED APPLAUSE.)

SOON -- VERY SOON -- OUR TROOPS WILL BEGIN THE MARCH WE'VE ALL BEEN WAITING FOR -- THEIR MARCH HOME. AND I HAVE DIRECTED SECRETARY CHENEY TO BEGIN THE IMMEDIATE RETURN OF AMERICAN COMBAT UNITS FROM THE GULF.

LESS THAN TWO HOURS FROM NOW, THE FIRST PLANELOAD OF AMERICAN SOLDIERS WILL LIFT OFF FROM SAUDI ARABIA HEADED FOR THE USA. (STANDING OVATION.) THAT PLANE WILL CARRY THE MEN AND WOMEN OF THE 24TH MECHANIZED INFRANTRY DIVISION BOUND FOR FORT STEWART, GEORGIA. THIS IS JUST -- (LAUGHTER) -- THIS IS JUST THE BEGINNING OF A STEADY FLOW OF AMERICAN TROOPS COMING HOME.

LET THEIR RETURN REMIND US THAT ALL THOSE WHO HAVE GONE BEFORE ARE LINKED WITH US IN THE LONG LINE OF FREEDOM'S MARCH. AMERICANS HAVE ALWAYS TRIED TO SERVE, TO SACRIFICE NOBLY FOR WHAT WE BELIEVE TO BE RIGHT.

TONIGHT, I ASK EVERY COMMUNITY IN THIS COUNTRY TO MAKE THIS COMING 4TH OF JULY A DAY OF SPECIAL CELEBRATION FOR OUR RETURNING TROOPS. THEY MAY HAVE MISSED THANKSGIVING AND CHRISTMAS, BUT I CAN TELL YOU THIS: FOR THEM AND FOR THEIR FAMILIES, WE CAN MAKE THIS A HOLIDAY THEY'LL NEVER FORGET. (APPLAUSE.)

IN A VERY REAL SENSE, THIS VICTORY BELONGS TO THEM -- TO THE PRIVATES AND THE PILOTS, TO THE SERGEANTS AND THE SUPPLY OFFICERS, TO THE MEN AND WOMEN IN THE MACHINES, AND THE MEN AND WOMEN WHO MADE THEM WORK. IT BELONGS TO THE REGULARS, TO THE RESERVES, TO THE NATIONAL GUARD. THIS VICTORY BELONGS TO THE FINEST FIGHTING FORCE THIS NATION HAS EVER KNOWN IN ITS HISTORY. (PROLONGED APPLAUSE.)

WE WENT HALFWAY AROUND THE WORLD TO DO WHAT IS MORAL AND JUST AND RIGHT. WE FOUGHT HARD, AND -- WITH OTHERS -- WE WON THE WAR. WE LIFTED THE YOKE OF AGGRESSION AND TYRANNY FROM A SMALL COUNTRY THAT MANY AMERICANS HAD NEVER EVEN HEARD OF, AND WE ASK NOTHING IN RETURN.

WE'RE COMING HOME NOW -- PROUD. CONFIDENT -- HEADS HIGH. THERE IS MUCH THAT WE MUST DO AT HOME AND ABROAD. AND WE WILL DO IT. WE ARE AMERICANS.

MAY GOD BLESS THIS GREAT NATION -- THE UNITED STATES OF AMERICA. THANK YOU ALL VERY MUCH. (STANDING OVATION.)

עד כאן.

שמ

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0),
@אמן(1),ממד(4),בנצור(1),מצפא(2),פרנ(1),רביב(1),מעת(1),הסברה(2),
סייבל(1),סולטן(1),לעמ(0)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1910 תאריך : 04.03.91

** נכנס
**
**
**

שמור

חוזם:3,1910
אל:המשרד
יעדים:רהמש/157,בטחון/209,מצב/245,אביב/205,מנמת/152
מ-:וושינגטון,נר:42,תא:030391,זח:1507,דח:ב,סג:שמ
תח:@ גס:צפא
נד:@

שמור/בהול לבוקר

אל: מצפ'א

מאת:ק.קונגרס

פגישת ועידת הנשיאים עם הקונגרסמן אובי

היום,יום א' 3.3 , נפגשו בניו יורק נציגים מוועדת הנשיאים עם הקונגרסמן אובי. נלווה אליו ראש משרדו, ג'ו קרפה.

מצידם נכחו: וילאם רפפיגל, סנדי איזנשטדט, סימור רייך, קן ביאלקין, פיל באום, הרב גאנק ומלקולם הונליין.

א. לפני הפגישה, באורח בלתי פורמלי, ענה אובי לשאלות המשתתפים כי היה מצביע שוב כפי שהצביע נגד מתן סמכות לנשיא לפתוח במלחמה. הוסיף כי הוא פסימי לגבי יכולתה של ארה'ב לנצל (TO CAPITALIZE) הנצחונות הצבאיים לצורך השגת הישגים פוליטיים.

ב. להלן עיקרי דבריו של אובי:

1) האיזור לאחר המלחמה:

בעקבות המלחמה נותרו שתי שאלות פתוחות:

א. ענייני פנים, שאינם נוגעים לישראל

ב. מה נעשה באיזור על מנת שהמחר יהיה שונה.

- הערבים לא יעשו את הנחוץ כדי לשנות את המצב AND WILL NOT MOVE . ישראל עברה טראומה במלחמה שיהיה לה קשה TO UNFREEZE HERSELF FROM .

- על ארה'ב TO LEAN ON THE ARABS. משפחת המלוכה הסעודית חייבת להבין שעליה לפתוח יותר את תהליך קבלת ההחלטות שלה.

WOLFF 03/5376967 ספק אלף ושתי בניית טל. 7/90 6406

משרד החוץ-מחלקת הקשר

THE AMERICAN SHOULD LEAN ON THE SAUDIS AND KUWAITIES TO ESTABLISH A DIRECT WORKING RELATIONS WITH ISRAEL

- כ'כ על ארה'ב לנקוט בצעדים שיבטיחו הפסקת הסיוע הסעודי לסוריה, עד שזו האחרונה לא תהיה RESPONSIVE (לאינטרסים אמריקאים).

- על ארה'ב TO PUSH ISRAEL TO COME UP WITH A GENEROUS APPROOCH ON THE PALESTINIAN ISSUE . THE PLO IS IN A DEEP HOLL. אסור לאפשר לאש'פ לעלות מחדש (RE-EMERGE). אם נפעל עכשיו, ניתן יהיה לפעול בלעדיו. אם נתמהמה ונמשוך זמן, אש'פ יצליח לעלות מחדש ואם אכן זה יקרה, יהיה זה בגלל ישראל, הערבים וארה'ב. אמ ישראל לא תבוא עם יוזמה משלה, אש'פ יהיה שוב הכתובת לחפש מהלך כלשהו.

- יש לו מעט ציפיות שישראל תציע יוזמה. לשאלה מי צריך לבוא קודם ביוזמה ישראל או הערבים השיב אובי כי לדעתו הערבים לא יהיו הראשונים לנקוט במהלך במיוחד לאור העובדה שזה עתה סיימו מלחמה נגד מלחמה ערבית.

ISRAEL SHOULD TAKE A UNILATERAL FIRST STEP WITH THE PALESTINIANS, AND THE ISRAELI PLAN MUST BE DEMONSTRABLE MORE THAN THE SHAMIR PLAN.

אי אפשר למשוך 8 חודשים סביב השאלה מי יישב ליד השולחן. יוזמה ישראלית יצירתית היא המפתח לכך שמדינות ערב ישבו ישירות עם ישראל.

-התקפות הסקאדים על ישראל הוכיחו כי מבחינה אסטרטגית טריטוריות אינן משמעותיות.

-העביר ביקורת על חיסול שיטתי, מצד ישראל של מנהיגות אפשרית בשטחים, מאידך אמר כי אינו מצפה מישראל לדון עם מישהו הדורש הקמת מדינה פלסטינית.

- אינו מצפה באמת לפתרון הבעיה הפלסטינית עתה, אולם צריכה להיות התקדמות מספקת בין הישראלים לפסטינים כך שתאפשר לסוריה להכנס לדיאלוג ומו'מ עם ישראל.

2) סיוע

- אינו מוכן לתמוך בסיוע נוסף לאף מדינה במז'ת עד שמדיניות הממשל ומדיניות המדינות באיזור לא תהיינה ברורות.

- הבהיר מספר פעמים שאינו קורא לביטול סיוע קיים והתייחס לנאומו ב-CONCIL ON FOREIGN RELATIONS כאשר נשא הנאום לדבריו, לא התייחס לבקשות נוספות הנובעות מהמלחמה ולא צפה ה- SUPP. .

- לגבי סיוע החירום (1 בליון דולר) - ביקש מהממשל שעד יום ג' WILL COME UP WITH THE REAL MONEY: NUMBERS THAT CAN BE SEISTIFIED AND TIED DOWN AS LEGITIMATE

- לגבי ערבויות- לא יתמוך בערבויות נוספות אלא אם הממשל יבהיר שהוא תומך

בכך.

במהלך דבריו הוציא את הדו"ח של ח'כ דדי צוקר, שהעלה אצלו שאלות רבות. סיפר כי הוא היה זה אשר הציע את החקיקה בנושא 400 מ' דולר ערבויות 'וזכה' בעקבות זאת לביקורת פוליטית רבה. לא יעשה זאת שוב אלא אם יידע כיצד יוצא הכסף ומבלי להביך את הממשל. סיבוך נוסף לדבריו היא העובדה שאנו מעונינים בערבויות אלה לא רק עבור דיור אלא גם עבור תשתית וכו'.

על ישראל להודיע שלא תיישב עולים בשטחים ושהיא מקפיאה עתה את ההתנחלויות. זו לא צריכה להיות מדיניות לטווח ארוך, אלא מדיניות זמנית ולצורך הרגעה. לדעתו, הסעודים לא יוכלו להתקדם בתהליך אם לא יידעו שיש לפחות הקפאה זמנית של ההתנחלויות. בקונטקסט של נושא זה, התייחס ל-FUNGIBILITY של הכסף.

- אובי הרחיב את התיחסותו לכל מדינות האיזור לגבי סיוע צבאי ואזרחי. אמר כי לא יתמוך במכירת נשק למצרים עד אשר תובהר המדיניות באיזור.

-לפני שנותנים סיוע יש להבטיח שהמדינות באיזור לא תתנהגנה בצורה שתהיה INPEDIMENT IN THE REGION.

כן הוסיף שאל לה לארה'ב לתת סיוע צבאי למדינות שאינן מכירות בישראל.

לסיכום, הודיע כי עמד לנסוע לאיזור בעוד כשלושה שבועות (בפגרת הפסחא) בלוית חברים נוספים מהוועדה. יבקרו בישראל (יומיים) מצרים וירדן.

(עוד נודיעכם פרטים- י.ד)

3) עפ"י דווח שקבלתי, תגובות המשתתפים היו מעורבות. הסכימו עם אובי על חלק מהדברים ובמיוחד אלה שהתיחסו לצורך בהתקדמות מצד מדינות ערב. אולם נוצר מתח סביב נושא הערבויות וגישתו של אובי והעובדה שבידו רשימה ארוכה של שאלות והוא לא יעשה דבר עד אשר יקבל תשובות לשאלות אלה לשביעות רצונו. בהקשר למתחייב ממדינות ערב, העלו המשתתפים הצורך בביטול החרם הערבי. אובי רשם הדברים ואמר כי יש לו עניין רב וארוך שנים בנושא.

יהודית וורנאי דרנגר

לב

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),שהבט(0),מנכל(1),ממנכל(1),ר/מרכז(1),רם(0), אמן(1),ממד(9),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),ס"יבל(1)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

* 1903 *תאריך : 04.03.91
* *דף 1 מתוך 3
* נכנס ** סודי ביותר *עותק 3 מתוך 8
* ** *
* ** *
*** *
* *
*חוזם:3,1903 *
*אל:המשרד *
*יעדים:רהמש/156,מצב/244 *
*מ-:וש,נר:2007,תא:030391,זח:1400,דח:ב,סג:סב *
*תח:@ גס:צפא *
*נד:@ *
* *
* *
* *
* *
*סודי ביותר / חר'ב / בהול לבוקר *
* *
*אל: סמנכ'ל צפ'א ופרנ' *
* *
*דע:שה'ח, שר האוצר, רהמ' *
* *
*מאת: השגריר , וושינגטון *
* *
*סיוע חרום לישראל *
*========== *
* *
*1. ביום ו' בערב זומנתי טלפונית לפגישה למחרת היום עם מזכיר המדינה , *
בהזמנה ציינו שישתתפו בה נוסף למזכיר גם סגנו,איגלברגר, דרמן וכן תום
*דיין. בסופו של דבר נפגש דיין בנפרד עם המזכיר ואותו הרכב. *
* *
*2. להלן דיווח משיחתי ושיחת דיין :- *
* *
+ דרמן הציג ארוכות המצוקות הכלכליות של ארהב' בהסבירו שאם בעדותו
בקונגרס נשמע כמתנגד למתן הסיוע לא היה זה בגלל ישראל, אלא כתוצאה מחששם
*שסיוע לישראל יפתח פתח לתוספות תקציביות בתחומים שונים. *
* *
+ המזכיר מצידו ציין רצון המימשל לעזור לישראל כאשר הוא פועל תחת אילוצי
תקציב וכי הסיוע לישראל בשנה שעברה הגיע לכדי 6 בליון דולר כשהוא מכליל
בכך סיוע מגרמניה והקהיליה האירופית. בהערת בינים ציינתי בפני המזכיר
*שלגרמנים סיבות טובות משל עצמם *
*להעניק הסיוע - הסכים. *
* *
+ מדברי המזכיר ניתן היה להבין שאם ישראל תבחר באופציה של הליכה לקונגרס
יש סיכוי טוב שנשיג מבוקשנו, אך הדבר יהיה כרוך ומלווה במאבק קשה (
BLOODY FIGHT), יהיה וטו נשיאותי, שהקונגרס אף עשוי לגבור עליו , כל
זאת כאשר על סדר היום נושאים משותפים שצריך לעבוד עליהם יחד: תהליך
השלום, הנשיא נהנה מפופולריות רבה וגם בקונגרס יש יו'ר ועדות עם סדר
עדיפויות אחר. הוסיף שבדקו הרשימה שהגשנו והמספרים שאנו נוקבים נראים
גבוהים מידי. לפי הגורמים שלהם העלות עשויה אולי להגיע ל- 200 מליון

*דף 2 מתוך 3
*עותק 3 מתוך 8

דולר. בתגובה ציינתי שכמובן ניתן לבדוק הרשימה שנראית לי כמדוייקת וגם
*אם נבנתה על בסיס סוף מרץ הרי קיזוז מסויים אפשרי.

+ המזכיר הביע רצונו לגבש דבר-מה עד יום ג' עוד לפני צאתו לאזור. ציין
שאינו מוסמך ע"י הנשיא להציע דבר, אך יוכל לקבל אשור זה. הצעתו שנקבל
*500 מיליון דולר במזומן
*DRAWDOWN . בנקודה זו ציין

ביטחון המדינה 50 שנה

הצעה זו ,בייקר המשיך, היא בתנאי שנתחייב שלא נבוא השנה בבקשות נוספות
של פיצוי על הנזק הכלכלי שבמלחמה, ערבויות לדיור וכו'. לשאלתי מתי נוכל
לשוב אליהם ולהעלות צרכינו הכלכליים , השיב שבסתיו הבא, בסביבות חודש
*אוקטובר (היינו שת'א 1993).

+ בשיחת מסדרון עם לארי א'גלברגר בתום שיחתי עם המזכיר ציין שלהערכתו לא
*ניתן יהיה לקבל יותר מחצי מיליארד דולר.

3. תום דיין שנכנס אחרי למזכיר שמע דברים דומים. דארמן תוך שחזר על
עיקרי הקשיים התקציביים ציין שהדרישה הישראלית - לגיטימית - אך יוצרת
מבחינתו בעייה עצומה ומסכנת עצם הסיכומים שהושגו בפסגה התקציבית,עשויה
להרוס את פונקציה 150 ולפתוח פתח למחוקקים אחרים לתוספות תקציביות (סיוע
*חרום עקב הבצורת בקליפורניה, תקציב F.B.I. ועוד...).
מדברי בייקר ודארמן עולה שבטוחים שיש לישראל רוב בקונגרס, אך המימשל
*יאבק.
גם בשיחה זו חזר המזכיר וציין שבבדיקתם הגיעו למספרים נמוכים יותר
(200-300 מליון דולר) וכי בעצם, הסיוע שמקבלת ישראל גדול מה- 3 בליון
ומגיע ל-3 נוספים. הוסיף שכל משלם מיסים אמריקאי נותן 50 דולר בשנה
*לישראל. הצעתו של בייקר לדיין:

*א) מתן ארבע סוללות הפטריוט לישראל - שווים 400 מליון דולר.

*ב) מתן 500 מיליון דולר סיוע חרום.

ג) איפא'ק יתמוך בבקשת המימשל (SUPP) ולא יתמוך בתוספות פנים נוספות
*לתקציב מיוחד זה.

*ד) לא יועלו בקשות נוספות לסיוע לישראל בשנה זו.

בייקר סכם דבריו בציינו שאינו רוצה מאבק וכי עתה הזמן לטפל בנושא
*הבילטרלי של ישראל - ערב וישראל - פלשתינאים.

4. תום דיין בדבריו העלה נושא הערבויות לדיור ותשובת המזכיר לדברים היתה
שוב נושא ההתנחלויות והתנגדותו המוחלטת של הנשיא לכך. הוסיף שהתנגדותם
לכך עזה והדבר אף עשוי לפגוע (להביא ל- RUPTURE) ביחסים בין שתי
*המדינות.

*דף 3 מתוך 3
*עותק 3 מתוך 8

[redacted]

6. בדיון שקיימתי עם אנשי הצוות בשגרירות ומהתייעצות עם תום דיין עולות
*הנקודות הבאות:
*
א. יש לראות דברי המזכיר כהצעת פתיחה למשא ומתן. אין ספק שמעוניינים
לסיים הנושא בימים הקרובים ולדעתנו חשוב שהנושא יפתר טרם בואו ארצה אחרת
ימצא מי שיציג הבקור דרך עדשות כספיות,כפי שאנו מנוסים כבר בעבר, והנזק
*מכך ברור.
*
ב. אין ספק שלא נוכל ואין מקום לתת התחייבות לטווח ארוך לגבי פעילותנו
בקונגרס והעלאת נושאים הקשורים בישראל. יהיה בכך לכבול ידינו ואל לנו
*לעשות זאת במו-ידינו.
*
ג. ברור הענין של ישראל שיהא זה המימשל שיגיש בקשת הסיוע בספלמנטל
שיוגדר ע'י הנשיא כחירום וברור גם שהדבר צריך להעשות עד יום ב' בערב (
*הדיון ב- .SUPP מתוכנן ליום ג' הקרוב).
*

[redacted]

7. לאור לוח הזמנים והצורך בהתייחסות מצידנו אבקש התייחסותכם והנחייתכם
*בחוזר עד יום ב' כך שאוכל לחזור למימשל עם תשובתנו.
*
*שובל
*
*
*לב
*
*
*
*
*תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),שרהאוצר(1),בנצור(1)

נבנס, מסמר: 32258 סווג תיק:
חזם:2,26583
מ-:ווש,נר:2145,חא:160291,זח:1630,דח:ב,סג:ס
תח:@ גס:צפא
נד:@
תפ:שהח,סשהח,מנכל,ממנכל,בנצור,מצפא,רביב
תפ:מעת,הסברה
סודי / בהול לבוקר

אל: מנהל מצפ''א

דע: סמנכ''ל צפ''א, יועצת תקשורת שה''מ

מאת: עתונות, וושינגטון

על סמך שיחותי הרבות עם עתונאים בכל התקופה האחרונה, ובעיקר בשבוע האחרון מבוסס הדוח הבא:

1. הערכה:
אין ספק כי את הודעת הבית הלבן ממש יש לראות בקונטקסט רחב יותר ובתגובה להצטברות של אירועים, ולא רק בתגובה ישירה לדברי השגריר בראיון לטלויזיה. את התגובה החריפה יש לפרש כתגובה לצירוף אירועים בישראל והתבטאויות גורמים ישראליים, שייצרו רוגז ובעס מצטברים במימשל, כשדברי השגריר הם רק התוספת השולית האחרונה שהביאו לתגובה החריפה וחסרת התקדים.

את הודעת הבית הלבן יש לראות (גם) באינדיקציה ליחס המימשל לישראל.

2. את תחילת הרצף המצטבר - במגמה הפוכה להתקרבות וההבנה הטובה ביחסי ישראל-ארה''ב מאז תחילת המשבר (''רוח הדשא'') - יש למקם בפרשת שיחת שר-האוצר ותת מזכיר המדינה ל''הולדת'' הסכום של 13 בליון בסכום הסיוע שישראל מבקשת/תבקש מהמימשל. פרשה זו גרמה לתהודה תקשורתית רעה (במדוח או במברקנו) שבהכללה ניתן לסכמה במשפט שנאמר ע''י עתונאים ובמאמרים (כמו מאמר המערכת ב - CT): ישראל מגישה חשבון על מדיניות האיפוק שלה.

על רקע זה נולדה השאלה: מי חייב למי ? רוצה לומר: האם ארה''ב ''חייבת'' לישראל פצוי-בספי, מדיני או אחר - על מדיניות האיפוק של ממשלת ישראל, על-כך שישראל הסכימה לבקשת המימשל ובהתחשב באינטרסים המדיניים של ארה''ב, לספוג התקפות טילים מבלי להגיב עד בה... או שמא ישראל ''חייבת'' לארה''ב על כך שכוחות הקואליציה כותשים את האוייב המשמעותי ביותר שקם לישראל, מבלי שהצבא הישראלי יהיה מעורב - על כך, ש''חיילים אמריקניים מסכנים חייהם למען (גם) אינטרסים ישראליים'' (בפי שנכתב בכמה מקומות). זה הינו הסדק הראשון בהבנה הבילטרלית הטובה שנוצרה, והמשקע שנותר ''ייצר את הפיקציה והפיקסציה של הסכום 13 בליון, שלמרות כל הסברינו והבחשותינו נותר בסכום הסיוע שישראל מבקשת.

ב. האירוע השני שיש לראות בהקשר זה הוא פרשת המעצר המינהלי של סרי נוסייבה, על רקע אירועי אותם ימים: הדווחים על המחסור במסיבות הגז לתושבי השטחים, על העוצר המתמשך, על נפילת הסקאדים בשטחים, ובמידה שולית יותר - בעצם ימי הגשת דו''ח ז''א. את האימפקט של אלועים אלה יש לראות בקונטכסט הציבורי - תקשורתי - אמריקני והרגישות לנושא זכויות הפלסטינים בשטחים. המשקע שנותר היה בפול: ישראל עלולה ''לנצל'' מצב המלחמה במפרץ לביצוע מעצרים, גירושים וכו' - לנקוט באמצעים שאינם מקובלים על המימשל - מתוך הנחה שדעת-הקהל לא תוסב לנושא בגלל אירועי המפרץ. הדבר השני: סמליותו של סרי נוסייבה בארה''ב כמנהיג פלסטיני-מקומי מתון שבבוא היום

ג. צירוף תנועת ''מולדת'' לממשלה שתתקבלה באן בהקצנה פוליטית ישראלית צירוף העיון הטרנספר שאינו קביל לחלוטין - יוצאת, למרות ההתבטאויות הברורות של בכירי הממשלה בי הממשלה ממשיבה להתנגד למדיניות זו. המקטרגים, ראו במעצרו של נוסיבה ובצירוף ''מולדת'' לממשלה ב''הבנת הקרקע'' ובאיתות למה שיבוא בסיום המלחמה במפרץ: ישראל אינה באמת מתבוננת למו''מ עם הפלסטינים, וחיזוק האלמנט הימני קיצוני בממשלה יבטיח זאת.

3. הסימן הברור הראשון שבדעבד בישר את הצפוי ואת שבא כידי בטוי בהודעת הבית הלבן מאמש, היה ב''ספינ'' התקשורתי הברור והאינטנסיבי שעשה המימשל בסיום ביקורו של שהב''ט (על - כך דווח בהרחבה במבדקי המסכם על התקשורת שלאחר ביקור שהב''ט): דוברי המימשל בחרו להתמקד בנושא אחד, ולא במרבזי שבינהם, שהעלה שהב''ט ולתת לו PLAY-UP משמעותי, שהחזיר באחת את הנושא המוכר בעל הנימה השלילית מבחינתנו:
ישראל מבקשת פצוי בספי על מדיניות האיפוק שלה, ישראל מגישה לארה''ב חשבון של 13 בליון - בל זאת, למרות שהיה ברור שסכום בזה לא נדון בכל, ובי לא כך הוצגו הדברים בפני המימשל. דובר המימשל בחרו להציג זאת כך בפני התקשורת, והמאמרים הרבים שסיבמו ביקור שהב''ט שיקפו זאת היטב.

4. הודעת הבית הלבן ששוחררה לפירסום אתמול בשעה 17:30 (זמן מקומי) גרמה לזעזוע ואף שעוריה בקרב הכתבים המדיניים והדיפלומטיים בוושינגטון. באחת, הפכה ההודעה החריפה וחסרת התקדים ל''אירוע'' שפרץ - וזאת בים של חדשות משמעותיות בעניין המלחמה במפרץ - לבל מהדורות החדשות הלאומיות והמקומיות, באחת. עשרות הכתבים שהתקשרו קבלו את תגובתינו: ''אין תגובה'' - בהבנה. מרביתם התקשרו שוב, לאחר גמר בתיבת הידיעה, בדי להביע זעזועם מאירוע שאינם זוברים בדוגמתו ובדי לנסות לברר ולהבין מה בעצם קרה זביצד התגלגל העניין, אמנם חריג, אך לא מזעזע לבדי מימדים באלה.
עוד ניסו להבין, ביצד פרשה של התבטאות, גם אם ''לא מקובלת'' אומנם של שגריר שלמעשה אמורה היתה לבוא לידי סיומה בזימון השגריר לשיחה אצל מזביר המדינה, ולא להמשך עד לפרסום הודעה חריפה בל-בך של הבית הלבן, כמעט 24 שעות לאחר ההתבטאות הראשונית. התשובה אולי טמונה בדבריו של בתב בביר מאוד, ותיק בשטח, שאמר:

YOU SHOULDN'T BE FOOLED: DON'T THINK THAT IT'S A REACTION TN WHAT THE AMBASSADOR SAID. THE WHITE HOUSE STATEMENT IS VERY INDICATIVE OF WHAT THIS ADMINISTRATION THINKS OF ISRAEL

5. המלצות:

א. אנו באן נמנעים , באמור, מלהגיב ולהדגיש עוד לפרשה זו. חשוב לנסות ולסיימה ולהסירה מהעניין התקשורתי בהקדם. השגריר בימים הקרובים ימנע מראיונות עתונאיים - הן למקומיים והן לישראלים.

ב. חשוב שהבתבות מהארץ תהיינה אף הן ברוח דומה: להוריד הנושא מסדה היום התקשורתי מבלי ל''לבות'' פרובית היחסים בין שתי המדינות ובל זאת, תוך תמיבה בשגריר.

ג. זהירות רבה בהתבטאויות באן ובארץ. צימוטין של דיפלומט ישראלי באן בבתבתו של הן דגוני ב''מעריב'' אתמול בי ''... ישראל נואשה כמעשה מן המימשל ועובדת הה עם הקונגרס...'' או ''שגרירות ישראל פתחה במסע צבורי נגד המימשל...'' - בל אלה יש בהם משום נזק אמיתי לעניין, ולא קידום האינטרסים של ישראל.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

משרד החוץ-מחלקת הקשר

34197 תאריך : 24.02.91

** נכנס סודי
**
**
**

חוזם:2.34197
אל:המשרד
יעדים:רהמש/2832,מצב/3993
מ-:וש,נר:2189,תא:220291,זח:1925,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:צפא
נד:@

סודי / מיידי / למכותבים בלבד

אל: סמנכ'ל צפ'א

דע: לש' שה'ח
לש' רוה'מ

= למכותבים בלבד =

ערבויות לדיור

רצ'ב מכתבו של דניס רוס לשגריר בעקבות החלטת המזכיר בנושא.

לש' שגריר

להלן המכתב:

DEPARTMENT OF STATE
DIRECTOR . POLICY PLANNING STAFF
WASHINGTON

FABRUARY 22, 1991

DEAR ZALMAN:

I HAVE RECEIVED YOUR LETTER OF FEBRUARY 13 FORWARDING SOME OF THE ADDITIONAL INFORMATION WE REQUESTED RELATED TO HOUSING LOAN GUARANTEES AND HAVE SHOWN IT TO SECRETARY BAKER.

THE SECRETARY AGREES THAT YOU HAVE BEGUN TO MAKE A GOOD FAITH EFFORT TO MEET OUR REQEST FOR ADDITIONAL INFORMATION RELATING TO THE UNDERSTANDINGS OUTLINED BY FOREIGN MINISTER LEVY IN HIS OCTOBER 2.1990 LETTER. ON THAT BASIS, THE

SECRETARY HAS DECIDED TO RELEASE THE 400 MILLION DOLLAR IN HOUSING LOAN GUARANTEES IN A SINGLE TRANCHE. HOWEVER, HE TRUSTS THAT YOUR GOVERNMENT WILL AS AGREED CONTINUE TO USE ITS BEST EFFORTS TO PROVIDE AS COMPLETE INFORMATION AS POSSIBLE ON ISRAEL'S FINANCIAL SUPPORT FOR SETTLEMENT ACTIVITY, IN PARTICULAR A BREAKDOWN OF EXPENDITURES BY MINISTRY TO THE EXTEN POSSIBLE, AND PERIODICALLY TO UPDATE THE INFORMATION ALREADY PROVIDED AND TO INFORM US OF ANY GOVERNMENT SETTLEMENT ACTIVITY.

AS YOU ARE WELL AWARE THIS ADMINISTRATION FROM THE PRESIDENT ON DOWN HAS EXPRESSED ITS STRONG OPPOSITION TO SETTLEMENT ACTIVITY IN THE OCCUPIED TERRITORIED. IN THIS REGARD, THE ADMINISTRATION WAS VARY DISTURBED BY RECENT REPORTS THAT SUGGESTED ISRAEL WAS INTENT ON INTENSIFYING SETTLEMENT ACTIVITY. SUBSEQUENTLY WE HAVE BEEN REASSURED THROUGH PRIME MINISTER SHAMIR'S OFFICE THAT THESE PLANS OF PROPOSALS DO NOT REPRESENT FORMAL GOVERNMENT DECISIONS. THE ADMINISTRATION BELIEVED THAT IT IS VERY IMPORTANT THAT WE CONTINUE TO BE REASSURED THAT ISRAEL IS NOT GOING TO ENGAGE IN INTENSIFIED SETTLEMENT ACTIVITY. AND IT IS ESPECIALLY IMPORTANT THAT WE KNOW THAT US RESOURCES WILL NOT BE USED FOR THIS PURPOSE.

GIVEN THE IMPORTANCE THAT BOTH OF OUR COUNTRIES ATTACH TO THE ISSUE OF THE ABSORPTION OF SOVIET JEWS AND THE CHALLENGES WE FACE IN THE GULF. I AM GLAD THAT THE ISSUE OF THE 400 MILLION DOLLAR IN HOUSING LOAN GUARANTEES HAS NOW BEEN RESOLVED.

SINCERELY YOURS.

DENNIS B. ROSS

HIS EXCELLENCY
ZALMAN SHOVAL,
AMBASSADOR OF ISRAEL,
EMBASSY OF ISRAEL,
WASHINGTON D.C.

לבח

לב

תפ: שהח(2),רהמ(0),מנכל(1),בנצור(1)

XXXX

משרד החוץ-מחלקת הקשר

23119 תאריך : 13.02.91

** נכנס
**
**
**

שמור

חוזם:2,23119
אל:המשרד
יעדים:וושינגטון/1485,רהמש/1957,מצב/2643,פקס/1910
מ-:רהמש,נר:6,תא:130291,זח:1433,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:משרדים
נד:@

9,811904
13.2.91

ש - 182
- ש מ ו ר -

אל: מר אמנון נויבך, ציר כלכלי וושינגטון

דע: לשכת שר החוץ
מצפ"א
לשכת שר האוצר
ר' אגף התקציבים, משרד האוצר
לשכת שר הבינוי והשיכון
מנכ"ל משרד רה"מ
מזכיר הממשלה

מאת: עמוס רובין

מילוי התחייבויות שר החוץ הישראלי למזכיר המדינה האמריקני

1. אינפורמציה על סיוע כספי של ממשלת ישראל לפעילות התישבותית, דווחה ע"י האוצר ל- A.I.D, עמ' 2 בתזכיר. (פירוט "הלוואת מקום", (40.000 ש"ח); שכונה מועדפת (25.000 ש"ח) או הלוואה ל"בנייה חדשה" (14.500 ש"ח) - בישראל ובי"ש.

2. יש"ע אינו מופיע כמחוז או מחוזות בפני עצמם בתקציב ובסטטיסטיקות של ישראל, משום שלא סופחו לישראל. יישובים (COMMUNITIES) ישראלים ביש"ע נהנים מאותן תמיכות של ממשלת ישראל כמו יישובים דומים בישראל גופא, במסגרת התקציבים הכוללים. תשובה ברוח זו ניתנה בזמנו ע"י אנשי האוצר לאנשי A.I.D. נושא התקציבים לא עלה מחדש אלא לאחר דברי מזכיר המדינה בקונגרס, בבקשה שהגיש דניס רוס לשגריר שובל.

3. במסגרת האינפורמציה על בנייה פיזית, נמסרו בתזכיר הנ"ל ל- A.I.D

ע"י האוצר נתונים על התחלות בניית קבע בישובים עירוניים בישראל ובי"ש (לוח 1, עמ' 13), ונתונים על התקשרויות חוזיות לבניית קבע בישראל ובי"ש (לוח 2, עמ' 14).

4. בנוסף לכך דיווחתי לשגרירות ארה"ב בישראל (אחרי ברורים מיוחדים) על התחלות בנייה בישובים כפריים בי"ש ועל הצבת קרוונים בי"ש בשנה התקציבית השוטפת. (בהמשך לסטטיסטיקה המופיעה בפיגור בשנתון הסטטיסטי לישראל, שם יש נתונים עד סוף 1989).

5. בשיחות שקיימו אנשי האוצר עם אנשי A.I.D והיועץ הכלכלי לראה"מ עם שגרירות ארה"ב בתקופה האחרונה ועד רגע זה ממש, לא הבנו שמצפים מאיתנו לאינפורמציה נוספת.

(להמחשת הדברים:- בפנייה האחרונה אלינו (ב- 28.1.91), נשאלנו ועינינו לשגרירות ארה"ב בנושאי הצהרת ראה"מ על אי הפניית עולים לי"ש, וכן, בהקשר לדברי השר שרון בועדת הכספים בכנסת, שאין (בינתיים) החלטת ממשלה על היקף עתידי של בנייה בי"ש.

6. לבקשתו של דניס רוס לשגרירנו בוושינגטון מ- 7.2.91:

1) להוצאות כספיות של המשרדים השונים מעבר לקו הירוק. - כבר ענינו שאין לנו תקצוב נפרד.

2) אינפורמציה על כבישים, ישובים והרחבות בי"ש, להלן:

א. סלילת כבישים חדשים - במהלך 1990 הוחל בסלילת 3 כבישים חד מסלוליים בי"ש :-

1) כביש נילי - שילת, כ- 8 ק"מ.

2) עוקף (DETOUR, BYPASS) טול כרם, כ- 8 ק"מ.

3) עוקף עזון, כ- 6 ק"מ.

ב. הקמת ישובים חדשים או הרחבות מהותיות של ישובים קיימים - במהלך 1990:-

1) הוחל בעבודת הכשרת קרקע לישוב חדש, קרית ספר (באזור מודיעין), בשטח י"ש.

2) הוחל בפתוח שכונות חדשות בישובים קיימים כדלהלן :-

א) אריאל - "רובע ב'".

ב) כפר אדומים - "שכונת אלון".

ג) מעלה אדומים - "שכונת "03".

תפ: שהח(2),סשהח(1),רהמ(0),מנכל(1),ממנכל(1),בנצור(1),מצפא(4),סולטן(1),
כהן(1),כלכל'תב'(2),אוצר(3),שרהשיכון(0)

קף: 1 / פתון: 16	שגרירות ישראל/וושינגטון טופס פנוק	דחיפות:
		סווג:
אל: מצפה		תאריך וזמן תעור:
דע:		נס' פנוק:
		תפשרד: 1050
פאת: מ'כהן ויכס - ק. קונסרס		

להלן נפקי' ק"קכ:

תפוצה: - ל -

END

1050 2/16

Therefore, Mr. Chairman, I will urge that consideration of a Middle East bank for reconstruction and development to support these objectives. We have created regional banks for Asia, for Africa, for the Americas, and, of course, recently for Europe. And, of course, the World Bank and IMF were important components of our post-war planning in the 1940s. Efforts to secure the peace in this region I think warrant the same spirit of multilateral commitment to reconstruction and development.

Any economic effort must also have a special place for water development. Well over half the people living in the Middle East draw water from rivers that cross international boundaries or depend on desalinization plants. We have all been incensed by Saddam Hussein's deliberate poisoning of the Gulf waters which could affect a large portion of Saudi Arabia's drinking water.

SEN. PELL: Yeah. Will we support a ban on all weapons of mass destruction in the Middle East?

SEC. BAKER: Well, we have supported and do support the concept of a nuclear weapons-free zone in the Middle East. Other regional parties including Israel and Egypt have supported this goal. We recognize that, given the deep animosities there, that's not going to something that's easy to achieve, and it's not going to be something that can be imposed from the outside.

I mention in my formal remarks the degree to which I think a global chemical convention can be helpful in banning chemical weapons of mass destruction in the region. And therefore, I think we should redouble our efforts in Geneva to achieve that chemical ban and we intend to do what we can in that regard.

I just think that in the aftermath of this war, Mr. Chairman, there may be greater receptivity in the region to arms control efforts, particularly those involving the proliferation of weapons of mass destruction than there has been in the past.

SEN. HELMS: Okay. Now, a further concern about the linkage of Israel, the Arab states, the Palestinians, et cetera. Now, this does appear to put the United States on record pressuring Israel into an international conference with the assistance of -- and I quote -- "mutual US-Soviet efforts." Now, Mr. Secretary, is it really a good idea to change our horses now, and to bring the Soviet Union into the concept of an international conference on the Middle East?

SEC. BAKER: It doesn't do that, Senator Helms.

SEN. HELMS: Oh, okay.

SEC. BAKER: There is no mention in there of an international conference. But to answer the other -- the second part of your question, it is in our interest to have the Soviets involved in the Middle East, in my view. And the old idea that somehow we don't want the Soviets involved is a mistake. If we didn't have the Soviets involved as a part of this international coalition, I dare say we would not be doing some of the things that we are now doing. And we would not have been able to do some of the things that we have been able to do in defending against this -- we're trying to reverse this unprovoked aggression.

SEN. HELMS: Well, we've never permitted this before. It's been an ironclad policy of this government, and you -- I'm glad --

SEC. BAKER: I've spoken to this --

1050 3/16

SEN. HELMS: -- (inaudible) --

SEC. BAKER: -- over the course of the past year --

SEN. HELMS: -- we'll talk about that later.

SEC. BAKER: Over the past year and a half, Senator Helms, I have said I thought that the policy was wrong, and we changed it. And that was a year and a half or so ago, and I think the wisdom of changing it is demonstrated by the fact that the Soviet Union has been participating with us as a coalition partner in our efforts in the Gulf.

And I think we should be, and are very pleased that that's been a fact. In fact, they have been participating with us since they stood shoulder to shoulder with us on the 3rd of August, the day after the invasion, and said they would -- they -- they condemned the Iraqi invasion of Kuwait.

SEN. HELMS: Well, I want to remind you of fairly well confirmed reports about the Soviet Union being not even-handed on this business of Iraq. How about all those advisors they have still there?

SEC. BAKER: Don't have any, Senator Helms. They don't have any advisors still there.

SEN. HELMS: There are no Soviet advisors in Iraq?

SEC. BAKER: No, sir.

SEN. HELMS: When did the last one get out?

SEC. BAKER: I think around the 9th of January, but I'm not certain. Don't hold me to that.

SEN. HELMS: Well, I --

SEC. BAKER: They've got some people in their interest --

SEN. HELMS: -- I'm going to hold you to what you say, because I don't think you are right, Mr. Secretary.

SEC. BAKER: What -- what date would you pick? Or do you think they're still --

SEN. HELMS: I say they're still there.

SEC. BAKER: Well --

SEN. HELMS: And I think I can document it pretty well. But don't take everything they say --

SEC. BAKER: I'm taking what our intelligence agencies and others say, Senator Helms. Not just what the Soviets say.

SEN. HELMS: Okay.

1050 4/16

SEN. LUGAR: I understand that, but I just want to make that explicit, that there has to be I suppose a blunt statement to the American people at this point that American tax dollars will not be involved in the rebuilding of Iraq with or without Saddam Hussein or in the rebuilding of Kuwait.
I think that's clear to you and it's clear in the statement. I think it might not have been clear to Senator Helms in his question. I simply want to underline that, that there is not that floating out there, that somehow taxpayers are going to pay for this.

Finally, let me say that I believe that we have opportunities to construct a diplomatic arrangement in which the question surrounding the Israelis, Palestine, the recognition of Israel, secure borders from Israel, can come forward. You have touched upon that and that's a very important thought. Well, without for a moment pressuring anyone, this is just a moment in which our diplomacy is at a high point. We've made a great sacrifice with 500,000 Americans there of expense as well as lives, and the American people anticipate that we ought to push forward boldly while we have the opportunity, and I think we do.

SEN. BAKER: Thank you, Senator Lugar. There -- as I said, I think there will be some opportunities. Obviously, as we have said before, we cannot impose peace in the region. There will only be peace if the parties to the conflict are willing to make the necessary effort to move toward peace. But if the parties are willing, I think it's important that the world know that the United States is willing to make the effort. But it's not something we're going to be able to impose or anybody else is going to be able to impose.

SEN. DODD: I appreciate your response to that, Mr. Secretary. The second one has to do with the fact that last year the Congress, with the support of the administration, ultimately I think on dealing with the $400 million in housing loan guarantees for Soviet Jews resettling in Israel -- to my knowledge, those funds have not been released, despite the fact that Israel has accepted over somewhere in the neighborhood of a quarter of a million new refugees in their country. I wonder if you might just give us some sense of, one, whether or not those funds have been released or are in the process of being released, and what the status of that is.

SEC. BAKER: There were some -- there have been some technical requirements that still remain to be satisfied, Senator Dodd. I spoke to this yesterday in the other body. There was a proposal that those funds be released in three separate tranches. I have made a decision that once the technical requirements have been satisfied we ought to get the funds out as quickly as we can, and release them all in one tranche. And we will do that.

As you probably know, it was a matter of great importance to the United States that these funds not be used for housing -- for the construction of housing in the occupied territories or the construction of or addition to settlements in the occupied territories. And as --

SEN. DODD: Israel has agreed to that, haven't they?

SEC. BAKER: -- as a consequence of that, we worked out a -- yes. We worked out a letter of agreement between the foreign minister of Israel and myself which called for Israel to supply us with certain information. We haven't received that

information yet. We are talking to the -- to the relevant Israeli agencies and bureaus. AID has a technical team in Israel as recently as December. As soon as we receive the information that's called for in the letter, we're quite prepared to disburse; and not just hold it up for three tranches, but to disburse it in one.

(0 50
5/16

SEN. DODD: Let me raise the issue of Syria and Iran, if I can, with you. The other day the President rejected out of hand, and I think correctly so, the notion of some sort of a diplomatic effort on the part of the Iranians to try and resolve this issue. And I realize in a sense, asking you this -- obviously you're not going to be capable of talking about in detail any private conversations. But I would wonder whether or not in your view it would be wrong for us to try and to develop some sort of an improved relationship with Iran at this particular time. That offer, while it may not have made a great deal of sense at this particular time, certainly it's a more pregnant proposal than just what's on the table. It seems to me, as I read it, there was an indication there of something that went far beyond any particular offer under this particular crisis, but rather maybe an opening to try and see if we can't reestablish a far better relationship with Iran than we've had. And given --

SEC. BAKER: But you -- as you read what, Senator?

SEN. DODD: The proposal by Rafsanjani to act as sor of a diplomatic liaison.

SEC. BAKER: Yeah, okay.

SEN. DODD: I mean that's -- that was the proposal, t. was rejected, as it should have been. But it seemed to me t. may be something more in that particular offer than just that particular proposal. And the question is basically whether or not the administration has any intention of trying to pursue an improved relationship with him.

SEC. BAKER: Let me answer it by saying, number one, there is no proposal from Iran as we speak here this morning. There has been no proposal as yet. The President has said that in terms of the manner in which Iran has conducted itself during the course of this crisis, we see that as credible. We have -- our policy with respect to increasing our contacts and improving the relationship, if you will, is very clear. We've made it very clear for a long time. We're prepared to sit down with authorized representatives of the government of Iran if they will renounce state-sponsored terrorism and commit to do something about our hostages in Lebanon. Now, those have been the -- that's been our position for a long time, and I think the government of Iran knows that.

SEN. DODD: Well, we're sitting down with Syria and working with them, and yet it's not any great secret of what Syria, the role Syria has played in state-sponsored terrorism.

SEC. BAKER: Well, I'm saying we have -- we've offered to do the same thing, in effect, with Iran if they will simply -- if they will simply take the two steps that we have discussed. That's been our policy for a long, long time. When we sit down with Syria, we talk to them about their sponsorship of terrorism. It is a problem that we have with them, and we raise it with them when we have the opportunity.

END

SEN. KASSEBAUM: Well, I am sure that that's true, and it leads me of course to the foreign aid earmarks, and I very much appreciate the fact that you are dedicated to reform and more flexibility in the foreign aid program. But, unfortunately, it tends to usually be more of just of us saying we wish there was more flexibility in the foreign aid priorities than ever really accomplishing it. And when you save more money, I, myself, I would just say, Mr. Secretary, am not going to support more money for foreign aid until I really see reform in the foreign aid budget. We have, as Senator Dodd mentioned, the 400 million in the pipeline for resettlement in Israel, and I think that is important, but it's anticipated there's going to be a significant additional request for resettlement funds in Israel. And I think this is really one reason I wish to reiterate that this is a problem that goes beyond Israel as well.

1050

6

SEC. BAKER: Senator, could I just say one thing back on earmarking for a minute, because I -- you've given me an opportunity. I haven't had a chance this year to say what I said quite forcefully last year. We really do need more flexibility on this question of earmarking foreign assistance. I'm pleased that the economic support funds were -- we -- earmarking last year in economic support funds was reduced from 82 percent to 68 percent, and that's a very, very positive development. And I want to thank the Congress for that and ask you to please give some further consideration to removing some of these earmarks, particularly now, in light of the budget summit agreement that puts caps on all of these accounts. So when you want to increase assistance for your favorite country, just remember that that is going to come at the expense of some other countries.

We have already as you pointed out last year -- you and I engaged in a colloquy on this. We already are absolutely hammering Africa and Latin America because they don't have big support, you know, lobbies up here pushing for earmarks for those countries. And it makes it very, very difficult.

I'd finally just like to say that the that the (FMF ?) percentage declined from 92 percent to 87 percent. We still have a heavy proportion of our military assistance or security assistance funds that are absolutely, totally earmarked.

SEN. KASSEBAUM: And you would eliminate that?

SEC. BAKER: I would like to see, as I said last year and I'll say it again, I would like -- we would support total flexibility, of course, so that we can respond to situations as they develop and as they occur and not be absolutely, categorically wedded to the same, you know, the same practices that have taken place in years past -- arbitrarily wedded to them.

SEN. PRESSLER: Let me ask a question regarding Syria. I know that they are part of the allies at this moment. Is the -- is the administration considering taking Syria off the list of terrorist nations? And what nuclear, chemical or biological capabilities does Syria possess?

SEC. BAKER: The answer to the first question is, no. And the answer to the second question is, I would be glad to discuss it with you in executive session.

SEN. PRESSLER: Okay. So, the first question regarding Syria, we do not plan to take it off the list of terrorist nations.

SEC. BAKER: We have no such plans now. We have made it very clear to the Syrians that we have a problem with the position of the Syrian government with respect to terrorism. If they were to take some steps to deal with those problems, that would be a different situation.

1050

7

SEN. MCCONNELL: If I may be so bold, Mr. Secreta suggest that in establishing the new world order it m appropriate for us to spend a good deal of time on t what one does when he violates that order, what pri that, in terms of adjudicating somebody who is cle criminal.

Let me change to another subject. You suspen administration suspended discussions with the PLO a year ago, and obviously the PLO has openly and aggressiv supported Iraq in the current conflict. I'm wondering wha view is now as to the role the PLO could play, if any at all, aftermath of the current conflict in establishing a peaceful Mi East?

SEC. BAKER: Well, the PLO -- as I testified yesterday in the other body, Senator -- in supporting Saddam Hussein made the wrong choice. I don't think there's much doubt about that and I would think that there might be some sense or recognition of that even on the part of some in that organization.

But by doing that, what the PLO did was signal that it prefers confrontation over peace. The PLO had no role in the efforts that we made [for] over 14 months to try and bring about an Israeli-Palestinian dialogue. So I think those would be my responses in answer to your question.

SEN. MCCONNEL: Are you suggesting then that whatever right they may have had at the table -- to be at the table -- if there are subsequently discussions with Israel and its neighbors regarding the occupied territories, that the PLO will have forfeited their place at the table?

SEC. BAKER: I think it's important that Palestinians -- let's talk about Palestinians -- clearly and unequivocally demonstrate that they are committed to peace if they are going to participate in efforts to achieve peace in the aftermath of this crisis.

SEN. MCCONNEL: So the PLO may have forfeited its spot at the table?

SEC. BAKER: Well, I'm not --

1050

SEN. MCCONNEL: If it ever had one to begin with.

8

SEC. BAKER: Well, that's correct. I mean, you're assuming - the question assumes that there was one to begin with, and there are differing views with respect to that of course.

SEN. MCCONNEL: Speaking of those who pick the wrong side, I don't think we've discussed yet this morning King Hussein's statement of yesterday. I don't have to tell you that a number of fundamentalists, I understand, are now in the cabinet in the Jordanian government.

It obviously appears as a result of yesterday's speech that th King -- if not moving to the other side -- is there in this conflict. And I'd like your assessment of what's going on in Jordan and how you see this whole situation.

SEC. BAKER: The President spoke to this last night, Senator, on his way to dinner in New York, and he made the point very forcefully that we have a major diasagreement with the King and what he said in that speech and the position that he has taken. It's -- you know, to allege that our effort against Iraq is unjust and exceeds the UN resolution is something that is patently not true. We have repeatedly emphasized that our objective is not the destruction of Iraq, it is the liberation of Kuwait, and quite frankly we find it very sad that the King omitted in this rather long speech any reference whatsoever, not one single reference, to Iraq's invasion of Kuwait, and omitted any reference therefore to any call for withdrawal.

So we try to understand the pressure that the King is under and he is under quite a bit of pressure. The point you made about membership in the cabinet and so forth, we intend to keep lines of communication open to the King notwithstanding the fact that he's on the wrong side and we have a major disagreement here with him. We -- when we look at alternatives we don't see what we perceive to be a particularly pretty picture -- alternatives to the King, and therefore we would not -- we would think that it's important to keep our lines of communication open and to make it clear to him and to that government that we fundamentally disagree with that position.

SEN. MCCONNELL: While we're talking about it, what I guess could be called behavior modification in the aftermath of this conflict, where do you see, Mr. Secretary, the relation of -- the prior relationship between the Saudis and the PLO?

SEC. BAKER: Between what?

SEN. MCCONNELL: The Saudis and the PLO in aftermath of what's been happening?

SEC. BAKER: Well I don't think it's any secret that the Saudis have cut the PLO off --

1050

9

SEN. MCCONNELL: You expect that --

SEC. BAKER: -- from financial support.

SEN. MCCONNELL: We expect that to continue, I assume?

SEC. BAKER: I don't have any reason to believe it's going to change any time in the near future.

SEN. MCCONNELL: With regard to Syria, Mr. Secretary, do you think we are in an enhanced position now to encourage the Syrians in some kind of postwar discussion to be a constructive partner in settling their dispute with the Israelis?

SEC. BAKER: I think that there, as I indicated in generic terms, Senator, in my remarks, I think that there are not only challenges but opportunities or will be -- sorry -- in the aftermath of this crisis. And I would hope that there would be some opportunity there. A lot will depend upon the attitude of the government of Syria and whether or not they are willing to fundamentally change some of the policy approaches that they've taken in the past.

SEN. SIMON: On the -- just a point of clarification. You were asked about the $400 million bond on -- the 400 million [dollars] for Israel for relocation. This is a loan guarantee. It's not a grant from the United States. And I just for the record want to make that clear to anyone who may be looking at the record.

In regard to the Middle East situation, the -- Senator Helms said we don't want to be assisting a government headed by Saddam, and I think we're all unanimous in here on that. Now speaking just for myself, I also believe we ought to make

equally clear to the people of Iraq if they change that government -- and we would welcome a change in that government - we are eager to work with them. Now, the primary financing for that obviously should come from other countries in the Middle East.

SEC. BAKER: We agree on that, too, Senator, and we have tried to make that clear.

SEN. SIMON: I just -- I guess I would like to see us do everything we can to stress that, that we're not only willing to shoot and bomb people in the name of justice, but to help them in the name of justice, and the more that we can do that I think the better off we are.

And, then, as regards the Palestinian situation has been mentinoed here. My own feeling -- this is our chance to lobby you here -- my own feeling is that two things that you have already mentioned might very well be initial steps before we move to questions of people and territory. One is the water situation. Very interesting that in the trip that some of us took to the Middle East a few weeks ago Prime Minister Shamir, President Mubarak, the leaders of that area all talk about water.

I've been working for a couple of years on an attempt to get our goverment to do more in the area of finding an inexpensive way of converting salt water to fresh water. It would be important for the Southwest United States, for Florida, but extremely important in the Middle East where, with a population growth in Egypt, for example, they still have to live on 4 percent of the land. And that's not going to change unless we can get more water for them. So the water policy is extremely important, and I'm pleased to note that the President's budget includes some money for -- in this area. This is an area where it seems to me we can pull Israel and the Arab countries together and work constructively.

The second area where there is agreement on the part of Israel and the Arab countries that we ought to be doing something, and that is arms control, nuclear, chemical, biological. Let's eliminate that threat from the Middle East with proper verification procedures.

If you can work on those two things first, things that are achievable, and build trust and reduce fears, then it seems to me then you can move to that third step of talking about the territory and people. And my hope is that we can move in that direction.

Then finally may I ask you -- you talked about the Middle East Bank for --

SEC. BAKER: Senator, may I just say I agree with practically everything you've said. I would suggest, though, that confidence-building measures, if we can lump all of that under that heading, and direct dialogue -- that is, direct negotiations -- are not mutually exclusive.

SEN. SIMON: No, I agree.

SEC. BAKER: And that the two things can and should go on hand

in hand, or at the same time. 1050

SEN. SIMON: But some are a little more sensitive politically than others. 11

SEC. BAKER: True. True enough.

SEN. SIMON: But we are in agreement there.

The Middle East Bank for Reconstruction and Development. This is the first I had heard about it, frankly. We are talking about a multination bank here, are we?

SEC. BAKER: Yes. It would not be -- again, in keeping with the general tenor of my remarks, I think most of the economic reconstruction efforts have got to come from countries in the region, and we have, indeed, as members of our coalition, some very wealthy countries. They have an interest in security and stability in this region and in economic development in the region and so it would seem to me that what -- you know, what I suggest urging here is something not unlike the African Development Bank, the Asian Development Bank, the Inter-American Development Bank, European Bank for Reconstruction and Development. We have it for all these other areas. We don't have it for the Middle East.

SEN. SIMON: And you contemplate all the countries of the Middle East being involved; right?

SEC. BAKER: I don't think it should be an exclusive organization at all. It ought to be an inclusive organization, just like these other countries are inclusive, provided that they are willing to subscribe to the goals and purposes of the organization, and that, of course, would have to be worked out through diplomatic exchanges and consultations with the various parties.

SEN. SIMON: I understand. But it seems to me that goes along with these other confidence-building measures that you talked about.

If I can ask one final question, Senator McConnell mentioned Muslim fundamentalists in the Jordanian cabinet, and we have seen the rise, particularly since January 16th, of Muslim fundamentalism, you know, in Morocco, in Pakistan, in South Africa, in a great variety of places. Any reflections that you have on this? Is this is a phenomenon that we're going to have to -- that we can in some way deal with constructively? What do we do in this area?

SEC. BAKER: Well, it's -- it is a phenonomen -- you mean, you're talking now about the -- the question of Muslim fundamentalism? It is an issue that is developing in different countries in different ways. I mean, some countries are tending more toward that, others are frankly tending less toward than that. And I don't want to, because it is a sensitive subject, get into naming countries in this session.

But it is something that we are very much aware of. It is something that will have to be taken into consideration in our post-crisis planning and in our discussions and decisions with

1050
12

respect to what we do politically, militarily, and economically in the region in the aftermath. It's the only way I know how to respond to your question.

I did say yesterday, and I'll repeat here, that the dissent that has been evidenced in many Arab countries to the coalition's action has not been, frankly, as great as many anticipated before hostilities erupted. And I know you remember all of the suggestions that the region from the Mediterranean to the Indian Ocean or wherever would be aflame. That hasn't really happened. There are some substantial shifts in public opinion in some countries, and there are manifestations of dissent from the actions being taken. So this is -- these are things that we continually work with and keep in mind.

SEN. BROWN: You said -- you mentioned, with regard to the guarantee on Israeli housing, that there were some technical matters that had held it up. Can you share with us what those are and --

SEC. BAKER: I'm sending a list -- I'm sending a list in response to a question in the other body, Senator Brown, and I will send the same thing to you. It's information, primarily, that was -- that was agreed to be provided, and that has not as yet been provided.

SEN. BROWN: So you don't see them as a major hurdle or --

SEC. BAKER: No, I would hope that we could get the information and move forward. As I indicated, I am perfectly willing to do it in one tranche, in order to expedite it. The recommendations from the technical people were that we do it in three separate tranches. I understand the need and the importance of moving -- of expediting this. But I also understand that we work very hard to negotiate this agreement because the United States and many, many other countries have serious concerns about using these funds to build settlements in the occupied territories. And we deserve to know that they're not going to be so used. I think you would probably even agree with that.

SEN. BROWN: Certainly.

Moynihan:
the equivalent in diplomacy. And we're thinking of the future after the Gulf conflict ends. And one of the conspicuous facts of the present activity is the involvement of the United Nations, and you have been masterful in bringing that forward, and I think you probably will want to keep a UN role in the future. It's a commitment the President has made, (our UN role ?).

1050
13

With respect to Israel, the abiding difficulty has been that resolution 3379 that declares Zionism to be a form of racism. And whilst that is the stated position of the United Nations, why would a country want to have anything to do with the United Nations. Now, in December a year ago, the Vice President went up to New York to Yeshiva University and said we would want to lead a campaign to reverse that resolution. It's an obscene thing, and President Ford, as you remember, was outraged by it.

SEC. BAKER: Yeah.

SEN. MOYNIHAN: One -- could I ask if there's any progress there, because if there was that might indicate a role of the UN in the post-Gulf crisis.

SEC. BAKER: Yeah.

SEN. MOYNIHAN: And -- and particularly, have we talked to the Soviets? I mean, that was a Soviet initiative. I was our ambassador there at that time. They clearly have moved away from that view and it would not be difficult for them to dissociate themselves from it, and it might be a test of -- a confidence-building test with them.

SEC. BAKER: Senator Moynihan, it would indeed be a good confidence-building measure if we were -- if we could be successful in seeing a repeal of that. The Soviet Union, as you know, in -- very recently has improved its relationship with Israel.

SEN. MOYNIHAN: Exactly.

SEC. BAKER: There's not a full normalization there yet, but it was certainly moving -- has been moving in that direction. We've worked very hard with the Soviets to move it in that direction, and we were pleased to see the movement. I hope it continues. A lot will depend upon what happens, I think, internally. What happens in Soviet foreign policy is going to be affected by what happens internally, along the lines I mentioned in my opening remarks. But I don't disagree with you one bit that that would be one good thing that could be looked at.

Now, whether or not there would be any chance of success, I'm not prepared -- it's too early to try and judge that. But --

SEN. MOYNIHAN: Well, perhaps you would explore the matter and privately let us know what you --

SEC. BAKER: But it's not just a case -- I mean, on that one, of course, it's not just the Soviets, now that it's there.

1050
19

SEN. MOYNIHAN: We might even get Kuwait to join us. (Laughter.) Well, I don't ask for the impossible, Mr. Secretary.

Robb: But I wonder if you could just speak very briefly about the philosophy if you will of the kind of assistance that you -- let me preface my question by saying that there have been a number of reports that various types of assistance have been offered to allies, presumably as part of their inducement to remain in the alliance, whatever the case might be that may or may not be appropriate for public discussion at this point.

There are also those who do indeed suffer economic consequences, some quite severe in the case of our longest and most loyal ally in this particular area. Could you give us some indication of the types of economic assistance that the United States might be expected to provide to both allies who have participated as well as those who might be impacted and not participated in the near term and whether or not you would expect similar participation from some of the major economic trading partners, for instance, Germany and Japan?

SEC. BAKER: I'll try to do that, Senator Robb, and -- but first, without wanting to get you in any trouble in your caucus may I take this opportunity to thank you for the support that you have given us on a number of foreign policy issues over the course of the past year or so since joining this panel, and it's always a pleasure to respond to your questions.

First of all, the United States is not offering or promising assistance that's any different than the kind of assistance that we have furnished some of these countries in the

1050
15

past. I mean, we do have substantial assistance, for instance, going to Egypt. And we expect to continue that direct economic assistance. Some of it's economic support funds; other is (FMF?) assistance. So we would continue -- we would expect to continue that. No what we've done with the coalition, with our coalition partners, is consult with them about two general types of assistance to the coalition effort. One is direct financial assistance, economic assistance to the United States to defray our incremental costs in the region by virtue of our deployment to the region. And the second is assistance to the frontline states, particularly Egypt, Turkey and Jordan, but some others as well that have occasioned losses as a consequence of this conflict. And that has taken the form of some assistance in kind. There is some military assistance involved there, some of it's weaponry, some of it's cash and there is some economic assistance that's cash.

I should also say with respect to some of the payments to defer our incremental costs, some of that has been in terms of equipment that's been provided. I specifically am thinking about the Federal Republic of Germany. I don't know whether that answers your question.

SEN. ROBB: It does in part, Mr. Secretary. I wonder, one country that you did not specifically mention there and the one that has certainly been impacted and shown remarkable restraint I think in the eyes of the international community and those of us in the United States that know that they certainly have the power and the will to respond is Israel. I appreciate the fact that you've indicated that the $400 million loan guarantee is --

SEC. BAKER: Oh, well let me add -- that's a very good point --

SEN. ROBB: -- you didn't make any specific reference --

SEC. BAKER: Yeah, well the reason --

SEN. ROBB: -- to Israel.

SEC. BAKER: Israel is a frontline state, let me make sure that you understand. We think it's a frontline state. We don't call it that, we don't put that appelation on it --

SEN. ROBB: It was just that you didn't mention it in the other frontline --

SEC. BAKER: Yeah --

SEN. ROBB: -- states and I was just --

SEC. BAKER: We don't put that appelation on it in terms of the financial coordinating committee group because for the most part we are raising funds from countries that are at war, some of them are at war with Israel and it's not likely that they are going to be contributing to Israel as a frontline state. But we have talked on behalf of Israel to the European Community and to other countries that are making some substantial contributions to Israel. And it is suffering from direct Scud attacks, from an absence of tourism, and so it has economic loss and economic damage as a direct consequence

1050
16/16

of this crisis.

For our part, of course, we have -- we are doing everything we can militarily to deter, and diminish, and prevent those attacks and we're glad to see that in recent days they have at least -- the volume and degree have been scaled back. I don't want to sit up here and say to you that it's solely because of what we've been able to do out there in western Iraq, but I think certainly it plays a part. We have provided Israel with a number of Patriot missile batteries on an expedited basis, some of those have been provided by way of grant. We've provided them of course with the missiles to fire those batteries and we've provided, in some instances, American crews to man those batteries. We are also --

SEN. ROBB: Mr. Secretary, I think -- I recognize the very -- the sensitivity of these things.

SEC. BAKER: We are also -- let me just say -- we are also giving Israel some CH-53 helicopters and some F-15s under the Southern Region Amendment, and as you know, in last year's budget there are -- there's a provision for a $700 million, I think -- there's authority for a $700 million drawdown of Defense Department stocks.

I don't know what the status of that is with respect to whether that's going to happen by virtue -- because of the needs of the American military forces now with 500,000 Americans in the Gulf.

SEN. ROBB: Many of us are obviously very pleased by both the restraint that has been shown by Israel and the maturing of the relationships between Israel and some of our allies in this particular operation, and I hope that continues.

SEN. PELL: Thank you, very much. One other question I would have is in light of King Hussein's statement, will there be any change in our aid policy to Jordan?

SEC. BAKER: Yesterday, Mr. Chairman, I said before the House that there would not be. That was before the speech was made. But, again, I have to repeat what the President said yesterday, which is we'd try to understand the pressures that the King is subject to and we -- when we look around and consider the alternatives to the King, it is not -- it is not all that bright a picture.

SEN. PRESSLER: Let me ask a question regarding Syria. I know that they are part of the allies at this moment. Is the -- is the administration considering taking Syria off the list of terrorist nations? And what nuclear, chemical or biological capabilities does Syria possess?

SEC. BAKER: The answer to the first question is, no. And the answer to the second question is, I would be glad to discuss it with you in executive session.

SEN. PRESSLER: Okay. So, the first question regarding Syria, we do not plan to take it off the list of terrorist nations.

SEC. BAKER: We have no such plans now. We have made it very clear to the Syrians that we have a problem with the position of the Syrian government with respect to terrorism. If they were to take some steps to deal with those problems, that would be a different situation.

1050

17

SEN. MCCONNELL: If I may be so bold, Mr. Secreta suggest that in establishing the new world order it m appropriate for us to spend a good deal of time on t what one does when he violates that order, what pri that, in terms of adjudicating somebody who is cle criminal.

Let me change to another subject. You suspen administration suspended discussions with the PLO a year ago, and obviously the PLO has openly and aggressiv supported Iraq in the current conflict. I'm wondering wha view is now as to the role the PLO could play, if any at all, aftermath of the current conflict in establishing a peaceful Mi East?

SEC. BAKER: Well, the PLO -- as I testified yesterday in the other body, Senator -- in supporting Saddam Hussein made the wrong choice. I don't think there's much doubt about that and I would think that there might be some sense or recognition of that even on the part of some in that organization.

But by doing that, what the PLO did was signal that it prefers confrontation over peace. The PLO had no role in the efforts that we made [for] over 14 months to try and bring about an Israeli-Palestinian dialogue. So I think those would be my responses in answer to your question.

SEN. MCCONNEL: Are you suggesting then that whatever right they may have had at the table -- to be at the table -- if there are subsequently discussions with Israel and its neighbors regarding the occupied territories, that the PLO will have forfeited their place at the table?

SEC. BAKER: I think it's important that Palestinians -- let's talk about Palestinians -- clearly and unequivocally demonstrate that they are committed to peace if they are going to participate in efforts to achieve peace in the aftermath of this crisis.

END